דבר

חדשות חוץ	6
כלכלה	7–8
עכשיו	11–12
מדע	13
ספורט	15

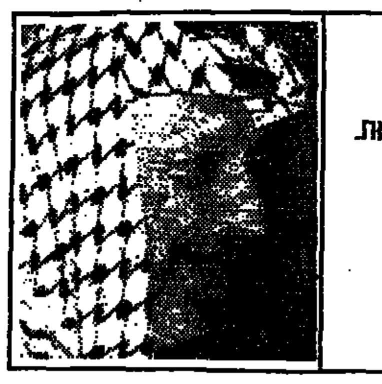

הכל מסכימים שבינתיים, אין תחליף לערפאת. מוטי בסוק. (עמ' 9)

ילדי של פרופ' יואל רק פתר את תעלומת צורתה המורפולוגית של העלגולת. (עמ' 13)

עמותת "אנוש" מסייעת לחולי נפש שאינם מאושפזים. (עמ' 11)

דבר יום שלישי ג' בטבת תשנ"ה 6.12.94 גליון 21421 · 16 עמודים, המחיר 2.90 ש"ח (כולל מע"מ) באילת 2.40 ש"ח

ירושלים: אסד אשם בקיפאון – סיכוי קלוש להתקדמות

רבינוביץ: התבטאויות רבין ואסד פוגעות באווירה; מזכיר המדינה כריסטופר יבוא היום לארץ וייפגש עם ויצמן, רבין, פרס וערפאת; רבין חזר על תמיכתו בהצבת חיילים אמריקאיים בגולן

מאת מוטי בסוק ודניאל בן־סימון

שר החוץ שמעון פרס העריך אתמול בבודפשט כי הסיכויים להתקדמות בערוץ השלום הסורי־ישראלי קטנים, גם במסע הדילוגים הנוכחי של מזכיר המדינה האמריקאי וורן כריסטופר.

לדעת שר החוץ, האשם בקיפאון בערוץ הסורי הוא נשיא סוריה, חאפז אל־אסד. שגריר ישראל בארה"ב, איתמר רבינוביץ', העריך במברק ששלח לירושלים, כי אין קיפאון במו"מ עם סוריה, אם כי ההתקדמות בשיחות אינה גדולה. לדבריו, ההתבטאויות המיליטנטיות של ראש הממשלה, יצחק רבין, ושל הנשיא הסורי אסד, פוגעות באווירת המו"מ, אבל לא למעלה מכך.

כריסטופר אמור לנחות בשדה התעופה בן גוריון היום ב־6.30 בערב, בטיסה ישירה מדמשק. לא ברור עדיין אם ייפגש עם רבין הלילה, או יעדיף לקיים את הפגישה מחר ב־8 בבוקר. במזכירות הממשלה לא לקחו סיכון, ותחילת הישיבה המיוחדת של הממשלה מחר נדחתה ל־9.30.

ב־1:30 אחר הצהריים יפגוש מזכיר המדינה עם ראש הרשות הפלסטינית, יאסר ערפאת, בעזה. פגישה זו, שלא היתה כלולה בתוכנית המסע המקורית של כריסטופר למזרח התיכון, משקפת התעניינות גוברת של ארה"ב בערוץ הפלסטיני־ישראלי.

האמריקאים היו מעורבים מאוד, בשבוע שעבר, בוועידת המדינות התורמות. לארה"ב יש ביקורת נוקבת על מוהלכי ערפאת והתעלמותו מסעיפים חשובים בהסכמים עליהם עם ישראל.

ב־4.30 אחר הצהריים ייפגש המזכיר עם נשיא המדינה, עזר וייצמן, ובשש בערב צפויה לו פגישה עם פרס.

"ההידברות עם הסורים נבלמה בגלל הדלפות"

רבין אמר אתמול בוועדת החוץ והביטחון כי "ההידברות עם הסורים נבלמה בגלל הדלפות, כך לפחות הם טוענים". לדבריו, "הגישה הסורית נשארה כפי שהיתה. רק משא ומתן בוושינגטון. לנו ברור מה יקרה כאשר נגיע לסעיף הזה בנסיגה כוללת. קיימים פערים כמעט בכל התחומים".

ראש הממשלה פירט את סדרי הביטחון שישראל דורשת: מניעת תקריות גבול; סידורים הדדיים למניעת מתקפת פתע; חיפוש דרכים להקטנת עול הביטחון.

רבין חזר על עמדתו שיש להציב חיילים אמריקאים אם וכאשר תחתום ישראל על חוזה שלום עם סוריה. "קראתי את דברי אמנון שחק בעיתון. לא ידוע לי שהוא מתנגד להצבת חיילים בגולן. אני בכל מקרה בעד", אמר רבין.

"סימנים שליליים בתהליך השלום במזרח התיכון"

(ע). אסד אמר ביום ראשון, כי דמשק לא איבדה כל תקווה להסכם עם ישראל. דיפלומטים העידו כי דברים אלה מעודדים ביחס למאמצי השלום בתיווך וושינגטון.

שר החוץ המצרי, עמרו מוסה, פרסם הודעה במסגרת בודפשט, בה ציין כי תהליך השלום במזרח התיכון שברירי, וכי "התחילו להסתמן סימנים שליליים". מוסה הוסיף, "הערוץ הסורי־ישראלי ובן ערוץ הלבנוני־הישראלי חייבים להתקדם בחודשים הקרובים, ולא, הם ייהפכו לשובל נוסף של הזדמנויות רבות שהוחמצו בקורות המזרח התיכון".

מוסה דיווח לפרס על עמדת סוריה כלפי מוהלכי השלום, בהדגישו כי דמשק שוללת עסקת "אדמה תמורת אדמה", בנוסח ההסכם בין ירדן וישראל, מסרה הדוברת של פרס.

הדוברת בהירה באדרוגו אמרה כי שני השרים נועדו ביום ראשון בערב במשך יותר משעתיים, בסעודת ערב בבודפשט. היא ציינה כי מוסה אמר שמצרים מבינה את עמדת סוריה, בעקבות שיחות שניהלו בשבוע שעבר בדמשק הנשיאים מובארק ואסד.

אסד אמר למובארק כי לא יסכים ואיננו יכול להסכים לחילופי אדמה תמורת אדמה, והוא גם איננו יכול להסכים לרעיון של החכרת אדמה", מסרה הדוברת.

קלינטון שוחח עם אסד

מקור רשמי בדמשק מסר אתמול כי נשיא ארצות הברית ביל קלינטון שוחח ביום ראשון בערב טלפונית עם אסד על שליחותו של כריסטופר. לא נמסרו פרטים כל שהם על השיחה. קלינטון ביקר בסוף אוקטובר בדמשק ושוחח עם הנשיא אסד, לרגל טקס חתימת הסכם השלום בין ישראל וירדן. היה זה ביקור ראשון של נשיא אמריקני בסוריה מאז 1974.

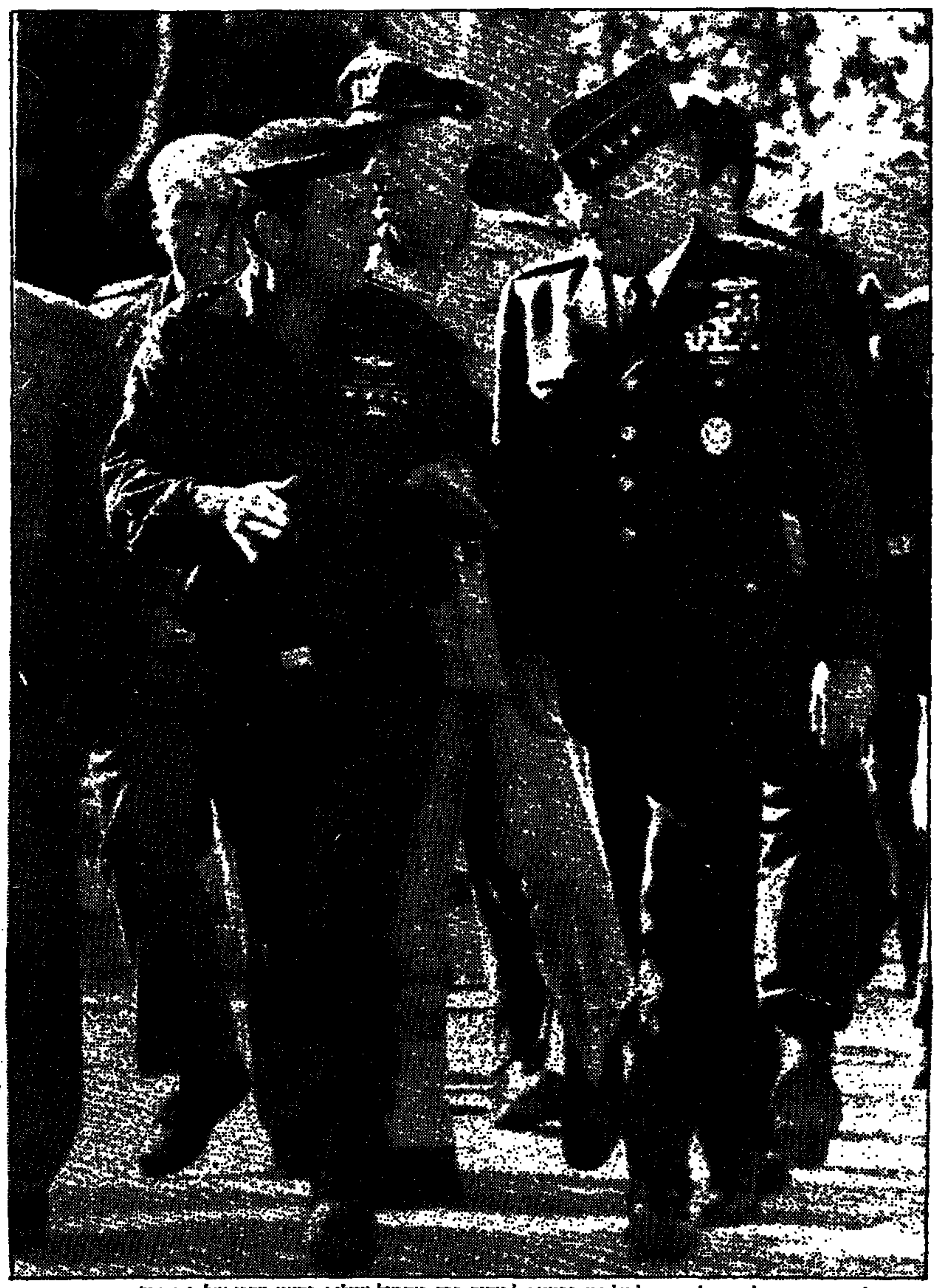

הרמטכ"ל ארה"ב ג'ון שליקשווילי מתקבל על־ידי הרמטכ"ל אהוד ברק, אתמול (צילום: גדעון מרקוביץ'/ י.פ.פ.א)

הרמטכ"ל האמריקאי יפגש היום עם רבין

שליקשווילי וברק דנו בפריסת כוחות אמריקאיים בגולן לאחר הסכם עם סוריה

מאת און לוי

פריסת כוחות אמריקאיים ברמת הגולן, אם יושגו הסכמים עם סוריה, נדונה אתמול בפגישת ראש המטות המשולבים של צבא ארה"ב, גנרל ג'ון שליקשווילי עם הרמטכ"ל רב־אלוף אהוד ברק. הרמטכ"ל האמריקאי שמע אתמול סקירות מראשי צה"ל. היום יבקר ב"יד ושם", במפקדת חילות השדה ובחיל הים.

"באתי לכאן כדי ללמוד כל מה שאפשר על ישראל, וכמובן לנצל עוד הזדמנות לדבר עם הרמטכ"ל רב־אלוף אהוד ברק, כל עוד הוא בתפקיד ולהבדיל לו שוב כחייל לחייל", כך אמר אתמול ראש המטות המשולבים של צבא ארה"ב. בתשובה לשאלה האם אתם אמורים לשוחח על נושאים עיקריים, כמו פריסת כוחות בגולן, השיב הרמטכ"ל האמריקאי: "כן אנחנו נדבר גם על זה".

אתמול בשעות הצהריים התחיל הרמטכ"ל האמריקאי את ביקורו הרשמי בצה"ל כאורחו של הרמטכ"ל ברק. הגנרל שליקשווילי התקבל בשעות הצהריים בטקס צבאי מלא, במשמר כבוד ובנגינת ההימנונים ברחבת המטכ"ל בתל־אביב. מיד אחר כך נועד לפגישת עבודה ראשונה עם ברק. אחר הצהריים שמעו ראש המטות המשולבים ואנשי פמלייתו שורה של סקירות מהרמטכ"ל, מראש אגף המודיעין ומראש אגף התיכנון על צה"ל, על המצב במזרח התיכון ועל תחומי מחקר ופיתוח המשותפים לישראל וארה"ב. בסקירות נכחו גם סגן הרמטכ"ל, מפקדי חילות האוויר והים, עוזר ראש אג"ם ונספח צה"ל בארה"ב, וקצינים בכירים נוספים.

בשעות אחר הצהריים התארח ראש המטות המשולבים בחיל האוויר, וסייר באחד מבסיסי החיל שם שמע סקירות וסקר תערוכת אמצעי לחימה וחימוש. בשעות הערב השתתף שליקשווילי בסעודת עבודה עם הרמטכ"ל ברק וראשי צה"ל.

היום הוא אמור להיוועד לפגישת עבודה עם ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין. לאחר מכן יבקר במפקדת חילות השדה, שם יצפה בתרגיל יבשתי, וכן יבקר בחיל הים.

שליקשווילי משרת בצבא ארה"ב 34 שנים. את ביקורו יש לייחס בין היתר ליחסים האסטרטגיים ההדוקים בין מערכות הביטחון של ישראל וארה"ב. שני הצבאות משתפים פעולה בתחומי מחקר ופיתוח ואף מקיימים תרגילים משותפים.

גורמים צבאיים: "זאת אבידה"

אלוף רוטשילד פורש: לא טרקתי דלת; אני בעד ההסכם עם הפלסטינים

מאת און לוי

אלוף דני רוטשילד, מתאם פעולות הממשלה בשטחים, יסיים בקרוב את תפקידו ויפרוש מצה"ל. האלוף החליט על פרישה מצה"ל עוד לפני כחודשיים. גורמי צבא בכירים אמרו אמש: "הליכתו של רוטשילד היא בבחינת אבידה, והיא נובעת ככל הנראה מהעובדה שרוטשילד לא התמנה לתפקיד ראש אגף המודיעין של צה"ל".

"לא טרקתי דלת, אין מדובר בהחלטה של רגע. אין בי כעסים. ההחלטה באה אחרי התלבטויות ושיחות ארוכות עם ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין. זו איננה התפטרות, זו איננה מחאה". כך אמר אמש אלוף רוטשילד, בהוסיפו: "אני תומך בהסכם עם הפלסטינים ואני סבור שאין אלטרנטיבה אחרת".

אלוף רוטשילד, בן 48, יסיים בשבועות הקרובים 30 שנות שירות בצה"ל. את מרביתן עשה בתפקידי מודיעין. שימש ראש חטיבת המחקר באמ"ן במהלך מלחמת המפרץ.

בארבע השנים האחרונות היה אלוף רוטשילד מתאם פעולות הממשלה בשטחים. בתוך כך היה חבר בצוות הישראלי לשיחות השלום עם משלחת ירדן והפלסטינים בוושינגטון, ועמד בראש הצוות הישראלי לשיחות עם הפלסטינים על מימוש הסכם הצהרת העקרונות.

לפני כחודשיים פנה רוטשילד לראש הממשלה והודיע לו כי הוא מתכוון לפרוש מצה"ל. שלשום בערב הודיע לו ראש הממשלה כי הוא נעתר לבקשתו לסיים את תפקידו. רוטשילד החליט שהעיתוי לפרישה לפני תחילת השיחות על הסדרי הביניים המתחדשות היום בקהיר הוא המתאים. זאת, לדבריו, משום שאין זה הוגן כלפי המערכת וכלפי ראש הממשלה להתחיל במו"מ ולעזוב באמצע, מה שעלול היה להתפרש כמשבר או התפטרות בשל חילוקי דעות באשר לניהול וטיב המשא ומתן.

אתמול בבוקר קיים אלוף רוטשילד שיחה עם הרמטכ"ל רב־אלוף אהוד ברק. בהמשך היום הוא קיבל שיחות טלפון רבות, ובכללן מד"ר נביל שעת' ואישים פלסטינים רבים, שהופתעו מהחלטתו לפרוש מצה"ל וממערכת הביטחון.

ראש הממשלה יצחק רבין הביע אמש את הערכתו הרבה והעמוקה לאלוף רוטשילד, על שירותו בצה"ל, ובעיקר על תפקידו כמתאם הפעולות בשטחים וניהול המשא ומתן עם הפלסטינים.

אלוף רוטשילד התגייס לצה"ל בשנת 1964, תקופת שירותו הראשונה, ובכלל זה במלחמת ששת הימים, שימש בתפקידי הדרכה ופיקוד. בשנת 1968 עבר לחיל המודיעין, ובו מילא שורה של תפקידים בכירים בפיקוד המרכז ובפיקוד הצפון. קידומו של האלוף דני רוטשילד בסולם הדרגות היה מהיר ביותר. באוגוסט 1984 נתמנה לתפקיד עוזר הרמטכ"ל. ב־1985 נתמנה למפקד יחידת הקישור ללבנון והועלה לדרגת תת־אלוף. לאחר מכן שימש כראש חטיבת המחקר באגף המודיעין של צה"ל. לתפקידו הנוכחי נבחר דני רוטשילד בפברואר 1991. בארבע השנים האחרונות היה מתאם פעולות הממשלה בשטחים, ובתוך כך היה חבר בצוות הישראלי לשיחות השלום עם משלחת ירדן והפלסטינים בוושינגטון.

עם פרישתו מצה"ל יפנה האלוף דני רוטשילד לעסקים פרטיים. שמו הוזכר לא אחת כמועמד לתפקיד בכיר במוסד ממלכתי.

בביה"ח איכילוב יחל ניסוי בתרופה המונעת התקרחות

מאת עזרא חן

ניסוי בתרופה, העשויה למנוע התקרחות ולעודד צמיחה מחודשת של שיער, יחל בעוד כשבועיים במרכז הרפואי תל־אביב (איכילוב).

בניסוי התרופה, הניתנת כטבליה (גלולה) דרך הפה, ישתתפו עשרים גברים, המצויים בשלבים ראשונים של התקרחות.

מנהלת מחלקת עור בבית החולים, פרופ' שרה ברנר, מסרה כי פעילות התרופה מבוססת על עיכוב אנזים מסויים, שהוא גורם עיקרי במנגנון ההתקרחות.

העובדה, כי תרופה זו מצמיחה שיער, התגלתה במהלך מחקר שנערך בשוויץ ובו שימשה התרופה לטיפול בהגדלה שפירה של הערמונית (פרוסטטה), התברר כי הביאה גם לצמיחת שיער אצל המטופלים, גברים בני 60 עד 70. ניסוי ראשון, שנערך בתרופה בארצות־הברית, הביא להפסקת נשירה ולצמיחת שיער.

לדברי פרופ' ברנר, זה שימוש ראשון בתרופה לטיפול בהתקרחות. אם הניסוי יצליח, צפוי, כי התרופה תשמש גם לטיפול בהתקרחות אצל נשים. הניסוי ייערך במקביל ב־14 מרכזים רפואיים בעולם.

מצרים סירבה לעניק אשרות לרקדני להקת "שלום תל־אביב"

מאת כתב "דבר"

מצרים סירבה להעניק אשרות כניסה לרקדני להקת המחול של תל אביב, "שלום תל אביב". להקת המחול היתה אמורה לצאת לכינוס מסחרי בקהיר. כך מסר אמש "קול ישראל".

שגרירות מצרים בתל אביב סירבה לתת אשרות לרקדנים. מנהל המחלקה למוסיקה ולמחול בעיריית תל־אביב, עוזי ארזים, אמר, כי הבקשות הוגשו כבר לפני כמה ימים ואין הוא יודע מדוע המצרים סירבו.

גורמים רמי דרג ניסו לשכנע את אנשי השגרירות המצרית להעניק אשרות לחברי הלהקה, אך הם עמדו בסירובם בלא שהסבירו את מהות הסירוב. לכינוס המסחרי בקהיר יצאה משלחת גדולה של אנשי עסקים מישראל. מנהל הלהקה, גברי לוי, אמר כי אין הוא מצטער הרגיש, כי במקום, שבו אין אנו רצויים מוטב שלא ניסע.

גיניאה דחתה שוב חידוש היחסים הדיפלומטיים עם ישראל

מאת גדעון קוץ, פאריס

גיניאה דחתה שוב את חידוש היחסים הדיפלומטיים עם ישראל. טקס החתימה נועד להתקיים היום בפאריס בשגרירות ישראל, והשגרירות אף הפיצה הזמנות. אך בסוף השבוע התקשר שגריר גיניאה לעמיתו הישראלי, יהודה לנקרי, והודיע לו כי משרד החוץ בקונקרי הבירה החליט כי מוטב לחתום על הסכם זה בשגרירות שנמצאת "במזרח התיכון".

מקורות ישראליים מציינים כי גיניאה דוחה מזה חצי שנה בתירוצים שונים את החתימה על חידוש היחסים עליה הוחלט עקרונית. בין השאר, בוטלה החתימה על ידי שני שרי החוץ בעצרת האו"ם וכן תוכנית לחתום בשגרירות בוושינגטון. כמחצית מתושבי גיניאה הם מוסלמים.

2 שוטרים פלסטינים נעצרו ליד שועפאת בלא אישורי שהייה

מאת מיכל גרייבסקי

שני שוטרים פלסטינים נעצרו אתמול במחסום משטרתי סמוך למחנה הפליטים שועפאת בירושלים לאחר שלא היה ברשותם אישורי שהייה.

קצין ושוטר במשטרה הפלסטינית, המשרתים ביריחו, עשו את דרכם, ככל הנראה מיריחו לעזה ונעצרו בבדיקה שיגרתית של שוטרי מג"ב. ככל הנראה ישוחררו השניים בתום חקירתם ויועברו לכוח הקישור הפלסטיני.

רבין הגיב על מצב המפלגה:

"הרחבת הקואליציה עשויה לרפא את כל התחלואים; נמתין להחלטת בג"ץ"

מאת דניאל בן־סימון

סיעת מרצ החליטה אתמול בישיבה בכנסת להירתם לסייע למפלגת העבודה להיחלץ מקשייה. חברי הסיעה יוזעדו בקרוב עם ראשי מפלגת העבודה כדי לדון "בהתנהגות הבלתי אחראית של חלק מחברי הכנסת והשרים", כלשון ההודעה.

בתוך כך קיימה סיעת העבודה דיון על מצבה בנוכחות ראש הממשלה. החברים התכנסו בחדר הסיעה והביעו עמדותיהם על האווירה הציבורית במפלגה.

המזכ"ל נסים זוילי ייחס את המצב לתבוסתנות שמשדרים חלק מחברי הסיעה. "זה מאוד משפיע על מעמדנו הציבורי", אמר, "קצת איפוק בהתבטאויות לא היה מזיק כללי", הציע זוילי לחבריו, "אם הייתם מאמצים סגנון חברי, הסגנון היה מחלחל לרחוב ומשנה את האווירה".

גדליה גל תלה את קולר האשמה על שיטת הבחירות שאימצה המפלגה. "מקור הצרות נעוץ בשיטת הפריימריז. כל אחד רוצה להיבחר ולעשות כותרות, ובעצם הוא עושה את ההיפך ממה שדרוש למפלגה".

אלי גולדשמידט השווה את המפלגה לגוף שמצוי בסחרחורת. "אי אפשר לשווק מוצר שיצרן מקלל אותו ואומר שהמוצר לא טוב", אמר ברומזו לדברי ראש הממשלה ביחס לחברי מפלגתו ושריה. הוא הציע לקיים סוף שבוע ארוך כדי ללבן את הבעיות בין החברים.

ראש הממשלה מיקד את הבעייה: "השאלה היא מהו קהל היעד שלנו? צריכים לדעת בזכות מי זכינו בבחירות האחרונות. הלכנו על קהלי יעד מוגדרים והשגנו את התוצאה כפי שהשגנו. כדאי לעשות פעם גם ניתוח היסטורי". רבין הזכיר לחברים שהרפובליקאים פיספסו כמה פעמים "כי הם לא הגדירו את קהל היעד שלהם", כדבריו.

שלמה בוחבוט אמר שהמצב קשה מנשוא. "הכנס שמציע בורג הוא לא המצאת המאה. כל מה שאנו עושים זו התאבדות פוליטית. יצחק (הכוונה לראש הממשלה), אני אומר לך: יש אמירות אומללות. לצערי אין מוסדות מפלגה, סניפים נסגרים, כדאי להפסיק לסיית. היינו צריכים לקבל החלטות בעניין חיים רמון ולא עשינו כלום. במקום זה הקמנו ועדות... הבית בוער. הממשלה צריכה לרדת אל העם".

אברהם בורג: "יש ללכת על תהליך של חשבון נפש חיוני ולגיטימי. טוב שזה קורה שנתיים לפני הבחירות. יש ירידת אימה משטרתית במדינת ישראל ולוקח זמן לעבור משיטה לשיטה. הבעיה היא של יחסים אישיים בפוליטיקה, שהיא חשופה לעיני כל. בשיטה הנוכחית זה מקבל משקל סגולי הרבה יותר גדול".

דליה איציק אמרה: "הריסון העצמי אינו מחייב רק את ראש הממשלה אלא את כולנו. אני שמעתי במו אוזני חברי כנסת שדיברו על החלפת שרים. זה לגיטימי להחליף שרים אם יש הכרח בזה. אם יש שרים שמפסידים אזי הם לא ראויים להיות שרים".

ראש הממשלה התגאה בהישגי ממשלתו ואמר שהיא השיגה את רוב היעדים שהיא הציבה לעצמה. "אני טוען שלחזור מהפריימריז אסור. גם כך הציבור קושר אותנו עם מימסד ושמרנות ומה שהממשלה הזו עשתה זה ההיפך. הקואליציה שלנו מאוד מצומצמת, זה מצב לא בריא. לדעתי הרחבת הקואליציה עשויה לרפא את כל התחלואים. נמתין להחלטת בג"ץ ואם לא נרתיע זה יהיה אחד הפגמים הגדולים", אמר רבין.

ילצין מאשים את ארה"ב ונאט"ו בנסיון לבודד את רוסיה

ראה ידיעה בעמ' 4

העולים בחצרות יוסף טוענים:

משרד השיכון מאיים על דיירי הקרוואנים כי יישארו ללא קורת־גג אם יסרבו להתפנות

מאת נתי קיי זילברמן

עולים מארצות חבר העמים המתגוררים ביישוב הקרוואנים חצרות יוסף שליד עכו טוענים כי נציגי משרד השיכון מאיימים עליהם ודורשים שיזדרזו לפנות את הקרוואנים ויעברו לדיור של קבע, שאם לא כן, הם עלולים להישאר ללא קורת גג.

בימים האחרונים חולקו לעולים מכתבים רשמיים של משרד השיכון, ובהם הודעה לפיה, אם בתוך שבועיים לא יודיעו על הסכמתם לעבור לדיור של קבע, יופסק הטיפול בהם למשך שנה לפחות, והם עלולים להישאר ללא דיור בכלל, או לכל היותר בתוך אתר קרוואנים, ללא שירותים, לאחר שמערכות תשתיותיו יפורקו.

ממשרד השיכון נמסר בתגובה כי במכתבים שהופצו לא היתה כל כוונה לאיים על העולים. עם זאת מסר איתן דורון, הממונה על נושא פינוי הקרוואנים במשרד השיכון, כי כל בעיה של עולה אשר אינו יכול לעבור לדירה המוצעת לו תיבדק ובכל מקרה יישלחו בקרוב נציגים של המשרד להסביר לעולים את זכויותיהם ואת משמעות סירובם לעבור לדיור הקבע שהוצע להם.

לדברי העולים, זה מספר חודשים פוקדים את בתיהם נציגים של משרד השיכון, מתווכי דירות ונציגים של קבלנים ומודיעים להם, כי אם תוך זמן קצר לא יקנו משכנתאות, ירכשו דירות ויעברו לדיור קבע, הם עלולים לאבד את זכאותם, וכאשר יפונה אתר הקרוואנים בסוף השנה הבאה, הם יישארו ללא כלום.

לדברי עובדי הרווחה ביישוב, בחלק מהמקרים אף מבליטים גורמים אלה סירוב בין בני־זוג ומשכנעים בחשאי את אחד מהם לחתום על הסכמה לעבור לדיור קבע, בלא ידיעת בן הזוג השני. לדברי עובדי הרווחה, בכמה מקרים נרשמו מקרים של גירושין בעקבות מצב זה, האווירה ביישוב מעידה על פחד בקרב העולים, שאינם יודעים מה עליהם לעשות. לדבריה, אחת מעובדות הרווחה המטפלת בעולי חבר העמים ביישוב סיפרה, כי מצבן של המשפחות החד־הוריות קשה במיוחד, משום שהן נדרשות לעבור לשכונה חדשה בכרמיאל, שבה אין שירותים, ומשפחות אלה חוששות שלא יוכלו להתקיים בשכונה כזאת, אם ייאלצו לעבור אליה.

תא"ל גדי זוהר יוצא לקהיר במקום אלוף רוטשילד, שפרש

מאת און לוי

תת-אלוף גדי זוהר, ראש המינהל האזרחי ביהודה ובשומרון, יצא היום לקהיר ויעמוד בראש המשלחת הישראלית לשיחות עם הפלסטינים למימוש הסכמי הביניים. תת-אלוף זוהר, שהיה חבר בכיר במשלחת לשיחות עם הפלסטינים על הסכם עזה ויריחו ועל הסכם העברת חמש הסמכויות האזרחיות לידי הרשות הפלסטינית, מונה לתפקיד לאחר הודעתו של אלוף דני רוטשילד על פרישתו משירות פעיל בצה"ל.

לדברי גורמי צבא בכירים, תת-אלוף גדי זוהר הוא מועמד כמעט ודאי לרשת את אלוף רוטשילד בתפקיד מתאם פעולות הממשלה בשטחים. לדברי אותם גורמים זוהר מקצוען אמיתי העוסק בנושא הפלסטיני כראש המינהל האזרחי זה ארבע שנים. עוד אמרו אותם גורמים כי תת-אלוף זוהר מלווה את התהליך עם הפלסטינים מראשיתו, ולכן אין מתאים ממנו לתפקיד. מועמד נוסף שהוזכר לתפקיד הוא תת-אלוף אורן שחור, שהיה קצין מודיעין ראשי והמשמש כיום כסגן מבקר המערכת.

השיחות עם הפלסטינים שייפתחו כאמור היום בקהיר, יתמקדו בתחום האירגוני והפרוצדורלי של קביעת הוועדות ולוחות הזמנים לדיונים.

פקיד ירדני: השגרירות בתל-אביב תיפתח תחילה בבית-מלון

רבת עמון (עיתים). – מנהל הלשכה המיוחדת במשרד החוץ, עמר אלרפאעי, הודיע על חתימת הסכם עם בכירים במשרד החוץ בישראל על פתיחת שגרירות ירדן בתל אביב ושגרירות ישראל ברבת עמון ביום ראשון ה-11 בחודש, במקום בשבת, זאת כפי שתואם בעבר בין שני הצדדים ובהתאם להסכם השלום בין ירדן וישראל.

אלרפאעי אמר ל"אלדסתור", שהוא ביקר בתל אביב בראש משלחת ירדנית ביום חמישי שעבר וקיים דיונים במשך יומיים עם בכירים במשרד החוץ בישראל. המשלחת דנה בצעדים ובסידורים הדרושים לפתיחת שגרירות ירדן באזור השגרירויות בצפון תל אביב, ואת שגרירות ישראל ברבת עמון.

אלרפאעי הוסיף, שהוסכם באופן עקרוני לפתוח את השגרירות הירדנית ולהניף את הדגל עליה במבנה בית מלון. הוא ציין, שכמה מצוותי השגרירות הירדנית, יבקרו בתל אביב ביום חמישי כהכנה לטקס, שייערך ביום הראשון, ומיד לאחר מכן יחלו שם בפעילותם הדיפלומטית.

אלרפאעי הודיע, שמשלחת ממשרד החוץ הישראלי תבקר ברבת עמון כדי לדון עם הבכירים במשרד החוץ הירדני בסידורים האחרונים לפתיחת השגרירות הישראלית ברבת עמון וכדי להניף את הדגל הירדני ואת הדגל הישראלי בשתי המדינות ברשמית.

המשטרה מנעה מנאמני הר-הבית לעלות להר ולהדליק נרות חנוכה

(עט). המשטרה מנעה אתמול בצהריים מחברי תנועת "נאמני הר הבית" לעלות להר ולהדליק בו נרות חנוכה.

שלושים מחברי התנועה סיירו בשעות הבוקר בקברות המכבים במודיעין ומשם יצאו ל"אוריינט-האוס" במזרח ירושלים, שם הדליקו נרות וקראו לממשלה להרוס את הבניין.

בתום הטקס מול האוריינט האוס, צעדו חברי התנועה בכיוון רחבת הכותל המערבי, דרך שער שכם. הם קראו "מוות לערבים" ו"ברוך גולדשטיין אין כמוך בעולם".

בשער המוגרבים בכניסה להר הבית, המתין למפגינים כוח משטרה גדול, שמנע מהם את הכניסה, בטענה שהר הבית נסגר לביקורים אחר השעה 13:30. יו"ר התנועה, גרשון סלומון, טען לפני מפקד כוח המשטרה, כי רשיון המשטרה שקיבל, מתיר לחברי התנועה לעלות להר הבית עד השעה 15:00, ואולם ברשיון שהציג, לא נוקבו שעות.

"היה לי חשש שכך יהיה, אבל כשקיבלתי את הרשיון, האמנתי שיתנו לנו לעלות", אמר סלומון. הוא הוסיף, כי "שוב עוצרים אותנו מוסלמים של בושה. יהודים נעצרים בשערי הר הבית וזה מסמל בדיוק את המצב שבו נמצאת המדינה".

"נאמני הר הבית" התיישבו לדקות ספורות על הקרקע, מול הכניסה לשער המוגרבים, הדליקו נרות חנוכה, בפעם השניה באותו היום, ועזבו את המקום.

חגי מירום ואברהם בורג בישיבת סיעת העבודה (צילום: יצחק הררי)

ראשי המועצות הדרוזיות שובתים בירושלים

הדרוזים באוהל המחאה: בריתנו עם ישראל עומדת במבחן קשה

ראש מועצת ירקא, מולא מאסלה: אם לא ייעשה משהו בקרוב, יהיה קשה לשלוט במצב; רס"ן במילואים מבית-ג'אן: נגיע עד מרי אזרחי

(עט). "ברית הדמים עם העם היהודי עומדת בימים אלה במבחנה הקשה ביותר מאז הקמת המדינה. אם לא תיפתר בעייתנו נחריף את המאבק לנקודה בה קשה לתאר מה יקרה" - אמר אתמול עלי האמיני, ראש מועצת אבו סנאן, באוהל המחאה מול משרד ראש הממשלה בו שובתים ראשי המועצות המקומיות הדרוזיות.

באוהל רחב הידיים, בקור הירושלמי העז, ישבו אתמול מסביב לתנור ראשי המועצות הדרוזיות וניהלו את המשך מאבקם. "הילדים שלי רואים מה קורה ושואלים שאלות, ולנו המבוגרים אין מה לומר להם. הורינו לימדו אותנו לאהוב את המדינה כי הם לא הרגישו קיפוח. לנו כיום קשה יותר לומר את הדברים הללו באוזני ילדינו", אמר האמיני.

מולא מאסלה, ראש מועצת ירקא אמר "אם לא ייעשה משהו בקרוב, יעמיק הקרע עד לנקודה בה קשה יהיה לשלוט במצב".

עימאד סאפש, רב-סרן במילואים מבית-ג'אן אמר, כי הוא בעד הרחבת המאבק עד לכדי מרי אזרחי. "אני בעד אי תשלום מסים, שלא נתגייס לצבא כך לפתות בגע כי אנו מקיימים את עצמנו ולא משלמים מסים למדינה שאינה מחזירה לנו את כספינו חזרה, בצורת תמיכה וסיוע". הוא הוסיף, כי "לעם היהודי יש עדיין פחד פסיכולוגי לקבל כל עם השונה ממנו בדתו. "אין לעם היהודי בעל ברית אחד כמו הדרוזים. בניגוד ליהודים לא ניתן למצוא אצל הדרוזים אף אחד שלא מוכן לשרת בשטחים, או מישהו שמכר נשק לערבים".

ראשי הדרוזים מאוחדים בכוונתם להמשיך את המאבק ואף להחריפו, כל עוד לא ייענו תביעותיהם. הם אמרו, כי חברי כנסת רבים הגיעו לאוהל המחאה והודיעו, כי יצביעו בעד הצעת אי האמון שתוגש ביום ב' הבא על רקע משבר הדרוזים. הצעת אי האמון תוגש על ידי סיעות הליכוד, מולדת וצומת. לדברי ראשי הדרוזים אפילו ח"כ סאלח טאריף אמר, כי לא יתמוך בממשלה בהצבעה.

שביתה ביישובים

בינתיים השביתו אתמול הדרוזים את כל השירותים המוניציפליים בישוביהם והם מתכננים להשבית את בתי הספר בכל 16 הישובים כבר בשבוע הקרוב.

לראשונה מאז 1954

גינגריץ' הרפובליקאי נבחר ליו"ר בית הנבחרים האמריקאי

וושינגטון (עית). – ניוט גינגריץ' נבחר אמש על ידי הרפובליקאים לתפקיד יושב ראש בית הנבחרים של הקונגרס האמריקאי. הוא ייכנס לתפקידו ב-4 בינואר, כאשר יתכנס הקונגרס ה-104.

תפקיד יו"ר בית הנבחרים לא היה בידי הרפובליקאים מאז 1954.

גינגריץ' הבטיח לפעול במהירות למימוש המטרות העיקריות של מפלגתו, וביניהן: צמצום תשלומי המסים, הקטנת מס הון, הגבלת תקופת הכהונה של מחוקקים, ושינויים שונים בחוקה.

מטרה חשובה נוספת של הרוב הרפובליקאי החדש היא הקטנת מספר עובדי המדינה, על ידי ביטול מספר רב של תפקידים בקונגרס.

גינגריץ' אמר כי הוא מקווה להקטין את הסגל במידה מספקת כדי שאפשר יהיה למכור חלק מבנייני המשרדים של בית הנבחרים "כמתנה שלנו לעם האמריקאי לכבוד חג המולד".

ראש ממשלת לבנון חרירי חזר בו מהתפטרותו לאחר שיחה עם אסד

מאת דן אבידן

ראש ממשלת לבנון, רפיק אל-חרירי, חזר בו אמש מהתפטרותו, לאחר שיחה ממושכת שערך בדמשק, יחד עם יו"ר הפרלמנט הלבנוני נביה ברי, עם נשיא סוריה חאפז אל-אסד. על כך דיווחו בתום השיחה מקורות סוריים ולבנוניים.

חרירי עצמו נמנע מלאשר ידיעה זו, אולם הוא הודה, בעקיפין, בנכונות, כאשר הצהיר אמש עם שובו לביירות, כי הבוקר הוא יוועד, יחד עם נביה ברי, עם הנשיא אליאס אל-הראווי בארמון הנשיאות בביירות, ובעקבות זאת הם יפרסמו הודעה לציבור.

על הצלחתו של אסד ליישב (עלד לפי שעה) את חילוקי הדעות בין חרירי לברי, שהיו העילה העיקרית של חרירי להתפטר מראשות הממשלה, ניתן גם ללמוד מתוכן ההודעה הסורית הרשמית שהתפרסמה בעקבות שיחת אסד-חרירי-ברי. בהודעה נאמר כי אסד יצא שבע רצון מהתוצאות החיוביות של השיחה, וכי חרירי וברי סקרו בפניו את המחלוקת ביניהם ברוח אחראית ביותר, "ומתוך דאגה לאינטרסים של לבנון, יציבותה ושיתוף הפעולה בין מוסדותיה הממלכתיים" (קרי, הממשלה והפרלמנט).

בהודעה מתחייב אסד, במשתמע, להמשיך לסייע לקבוצות הטרור הלבנוניות לבצע פיגועים נגד יעדים של צה"ל וצד"ל באזור הביטחון, במטרה להביא לנסיגת ישראל מאזור זה.

מאז התפטר חרירי מתפקידו, ביום חמישי שעבר, רכש הבנק המרכזי הלבנוני כמויות אדירות של לירות לבנוניות ב-250 מליון דולר מרזרבות הבנק במטבע זר. וזאת, כדי למנוע את הדרדרות ערכו של המטבע המקומי על רקע המשבר הפוליטי.

חידוש ברמב"ם: קידוח בעורקי הלב בעזרת מכשיר המבצע סיבובים מהירים

(עט). - 150 חולי לב טופלו במרוצת השנים האחרונות במרכז הרפואי רמב"ם בחיפה באמצעות מכשור חדשני המבצע קידוחים בעורקי הלב בסיבובים מהירים, על כך נמסר אתמול, לקראת יום עיון שייערך בשבוע הבא בנושא זה.

בכינוס ישתתף בין היתר פרופ' מוריס מובכינגר מאוניברסיטת קליפורניה, סאן דייגו, חוקר ראשי המרכז את המחקר הקליני בנושא זה בארצות-הברית ובעולם כולו.

המרכז הרפואי רמב"ם נבחר כמוביל בארץ בתחום זה יחד עם מספר מרכזים רפואיים אחרים בעולם. משרד הבריאות בארה"ב אישר לאחרונה את השימוש במכשיר המשמש לפריצת רקמות טרשת קשה על-ידי קידוח במהירות של כ-180,000 סיבובים לדקה. המכשיר משיף במהירות של כ-60 קמ"ש לשעה רק ריקמת טרשת קשה, כך שלאחר "הקידוח" נותר העורק חלק ועגול ומאפשר מעבר דם מחודש.

פרופ' רפי ביאר, מהמכון הקרדיולוגי ברמב"ם מסר, כי הקידוח בעורקי הלב מאפשר פריצת היצרויות ארוכות, מסוידות ומפותלות בהצלחה גבוהה ביותר ללא סיבוכים של חסימה חריפה שהינה שכיחה יחסית בהיצרויות מסוג זה, כאשר משתמשים בבלון רגיל במהלך צינתור להרחבת כלי-דם.

95 אחוז מהחולים שטופלו ברמב"ם בשיטה החדשנית זו עברו אותה בהצלחה, כשחלק מהם סבלו מהיצרויות מסובכות ומורכבות בכלי הדם של הלב. הטיפול בקידוח בעורקי הלב מנע ניתוח מעקפים אצל חלק מהחולים.

חמאס: ארה"ב מעודדת את הפלסטינים להמשיך בהרג

רבת עמון, (עיתים/אף.פ.).– תנועת ההתנגדות האיסלאמית חמאס העריכה אתמול כי וושינגטון מעודדת את הרשות הפלסטינית "לבצע מעשי טבח נוספים" בכך שאינה מגנה את התנהגות המשטרה הפלסטינית לאחר ההרג שהיה ב-18 בנובמבר בעזה.

"במקום לגנות את הטבח הנורא שבוצע בידי המשטרה הפלסטינית באנשים, שלא היו חמושים, הוציא משרד החוץ האמריקאי דו"ח המברך על הטבח", מוסרת הנהגת החמאס בהודעה שהתקבלה בסוכנות הידיעות הצרפתית ברבת עמון. ההודעה התייחסה לדו"ח שהועבר ביום שישי לקונגרס, ובו מציין משרד החוץ האמריקאי כי ההרג בעזה סימן את "אות מנקודת השיא במאבק הרשות הפלסטינית נגד חוגים קיצוניים העוינים את תהליך השלום, כחמאס".

ההתנגשויות שהיו ב-18 בנובמבר בעזה הביאו למות 15 בני אדם וגרמו להידרדרות היחסים בין אש"ף והחמאס.

דו"ח משרד החוץ האמריקאי ניקה את אש"ף מכל חשד בנוגע לפיגועים שבוצעו בחודשים האחרונים נגד ישראל, וטען כי הם נעשו בידי "קבוצות טרוריסטיות שאינן שייכות לאש"ף או פועלות תחת שליטתו, ואשר מתנגדות לערפאת בפומבי, עקב מחוייבותו של האחרון להביא להסדר שלום עם ישראל".

דבר DAVAR
ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
עיתון עובדי ישראל
מייסד ועורך ראשון: ברל כצנלסון
עורך ראשי: ד"ר יורם פרי
עורך אחראי: דניאל בלוך
הוצ"ל: "דבר בע"מ" | סניפים:
נדפס בדפוס דבר בע"מ | בית "דבר" רחוב שנקין 45 ת"א
המערכת והמנהלה תל-אביב | טלפון: 5286141, מיקוד: 65233
רחוב שנקין 45 ת.ד. 199, מיקוד 65233 | ירושלים: רחוב הלל 16
טלפון: 03-5286141 (6 קווים) | טלפונים: 02-256873, 02-256589
פקסימיליה: 03-294783 | חיפה: רחוב הנביאים 27
מחלקת המודעות, טלפונים ישירים | טלפון: 04-620111
5286156, 5281860, 298032 | רחובות: רחוב הרצל 168
פקסימיליה מודעות: 03-298032 | טלפונים: 08-451381, 08-453798
טלפון לפניות הציבור 07.00-22.00 03-5286141 | הפצה "ידן" 03-377056

צ'אנס

עלה - 10; לב - 10; יהלום - 9; תלתן - 10

מזג האוויר

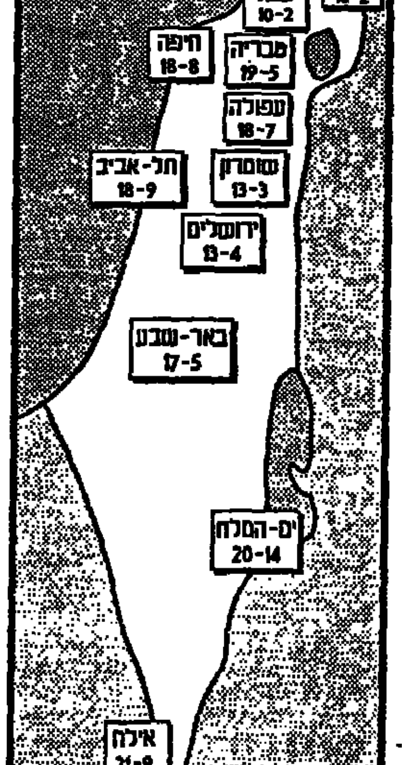

מעונן חלקית. התחממות קלה.

אמש בטלוויזיה · אמנון אטד

שעשועון חביב נטול יומרות

"לינגר", ערוץ 2

מכל תוכניות הטלוויזיה הרב-לאומיות שהתארחו בשנה האחרונה בערוץ השני, השעשועון "לינגר" הוא, לטעמי, היותר מוצלח. מדובר בשעשועון חביב ונטול יומרות, שסוד הצלחתו נעוץ, כנראה, ביכולתו לשלב בכל אחד משלביו גם את הצופים בבית. במהלך התוכנית מנסים שני צוותי מתמודדים לנחש באלפן שורת מלים שבוחר המחשב ובאותו זמן עסוקים באותה מלאכה ממש גם הצופים.

לרגל חג החנוכה ומתוך הזדהות עם קהל היעד האמיתי של התוכנית, הורכבו אתמול שתי קבוצות המתמודדים כילדים. הילדים, התברר תוך כמה דקות, אינם נופלים ביכולתם מן שגילו המשתתפים המבוגרים בתוכניות הקודמות. התוכנית עצמה מאד קצבית ובמגבלות של חזרה על אותו עקרון, גם די מעניינת. לקצב המהיר של התוכנית אחראי, ללא ספק, המנחה, גיל אלון, שלדעתי הוא אחד המנחים הטובים בטלוויזיה. בניגוד לכמה מנחים אחרים, אלון אינו פונה אל המתמודדים בהתנשאות, גם כשמדובר בילדים. במקום הסגנון הלגלגני שאליו הורגלנו בכמה שעשועונים טלוויזיוניים אחרים, מנווט אלון את התוכנית במינון הנבון של עינייניות ושעשוע.

לרוע המזל, הפיראנר לא היה אתמול בתוכנית, וצוות הילדים שעלה לשלב הסופי לא הצליח להגיע למטרה. ללמדך שגם בחנוכה לא תמיד מתרחשים נסים.

השרה אלוני: לא היה צריך לשדר בטלוויזיה את ההצגה על חטיפת וקסמן

(עט). השרה שולמית אלוני אמרה אתמול, כי לא היה צריך לשדר בטלוויזיה את התמונות מן המיצג של הסטודנטים הקיצוניים בעזה, ששיחזרו את חטיפתו של נחשון וקסמן ואת רציחתו.

בתוכנית "חמש אחרי החדשות" בקול ישראל טענה השרה אלוני, כי מספיק היה לדווח על הנושא בלא לצלמו, משום שטלוויזיה איננה מכניסה את הדברים לפרופורציה נכונה, אלא יוצרת תחושה גורפת. "אני חושבת שהטלוויזיה העברית, שתי הרשתות, היו צריכות לדווח על כך, ולא לצלם זאת".

עם זה הבהירה השרה כי אין היא מתכוונת לצנזורה. "צריך לדווח דיווח מלא, אך לא לצלם, מפני שאת הטלוויזיה רואים המונים רבים, ולא רק מאנשי שלומנו וזה נותן רעיונות לאנשים".

משלחת ראשי הרשויות הערביות נפגשה עם יורש העצר של קטאר

מאת מוחמד חלילה, קטאר

"לא יהיה שלום יציב וכולל בלי הקמת המדינה הפלסטינית שבירתה ירושלים", אמר אתמול יורש העצר ושר הביטחון של קטאר, השייח חמאד בן חליפה אל ת'אני. יורש העצר נפגש אתמול בארמונו במשך כשעתיים עם משלחת ראשי הרשויות המקומיות הערביות בישראל המבקרת בקטאר.

יורש העצר הדגיש שהוא אישית והנסיך וממשלת קטאר דוחים על הסף את האלימות והקיצוניות והטרור, הם רואים את עצמם חלק בלתי נפרד מתהליך השלום. "אם יושג הסדר שלום שיכבד את זכויות כל העמים, כולל זכויות העם הערבי הפלסטיני, יהיה אפשר לבנות פרויקטים משותפים שיסייעו לפיתוח הכלכלי והחברתי של האזור", אמר יורש העצר.

בהתייחסו לשאלת אחד מחברי המשלחת על נירמול היחסים בין ישראל וקטאר, אמר יורש העצר שעצם העובדה שמשרד החוץ הקטארי שיגר הזמנה רשמית למשלחת מערביי ישראל, והעובדה שהמשלחת נמצאת בקטאר ונפגשת איתו ועם שרים בכירים, היא התחלה של יחסים ושל שלום באזור.

יורש העצר נענה בחיוב להצעת חברי המשלחת, שממשלת קטאר תעניק מלגות לסטודנטים מערביי ישראל שילמדו בקטאר. הוא הנחה את שר החינוך והתרבות של ממשלתו לבדוק את האפשרות לבצע הצעה זו, והיום אחר הצהריים ייפגש שר החינוך עם חברי המשלחת.

אתמול התקיימה פגישת עבודה בין חברי המשלחת ומנכ"ל המשרד לנושאים מוניציפליים וחקלאות בקטאר, כדי לבדוק תוכנית עבודה משותפת לכריתת ברית תאומים בין ערים וכפרים ערביים בישראל ובקטאר, וכן לבחון הקמת פרויקטים כלכליים וחברתיים משותפים.

חוסייני נועד עם ערפאת בעזה

מאת מיכל סלע

פייסל אל-חוסייני נפגש אתמול בעזה עם יאסר ערפאת, וככל הידוע דיווח לו על פגישותיו ברבת עמון עם הנסיך חסן ועם אישי מפתח אחרים בממשלת ירדן. הביקור נועד להבהיר עמדות בכל הנוגע לירושלים ולקידום מערכת היחסים וההסכמים בין הפלסטינים לבין ירדן.

חוסייני הדגיש בתום ביקורו ברבת עמון כי אף שהפלסטינים רואים עצמם בעלי הזכות על ירושלים, אין הם רואים צורך לשנות בשלב הזה את מינהל המקומות האיסלמיים המקודשים בירושלים, אלא כאשר יקבלו לידיהם את האחריות לניהולם.

בימים האחרונים מסרו גורמים פלסטיניים שונים כי יש אפשרות שלקראת סוף חודש דצמבר ייפגשו המלך חוסיין ויאסר ערפאת ברבת עמון, במטרה ליישב חילוקי דיעות בין שני הצדדים.

לאחר טקס חלוקת פרס נובל לשלום באוסלו אמור ערפאת לנסוע לקזבלנקה במרוקו כדי להשתתף בכינוס של הוועידה האסלאמית.

המזרחן ד"ר אברהם סלע:

"מדינה פלסטינית בשטחים תחיה בדו-קיום לצד ישראל"

מאת דן אבידן

המזרחן ד"ר אברהם סלע אמר אתמול כי אם ממשלת ישראל תתאזר בסבלנות, תקום בסופו של דבר מדינה פלסטינית בשטחים, שתחיה בדו-קיום לצד ישראל, אם כי מערכת היחסים בין מדינה זו לבין ישראל לא תהיה אידיאלית.

בהרצאה באוניברסיטת תל-אביב אמר עוד ד"ר סלע, כי מדינת הלאום במזרח התיכון עדיין לא התבססה דיה, וזו אחת הסיבות להתחזקותו של הפונדמנטליזם האסלאמי בארצות הערביות.

אולם ד"ר סלע סבור כי גם האסלאם הקיצוני לא שולל מסגרות לאומיות טריטוריאליות, למרות האידיאולוגיה הכלל-אסלאמית שלו.

ניצחון לחמאס באוניברסיטת עזה

עזה (עיא.אף.פ.) - ארגון חמאס נחל ניצחון מוחץ בבחירות למועצת הסטודנטים באוניברסיטה האיסלמית של עזה, הגדולה ביותר בשטחי האוטונומיה, מסרו מארגני הבחירות.

המועמדים של חמאס צברו 91.48 אחוז מהקולות, לעומת 7.7 אחוז לג'יהאד האיסלמי. שני אלה מתנגדים להסכמי האוטונומיה ולארגון פתח של יאסר ערפאת.

פתח החליט ברגע האחרון להחרים את הבחירות באוניברסיטה זו, שהיא מעוז מוצהר של חמאס. באוניברסיטה האחרת של עזה, אל-אזהר, שולט פתח.

המארגנים מסרו כי מבין 2,800 סטודנטים זכאים השתתפו בהצבעה 62.5 אחוז.

מערכת הבחירות התנהלה בעיקר על בסיס סיסמאות אנטי-ישראליות.

תייר שוויצי שנפצע קשה מנפילה הוטס במסוק מאילת לבית החולים סורוקה

(עט). – תייר שוויצרי בן 55 הועבר אתמול במסוק של חיל האוויר לבית החולים סורוקה בבאר שבע, לאחר שנפל ברחוב באילת ונפגע קשה בראשו.

התייר הועבר לבית החולים "יוספטל" באילת, שם אובחן אצלו שבר קשה בגולגולת. עקב מצבו והצורך בהעברתו, הועבר במצב קשה לסורוקה.

נמסר, כי התייר הוא חולה אפילפסיה.

נציגי ענף התיירות קיבלו אתמול בטקס שנערך בכנסת את אות התיירן המצטיין מידי השר עוזי ברעם (צילום: פלאש 90)

ביילין: אסד טועה אם הוא חושב שהמתנה תשפר את הישגיו במו"מ

"עלינו לחתום על מספר גדול ככל האפשר של הסכמי שלום לפני הבחירות"

מאת מוטי בסוק

נשיא סוריה, חאפז אל אסד, טועה אם הוא סבור כי המתנה של מספר חודשים או שנים תביא לו הישגים טובים יותר במו"מ עם ישראל, אמר אתמול סגן שר החוץ, ד"ר יוסי ביילין. לדבריו, ממשלת ישראל צריכה לחתום בשנתיים הקרובות על מספר מרבי של הסכמי שלום, שכן אינו מאמין כי הליכוד יתנער מהסכמים החתומים, אם ינצח בבחירות, גם לא מהסכם עם סוריה.

ביילין דיבר בפגישה עם משלחת הולנדית, בראשות מנכ"ל משרד החוץ יוריס וס. המשלחת ההולנדית ביקשה לשמוע פרטים על ההתקדמות בתהליך השלום.

ביילין ציין כי אם הליכוד ינצח בבחירות הקרובות, קשה להניח כי יחתום על הסכמי שלום חדשים עם מדינות ערב. ביחס לסוריה הדגיש סגן שר החוץ, כי בעוד מדינות ערביות מתונות הגיעו לשלום עם ישראל, או נמצאות בדרך, ובעוד רוב העולם הערבי מתעלם מהחרם השניוני על ישראל, אסד נשאר בשלו. הוא אינו מתלהב מהשלום. הוא נוהג כאילו כל הזמן שבעולם בידו. והוא טועה. לא ברור כלל אם האווירה בעולם כולו, ובפרט בישראל ובארה"ב אחרי הבחירות ב־1996, תאפשר תהליך שלום.

בהתייחסו לפלסטינים העריך ביילין כי הליכוד יכבד את כל ההסכמים שממשלת ישראל, בראשות העבודה־מרצ, חתמה עם יאסר ערפאת. עובדה, כי היום אף אחד בליכוד לא מדבר על חזרה לעזה.

לדבריו, הסכם ביניים עם הפלסטינים, לפי ההסכמים איתם, הוא אופציה מבחינת ישראל. הסכם הקבע הוא הכרח. הוא ציין כי ישראל היא שהעלתה באוסלו את רעיון הבחירות הדמוקרטיות בשטחים למוסדות הנבחרים הפלסטיניים, אלא שעתה הפלסטינים מערימים מכשולים, שאינם מתיישבים עם ההסכמים.

ביילין חזר ואמר כי אם יתברר כי ישראל והפלסטינים אינם מצליחים להתגבר על הפערים השונים במו"מ על הסדר הביניים, וכי הדבר דורש מהם יותר מדי זמן ואנרגיה, יש לעבור לדיון על הסדר הקבע. הוא הציע, כי ממשלת הולנד תסייע לרשות הפלסטינית על ידי הקמת פארקים תעשייתיים בגבול עם ישראל, שיספקו מקומות תעסוקה לעובדים מעזה.

קודם לכן קרא ד"ר ביילין לארה"ב לגלות יותר מעורבות במו"מ הישראלי־סורי. הוא הציע לשר החוץ וורן כריסטופר לאמץ את מדיניות הדילוגים הממושכים של הנרי קיסינג'ר, בעת שהיה מזכיר המדינה.

היום תיפגש המשלחת ההולנדית, בעזה, עם ראש הרשות הפלסטינית, יאסר ערפאת.

צו בג"ץ:

הממשלה תנמק שלילת מעמד אזור פיתוח א' ממעלה אדומים

(עז). – בג"ץ הוציא אתמול צו על תנאי נגד ועדת שבס, לבקשת עיריית מעלה אדומים, והורה להודיע לנמק מדוע לא ינתן מעמד של אזור עדיפות לאומית א' למעלה אדומים.

עד החלטת ועדת שבס על אזורי פיתוח, נהנתה מעלה אדומים ממעמד של אזור פיתוח א' וממכלול ההטבות הכלכליות הנובעות מכך. בעקבות המלצות ועדת שבס, החליטה הממשלה, בינואר 1993, לבטל את מעמדה של מעלה אדומים כאזור פיתוח א'.

בעקבות החלטת הממשלה, ולאחר שנכשלו המגעים עם משרדי הממשלה בניסיון לשנות את ההחלטה, עתרה עיריית מעלה אדומים באוגוסט 1994 לבג"ץ. העירייה העלתה טענות של חוסר סבירות ואפליה לעומת ישובים אחרים הדומים לה בנתוניהם, שזכו במעמד של אזור פיתוח א'.

בדיון, שנערך אתמול, קבע השופט דב לוין, כי בתצהיר התשובה שהוגש לבג"ץ ונחתם על ידי ראש ועדת שבס, מנכ"ל משרד ראש הממשלה שמעון שבס, לא ניתן הסבר מדוע זכתה בית שמש במעמד של אזור פיתוח א', ומעלה אדומים לא זכתה במעמד זה. זאת, חרף העובדה שהחלטת הממשלה מדברת על חיזוק "ירושלים רבתי".

שופטי בג"ץ, דב לוין, מישאל חשין [illegible] למשלה לנמק בתצהיר [illegible] תוך 30 יום, מדוע לא התקבלו העתירות.

בתגובה להחלטת בג"ץ, ציינו העותרים, כי זו הפעם הראשונה בה מדיניות אזורי העדיפות הלאומית של הממשלה עומדת בפני מבחן שיפוטי. לדבריהם, אם יתקבלו העתירות, תיאלץ הממשלה לבצע תיקונים מרחיקי לכת בנושא זה.

נאטם ביתו של המחבל שרצח את החיילת ליאת גבאי בעפולה

מאת מיכל סלע

בסמוך להתנחלות גני־טל בגוש קטיף התפוצץ אתמול מטען תופי נפץ. איש לא נפגע ולא נגרם כל נזק. המטען התפוצץ סמוך לסיור צה"ל, שעבר באזור בכביש, המפריד בין גוש קטיף לחאן יונס.

ביום ראשון בלילה נאטם בית משפחתו של האיש שרצח את החיילת ליאת גבאי. הרוצח העצור הוא היה אבו אל־רוב תושב קבטיה.

באחד האירועים בשטחים נפצע קל חייל צה"ל והאשה אשר נעצרה. באחת התקריות נפצע קל חייל מרסיסי זכוכית, שנשברה מאבנים. כמה מידיי אבנים נעצרו.

ברמאללה נעצרה אשה, תושבת כפר עקב דרומית לרמאללה לאחר שבכליה נתגלה סכין. בעת מעצרה אמרה האשה, כי רצתה לדקור חייל. היא נעצרה בפתח המינהל האזרחי בעיר והועברה לידי המשטרה.

תושב ארתאח נפצע קל מירי חיילים ביום ראשון בלילה בטול־כרם. הדבר היה כשהאיש עבר במכוניתו במחסום צה"ל. מקורות צבאיים רשמיים מסרו, כי האיש סרב לעצור והחיילים ירו אל מכוניתו. הנהג נפצע קל ונעצר. במכוניתו נתגלה רכוש גנוב.

שבס: חוות הדעת של אלבק היא שחייבה אותי בפרשת נבי־סמואל

אמר בעדותו במשפט דרעי כי קולק התנגד לבניית שכונות ליד ירושלים כדי לשמר את הנוף ומסיבות פוליטיות

(עז). – מנכ"ל משרד ראש הממשלה, שמעון שבס, המשיך להעיד אתמול במשפט דרעי, ואמר בחקירה הנגדית, כי מה שחייב אותו בנושא נבי־סמואל, מהבחינה המשפטית, היה חוות הדעת של המנהלת לשעבר של המחלקה האזרחית בפרקליטות המדינה, עו"ד פליאה אלבק, ולא דיון זה או אחר במשרדי הממשלה.

שבס סיפר לבית המשפט, כי לא ראה דבר חריג בבקשתו של עוזר שר החקלאות לשעבר, עו"ד אברהם דרכסלר, להיות נוכח בישיבה שעסקה בנושא.

סנגורו של ח"כ אריה דרעי, עו"ד דן אבי יצחק, שאל את שבס אם היה משהו בפגישה הקצרה בינו לבין דרעי, שלא סיפר לבית המשפט. שבס השיב, כי סיפר לבית המשפט את כל מה שזכור לו מאותה פגישה.

שבס סיפר כי קולק התנגד לבנייה של שכונות בצמוד לירושלים, משני טעמים: כדי לשמר את הנוף ומסיבות פוליטיות.

עו"ד אבי יצחק שאל את שבס, בנוגע לחקירתו במשטרה. שבס סיפר, כי הגיע למשטרה עם מסמכים, לבקשת המשטרה, שביקשה ממנו להביא איתו לחקירה כל מסמך הקשור לפעילותו בנבי־סמואל. לדבריו, קיבל אישור מארכיון משרד הבטחון להביא עימו את המסמכים לחקירה. שמעון שבס לא זכר אילו מסמכים הביא לחקירה ואם ניהלה המשטרה רישום של מסמכים אלה.

בחקירה החוזרת של התביעה אמר שבס, כי דרעי ביקש ממנו, בצורה מפורשת, להקצות את הקרקע לעמותה שהוא מייצג. הוא הוסיף, כי דרעי אמר לו שאין אפשרות לבנות באתר המקורי. שבס לא זכר אם דרעי אמר לו בפגישתם מי מתנגד לבנייה באתר המקורי, אבל הוא חשב או שההתנגדות לבנייה היא משפטית.

לאחר שסיים שבס למסור את עדותו, החל להעיד במשפט עד התביעה ה־13, ראש האגף העירוני במינהל מקרקעי ישראל לשעבר, משה גת. גת אמר בעדותו, כי אינו חושב שלחברת "עדים" היתה הרשאה בכתב לניהול עבודות פיתוח באזור. לדבריו, מינהל מקרקעי ישראל החל באותה תקופה להעביר עבודות פיתוח לחברות עירוניות, שהוקמו כדי ליצור תחרות לחברת "עדים" בפיתוח תחבנן. לטענת גת, העלויות של חברת "עדים" היו גבוהות מהמקובל.

עו"ד גלעד בלוי, עוזר דינו של יוסי־טוב רוניק, התנגד לשאלה שהציג התובע, עו"ד יהושע רוניק לעד: "מה היו ציפיות מנכ"ל חברת "עדים", משה עין מור, מהפיתוח בנבי־סמואל?" לדברי עו"ד בלוי, עין מור סיים לתת את עדותו במשפט, ושאלה זו צריך להפנות אליו.

השופטת מרים נאור, שאלה את עו"ד רוניק, מה חשיבות שאלתו למשפט. עו"ד רוניק ביקש שהעד יצא את האולם, והשיב כי התביעה מבקשת להוכיח, בהתאם לנטען בכתב האישום, כי הנאשמים פעלו שלא כדין, כאשר ביקשו להדיח את חברת "עדים" מהפרויקט בנבי־סמואל. זאת, כדי שיוכלו לגרוף לכיסם את הרווחים הגבוהים מפיתוח הקרקע.

התפטר סגן ראש ממשלת ירדן

רבת־עמון (עי־א.אף.פ.)־ סגן ראש ממשלת ירדן טוקאן הינדאווי, הגיש אתמול את התפטרותו, במחאה על המדיניות הכלכלית והחברתית של הממשלה, מסר מקור ירדני רשמי.

מכתב התפטרות נמסר לראש הממשלה עבדל סאלאם מג'אלי, האמור להגיש למלך חוסיין, שביכולתו לקבל או לדחות את ההתפטרות, בהתאם לחוקה.

מלך ירדן אמור לחזור לרבת־עמון אמש לאחר ביקור פרטי בבריטניה. הינדאווי מונה לסגן ראש הממשלה ב־8 ביוני האחרון. הוא בן למשפחה מכובדת באירביד, העיר השניה בגודלה בירדן הנמצאת כ־88 ק"מ צפונית לרבת־עמון.

הינדאווי, סגנו של ראש הממשלה עבדל סאלם מג'אלי, נתמנה לתפקיד סגן ראש הממשלה ב־8 ביוני. במכתב התפטרותו ציין הינדאווי, כי "אינני יכול עוד למלא את תפקידי, בשל "העדר חזון ומחמת חוסר היעילות בפעולות הממשלה" בתחומי הכלכלה והחברה, מאז נחתם הסכם השלום עם ישראל בסוף אוקטובר.

הינדאווי לא הצביע על דוגמא למחדלים אלה, אך טען כי הממשלה "איננה מנהלת בזירה הפנימית מדיניות שתוכל למנוע את הסכנות הנשקפות לאומה".

משרד הבריאות העביר לפלסטינים תרופות לטיפול בחולים בכולירה

מאת עזרא חן

26 חולים בכולירה זוהו עד עתה ברצועת עזה, עלפי בדיקות מיקרוביולוגיות, ועוד 68 איש נתונו להשגחה רפואית ולהמשך הבדיקות. כך דיווחה אתמול הרשות הפלסטינית למשרד הבריאות.

עוד מסרה הרשות, כי המחלה מתמקדת בקרב חמש משפחות במרכז הרצועה.

משלחת של משרד הבריאות העבירה אתמול במחסום ארז ציוד רפואי לנציגי רשות הבריאות הפלסטינית, כולל אנטיביוטיקה בכמות המתאימה לטיפול באלף חולים. ביום ראשון הקרוב ייצא משלוח נוזלים וכן מצעים לגידול חיידקים בבדיקות מעבדה.

ארבעה נציגי הרשות הפלסטינית יגיעו היום למעבדה של משרד הבריאות במחוז הדרום לקבלת הדרכה לבדיקת מזון ומים.

דוברת משרד הבריאות מסרה, כי המשרד "ממשיך לקיים קשר שוטף עם רשות הבריאות הפלסטינית". היום תתקיים במחסום ארז פגישה נוספת בין מומחים לבדיקת מזון ממשרד הבריאות וממשרד החקלאות, לבין עמיתיהם הפלסטינים.

נשיא גרמניה יבוא היום לישראל

בון (עיר א.אף.פ.). – נשיא גרמניה רומאן הרצוג, שיבוא היום לביקור בישראל, הוא הנשיא הגרמני השני המבקר בישראל.

הרצוג אמר בשבוע שעבר כי אינו מסתיר מהזכרת מעשי העוולה והזוועה של הנאצים בתקופת המלחמה, ולא יחוש מהתייחסות בדבריו להתעוררות הגל הניאו נאצי בגרמניה כיום.

קודמו של הרצוג בתפקיד ריכרד וייצקר, היה הנשיא הגרמני הראשון שביקר בישראל, באוקטובר 1985.

להרצוג יתלווה בסיור אשתו כריסטיאן ושר החוץ הגרמני קלאוס קינקל.

בלוח הזמנים של הנשיא נרשמו פגישות עם הנשיא עזר ויצמן, ראש הממשלה יצחק רבין ושר החוץ שמעון פרס. כן יערוך הנשיא ביקור במוזיאון יד ושם.

הנשיא עזר וייצמן ילווה אישית את הרצוג בכל סיוריו בארץ, וגם מחווה זו תוארה בפי אברהם פרימור, שגריר ישראל בבון, כ"נדירה ביותר".

ביקורו של הרצוג, שיימשך יומיים, הוא ביקורו הראשון מחוץ לאירופה מאז החל לכהן בתפקידו ביולי. לדברי אנשי לשכתו, זוהי "מחווה וסימן לאופיים המיוחד של היחסים בין ישראל לגרמניה".

הסכם לשיתוף פעולה ישראלי־נורווגי לסיוע לארצות אפריקה נחתם אתמול במשרד החוץ בירושלים. בתצלום: המנכ"ל אהוד גול והנציגים הנורווגים (צילום: יוסי בתן/ "פלאש 90")

בישיבת ועדת החוץ והביטחון

רבין קורא לאש"ף להודיע על ביטול האמנה הפלסטינית לקראת הבחירות

מאת דניאל בן־סימון

ראש הממשלה יצחק רבין הודיע אתמול, כי הוא מצפה שהרשות הפלסטינית תבטל את הסעיפים הקוראים להשמדתה של ישראל באמנה הפלסטינית. "אני מצפה שיעשו זאת לפני הבחירות בשטחים", אמר. ראש הממשלה דיבר בוועדת החוץ והביטחון של הכנסת.

במהלך הישיבה חזר ראש הממשלה על דברים שאמר בימים האחרונים. הוא שב והזכיר שהרשות הפלסטינית חייבת להפעיל מאמץ מוגבר כדי להילחם בחמאס ובג'יהאד האיסלמי.

בהתייחסו לשיחות שעומדות להיפתח היום במצרים, בין נציגי ישראל ובין הפלסטינים, רבין אמר שעל ישראל להחליט "אם אנו הולכים לפתרון כולל לאור הצרכים שלנו. זה יקח זמן רב לדעתי", אמר ברמזו לכך שישראל לא תתיר בחירות בשטחים תוך נסיגה של כוחות צה"ל מערי הגדה.

רבין הדגיש שאין לו כל כוונה לדון בהסדר הקבע. "חתמנו על הסכמים ונלך על פיהם. גם הפלסטינים לא ביקשו לדון בפתרון הקבע".

רבין הוכיח לנוכחים את סלילת הכבישים העוקפים, ואמר שהם נועדו להגן על היישובים היהודים: "מה לעשות שחלק גדול של היישובים נקבעו על פי שיקולים פוליטיים, אך מבחינה בטחונית הם קטסטרופה. רק לתחילת תכנון הכבישים, הקצבו כבר 35 מיליון ש"ח".

"בשטחים שהופקעו נבנו דירות ליהודים"

בג"ץ דחה עתירת "עיר שלם" לבטל הפקעת קרקעות של ערבים בירושלים

מאת מיכל סלע

בית המשפט הגבוה לצדק דחה בראשית השבוע עתירה של עמותת עיר שלם ותושבים פלסטינים בירושלים לבטל הפקעת קרקעות של פלסטינים בירושלים או, לחלופין, לבנות בקרקעות המופקעות שכונות מגורים לערבים. בית המשפט דחה את מתן ההסברים להחלטתו למועד מאוחר יותר.

מדובר בקרקעות שהופקעו מידי תושבים בירושלים, תושבי הכפר אום טובא שבדרום ירושלים ואחרים, שהם תושבי בית לחם ובית סאחור, שקרקעותיהם בגבעה המכונה "הר חומה" הופקעו לפני שנים אחדות "לצורכי ציבור". בפועל יש כוונה להקים במקום שכונת מגורים ליהודים בלבד.

באום טובא יש מצוקת דיור ואין אפשרות לבנות בתים חדשים, משום שהעירייה אינה נותנת היתרי בנייה. היתרי בנייה לערבים בירושלים ניתנים במסורה.

עמותת עיר שלם קמה זה לא מכבר ועוסקת בעניינים הקשורים בירושלים. פעילייה שמו להם כמטרה לפעול נגד נישול, קיפוח והכחשת הזכויות של תושבי העיר. העמותה מבקשת לשים הדגש על הפקעת קרקעות של ערבים, כדי לבנות בתי מגורים ושירותים ליהודים תוך מניעת השירותים האלה מערבים.

בעמותה חברים אנשי אקדמיה, עיתונאים, מתכננים ואישי ציבור שרבים מהם מוכרים מפעילותם במסגרות שונות של "מחנה השלום". מנתונים שריכזה העמותה ממקורות מידע רשמיים עולה, כי למעלה מ־50 אחוז משטחה העירוני של ירושלים היום הוא שטח שסופח לאחר מלחמת ששת הימים, אדמות ציבוריות ואדמות פרטיות.

33.2 אחוז מן השטח המסופח הוא שטח שהופקע "לצורכי ציבור". בכל השטחים האלה, המגיעים לכדי 23,378 דונם מצויים היום 33,511 יחידות דיור, והבן כ־153,600 נפש.

שטח השיפוט של ירושלים היום הוא כ־123,000 דונם, מתוכם כ־70,400 דונם סופחו לאחר 1967.

"הבעייה של ירושלים היא בעיקרה פוליטית", אמר אתמול במסיבת עיתונאים של העמותה פרופ' אמנון סלע מהאוניברסיטה העברית. "אך העמותה אינה מציעה פתרון פוליטי. היא עוסקת בבעיות של כבוד ורגישות, הנדרשים כדי להגן על זכויות קיימות, ולאפשר פיתוח משאבים לטובת כל התושבים בעיר."

20 מדינות הוזמנו לוושינגטון למפגש הקמת הבנק האזורי

מאת מוטי בסוק

ארצות־הברית הזמינה 20 מדינות, ביניהן ישראל, למפגש ההקמה של הבנק האזורי לפיתוח המזרח התיכון, שייערך בוושינגטון בין 10 ל־12 בינואר הקרוב.

ההזמנה למפגש, חתומה על ידי הנשיא ביל קלינטון, הגיעה לירושלים אתמול. במפגש ההקמה ישתתפו פקידים בכירים ממשרדי החוץ והאוצר של המדינות המוזמנות. הן ינסו להסדיר את דרכי ההקמה והפעולה של הבנק. את ארה"ב ייצגו סגן שר האוצר, לארי סאמרס, וסמנכ"ל כלכלה במשרד החוץ, ג'ון ספירו.

את ישראל תייצג משלחת של משרד החוץ בראשות סמנכ"ל כלכלה, עודד ערן.

כידוע התנגדה ארה"ב להקמת הבנק האזורי. משרד החוץ הישראלי הוביל לגיבוש מסמך עמדה אזורי, שצידד בהקמת הבנק. המסמך גובש במסגרת ישיבות קבוצת המעקב לוועדה הכלכלית האזורית, שנערכו בקהיר. חתמו עליו מצרים, ירדן, הפלסטינאים וישראל. המסמך ושיחות בין נציגי ישראל וארה"ב הביאו לשינוי בעמדה האמריקאית.

אתמול נפגשה בקהיר קבוצת העבודה הכלכלית, כשעל סדר יומה הקמת שלושת המוסדות האזוריים המופיעים ב"הצהרת קזבלנקה", הבנק האזורי, לשכת תיירות אזורית ולשכת מסחר אזורית.

טייוואן מנסה לחדור לשוק יירוט הטילים הבליסטיים

טיל ראשון "סקייבו 2", הדומה בביצועיו ל"פטריוט" האמריקני הועבר לבחינה לצבא טייוואן

מאת אריה אורד

טאייוואן מנסה לחדור לשוק יירוט הטילים הבליסטיים הזירתיים לצידה ארה"ב וישראל באמצעות טיל קרקע־אוויר, המכונה "סקייבו 2", שמפתח מכון "צ'ונג שאן".

לטיל תהיה יכולת יירוט טילים בליסטיים, אומרים הטאייוואנים. ואולם מקורות בלתי תלויים, המצוטטים בשבועון התעופה הבריטי "פלייט" מתייחסים בפקפוק ליומרה של טאייפה ואומרים, שהיכולת הנגד־טילית של ה"סקייבו 2" תהיה דומה לפטריוט.

כיום, לאחר כשלון ה"פטריוט פאק 3", מקובל בקרב אנשי טכנולוגיה, שאי־אפשר למזג טיל נגד־מטוסים עם טיל נגד טילים.

ה"סקייבו 2" תוכנן מתחילה לשמש טיל מתקפים־נגד מטוסים. רק בשלב מאוחר יותר הוחלט להתאים אותו גם ליירוט טילים. השבועון "פלייט" כותב, שלצורך זה שוכנו מערכת בקרת האש, המכ"ם ומערכת זיהוי וציון מטרות אחדות בו בזמן.

המחקר והפיתוח של טיל ה"סקייבו" החל לפני עשר שנים בעקבות סירובה של ארה"ב למכור לטאייוואן מערכות "פטריוט". בינתיים כבר הזמינה טאייוואן מערכות "פטריוט", אך מעולם לא ויתרה על המו"פ העצמאי של ה"סקייבו". מערכת ראשונה של ה"סקייבו 1" נמסרה לצבא טאייוואן בשנה שעברה.

פיתוח ה"סקייבו 2" החל לפני חמש שנים. במהלך המחקר ופיתוח הוקטן ה"סקייבו 1" הדו־שלבי, הצורך דלק נוזלי, ל"סקייבו 2" החד־שלבי. טיל זה יצרוך דלק מוצק. טווח ה"סקייבו 2" אמור להיות 100 קילומטר ויותר ותהיה לו יכולת משופרת של לוחמה אלקטרונית.

עולה מאתיופיה חשוד באונס אכזרי של ילדה בת 10

מאת רוני ברזילי

"זה היה מחזה קשה לראות ילדה בת 10 מרוחה דם במצב כה קשה". סיפר אחד מחוקרי המשטרה שהבחין בילדה בת עשר מדממת לאחר אונס אכזרי באחת העיירות בדרום הארץ. החשוד במעשה, גבר בן שלושים וחמש, עולה חדש מאתיופיה הוא חברה של האם. הוא הודה במעשה ונעצר. הילדה הועברה לטיפול בבית החולים "קפלן" ברחובות.

פרשת האונס נחשפה אתמול כאשר ילדה בת 10 הועברה לקבלת טיפול רפואי בבית החולים קפלן ברחובות. מחקירת המשטרה מתברר, כי בשעות הבוקר הבחינה האם, כי בתה מדממת בשירותים. האם ביקשה לברר את סיבת הדימום, והילדה פרצה בבכי, "אם אספר לך את תרביצי לי". האם הרגיעה את הילדה, אך זו סירבה והמשיכה לבכות בכי היסטרי.

האם הזעיקה שוטרים

נראה שהאם חשדה, כי בתה נאנסה והזעיקה שוטרים. הם נדהמו לגלות את הילדה כשכל בגדיה מגואלים בדם. מפקד תחנת המשטרה, רפ"ק יורם לוי מסר, כי חוקרת ילדים חקרה את הילדה, שגוללה לפניה את פרטי האונס האכזרי.

מעדותה עולה, כי שלשום בלילה בא החשוד, המתגורר עם אם הילדה זה כחצי שנה, לביתה, ונכנס לישון במיטת הילדה. במהלך הלילה הפשיט אותה ואנס אותה. בבית חולים התגלה, כי הילדה נפגעה קשה באבר מינה ובחלקים פנימיים בגופה. תחילה הכחיש החשוד את המעשים המיוחסים לו אך לאחר חקירה מאומצת – הודה במעשה.

המשטרה מתכוונת לבדוק את התנהגות האם בפרשה והדגיש, כי הבת תצטרך לעבור בדיקה פתלוגית של רופא משטרתי. במשטרה רואים בחומרה את מעשה האונס ויש בכוונתה להמליץ על הגשת כתב אישום נגד החשוד תוך כדי תקופת מעצרו. זהו מקרה האונס השלישי בתוך שבוע באזור מרכז לכיש והדרום שבו נופלים קטינים וילדים קורבן למעשי אונס אכזריים.

מנכ"ל קצא"א: השריפה באתר באשקלון היתה קטנה ולא מסוכנת

מאת רוני ברזילי

האירוע של שריפת המיכל באתר המיכלים של חברת קצא"א (קו צינור אילת־אשקלון) היה מצומצם וקטן בהרבה ממה שרווח בכלי התקשורת. כך טען אתמול מנכ"ל החברה, ראובן בונה, בפגישתו עם ראש עיריית אשקלון, בני וקנין, ואנשי תקשורת. הם הוזמנו לחוות המיכלים של החברה כדי לעמוד מקרוב על אמצעי הבטיחות הננקטים באתר קצא"א.

מנכ"ל החברה ראובן בונה טען בפני ראש עיריית אשקלון כי כבאי החברה התגברו על השריפה שפרצה בכוחות עצמם, וכי לא נשקפה שום סכנה של התלקחות דליקה בחוות המיכלים.

ראש העירייה וקנין דרש ממנכ"ל קצא"א לערוך בדיקה מקצועית לסיבת התאונה, שנגרמה מפגיעת ברק, וביקש לנקוט מיד את כל האמצעים הנדרשים.

סוכם כי מעתה והלאה תתקיים בין השניים מערכת קשר הדוק שוטף וישיר, במטרה להגביר את מעורבות העירייה באמצעי הבטיחות הננקטים והדיווח עליהם.

תן טרמפ לחייל

יהודי צרפת מבקשים לברר גורל יהודים לבנונים שנחטפו במלחמת האזרחים

משלחת יהודית באה לביירות ופגשה את שר החוץ הלבנוני פאריס בועייז; בין שבעת הנעדרים – ראש קהילת ביירות וסגנו, שנחטפו ב־1985

ביירות (עי"ר). – משלחת של יהודים מצרפת פנתה אתמול לממשלת לבנון בבקשה לפעול לגלות מה עלה בגורלם של שבעה יהודים לבנונים שנעלמו בין השנים 1984 ל־1986, שנות השיא של מלחמת האזרחים בלבנון.

נציגי מרכז המועצות היהודיות בצרפת פגשו בביירות את שר החוץ פאריס בועייז, שהבטיח לחשוף כל מידע אפשרי שקיבלה הממשלה לגבי היהודים הנעדרים. "אמרנו לשר בועייז כי אנו מודאגים, וכי צרפת כולה מודאגת לגורלם של שבעה יהודים לבנונים שנחטפו, וכי "היינו רוצים לדעת אם עדיין מטפלים בנושא ומנסים לגלות מה עלה בגורלם", אמר סגן הנשיא של מועצת יהודי צרפת, רוזה פינטו.

בין היהודים הנעדרים איזאק ששון, שהיה ראש קהילת ביירות, וסגנו אלי חלק. שניהם נחטפו בביירות ב־1985.

בועייז אמר לנציגים כי היהודים היו חלק ממספר גדול של לבנונים בני דתות שונות שהיו קורבנות המלחמה. "הפרדה בין קבוצה אחת לשנייה היא אסורה בתכלית, ואינה מקובלת", אמר בועייז. אולם לדבריו, "הממשלה לא תהסס לחשוף כל פיסת מידע שתקבל לגבי מצבם של הנעדרים".

כ־17 אלף לבנונים נעלמו במהלך מלחמת האזרחים בין השנים 1975 ל־1990, כאשר חטיפות בידי פלגים יריבים ומיליציות שונות היו מנהג קבוע. בבירים בלבנון אומרים כי רוב הנעדרים כנראה נהרגו.

"טובה שפירא הוציאה 482 אלף ש"ח מתשלובת "שטיחי כרמל" לפני קריסתה"

טען מפרק התשלובת בדיון על הווילה של בני הזוג שפירא בקיסריה

(ט). – עו"ד יוסי כהן, מפרק תשלובת שטיחי כרמל, האשים אתמול את טובה שפירא, רעייתו של ח"כ אברהם שפירא, בנטילת 482 אלף ש"ח מכספי התשלובת כמימון הוצאות שוטפות, בסמוך לקריסתה של התשלובת. הוא טען, כי טובה שפירא נהגה בכספי התשלובת ככבכספיה.

עו"ד כהן העלה טענות אלה במהלך חקירתו את טובה שפירא בבית המשפט, בדיון בסוגיית הבעלות על הווילה בקיסריה, שלטענת מפרקי התשלובת, נבנתה מכספי התשלובת.

לדברי עו"ד כהן, מומנו הוצאות ביתם של בני הזוג שפירא ברחוב שטריקר בתל אביב והוצאות הנסיעות של בני המשפחה לחו"ל מכספי תשלובת שטיחי כרמל. עו"ד כהן טען עוד, כי כל התשלובת מימנה גם את כל הוצאות הווילה בקיסריה.

עו"ד כהן האשים את טובה שפירא בכך ששימשה כמסלקת כספים, וביקש לדעת מדוע כל הצ'קים היו על שמה. טובה שפירא השיבה, כי היו מקרים שהיא שילמה מכספה על הוצאות, ולאחר מכן הושב לה הכסף. היו גם מקרים שבהם אנשים לא רצו להמתין עד לקבלת הצ'ק מהמפעל. "קשה לי לענות כמה כסף קיבלתי להחזר הוצאות מהתשלובת מדי שנה", אמרה.

עו"ד כהן ביקש להוכיח, כי לבני הזוג שפירא לא היה כל מקור הכנסה אחר מלבד התשלובת. לדבריו, גם הדירה בירושלים נגזלה מהתשלובת באותה דרך בה ניסו לגזול את הווילה בקיסריה.

בהתייחסה לטענת המשרדים בבית הטקסטיל הרשומה על שמה, אמרה טובה שפירא כי אין לה עסק עם זה, ובנה מטפל בנושא זה. היא מאמינה לו, ועל כן חתמה על הצהרת ההון בה כלולה קומת המשרדים הנדונה, אמרה.

טובה שפירא הדגישה, כי הווילה בקיסריה נרכשה מכספי דיבידנד שקיבלו היא ובעלה בשנת 1984 מרווחי התשלובת בסכום של 70 אלף ש"ח.

צעיר שניסה להוכיח שתניני חמת גדר מפלסטיק – כמעט נטרף

מאת שמעון וייס

צעיר כבן עשרים מיישוב במרכז הארץ שהגיע אתמול לבילוי בפארק התנינים ומרחצאות חמת גדר בדרום הגולן, כמעט נטרף על־ידי אחד התנינים לאחר שביקש להוכיח כי אין מדובר בתנינים אמיתיים, וקפץ אל מקום מרבצם באתר.

הצעיר שהתווכח עם בני משפחתו, ביקש להוכיח להם כי אין מדובר בתנינים אמיתיים כפי שסוברים כולם, אלא בתנינים עשויים פלסטיק. הצעיר היה משוכנע כי התנינים אינם אמיתיים משום שרבצו ללא נוע. הצעיר לא היסס, טיפס על הגשר וקפץ אל תוך האגם. הוא החל לחבוט בהם בניסיון להוכיח כי אין מדובר בתנינים אמיתיים, ואמנם, במשך מספר דקות לא זזו התנינים.

עוברים ושבים שראו בבעתה את הצעיר בחברת התנינים, קראו לו לעלות חזרה בטרם ייטרף, אך הוא המשיך בשלו. אנשי חמת גדר שהוזעקו למקום, מיהרו לקרוא למשטרת טבריה שתעצור את הצעיר המסתכן. אלא שעוד לפני שהגיעו השוטרים, התעורר אחד התנינים הגדולים במקום וזינק בפתאומיות לעבר הצעיר שהיכה אותו. התנין החטיא בסנטימטרים ספורים את גופו של הצעיר שנמלט מיד מהאגם בבעתה וטיפס חזרה אל הגשר שממנו צפו המטיילים.

מנהל אתר התנינים והמרחצאות בחמת גדר, רוני לוטן, אמר כי אנשי המשטרה שהגיעו למקום ניסו לאתר את הצעיר, אך ככל הנראה הוא מיהר להסתלק מהמקום בחברת בני משפחתו.

אלמונים הציתו את מכוניתו של ראש המועצה המקומית מצפה־רמון

מאת אמיר רוזנבליט

אלמונים ניסו להצית את רכבו של ראש המועצה המקומית מצפה־רמון, סמי שושן. סמוך לשעה 1.30 לפנות בוקר, שפך אלמוני דלק על גלגלי המכונית מסוג "הונדה־סיביק", שחנתה סמוך לביתו של ראש המועצה, ברחוב דרך רמון והצית אותם.

שכנו של ראש המועצה, ויקטור הדד, הבחין בלהבות העולות מן המכונית והודיע למשטרה. השוטרים וכבאים באו למקום בתוך דקות וכיבו את האש.

למכונית נגרם נזק קל בלבד. שושן מסר לחוקרי המשטרה שמות של חשודים, שלהערכתו היו עלולים לעשות את המעשה ובמהלך הלילה נעצרו כמה חשודים, נחקרו ושוחררו.

שני חשודים נוספים במעשה טרם אותרו.

ראש המועצה המקומית, סמי שושן, הביע זעם רב על ניסיון ההצתה. "זה מעשה שהדעת אינה סובלת. מעבר לנזקים הכספיים שנגרמו, ניסיון ההצתה היה עלול להסתיים בפגיעה בנפש, שכן מכל הדלק במכונית היה מלא. נראה כי הקור העז ששרר בשעת ההצתה מנע התלקחות של המכל והתפוצצותו.

משפט יו"ר הסוכנות נמשך:

ההגנה בדקה את הטענות על מימון נסיעותיה של אשתו של דיניץ

טענה כי דיניץ לא התחמק מהתחשבנות על הוצאות נסיעות אלו, אך סירב עקרונית לשלמן, בנימוק שאינו מחויב לכך

(ט). – האם התנגד שמחה דיניץ כבר בשלב מוקדם בהתחשבנות עימו לשלם את ההוצאות הכרוכות במספר הנסיעות של אשתו עימו לחו"ל, או שהסכים לשלם את ההוצאות וחזר בו אחר כך? – זו היתה השאלה העיקרית בהמשך משפטו של יו"ר הסוכנות לשעבר בבית המשפט המחוזי בירושלים.

בדיון שלשום המשיך להעיד אורי אילש, ראש מחלקת השליחים, במסגרת החקירה הנגדית אותה מנהל עו"ד אורי וגמן, פרקליטו של דיניץ.

עו"ד וגמן טען, כי סוגיית תשלום ההוצאות הכרוכות בנסיעותיה של הגב' דיניץ היה לסלע מחלוקת בין דיניץ לבין אילש, כבר בתחילת ההתחשבנות שנעשתה עם דיניץ. וגמן אמר, כי כבר בתחילת ההתחשבנות הסביר דיניץ לאילש כי אין הוא כפוף לחוק, לפיו מותר לו לקחת עמו את אשתו לחו"ל רק פעם בשלוש שנים. וגמן הוסיף, כי, לכן נדחתה המחלוקת לסוף ההתחשבנות.

בא כוחו של דיניץ הציג בבית המשפט מכתב שנכתב על ידי משה השכל, איש הסוכנות, לפיו, מצדד השכל בעמדתו של דיניץ בוויכוח. המכתב נכתב ביולי '93. "האם זה לא מוכיח שכבר אז, בניגוד למה שאמרת בבית המשפט, היה ביניכם ויכוח, ולא כמו שטענת, שרק באוקטובר '93 שמעת שהיו"ר לא מוכן לשלם את ההוצאות הכרוכות בנסיעותיה של אשתו" – הקשה וגמן.

אילש דחה את גירסתו של עו"ד וגמן ואמר כי המחלוקת עליה מדבר וגמן היתה מחלוקת על נסיעות ספציפיות, אותן ראה היו"ר כנסיעות ממלכתיות, שאין הוא חייב לשלם עבורן את הוצאות נסיעותיה של אשתו. הוא הוסיף, כי רק מאוחר יותר, באוקטובר, הביע דיניץ את אי־הסכמתו להוראה הכללית, המחייבת אותו לשלם עבור כל נסיעה של אשתו ורק אז, הפך הוויכוח ביניהם לעקרוני.

ההגנה טוענת, כי דיניץ לא התחמק מהתחשבנות בקשר להוצאות הכרוכות בנסיעותיה של אשתו לחו"ל, אלא התנגד עקרונית לשלם את ההוצאות הללו, בטענה שההוראות קובעות שאין הוא צריך לעשות כן.

סוגייה שנייה בדיון היתה השלכות עבודתה של "ועדת גורמן", שכונסה כדי לדון בנושא נסיעותיה של אשת היו"ר, ואשר פרסמה את מסקנותיה ביולי '93. הוועדה קבעה שאין היו"ר חייב בהוצאות הנובעות מנסיעותיה של אשתו עימו. בעקבות המסקנות, קיבל אילש מהממונים עליו מכתב ובו הוא נתבקש לפעול על פי החלטות הוועדה. בעקבות המכתב פנה אילש ליועץ המשפטי של הסוכנות וביקש ממנו הוראות לגבי סכום של כ־6,000 ש"ח שנצבר לזכותו של דיניץ כהוצאות אש"ל שהוציא, והיה עליו לקבל חזרה.

עו"ד וגמן שאל את אילש מה הקשר בין הוצאות האש"ל של היו"ר לבין מסקנות הוועדה שדנה, אך ורק בנסיעותיה של אשת היו"ר לחו"ל. אילש ענה שלא היה מודע לכך שהוועדה לא טיפלה כלל בנושא האש"ל, אלא רק בנושא נסיעותיה של אשת היו"ר לחו"ל.

עו"ד וגמן הקשה עוד מדוע, לאחר ההוראה המפורשת מהממונים עליו, היה צריך אילש לפנות ליועץ המשפטי בבקשה להבהיר את הנושא. "הכל היה כל כך ברור, אז מי עורר את הבעייה?" – שאל בא כוחו של דיניץ. אילש טען בתגובה, כי היה זה ארנון אברמוביץ' מהמחלקה המשפטית, שיעץ לו לפנות ליועץ המשפטי בעצמו. "מי יזם את השיחה עם אברמוביץ'?" – שאל וגמן.

גם שופט שלום ברנר שאל: "איך קרה שאברמוביץ' נכנס לעניין. איך בכלל הגעתם לשיחה על כך?".

אילש אישר בתגובה, כי היה זה הוא שיזם את השיחה עם אברמוביץ', שלאחריה פנה אל היועץ המשפטי.

יו"ר הפרלמנט הפולני יוזף אולקסי מניח זר ביד ושם (צילום: יצחק הררי)

הפרקליטות הצבאית תבדוק את הטענות בדבר התעללות בכלבים

(ט). – הפרקליטות הצבאית הראשית תבדוק ביסודיות את הטענות נגד מפקד הכלבייה בבסיס תל השומר בגין התעללות בכלבים.

במקביל, נבדקת במשרדו של נציב קבילות החיילים קבילה שהגישה משפחת החייל יריב רוזנהוסר, שעיקרה מערכת היחסים בין החייל לבין מפקדיו בכלבייה. נציב קבילות החיילים עדיין לא סיים את הבירור בקבילה.

ללא קשר למקרה זה, שבדיקתו עדיין לא נסתיימה, הדגיש אתמול דובר צה"ל, כי רשויות הצבא יטפלו ביסודיות בכל גילוי של התעללות בבעלי חיים.

בעל מלטשה נשדד ברמת גן באיומי אקדח

(ט).- יהלומן היה אמש קורבן לשוד מזויין ברמת־גן. אלמוני רעולי־פנים וקסדה על ראשו השתלשל מגג המלטשה ברחוב בצלאל 6 בעיר, חדר למלטשה לאחר שניפץ את שמשת החלון. בהיכנסו הבהיל את היהלומן, ואז שלף השודד אקדח ואיים על היהלומן, שהיה לבדו במלטשה. הוא לקח שקית יהלומים, ששוויה לא ידוע, ו־15 אלף דולר במזומנים ונמלט חזרה מהחלון.

היהלומן לא נפגע. משטרת מרחב דן פתחה בחקירה.

בטכניון פותח מזרק־אקדח אוטומטי המחדיר אינפוזיה הישר לתוך העצם

(ט). מזרק־אקדח להחדרת אינפוזיה לתוך העצם, ראשון מסוגו, שפותח בחממה ליזמות עולים בטכניון, בשיתוף המחלקה האורטופדית של המרכז הרפואי "כרמל" בחיפה הוצג בכינוס אורטופדי בירושלים.

המזרק האוטומטי מאפשר להחדיר נוזלים בעירוי דרך העצם, ואושר על ידי משרד הבריאות לשימוש. הוא נוסה בהצלחה במקרים רבים בבית החולים "כרמל".

מזרק האקדח האוטומטי מאפשר החדרת מוט במהירות גבוהה לתוך העצם, המשמשת לעירוי נוזלים הישר לעצם דרכה ודרך כלי דם קטנים עושים הנוזלים דרכם למחזור הדם הכללי.

פיתוח המזרק החדש הוא פריצת דרך בתחום האינפוזיות הדחופות ומיועד לטיפול בנפגעים במצב חירום, נפגעי תאונות דרכים קשות, פצועי קרב, פיגוע המוני לפצועים הסובלים מכוויות קשות וטיפול בהתקף־לב, נפגעים הנתונים בהלם שוורידיהם נתונים במצב התמוטטות וקשה להחדיר עירוי לכלי הדם שבגופם.

השימוש במזרק האקדח האוטומטי, שפותח בחממה ליזמות עולים בטכניון, בשיתוף ד"ר מרק ביסמן מהמחלקה האורטופדית בבית החולים "כרמל", מאפשר "ירייה" מוט העירוי הישר לעצם.

אצל פצועים או חולים, שכל דקה בהגשת השיטה החדשה תוסכת זמן יקר במיוחד טיפול דחוף עשויה להיות קריטית להצלת חייהם.

חוגים רפואיים ציינו, שלמזרק החדש יתרונות בכך, שלאחר הדרכה קצרה יכולים להפעילו, לא רק רופאים, אלא גם אחיות וחובשים, במצב חרום ופיגוע המוני בלי שאלה נמצאים במגע עם דמו של הנפגע.

החוקרים צופים, שבעתיד יוכנס המזרק לשימוש בכל חדרי המיון של בתי החולים, באמבולנסים, במטוסים, כלי שייט ועוד.

שחל יפגיש ראשי הרשויות הערביות עם גורמים בטחוניים לדיון בשיקום משת"פים

(ט). – "לא יעלה על הדעת שמדינת ישראל תנער חוצנה מאחריותה למשתפי הפעולה, שמנעו ביצוע חבלות בקרב האוכלוסייה, יהודים וערבים כאחד", אמר אתמול שר המשטרה משה שחל. הוא יזמן פגישה של ראשי הרשויות המקומיות הערביות עם גורמים בטחוניים כדי למצוא פתרון לבעיה אנושית כאובה זו.

השר אמר כי שיקום משתפי הפעולה בישובים ערביים בישראל מתפרסם בציבור בהגזמה יתרה, שכן, מספרם של משתפי הפעולה ששוקמו בסקטור הערבי בישראל קטן בהרבה מהמספרים שבהם נוקבים ראשי הרשויות הערביות. לדבריו, שוקמו משתפי פעולה רבים בערים וביישובים יהודיים או מעורבים, ואיש אינו יודע על קיומם. הם השתלבו בחיים באופן סדיר, להוציא מקרים בודדים.

מאגר מידע רפואי הגדול מסוגו בעולם הותקן בבי"ח רמב"ם

מאת אודי עודרן

מאגר המידע הרפואי והמחקרי הגדול מסוגו בעולם, "מדליין", הותקן במרכז הרפואי רמב"ם בחיפה.

אל המאגר, מסוג "אבסקי", אותו התקינה חברת "כלנית מאגרי מידע", יקושרו כל מחלקות בית החולים. עם הפעלתו, לא יזדקקו עוד הרופאים המעוניינים לשירותיה של הספרייה הרפואית.

בכל מחלקה יותקן מחשב אישי, שיחובר ישירות אל המאגר המרכזי. לשם שליפה מהירה של החומר הנדרש, הועלו התקליטורים על גבי דיסק קשיח. התוכנה הייחודית מאפשרת למחפש לאתר את החומר הנדרש על פי נושאו. בעתיד יוכלו הרופאים להתחבר למאגר באמצעות מחשב בביתם.

מאגר המידע הרפואי "מדלייך" מכיל את המידע הנאסף על־ידי הרשות הרפואית האמריקאית (נ.ל.מ.) החל משנת 66. הוא לוקט מ־3700 כתבי עת רפואיים, מחקרים וחומר רפואי נוסף. תקליטורים מתעדכנים מדי חודש.

"התקנת המאגר הרפואי ברמב"ם מהווה פריצת דרך בכל הקשור לתיפקודו של הרופא כמטפל וכחוקר", אמר בדי לנדמיה, מנהל "כלנית מאגרי מידע".

נמיר מינתה ועדת בדיקה לתעסוקת עולים והכשרתם

(ט).- ועדה שמינתה השרה אורה נמיר תגיש בקרוב תוכנית מפורטת בנושא תעסוקה והכשרה מקצועית לעולים חדשים, ב־10 ישובים. הישובים הם כאלה שקלטו מספר גדול של עולים בשנים האחרונות. התוכנית תוגש תוך חודשיים.

השרה נמיר מינתה את הוועדה בעקבות דיון עם ראשי רשויות מקומיות שקלטו רבבות עולים במסגרת העליה בשנים האחרונות. בראש הוועדה יעמוד מנכ"ל משרד העבודה והרווחה אברהם בן־שושן. בוועדה יהיו חברים גם יוסף תמיר, מנכ"ל המוסד לביטוח לאומי, אלכס פארן מנכ"ל שירות התעסוקה, רמי גביזון מנכ"ל המכון לפיריון העבודה, ופקידים בכירים נוספים ממשרד העבודה והרווחה.

בישיבה שזימנה השרה נמיר, בהשתתפות ראשי הרשויות המקומיות מכרמיאל, אשדוד, רעננה, שדרות וחיפה, נמסרו נתונים מפורטים על קליטת העולים החדשים ביישובים השונים ונסקרו הקשיים בסיוע לעולים, בין השאר בתחומי ההכשרה המקצועית והתעסוקה.

ראשי הרשויות התלוננו באוזני השרה נמיר, כי חסר כיום גוף ממשלתי מרכזי שיעסוק ביצירת מקורות תעסוקה, בהסבה מקצועית ובהכשרה מקצועית במיגוון מקצועות הנדרשים כיום בשוק.

חבר מועצת עיריית חיפה רומן ברונפמן הדגים את הבעייה באומרו, כי 70 אחוז מהעולים האקדמאים בחיפה לא עוסקים במקצועם. בחיפה נקלטו בשנים האחרונות 37,000 עולים חדשים.

מוטה גור ביקר בדרום אפריקה ונפגש עם שר ההגנה

(קשית). – סגן שר הביטחון, מוטה גור, ששב בשבוע שעבר מביקור בדרום אפריקה על פי הזמנתו של שר ההגנה הדרום־אפריקאי, מודיזי, השתתף בטקס הפתיחה ובקבלת פנים שערך הנשיא נלסון מנדלה, לרגל פתיחת התערוכה של תעשיות הביטחון בדרום אפריקה – DEXSA 94.

סגן השר השתתף באירועים המרכזיים שהיו בתערוכה וקיים פגישות עבודה עם הגורמים הפוליטיים והבטחוניים הבכירים.

בפגישה שהתקיימה בין סגן השר לבין שר ההגנה הדרום אפריקאי מודיזי, במשרד ההגנה בפרטוריה, הזכיר שר ההגנה הדרום אפריקאי את הידידות ארוכת הימים בין שתי המדינות ואמר, כי גם אם נעשו בעבר שגיאות, אסור להשליך את התינוק עם המים. צריך להסתכל קדימה, להתרכז בעתיד ולפתח בכוחות משותפים את עתידם של שתי המדינות.

כמו כן נפגש סגן השר בארבע עיניים עם הנשיא לשעבר דה קלרק. השניים ניתחו את המצב המדיני באזורנו ובדרום אפריקה ומה ניתן ללמוד מנסיונם של הדרום אפריקאים לגבי המזרח התיכון.

מוטה גור עם שר הביטחון הדרום־אפריקאי בפגישה בשבוע שעבר

מלכת היופי רווית יוקטי חגגה את יום הולדתה ה־22 במרכז ויסמול ברמת־גן עם אמנים רבים, ביניהם אבי מולדנו ונגמי ברנדס (צילום: אבי ליבנבון)

הרבנות שוקלת לחייב זוגות נישאים לחתום על הסכם ממון

(עז"- נציגי הרבנות הראשית, בשיתוף דיינים ופעילות שדולת נשים, המייצגות סקטורים שונים של נשים בחברה הישראלית, פתחו בימים האחרונים בדיונים אינטנסיביים לבחינת אפשרות של חיוב זוגות נישאים, טרם בואם בברית הנישואין, לחתום על שטר קניין (הסכם ממון). לפי הסכם זה, הם מתחייבים, במקרה ובית הדין הרבני יחליט על פירוד, שהבעל ישלם סכום שייקבע מראש, אם יסרב לתת את הגט, כנדרש.

הרב הראשי לישראל הראשון לציון אליהו בקשי דורון, המכהן כנשיא בתי הדין הרבניים, אמר כי עד היום הבטיחו את כספי הבעל, סרבן הגט, בדרך של כפיה. עתה, מנסים כאמור, לפתור את הבעיה באמצעות התחייבות מראש.

הראשון לציון אמר כי קיימת מציאות קשה של סרבני גט, העוזבים את הארץ, מבלי שפתרו את בעיית תשלומי המזונות והותירו את נשותיהם בתוקף עגונות. לפיכך, נמצאים נציגי הרבנות בקשר עם נציגי משרד החוץ והבוחנים ביחד אפשרות, להסדיר גביית תשלומי המזונות, באמצעות המוסדות הממשלתיים בכל מדינה ומדינה, והעוסקים שם בתשלומי ביטוח לאומי.

אם אדם בישראל מסרב להסדיר את תשלום המזונות לאשתו, המוסד לביטוח הלאומי "עולה על משכורתו", ומקזז את הסכום הנדרש. עתה, בוחנים כאמור, אפשרות שדרך זו תיושם גם בחו"ל.

פרשת מותו של סרבן הגט הוותיק אברהם יחיא, עוררה מחדש את בעיית סרבני הגט והסדרי תשלומי המזונות. הרב אליהו בן דהאן, מנהל בתי הדין הרבניים, אמר לכתב עתי"ם, שכיום מתבררים בבתי הדין הרבניים בארץ כ־400 מקרים, לערך, של עגונות ומסורבות גט, שתיקיהן נפתחו לפני שלוש שנים וטרם נסגרו.

לדבריו, המקרה החמור של אברהם יחיא היה יחידי, ולמרות התיקים הקשים, יוסיף, אין אף סרבן גט המרצה בשל כך, תקופות מאסר ממושכות.

צויין, כי בשנה האחרונה פתרו בתי הדין הרבניים למעלה מ־50 מקרים של עגונות שבעליהן אותרו בחו"ל. לאחר מספר חודשים של פעילות אינטנסיבית, פתר בית הדין המיוחד שהוקם בירושלים לטיפול במקרים קשים, כבר 15 תיקים.

נתונים מעודדים אלה, לדברי בן דהאן, כמו גם הצעת החוק המצאות בטיפול בכנסת נגד סרבני גט, כמו שלילת רשיון הנהיגה או כרטיס האשראי, מיחשוב המערכת ועוד, יורידו בשנים הבאות בצורה דרסטית את מספר תיקי הטיפול הקשים.

יאמר זכרי, בן 110, אשתו יורגש, בת 105, ובתם אמרצי, בת 73 – שעלו מאתיופיה לפני כשש שנים והתגוררו במרכז הקליטה בלוד – עברו באחרונה לדירה שרכשו בעיר במסגרת מבצע משכנתאות מיוחד של משרד הקליטה. לזוג 124 נכדים (צילום: יצחק אלהרר/ יפקום 80")

"התמוטטות גשר אברהם – ביזיון בטיחותי"

מאת אמיר רוזנבלים

"כנראה שלא תהיה ברירה אלא לשבות ולהפגין בקשיחות כמו הדרוזים, כדי שהנגב יקבל מן המדינה את המגיע לו". כך אמר אתמול ח"כ פיני בדש, שדרש מהכנסת לדון בדחיפות בהתמוטטות 'גשר אברהם' בבאר־שבע, שניתק מהעיר את שכונת הוילות 'נוה נוי'.

בהצעה דחופה לסדר היום בכנסת, קובע ח"כ בדש כי במסגרת ההזנחה הכוללת של הנגב על ידי כל ממשלות ישראל, הוזנח בצורה פושעת גם 'גשר אברהם', הנמצא בטבורה של באר־שבע. 'גשר אברהם' מתמוטט כל החורף ומנתק מן העיר את שכונת הקרוואנים, נחל בקע, מחנה צבאי ואת אזור התעשיה. זהו ביזיון בטיחותי שהדעת אינה סובלת, ובנס עדיין אין פגיעות בנפש. על הכנסת לתת דעתה בנושא ולהעלות אותו על סדר יומה בדחיפות", כותב בדש.

בשל קריסת הגשר לאחר שנחל באר־שבע עלה על גדותיו, קבע מהנדס העיר, צבי טל־יוסף, שהוא לא יוכל עוד לשמש למעבר כלי רכב ללא תיקון מקיף וחיזוק יסודותיו. שלשום ואתמול נתקעו רבבות נהגים שעות ארוכות בפקקים ארוכים בכל מבואות באר־שבע. נסיעה שבימים רגילים אורכת חמש דקות, נמשכה ביומיים האחרונים שעה ויותר. משטרת התנועה מבקשת מכל מי שיורד דרומה לאילת לעקוף את העיר בכבישים חילופיים, דרך צומת תל שוקת וצומת ערוער.

מזג האוויר הסוער הפוקד את הנגב בימים האחרונים, ניתק מספר ישובים מהעולם החיצון – את הקיבוצים רביבים, רתמים ושומריה. כביש הגישה למושב נאות הכיכר בכיכר סדום חסום, וקיבוץ עין־גדי לחוף ים המלח מנותק. גם נחל רביבים ונחל עובדה חסומים. נחל חבר, נחל צאלים וגשר צאלים סגורים לתנועה.

מכונית סובארו נבלעה בבור בכביש, שנגנבה מרחובות ב־30 בנובמבר השנה, נשטפה כליל במימי השטפונות ליד הישוב תל־שבע. שוטרי משטרת מרחב הנגב ניסו במהלך הלילה למשות את הרכב באמצעות כבלים, אולם כשלו במאמציהם, בשל הבוץ העמוק המכסה את האוטו ואת הרכב עצמו. במשטרה חוששים לחייהם של נוסעי הרכב, אף כי עד כה טרם דווח על נעדרים.

אגודת העיתונאים: מו"ל חייב להגן על עיתונאי בתביעת דיבה

אגודת העיתונאים למו"לים: אין "לנטוש" עיתונאי הנתבע בתביעת דיבה ומחוייב בפיצוי כספי

אגודת העיתונאים בתל אביב פנתה אל המו"לים והמנהלים בתקשורת, בדרישה כי יישמר הנוהג הקיים, לפיו מחוייב המו"ל להגן על עיתונאי מפני תביעות דיבה ולשלם את הפיצוי הכספי שנפסק נגדו. האגודה דורשת לעגן בכתב את הנוהג הזה, המקובל בתקשורת בארץ ובעולם.

במכתב ששיגרו יו"ר האגודה, אריה אבנרי, והמזכ"ל רזי גוטרמן, הם הדגישו כי חובתם של המו"לים והמנהלים להעניק גיבוי לעיתונאי – ממשיכה לחול גם במקרה שהוא פרש מעבודתו בכלי התקשורת. הם כתבו, כי על רקע זה, רואה האגודה בחומרה רבה את החלטתו של עמוס שוקן, מו"ל רשת שוקן, שלא לשלם את חלקו של רון מייברג בפיצויים שפסק בית המשפט, בתביעת הדיבה של מתי גולן נגד רשת שוקן ועיתון "הארץ". האגודה הביעה תקוותה, כי שוקן יחזור בו מהחלטתו וישא בתשלום הקנס, ומקרה חריג זה לא יישנה.

"עיתונאי, בכל אמצעי תקשורת, לא יוכל לפעול ולבצע כיאות את שליחותו העיתונאית, אם לא ידע כי הוא זוכה למלוא הגיבוי מצד המו"ל, גם בעת חשיפתו לתביעת דיבה", נאמר במכתבה של אגודת העיתונאים. הודגש, כי מו"ל אינו יכול להתכחש למלוא מחויבותו כלפי עיתונאי, לאחר שהחומר שהגיש אושר לפירסום על ידי המערכת.

אגודת העיתונאים הודיעה, כי תפעל בכל דרך להגן על עיתונאים מפני "נטישתם" על ידי המו"לים, במקרים של תביעות דיבה וחיובם בפיצוי כספי. היא תדרוש, כי מעתה יעוגן בכתב הנוהג הקיים של הגנת המו"ל על עיתונאים.

חוששים לעתיד המפעל

מאות עובדי מפעל "עשות" הפגינו באשקלון וחסמו כביש הגישה לעיר

מאת אפרים דוידי

מאות מעובדי מפעל המתכת "עשות" של התעשייה הצבאית באשקלון הפגינו אתמול בשעות הבוקר ליד מפעלם.

המפגינים חסמו לשעה קלה את הגישה לעיר ובכביש המהיר לתל־אביב נוצרו פקקי תנועה ארוכים. העובדים הבעירו צמיגים והניפו שלטים, כאשר כוח גדול של משטרה ניסה לפנות את הצומת. תגרות התפתחו במקום בין המפגינים לשוטרים ואחד מאנשי הוועד נעצר על ידי המשטרה, אך שוחרר מאוחר יותר.

לאחר ההפגנה בצומת, התכנסו העובדים לעצרת ביוזמת "מטה המאבק האזורי למען עובדי עשות". את המטה הקימה מועצת פועלי אשקלון. לעצרת באו ארבעה חברי כנסת, רובם תושבי האזור, עזת מאור (מרצ), יוסף ונונו (העבודה), יעקב שמאי (הליכוד), ואלכס גולדפרב (יעו"ד).

גם בן השתתף בעצרת חבר הנהגת ההסתדרות, בנימין גונן, מנהיג הרשימה המשותפת היהודית־ערבית ויו"ר הארגון הארצי של עובדי תע"ש, חיים צוריג. את העצרת הינחה מזכיר מועצת הפועלים המקומית, העומד בראש "מטה המאבק", חיים ברדה.

במהלך העצרת הצליחו הנואמים רק בקושי להתגבר על זעקות העובדים "רבין הביתה" ועל עשן הצמיגים שהובערו במקום. מקצת העובדים מסרו, כי "התנהגות הממשלה בנוגע למפעל ולעובדיו – רנה אותנו לאבדון". לדבריהם, בעת האחרונה פוטרו כשליש מעובדי המפעל, כאשר הממשלה מנסה להתחמק מלשלם פיצויים בהתאם להסכם, שנחתם עם עובדי תע"ש.

עוד אמרו העובדים, כי נציגי האוצר מנסים לפלג את ארגון העובדים ולהוציאו מהמסגרת של ארגון עובדי תעש. ב"עשות" מועסקים יותר מ־550 עובדים ולדברי נציג הוועד "הוא עובר בהצלחה את המעבר מייצור בטחוני לייצור אזרחי. "לאחר שנים רבות שבהן ייצרנו, אך ורק חלקי מתכת למערכת הביטחון, הייצור האזרחי תופס כבר כ־40 אחוז מכלל הייצור".

הוא הדגיש, כי יש בידי ההנהלה הזמנות בכ־100 מיליון דולר, המספיקות לטווח של עשרים שנה". בעצרת מחה איש הוועד נגד מה שכינה מדיניות חסרת אחריות של ממשלת ישראל. "אין בה היגיון, רבין מדבר על המאבק באבטלה, אבל ממשלתו מייצרת מובטלים בשרשרת".

ח"כ יעקב שמאי הפנה את חיציו נגד מדיניות השלום של הממשלה. "הממשלה לא מסוגלת להשקיע כספים בתעש, אך יש לה מיליוני שקלים כדי להשקיע קרוב לכאן – בעזה. מקצת העובדים קיבלו את דבריו בקריאות "רבין הביתה". חלק אחר מחה על שמנסים לפגוע בתהליך השלום.

אחד מחברי הוועד אמר, "חבל שח"כ שמאי משתמש בבמה שלנו כדי לתקוף את השלום. אין לנו דבר נגד מדיניות השלום של הממשלה. הבעיה היא עם המדיניות הכלכלית והחברתית שלה".

גם ח"כ גולדפרב ביקש להפסיק את הקריאות נגד הממשלה. "האם אתם רוצים לשמש כלי לניגוח הממשלה, או שאתם רוצים לקדם את המאבק שלכם?" הוא שאל את העובדים. בעצרת הוסיף, "השלום יקר לכולנו, לי ולכל עובדי אשקלון". ח"כ מאור הוסיפה, כי "מעבר למחלוקות הפוליטיות – כולנו מאוחדים מאחורי עובדי 'עשות'". גונן הדגיש בדבריו, "אתם נאבקים למען לחם ועבודה".

הוא תקף את מדיניות הממשלה כלפי העובדים בכלל וכלפי עובדי תעש בפרט ואמר, "אם ההסתדרות לא תתגייס בכל כוחה יחד אתכם, אוי לבושה, אוי להסתדרות".

עובד מוסך נהרג בהתפוצץ צמיג

מאת אלי ברנר

עובד במוסך לתיקון תקרים בקרית־אריה בפתח־תקווה, נהרג אתמול כתוצאה מפיצוץ צמיג. שניים אחרים נפצעו באורח קל.

הפועל, בן 22, תושב הכפר חבלה בשומרון, עסק בתיקון תקר של רכב כבד בבית מלאכה לתיקון תקרים ברחוב עמל מס' 17 באיזור התעשיה. הוא פירק את הגלגל וניפח את הצמיג עד שזה התפוצץ.

כתוצאה מהפיצוץ הועף חישוק הסוגר על הצמיג ופגע בראשו של הפועל. צוות של שירות האמבולנסים בטל"ר שבעלי המוסך מנויים שלו, הגיע למקום, ביצע טיפול החייאה בפצוע, אך זה מת מפצעיו לאחר זמן קצר. אישה שנפצעה קל פונתה על־ידי אמבולנס של מד"א לבית החולים בילינסון.

בעל המקום ועובד נוסף שנפצעו קל ולקו בהלם קל, טופלו במקום. מפקד משטרת פתח־תקווה סנ"צ חיים כהן מסר כי ההרוג עבד במקום בלי אישורי שהייה והיתר עבודה תקינים.

משפ' רונן מרמת גן נתבעה לשלם הוצאות המשפט

"העליון" ביטל תביעת נפגעי הסקאדים למנוע עסקת חלופין לדירות משופרות

מאת אלי ברנר

בית־המשפט עליון קבע אתמול בפסק דין כי רוב הדיירים של בית משותף שנהרס רשאים לכפות על מיעוט הדיירים ביצוע עיסקת קומבינציה עם הקבלן, במסגרתה יוקם בניין חדש וגדול יותר בו יוענקו לכלל הדיירים דירות גדולות מאלה שנהרסו.

את פסק הדין חיבר השופט מישאל חשין, בהסכמת ממלא־מקום נשיא בית משפט העליון אהרון ברק והשופטת דליה דורנר.

מדובר בבית משותף ברחוב אבא הלל 39 ברמת־גן, שנהרס בפגיעת טיל סקאד עיראקי במלחמת המפרץ בשנת 1991. במתקפות הסקאדים נהרסו ברמת־גן שבעה בניינים באותו איזור. ראש עיריית רמת־גן צבי בר יזם עסקת קומבינציה, במסגרתה ניתנו לבעלי הדירות שנהרסו דירות בנות 100 מ"ר, במקום דירות שנבנו בשנות ה־50, בשטח של 50 מ"ר הדירה. לפני ההריסה היו 61 דירות. בבניה החדשה נבנו 110 דירות ומשרדים. את בניית הדירות המוגדלות מימנו הקבלנים, ובתמורה הותר להם להוסיף קומות ולבנות דירות חנויות ומשרדים נוספים, למכירה בשוק חופשי.

בעלת אחת הדירות, שרה רונן, ובנה יוסף, בעל חנות באזור הבניינים התנגדו לעסקת הקומבינציה, בטענה כי זכויות הקניין שלהם יפגעו כתוצאה ממנה.

רוב בעלי הדירות ביקשו לכפות את עסקת הקומבינציה על המיעוט המתנגד, ופנו באמצעות עורכי דין מוטי גלוסקא ואהוד פתי למפקח על הבתים המשותפים, שהוא בעל סמכות מקבילה לזו של בית משפט שלום. לאחר פניה למחוזי עירערו עו"ד גלוסקא ופתי לעליון, שהפך שוב את החלטת המחוזי וקבע בפסק דין תקדימי כי רוב הדיירים של בית משותף שנהרס רשאים לכפות על מיעוט דיירים ביצוע עסקת קומבינציה, במסגרתה יוקם בניין חדש וגדול יותר, בו יוענקו לכלל הדיירים דירות גדולות יותר.

בית המשפט העליון קבע, כי שימוש כזה בזכות הרוב אינו עומד בסתירה לזכות היסוד של אדם לקניינו, הקבועה בחוק יסוד כבוד אדם וחרותו. בית המשפט העליון קובע כי יש לתת עדיפות לרצון הרוב לבנות את ביתו מחדש ולעצב אותו כרצונו גם אם יש מיעוט מתנגד לכך. בית המשפט ציין את המחווה שעשתה עיריית רמת־גן כלפי נפגעי הטילים. ברצונה לסייע להם להתגבר על פגעי מלחמה ולפצותם על הטרדה ועוגמת הנפש שנגרמו להם. העירייה אישרה ביוזמתה אחוזי בנייה מוגדלים והכך שיפרה באופן קיצוני את תנאי מגוריהם של הנפגעים מבלי שנדרשו לשלם תוספת כספית כל שהיא.

בית משפט הורה למשפחת רונן לשלם לדיירים שזכו בדיון הוצאות משפט בסך 30,000 ש"ח.

אלמנתו של זקן סרבני הגט אברהם יחיא חייבת בדיני אבלות

(עז). אברהם יחיא יחיא (70), זקן האסירים וסרבני הגט מת שלשום לאחר שלקה בשטף דם במוח. הוא היה כלוא 32 שנים וסירב בתוקף לתת גט לאשתו אורה, חרף כל מאמצי השכנוע של רבנים ואישי ציבור.

למרות שבני הזוג חיו בנפרד תקופה ארוכה, קבע הרב מרדכי אליהו, לשעבר הרב הראשי לישראל, כי האלמנה חייבת בקריעה ובכל דיני האבלות הנהוגים. הרב קבע, כי הם היו בקשר נישואין, ולפיכך חייבת אשתו, אורה, מבחינת ההלכה לשבת "שבעה" ולקיים את כל דיני האבלות כנדרש.

אברהם יחיא יחיא (70), ריצה 32 שנים בכלא איילון, בגלל סירובו לתת גט לאשתו, אורה. בסך הכל עמד יחיא בסירובו 44 שנה, כאשר התנהל הדיון הראשון בבקשת הגט. צו בית הדין ששלח את יחיא לבית הסוהר קבע, כי יחיא ישוחרר רק כשיסכים לתת גט. יחיא, למרות מאמצים מרובים של רבנים ופוליטיקאים, אמר מצידו, כי "אשתו תשתחרר רק לאחר מותו", ואכן כך היה. אורה, היום בת 65, נישאה לו בכפייה בהיותה בת 22, בתימן, ואולם החיים במחיצתו, טענה, היו סיוט והיא תבעה ממנו גט.

בכל שנותיו במאסר, יצא יחיא את כותלי בית הכלא, רק פעמיים. בפעם הראשונה, כשעלה, לאחר שחרור ירושלים, לכותל המערבי עם רבנים, שניסו לשכנעו לתת את הגט המיוחל, ופעם נוספת לפני שבוע ימים, כאשר אושפז בבית החולים "אסף־הרופא" בגלל שטף דם במוח.

לפני כשנתיים, משהוברר, כי יחיא אינו בריא בנפשו, הוציא אב בית הדין הרבני, הרב אליהו אברג'יל, פסק הלכה הקובע, כי אפשר לשחרר את ה"סרבן". בשבוע שעבר פנו אנשי שירות בתי־הסוהר ליועץ המשפטי לממשלה, כדי שיבקש מבית המשפט לבטל את פקודת המעצר, ולשחררו לאלתר.

משלא נמצא פתרון סידורי עבודה, "זכתה" אשתו אורה בגט המיוחל, כפי שהוא עצמו "ניבא" – לאחר מותו.

תעשייני חיפה קוראים להסתדרות להסכים לפיטורי ייעול במפעלים

מאת אודי שרון

"על יו"ר ההסתדרות חיים רמון לנצל את הירידה בשיעור האבטלה בארץ בכלל ובחיפה והצפון בפרט, כדי לבטל בהדרגה את מוסד הקביעות בעבודה, לא להתנגד לפיטורי ייעול, להגמיש את עמדת ההסתדרות כלפי חוזים אישיים ולאפשר את עיקרון הניידות של עובדים מתעשיות המצויות בקשיים לתעשיות בתהליכי צמיחה מהירה". כך אמר יוסי אנטורג, יו"ר תעשייני חיפה והצפון, בהרצאה במועדון העסקי של חיפה והצפון.

לדעתו, צעדים כאלה יכולים למנוע מצב של פיטורי עובדים, העלול להתרחש בעיתוי שבו המשק לא יהיה מסוגל לקלוט את המפוטרים. לדוגמא, הזכיר אנטורג את התעשיות הבטחוניות באזור חיפה, המעסיקות אלפי עובדים.

אנטורג מסר שמספר דורשי העבודה לכל הזמנת עבודה בחיפה נשאר גבוה (15.4) ובצפון (7.4), לעומת 2.7 בירושלים ו־2.3 בתל אביב.

אנטורג ביקש מרמון שלא יתמוך במתן תוספות שכר חריגות ותנאי פרישה מופלגים לסקטור העסקי, כפי שהוענקו לעובדים בשירות הציבורי, גם אם הם מהווים בעיני ציבור העובדים תקדים מסוים. הוא נימק בקשתו בצורך למנוע מהלך שיכניס את כל המשק לסחרור אינפלציוני, שיהיה מלווה בירידה ברווחיות ופגיעה קשה בכושר התחרות של התעשייה, תוך עלייה באבטלה.

המשטרה: מציאת הילדה הנעדרת – משימתו המרכזית של מחוז תל־אביב

(עז"- "מציאתה של הילדה הנעדרת מרמת־גן היא המשימה המרכזית של מחוז תל־אביב, אמר אתמול מפקד מחוז ת"א ניצב גבי לסט.

ניצב לסט הוסיף, כי נבדקים כיווני חקירה שונים ובהם חטיפתה של הילדה ע"י בני משפחה, הוצאת הילדה אל מחוץ לגבולות המדינה וכיוונים פליליים אחרים.

ניצב לסט אמר עוד, כי העובדה שהילדה נראתה עם שלושה גברים בנסיבות לא אלימות, אלא בשיחה, משרה עדיין אווירה אופטימית. הוא הוסיף "הסיטואציות אשר תוארו ע"י העדים, נותנים לי יכולת להישאר ברמה האופטימית".

ניצב לסט ציין, כי למרות שעבר כבר למעלה משבוע מאז העלמה של הילדה, ממשיכה המשטרה במאמצים לאיתורה. "מבחינת הגדרות המשימות של מחוז ת"א, והמשימה המרכזית שלנו היא איתורה".

למרות פעילותה המודיעינית הרבה של המשטרה, אין עדיין קצה של חוט, בו יכולים להאחז בפיענוח העלמה של הילדה.

הילדה אלכסנדרה ברגרס, בת 10 מרמת גן, נראתה לאחרונה ביום ה' 24 באוקטובר ברחוב הילד ברמת גן, בחברת שלושה גברים צעירים, דוברי רוסית.

המשטרה מנסה כלי נשק חדשני

(עז"- המשטרה בוחנת, בימים אלה, כלי נשק חדשני, שאינו דומה לרובה רגיל ועיצובו מזכיר כלי נשק הלקוח מסרטי מדע בדיוני.

הרובה החדש נתקבל לצרכי ניסוי ממפעל הנשק הבלגי אף־אן. הרובה מדגם פי־90 והתחמושת בקליבר 28 X 5.7 מ"מ נחשבים לתפיסה חדשנית וטכנולוגיה מתקדמת בייצור נשק. בטאון המשטרה "מראות" מציין, כי הנשק מיועד לתת מענה מושלם לכל הבעיות הניצבות בפני אנשי צבא, משטרה וביטחון.

הכלי מצויד במחסנית בעלת תכולה של 50 כדורים, המורכבת על גב הרובה מלמעלה. כך, נוח ביותר לכוון את הרובה למטרה, והיורה מקבל תמונת מטרה ברורה, אשר יחד עם מכת הדף נמוכה בשליש מכדור בקליבר 5.56 מ"מ, ובלמעלה משני שליש ממכת ההדף של כדור 9 מ"מ, מבטיחים פגיעה במטרה.

הכלי מצטיין בהנדסת אנוש גבוהה, ומותאם לכל מבנה גוף ומבנה ידיים. הכדור המיוחד בקליבר 28X5.7 מט' מצטיין בכוח עצירה מיידי, ולדברי היצרנים, הינו בעל כוח עצירה של למעלה מפי שלושה מכדור בקליבר 9 מ"מ פרבלום. הכלי נוח לתפעול ולפירוק לצורכי ניקוי ואחזקה.

סגן שר החינוך מינה ועדה לבדיקת פרשת טיול המתנ"ס מצפת

מאת שמעון וייס

סגן שר החינוך והתרבות מיכה גולדמן מינה אתמול ועדת בדיקה מיוחדת לבדיקת האירועים סביב פרשת טיול המתנ"ס מצפת לאילת שבמהלכו הורדו חניכים ליד יריחו ונאלצו, לטענתם, לשוב באופן עצמאי לביתם.

בראש הוועדה עומד קצין הביטחון הראשי של מחוז הצפון והועדה נתבקשה על־ידי סגן השר להגיש בהקדם את מסקנותיה לאחר חקירת כל הנוגעים בפרשה. סגן השר גולדמן אמר אתמול כי על־פי מידע ראשוני שהגיע אליו, ישנם אי דיוקים בטענות התלמידים וההורים ואולם הוא ימתין למסקנות ועדת הבדיקה בטרם יוחלט כיצד לנהוג. עם זאת, אמר גולדמן כי במידה ויתברר כי אכן היתה התרשלות וחוסר אחריות מצד המדריכים הם יענשו בכל חומרת הדין. "ננהג כלפי האשמים בפרשה בכל חומרת הדין", אמר סגן השר גולדמן.

נודע כי המשטרה בודקת אם אין מסתתר מאחורי התלונה של החניכים נסיון לחיסול חשבונות כלפי כמה מהמדריכים עקב יחסים מעורערים בין המדריכים לחניכים במהלך הטיול.

תושבים מטול כרם סיימו קורסים לעברית בגבעת חביבה

מאת שמעון וייס

טקס חלוקת תעודות לבוגרי הקורסים בעברית ובמחשבים שנערכו לתושבי טול כרם בהשתתפות המרכז היהודי ערבי לשלום בגבעת חביבה והאיגודים המקצועיים ברשות הפלסטינית, נערך שלשום בטול כרם.

הקורס לעברית נערך בגבעת חביבה והקורס למחשבים נערך בטול כרם. עם סיום הקורסים הוחלט לקיים קורסים נוספים הנערכים בבית הספר התיכון בטול כרם. אנשי האיגודים המקצועיים ברשות הפלסטינית ואנשי גבעת חביבה ציינו בדבריהם בטקס את שיתוף הפעולה הפורה והביעו תקווה כי יהיה לו המשך גם בעתיד והוא שיוביל לדו־קיום בין שני העמים כנגד אלה המבקשים לקעקע את תהליך השלום.

אישום: ייחס לשופט מעשה אנטישמי־גזעני

(עז"- רב סובול (56) מהרצליה הואשם בבית משפט השלום בתל אביב בזילות בית המשפט.

התובע עו"ד יוסי קורצברג טוען בכתב האישום, כי סובול ערער במרס 94 לבית המשפט המחוזי בתל אביב, על הרשעתו בעבירת תעבורה, על ידי שופט התעבורה אפרים דורון. סובול כתב, כי "אני רואה בהתנהגות השופט דורון מעשה אנטישמי־גזעני, כי הינו חובש כיפה ועטור זקן עבות".

התביעה טוענת, כי במעשה זה כתב ופירסם הנאשם על השופט דורון לעניין כהונתו, דבר גידוף, כדי להחשיד או לבזות את דרכי השפיטה וכדי לפגוע במעמדו של השופט.

שני ישראלים נהרגו בתאונות דרכים בשטחים

(עז). שני אזרחים ישראלים נהרגו בשתי תאונות דרכים ביהודה ושומרון. אתמול בשעות הבוקר אירעה התנגשות בין משאית לבין מכונית פרטית בכביש מעלה אדומים־ירושלים. מהתנגשות נהרג נהג המכונית, הפרטית.

בתאונת דרכים אחרת שאירעה ממערב לשכם, נהרג ישראלי נוסף. מכוניתו התנגשה גם היא במשאית ערבית. הישראלי נפצע פצעים אנושים, פונה תחילה לבית חולים פלסטיני ומשם לבית חולים בישראל. לאחר כמה שעות מת מפצעיו.

לראשונה בישראל

גן לילדים עיוורים נחנך בפתח תקווה

מאת אלי ברנר

גן לילדים עיוורים נחנך שלשום בפתח־תקווה. זה הגן הראשון מסוגו בישראל הקימה אותו האגודה לקידום ילדים עיוורים – אלי"ע.

בגן מצויים כל הכלים והאביזרים, הדרושים לניהול גן מסוג זה. מדובר במבנה של שתי קומות, המשתרע על שטח של כ־500 מ"ר ובו שלוש כיתות גן, אולם הרצאות, שירותים ומשרדים.

עיריית פתח תקוה השקיעה במבנה כמיליון שקלים. בגן מבקרים ומטופלים 35 ילדים בני חצי שנה עד חמש, מכל אזור המרכז. בטקס חנוכת הגן החדש הדליק ילד עיוור נר חנוכה שמיני.

נכה נשרף למוות בביתו – כנראה מבדל סיגריה שלא כובתה

מאת אמיר רוזנבלים

מיכאל קשווילי בן 51, נכה ברגליו, נשרף אתמול למוות בביתו ברחוב סנהדרין בשכונה ד' בבאר־שבע.

סמוך לשעה 03:20 נמסר לתחנת מד"א ומשטרת העיר על שריפה בדירתו של קשווילי. צוות ניידת לטיפול נמרץ (נט"ן) הגיע למקום וקבע את מותו של גבר בן 51 מכוויות. צוותי אמבולנס טיפלו בבתו, בת ה־22, שהיתה אותה שעה בדירה, ואשר נפצעה באורח קל.

גורמי הרווחה של עיריית באר־שבע מטפלים בבת ואתמול היא הועברה לקרובי משפחתה.

מחקירה ראשונית של המשטרה ושירותי הכיבוי עולה כי השריפה נגרמה כנראה מבדל סיגריה שלא כובתה ונותרה בידיו של קשווילי לאחר שנרדם.

מעצר לנערים החשודים בניפוץ מצבות

(עז"- בימ"ש השלום בירושלים האריך את מעצרם של שני נערים ערבים, החשודים בניפוץ מצבות בבית העלמין היהודי בהר הזיתים ובידוי אבנים לעבר מכוניות.

בא־כוח המשטרה טען בדיון, כי החשודים – תושבי שכונת ראס אלעמוד, בני 16 ו־17, ביצעו את העבירות המיוחסות להם באופן שיטתי, במשך חודשים רבים. לדבריו, מדובר בחקירה רגישה ומסועפת, הדורשת הארכת מעצרם של החשודים. הוא הוסיף, כי צפויים מעצרים נוספים. שני הנערים הכחישו את הדברים וטענו, כי לא ביצעו את העבירות המיוחסות להם.

היום גוזר דינם של האחראים למות החייל אליהו טובים

(עז"- בבית הדין הצבאי המיוחד בקריה בתל־אביב ייגזר היום דינם של סא"ל ליאור שליו, קצין המבצעים של פיקוד צפון, ועוד שלושה מפקדים, אשר הורשעו בגרימת מותו ברשלנות של החייל אליהו טובים.

האסון אירע ב־27 באוגוסט 1992, במהלך תרגיל צבאי בנבטים, נפל אליהו טובים לבור, שעומקו כ־50 מטרים בתוך מבנה נטוש, ונהרג במקום.

אב בית־הדין הצבאי המיוחד, אל"מ גילי פלד, המסור את גזר הדין באשר לארבעת המורשעים: מפקד גדוד לשעבר בבית הספר למ"כים סא"ל ליאור שליו, מפקד הפלוגה סגן יהודה אזר, מפקד המחלקה סג"מ רוני לוי, ומפקד הכיתה סמל רותן עזרי.

במהלך המשפט, טען התובע הצבאי, סרן עופר שפירא, כי המג"ד חטא בכך, שהוליכם על ביצוע התרגיל, בלא שעמד על הסיכון שבו.

המחלוקות בין רוסיה למערב העיבו על דיוני ועידת הפסגה לביטחון אירופה

הנשיא ילצין מאשים את ארה"ב ומדינות נאט"ו בנסיון להביא לבידודה של רוסיה

הסכם "סטארט 1" לפירוק נשק גרעיני נכנס לתוקפו עם החתימה בבודפשט; אוקראינה הסכימה לוותר על 176 טילים גרעיניים וכ־1,800 ראשי חץ; קלינטון: רוסיה לא תוכל להטיל וטו על הצטרפותן של הרפובליקות לברית

בודפשט (א.פ). – נשיא רוסיה, בוריס ילצין, האשים אמש את ארה"ב והחברות בברית נאט"ו בכך שהן מנסות לבודד את רוסיה, והזהיר מפני צירופן של הרפובליקות הסובייטיות לשעבר לברית. צל המחלוקת עם ארה"ב בנושא העיב על פתיחת ועידת הפסגה לביטחון אירופה, בה משתתפות 52 מדינות.

תוכניותיה של נאט"ו להתפשט מזרחה לכיוון גבולה של רוסיה מאיימות על השלום בין המזרח לבין המערב, אמר הנשיא הרוסי בנאומו בוועידה. "אירופה עדיין לא שחררה עצמה לחלוטין מירושת המלחמה הקרה, והיא נמצאת בסכנה של יצירת שלום קר," אמר ילצין. כשהוא חוזר על העמדה הרוסית, לפיה וושינגטון זוכה להשפעה יתרה, הזהיר הנשיא: "זו אשליה מסוכנת, להניח שגורלן של אומות ושל הקהילה העולמית יכול להיקבע בבירה אחת."

"סטארט 1"

הנשיא קלינטון ניסה במהלך היום לקדם את ההסכמים להפחתת האיום הגרעיני. קלינטון ומנהיגי אוקראינה, קזחסטאן ובלארוס חתמו והכניסו לתוקף את הסכם "סטארט 1", עליו חתמו ארה"ב והמדינות הסובייטיות לשעבר.

באותה שעה ויתרה אוקראינה על מעמדה כמעצמה הגרעינית השלישית בגודלה בעולם. "היום אנו חוגגים את פתיחתו של עידן חדש ובטוח יותר," אמר קלינטון בטקס החתימה, בו השתתפו גם ילצין ומנהיגי הרפובליקות.

הסכם "סטארט 1" מחייב את הצדדים להשמיד 9,000 ראשי חץ גרעיניים, או לפחות שליש מראשי החץ ארוכי הטווח, תוך שבע שנים. פקידים בארה"ב אמרו אמש, כי המדינות שחתמו על ההסכם כבר החלו בהשמדת הנשק, בהתאם למוסכם.

במקביל לחתימה על ההסכם הודיעה אוקראינה, מדינה בת 52 מיליון תושבים הגובלת במערב אירופה, לוותר על 176 טילים גרעיניים וכ־1,800 ראשי חץ.

בהתייחסו למשבר בבוסניה קרא קלינטון לסרבים לחדש את המשא ומתן לסיום המלחמה, והזהיר כי מנהיגי העולם יילמדו את הלקחים הנדרשים מהלחימה בבלקנים. "גם בחלקים אחרים של אירופה מאיימות מחלוקות אתניות וכוחות של שנאה וייאוש על גל החופש ששטף את היבשת," אמר קלינטון. "לכן, בשעה שאנו משתדלים לפתור את הסכסוך בבוסניה, עלינו גם למנוע בוסניות חדשות."

נשיא בוסניה איזטבגוביץ' הטיל ספק בזכותה של הוועידה לדון בנושא, לאחר שכל המאמצים הבינלאומיים במהלך השלוש השנים האחרונות נכשלו. "מה תהיה התוצאה של המלחמה בבוסניה, המתארכת עתה עקב עידוד קטלני של חוסר יכולת, הססנות, ולפעמים גם רצון רע מצד מדינות המערב?" שאל איזטבגוביץ', והשיב: "פגיעה באמון באו"ם, הריסת נאט"ו, דמורליזציה של אירופה עקב אי יכולת לתת תשובה למשבר הראשון שלאחר המלחמה הקרה."

רוסיה מעכבת

דיפלומטים שהשתתפו אמש בניסוח המסמך הסופי של הוועידה אמרו כי רוסיה מעכבת את הסכמתה למספר סעיפים מרכזיים, ככל הנראה משום שהיא חוששת מאובדן השפעתה באירופה.

מוסקווה התייחסה בחומרה לרמזים כאילו נאט"ו מתעתדת להציע חברות למדינות הגוש הסובייטי. חברותה של רוסיה בוועידה לביטחון אירופה היא הקשר העיקרי שלה לשאר אומות אירופה, והיא מנסה להשתמש בדיונים על מנת להטביע את חותמה על אירופה העתידית.

"אנו מודאגים מהשינויים שאמורים לחול בנאט"ו," אמר ילצין בפגישה. "למה לסעת אי אמון? הרי איננו אויבים יותר, אנו שותפים."

"אם הכוונה היא להזיז את חזית האחריות של נאט"ו עד לגבולה של רוסיה, אז הרשו לי לאמר לכם דבר אחד – אף מדינה לא תסכים לחיות בבדידות, וכל מדינה כזו תמחה ותדחה כל ניסיון לשחק בה באופן כזה," אמר ילצין.

קלינטון רמז אמש כי דלתות נאט"ו אינן סגורות בפני רוסיה, אולם חזר על עמדתו כי התנגדויות הרוסיות לא יביאו להשארתן של הרפובליקות מחוץ לברית הצפון אטלנטית.

ילצין וקלינטון. "ההנחה שגורל הקהילה העולמית יכול להיקבע בבירה אחת היא אשליה מסוכנת" (צילום: א.פ.)

הערכות בצ'צ'ניה: רוסיה תפלוש בימים הקרובים

רוסיה (א.פ.). – רוסיה סגרה אמש את גבולותיה של צ'צ'ניה, והביאה – בפעם הראשונה זה זמן רב – לתמימות דעים בין ראשי הרפובליקה הראשי האופוזיציה, שהביעו את החשש מפלישה רוסית קרובה.

שר ההגנה הרוסי, פאבל גראצ'ב, הודה אמש שמטוסים רוסיים הם שביצעו בשבוע שעבר את ההתקפות על שדות התעופה בצ'צ'ניה. גראצ'ב אמר כי התקיפות מן האוויר בוצעו כנגד שדות תעופה בהם היו מטוסים שהביאו כלי נשק למדינה. שר ההגנה ציין כי הותקפו רק שדות תעופה שנשלטו על ידי נשיא המדינה דודאייב.

גראצ'ב אמר עוד, כי לאיזור הגבול עם צ'צ'ניה נשלחו שלוש יחידות של הצבא הרוסי, ביניהן גם "יחידות מיוחדות" ויחידות של משטרת הפנים.

שר החוץ הצ'צ'ני, יוסף שמסריה, העריך אמש כי רוסיה תתקוף בתוך יומיים או שלושה, אם לא יגיעו הצדדים להסכם. גם מנהיג המורדים, סלמבק חדיג'ב, הביע פסימיות. "איננו יכולים לפתור את בעיות הפנים שלנו, הדודאייב מבין רק כוח. אני חושש מפני פלישה קרובה."

מהלומה נוספת לקלינטון

מקורות בממשל: שר האוצר לויד בנטסן – יתפטר בקרוב

וושינגטון (עיר). – מקורות בממשל האמריקאי מסרו אמש כי שר האוצר לויד בנטסן יתפטר בקרוב. לדעת משקיפים תהיה זו מהלומה לנשיא ביל קלינטון, בפתח העימות שלו עם הקונגרס שעבר לאחרונה לשליטת המפלגה הרפובליקאית.

המקורות, שסירבו לפרסום שמם, אמרו כי בנטסן בן ה־73, סנטור דמוקרטי מטקסס הנהנה מתמיכה רבה מצד הרפובליקאים בקונגרס, רוצה ככל הנראה להיכנס לעסקים עם בנו.

דוברת משרד האוצר הכחישה את הידיעות שבנטסן הגיש מכתב התפטרות לבית הלבן, והוסיפה כי "עדיין לא נתקבלה כל החלטה."

מקורות בממשל אמרו כי יועצו הכלכלי הראשי של קלינטון, רוברט רובין, נחשב במועמד המוביל לתפוס את מקומו של בנטסן. רובין, 56, הוא מיליונר דמוקרטי מתון, הבקיא בשוקים הפיננסיים.

ממשלת באוואריה מזהירה מהפיכתו של "קן הנשרים" של היטלר למקום פולחן

בון (עיר) – מקום מחבואו של אדולף היטלר באלפים עלול להפוך לאבן שואבת לניאו־נאצים, אם הסכסוך בנושא הוצאות שיפוצו יביא לכך שהבניין ייפתח לציבור הרחב, אמרו אמש בכירים בממשלת באוואריה.

הצבא האמריקאי, שעשה שימוש ב"קן הנשרים" שבבאוואריה והפך אותו למרכז הפשה ומנוחה, הודיע כי ינטוש את האתר אם ממשלת גרמניה לא תממן את השיפוצים הנדרשים, שעלותם מגיעה לכ־18.5 מיליון דולר.

בון דוחה את הצעת השיפוץ ואת עלותה, והתירה את מדינת באוואריה לדאוג לעתידים של מרכזי הסקי והגולף המתוכננים להיבנות במקום.

"מדינת באוואריה תעשה כל מה שביכולתה מבחינה חוקית כדי להבטיח שהמבנה ההיסטורי הזה לא יהפוך מקדש לניאו־נאצים," אמר דובר ממשלת באוואריה.

חלקים מהאחוזה פתוחים גם כיום לקהל הרחב, וכתובות קיר כ"הפיהרר חי" ו"ליבנו" מופיעות דרך קבע במקום, דיווח השבועון "דר שפיגל".

האחוזה היתה מקום הנופש החביב על היטלר ועל בכירים אחרים ברייך השלישי, לפני שהושמדה חלקית בהפצצות של חיל האוויר הבריטי ב־1945. כיום משמש המקום כאחד משלושה מרכזי הנופש והבידור של צבא ארה"ב בבאוואריה.

ממשרד האוצר בבון נמסר כי הממשלה הפדראלית של גרמניה תיכננה לממן את עבודות השיפוץ, אולם הצעת השיפוץ שהוגשה על ידי האמריקאים גבוהה בהרבה מהצעת המחיר שהוגשה לממשלת גרמניה עם תכנון השיפוץ.

בכירים אמריקאים סירבו להגיב בנושא.

ראלי מתנגד להרחבת מנדט האו"ם בבוסניה ומציע פירוז מוחלט של ה"איזורים המוגנים"

האו"ם (עיר וא.פ.). – מזכ"ל האו"ם, בוטרוס ראלי, המליץ בפני מועצת הביטחון "לשנות" את המעמד הנוכחי של איזורי הביטחון בבוסניה, והציע שהדה של "צעדי ביניים" לקראת פירוז המלא.

בדוח שפורסם אמש במרכז האו"ם בניו יורק, הביע ראלי התנגדות להענקת מנדט לכוחות האו"ם להפעיל כוח להגנת האיזורים הבטוחים בבוסניה, במקום להמשיך בתפקיד אותו מילא האירגון עד עתה כגורם מרתיע בלבד.

אולם ראלי המליץ על מספר שינויים במצב הנוכחי, כולל פירוז מלא של האיזורים המוגנים, הן מצד המגינים המוסלמים, והן מצד הסרבים הבוסניים שהטילו עליהם מצור.

מועצת הביטחון הגדירה במאי אשתקד שישה איזורים מוסלמים בבוסניה כ"איזורים מוגנים": סרייבו, טוזלה, זפה, גוראזדה, ביהאץ' וסרברניקה. כל האיזורים האלה, להוציא את טוזלה, מכותרים עתה על ידי הסרבים הבוסניים, ומהווים מטרות להתקפות.

בוטרוס ראלי ציין בדוח למועצת הביטחון, כי שיגור כוח חזק יותר לאיזורים המוגנים, עם מנדט להפעיל כוח, "יגביל במידה ניכרת את הסיכונים לחיילי האו"ם ויחייב כושר לוגיסטי גדול."

בבוסניה חידשו אמש כוחות הסרבים והמורדים המוסלמים את התקפותיהם על חיילי הממשלה באיזור ביהאץ'.

"כוחותינו הצליחו למוטט את חיילי המוסלמים ואין להם עתה כל מקום לתימרון," אמר הגנרל מילובאנוביץ', ממפקדי הצבא הבוסני האחראי על הכוחות באיזור ביהאץ'. לדברי הסרבים, לעומת זאת, היתה גירסא אחרת: "אנו תוקפים את כוחות הבוסנים, ואם הם ינסו לצאת אנו נרדוף אחריהם לכל מקום."

אמש התנהלו קרבות עזים במזרח למובלעת ביהאץ', ותנאי החיים של האוכלוסיה במובלעת קשים ביותר. באוגרב מסר דובר של נציבות הפליטים של האו"ם, כי תושבי המובלעת צפויים תוך זמן קצר לרעב ממש. בבית החולים בעיר כמעט אזל המזון, אך האו"ם מקווה כי בקרוב יוכלו שיירות אספקה להגיע לעיר ולמובלעות מוסלמיות אחרות.

השלטונות הסרביים הבוסניים הודיעו אמש כי הם מתירים לשתי שיירות מזון להיכנס למובלעות מוסלמיות במזרח המדינה – גוראזדה וסרברניקה.

משטרת שוודיה אינה מצליחה למנוע הסחר בנשק לא חוקי

מאת עלי כהן, סקנדינביה

הרצח שאירע שלשום במרכז שטוקהולם, בו נרצחו שלושה עוברי אורח תמים מפשע תמבצע 21, חשף נקודת תורפה חמורה בשוודיה.

חוק אחזקת נשק בידיים פרטיות בשוודיה הוא מן החמורים בעולם: רק חברים באגודות קליעה מורשות וחברים באגודות ציידים, עם רשיון מתאים, יכולים לקבל רשיון לאחזקת כלי ירייה באופן פרטי. אפילו קצינים המסיימים את שירותם בצבא השוודי חייבים להחזיר את כלי נשקם לצבא.

מאידך מסתבר שקצרה ידה של המשטרה מלמנוע סחר בלתי חוקי בנשק, וסחר כזה מתנהל בראש חוצות. במרכזי הערים בשוודיה, ובניהם גם בבירה שטוקהולם ובכיכר המרכזית שלה "כיכר סרגל", שבמתחם קטן משם בוצע הרצח, ניתן להשיג כלי נשק בקלות יחסית.

הנשק, בעיקר אקדחים ותתי מקלע, מגיע לשוק השחור, על פי הערכות, משני מקורות עיקריים: המקור האחד הוא הברחות ממזרח אירופה, המקור השני הוא מחסני הנשק של הצבא השוודי, המצויים בדרך כלל במקומות סודיים אך לא שמורים במעמקי יערות.

מחסנים אלה, למרות סודיותם, ידועים לכל מי ששירת בצבא השוודי. השמירה על המחסנים היא אפסית, וניתן לאמר כי למעשה אינה קיימת כלל. חלק מן המחסנים נפקדים על ידי גורמים רשמיים רק אחת לכמה חודשים, ובמשך התקופה בין שני ביקורים ניתן כמעט באין מפריע לגנוב מהם. עד שהגניבות מתגלות ההליך כבר הנשק הגנוב ידיים, והמעקב אחר הגנבים כמעט בלתי אפשרי.

"הזמנות" לסוגי נשק מסויים, אפילו מתקדם או כבד, מתמלאות תוך שעות ספורות. המחיר הנדרש לאקדח הוא כ־2,000 כתר שבדי (250 דולר), והמחיר לתתי מקלע, כולל תחמושת, הוא בין 3,000־5,000 כתר (400־600 דולר).

להערכת המשטרה השוודית נערכות כל יום במרכז שטוקהולם בין 5־7 עיסקות נשק.

דוח של הסי.איי.איי שהתפרסם ב"וושינגטון טיימס"

רוב הבנקים הגדולים ברוסיה מעורבים בפעילויות לא חוקיות

וושינגטון (עיר.אף.פי). – יותר ממחצית מ־25 הבנקים הגדולים ברוסיה מקיימים קשרים עם הפשע המאורגן, או מעורבים בפעולות פיננסיות לא־חוקיות אחרות, דיווח אמש העיתון "וושינגטון טיימס", שציטט דוח סודי של סוכנות הביון המרכזית של ארה"ב, הסי.איי.איי.

על פי הדוח, אחד הבנקים – בנק "מנאטפ" –, אף הקים מרכז לפעולות בנקאיות לא־חוקיות בוושינגטון. הבנק הפדראלי האמריקאי מנסה לסגור את סניף "מנאטפ", ודובר הבנק אישר לכתב העיתון כי אכן קיימת לשכה של "מנאטפ" בוושינגטון. הדובר ציין כי הלשכה אינה פועלת עדיין. מקור בכיר באגף הכלכלי של שגרירות רוסיה בארה"ב אמר, כי לא ידוע לו דבר על קיומה של לשכה רשמית של "מנאטפ" בבירה האמריקאית.

עוד נאמר בדו"ח הסי.איי.איי, כי 10 בנקים גדולים ברוסיה, הקשורים לפשע המאורגן, פתחו במסע תחרותי כאשר להדירה למיגזר הבנקאי הרוסי. לדברי הדוח, מקורות בכירים בממשלת רוסיה סבורים כי "מנאטפ" נשלט על־ידי אחת ה"משפחות" החוקות ביותר במוסקווה.

נשיא בנק "מנאטפ" במוסקווה, פלאטון לבידייב, הכחיש בשיחה עם כתב "וושינגטון טיימס" את הנאמר בדו"ח הסי.איי.איי, וציין כי הבנק לא קיים מעולם פעילות בנקאית בארה"ב.

דוח הסי.איי.איי אינו מספק פרטים על מהות פעילותו הלא־חוקית של הבנק.

צרפת שיחררה את האזרח הלובי שנחשד במעורבות בפיצוץ המטוס מעל ניז'ר

פאריס (עיר). – שלטונות צרפת שיחררו אמש אזרח לובי, שנעצר לחקירה בנושא מעורבותו בפיצוץ מטוס צרפתי ב־1989 מעל ניז'ר. בפיגוע נהרגו 171 בני אדם.

עלי עומר מנסור, שתואר בידי אנשי משרד הפנים הצרפתי כסוכן ביון, נעצר ביום חמישי שעבר בפאריס, והידיעה על מעצרו פורסמה בתחילת השבוע.

המקורות משפטיים בצרפת לא מסרו אם השופט ז'אן לואי ברוגייר, המתמחה בחקירת אנשי חוליות טרור, פגש וחקר את מנסור.

ברוגייר חתם לפני שלוש שנים על צווי מעצר נגד ארבעה אזרחים לובים, ביניהם גיסו של נשיא לוב מועמר קדאפי, החשודים כולם במעורבות בפיגוע.

סוכנות הידיעות הלובית הגיבה בתחילת השבוע מעצרו של מנסור בטענה כי אינו אלא "אזרח חף מפשע שהגיע לצרפת לטיפול רפואי".

השבועון "טיים" חושף בגיליונו החדש:

דו"ח סודי של הפנטאגון: צרפת רצתה בכישלון נאט"ו בבוסניה

ניו יורק (עיר.אף.פי). – צרפת רצתה בכישלון נאט"ו במשבר בבוסניה, וניצלה את חילוקי הדעות בין ארצות הברית לאירופה כדי לנסות ולהפריד בין הבריטים לבין האמריקאים בענייני ביטחון, כותב השבועון טיים, המצטט דו"ח סודי של הפנטאגון.

על פי המסמך הסודי, שנועד להגיע לידי שר ההגנה ויליאם פרי ושהעתק ממנו הגיע לידי השבועון, טוען המודיעין של הפנטאגון כי ממשלת צרפת גרמה להסלמה במתיחות בבוסניה, במטרה להפריד בין ארה"ב לבריטניה.

"על פי הערכת המודיעין, צרפת מעוניינת בפירוק נאט"ו ובהחלפתו בברית אירופית לביטחון," כותב השבועון בגיליונו מה־12 בדצמבר, שיצא לדוכנים אמש.

צרפת היא אחת מ־16 המדינות החברות בנאט"ו, אך אינה משתתפת במערכת ההגנה המשולבת מאז ה־10 באוקטובר 1966.

השבועון כותב, כי השר פרי הוזהר על ידי יועציו כי עמדתה של וושינגטון, שקראה לשוב ולתקוף מן האוויר את הכוחות הסרביים, רק תעמיק את הפער בין ארה"ב לבין בעלות בריתה האירופיות, ותסכן את קיומה של הברית האטלנטית.

"עלינו להכיר בעובדה שאין דבר בבוסניה שמצדיק קרע ביחסים עם בעלות בריתנו בנאט"ו. הגענו לנקודה בה אנו עלולים לאבד לא רק את בוסניה, אלא אפילו את נאט"ו," נאמר בדו"ח הסודי.

ממשל קלינטון ביצע בשבוע שעבר שינוי מקטי בעמדתו במשבר בבוסניה, ויישר קו עם האירופים: הוא קרא לחידוש המשא ומתן והפסיק לתמוך בשימוש בכוח האווירי של נאט"ו נגד הסרבים.

איטליה הקימה ועדת חקירה לבדיקת האסון ב"אקילה לאורו"

רומא (עיר). – איטליה הודיעה אמש על הקמת ועדת חקירה רשמית בנושא האסון ב"אקילה לאורו". על הקמת הוועדה נמסר לאחר שאחדים מהנוסעים שניצלו, התלוננו כי פינוי הספינה נעשה באופן "לא מקצועי ומיומן", וכי צוות הספינה על סירות ההצלה לפני הנוסעים עצמם.

שר התחבורה פובליו פיורי אמר לכתבים בנמל טריאסטה, כי החוקרים מנסים להגיע למסקנה לגבי הסיבות לפריצת הדליקה וכיצד טופלו הנוסעים.

"אנו רוצים לדעת מה קרה, מה הן הסיבות, וכיצד האנשים התנהגו," אמר פיורי. "היינו רוצים גם לקבל מושג על התנהגותם של בעלי האוניה וסיועם למפונים. שמעתי שבמקרים מסויימים הפינוי לא התנהל כפי שהיה אמור להתנהל," אמר פיורי, שסירב להעתר לבקשת העיתונאים לפרט את דבריו.

977 נוסעים ואנשי צוות נטשו את ה"אקילה לאורו" לאחר שאש פרצה בחדר המכונות, שעה שהספינה היתה לא הרחק מחופי סומליה. שני נוסעים ניספו, ונוסע נוסף נעדר. האוניה עצמה שקעה למצולות הים.

כ־500 ניצולים שהגיעו לנמל מומבסה שבקניה אמש התלוננו שהספינה היתה לא בטיחותית, ושאנשי הצוות טיפסו הראשונים לסירות ההצלה כאשר פרצה הדליקה. בעלי הספינה, חברת סטאר לאורו, דחו את הביקורת שהושמעה נגדם.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של
אליהו אגרס
ב"ר שמואל
וזאת כשבוע ימים לאחר מות רעייתו
מרים אגרס ז"ל
הלווייתו תצא משער בית העלמין ירקון
ביום ג', ג' בטבת (6.12.94), בשעה 12.45
המשפחה

חיים צוקרמן
איננו
מתאבלים:
הבנים: עודד מנור ומשפחתו
משה מנור ומשפחתו
הנכדים: גדי, דגנית, חנה, רגב
מעין ויואב
פרטים על מועד ההלוויה בטלפון: 04־235402
או טלפון: 04־375931

לחברנו
אריה אידוס
איתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף נתניה

מודעות עד חצות
אבל, לוח ומסחריות
כתיב חינם
177-022-3000
מוקד ארצי

לחברנו שמואל חומסקי
איתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
ההנהלה הראשית
תושבי חוץ ותיירים

במלאת 30 לפטירת יקירנו
גיורא מרגלית
תתקיים אזכרה לזכרו ביום חמישי 8.12.94
בשעה 15.30, בבית הקברות ברחובות.
אנו מודים מקרב לב למנחמינו בכתב ובעל־פה.
אליהו מרגלית
ויעל

קבלת מודעות אבל
24 שעות ביממה
03-5661111
בחיוג חינם
177-022-1516

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי עירון
הודעה בדבר אשור תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, בדבר אשור תכנית, המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר ענ/138", שינוי תואי דרך, ג/ת, המהווה שינוי לתכניות הבאות: ג/1009 – תכנית מתאר ג/ת. השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב ג/ת גוש 8825 ח"ח 66, 75, 76, 101, גוש 8826 חלקה 22, 23, 52, גוש 8826 ח"ח 34, 37, 50. עיקרי הוראות התכנית: – ביטול דרך קיימת העוברת על מבנים קיימים. – הצרת דרך מס' 23 מ־10 מ' ל־8 מ'. – שינוי מיקום שטח ציבורי פתוח בתחום התכנית. הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בי"פ מספר 3997 תשנ"ב עמוד 2939 בתאריך 23.04.92. התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה המחוזית חיפה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה עירון וכל המעונין רשאי לעיין בה, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
ד"ר חיים קסלמן, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז חיפה

הזמנה להציע הצעות למיגרשים המיועדים לבניה במושב ניצני עוז
1. מוזמנות בזה הצעות לקבלת זכויות במגרש לשם בניית בית מגורים בתחום המושב.
2. המגרשים הינם בבעלות מינהל מקרקעי ישראל.
3. שטח כל מגרש כ־500 מ"ר.
4. את התנאים ומידע נוסף וטפסי ההצעה ניתן לקבל במזכירות מושב ניצני עוז בתאום מראש בטל' 09־883177.
5. אין המושב מתחייב לקבל הצעה כל שהיא והמושב יהיה רשאי עפ"י שיקול דעתו הבלעדי ובלי צורך בהנמקה לסרב להקצאת מגרש למציע.
7. את ההצעות יש להגיש עד ליום 13.12.94 בשעה 12.00 במזכירות המושב.
8. ההקצאה כפופה לאישור ועדת קבלה של האגודה ומנהל מקרקעי ישראל.
בברכה
ועד המושב

מודעות
בהטבות הגדולות ביותר!!
177-022-2929

הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה־1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה מקומית לתכנון ולבניה ת"א־יפו בקשה ליתן היתר בנייה של צ'סני שמואל ברחוב הגולן מס' 83 גוש 6638 חלקה 158/1 תיק בנין 0914־083 בקשה מס' 9999־93 הכוללת את ההקלות הבאות: 1) תוספת 6% משטח המגרש מעל 44% המותרים עבור שיפור תנאי דיור. 2) בניה בחזית הבניין לפי הקו בו בנויים הבניינים באותו חזה. הקטנת קו בנין חזית מ־6 מ' ל־5.40 מ' על פי הבנוי באותו צד של הרחוב, על רוב המגרשים בין שני קטעי רחוב הגדע"ע 1 פינת הגולן 71 לבין רח' בידיה 1 פינת הגולן. בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם, אשר עלול להפגע מאישור הבקשה יכול לעיין בבקשה הנמצאת במחו בקרה תוגד שר בן גוריון 68, בשעות קבלת קהל ימים א'־ה' (8:00־11:00), במידה ויש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת וטלפון.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
אהרון בן חיים, יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

מרכז חומרי בניה וקרמיקה בע"מ
הודעה למחזיקי כתבי אופציה (סדרה 2) של
מרהב – מרכז חומרי בניה וקרמיקה בע"מ ("החברה")
מובא בזה הודעה כי ביום 31.12.94 יחול המועד האחרון למימוש כתבי אופציה (סדרה 2) של מרהב־מרכז חומרי בניה וקרמיקה בע"מ שהונפקו בתשקיף שפורסם ביום 13.1.93 ע"י החברה.
עד למועד האמור, ניתן לממש כל כתב אופציה למניה רגילה בת 1 ש"ח ע.נ. של החברה תמורת מחיר מימוש של 3.75 ש"ח (3.75) למניה צמוד למדד המחירים לצרכן בגין חודש דצמבר 1992.
כתב אופציה שלא ימומש עד ליום 31.12.94 יפקע ויהא בטל ולא יקנה לבעליו זכות כלשהיא.
לידיעתכם עד היום טרם הומרו כתבי אופציה מתוך 2,319,200 כתבי אופציה שהונפקו.
מרהב
מרכז חומרי בניה וקרמיקה בע"מ

שוקי ההון בעולם / ב"ר כספי

מחזורי מסחר נמוכים

מחזורים נמוכים היו במהלך המסחר אתמול בשוקי ההון של העולם. מחזורים נמוכים אלו גרמו לתנודות שערים חריפות למדי, ולמרות היצעים קלים של דולרים ירד ערכו של המטבע האמריקאי בהיקף ניכר לעומת רוב המטבעות החשובים.

לדעת מומחים, הסיבה להיצעי דולרים היא הריאקציה של השוק לעליות התלולות של הדולר ביום ששי האחרון. אתמול ירד הדולר למרות נתונים טובים שפורסמו על ענף הבנייה של ארה"ב.

בעקבות ההיצע הדולרי ירד ערכו של המטבע האמריקאי ל־1.5720 מארק, 1.3258 פר"ש, 5.3915 פר"צ, ושימו לב: 100.32 ינים. כלומר, המטבע האמריקאי לא ירד מתחת לרמת מאה הינים.

גם ערכה של הלירה שטרלינג ירד אתמול לעומת רוב המטבעות החשובים משום מגמה מימושית שפקדה את שוק המטבע של לונדון. המטבע הבריטי ירד אתמול ל־1.5570 דולר, 2.4504 מארק, 2.0670 פר"ש ו־156.26 ינים.

בשוקי ניירות הערך של ניו יורק היו אתמול ביקושים למניות, דבר שהעלה את מדד הדאו ל־3,760.76 נקודות בשעות הצהריים של המסחר. לדעת מומחים, הסיבה לעליית הביקושים היא טכנית. אך שימו לב: בשוק האגרות היו היצעים, כנראה משום שביום ששי עלה הביקוש לאגרות בהיקף ניכר. התנהגות שוקי ניירות הערך של ניו יורק מפתיעה, לנוכח ההערכות לגבי העלייה הצפויה בשערי הריבית הדולריים.

אתמול ירד מחיר אגרת חוב ארוכת טווח של ממשלת ארה"ב ל־99.10 נקודות, ירידה של 0.50 נקודות. למרות העלייה בביקוש למניות אמריקאיות, הביקוש למניות ישראליות הנסחרות בניו יורק ירד, והמדד שלהן בשעות הצהריים היה 105.31 נקודות, ירידה וחצי יומית של 105.31 נקודות.

השופט שטרוזמן הוציא שלשום לבקשת חברת אפריקה־ישראל להשקעות צו האוסר על על חברת נקודים לעשות שימוש מסחרי בשם "סביונים", שהוא סימן מסחרי בבעלות אפריקה־ישראל. במקרה קודם הוליסה קבוצת יזמים שעמדה לבנות שכונה ביבנה תחת השם "סביוני יבנה", להימנע משם זה, מאותו הטעם עצמו.

"אילון" זכתה במיכרז הביטוח של התעשיה האווירית

מאת דן הלוי

חברת הביטוח אילון זכתה במיכרז תע"א לביטוח רכב של כ־14,700 עובדיה. תע"א תשלם בגין ביטוח זה פרמיה שנתית של כ־50 מיליון ש"ח.

זו אחת העסקות הגדולות שנחתמו לאחרונה בענף ביטוח הרכב. בין המתמודדים במיכרז היו חברת אליהו, סלע, והחברה הדרושה לביטוח ישיר. אילון מסרה את ביצוע העסקה לסוכנות הביטוח פלתורס וסוכנים אחרים.

אילון העניקה לעובדי תע"א הנחה של 25% בגין היעדר תביעות בצד הנחת סוכן. כן יזכו המבוטחים בשירותי גרירה וחילוץ חינם. סף ההשתתפות העצמית הוא 850 ש"ח, וביטוח הגנה משפטית יהיה עד לסך 15 אלף ש"ח. בשל הכללת נהיגת צעיר תשולם תוספת פרמיה בשיעור 15%.

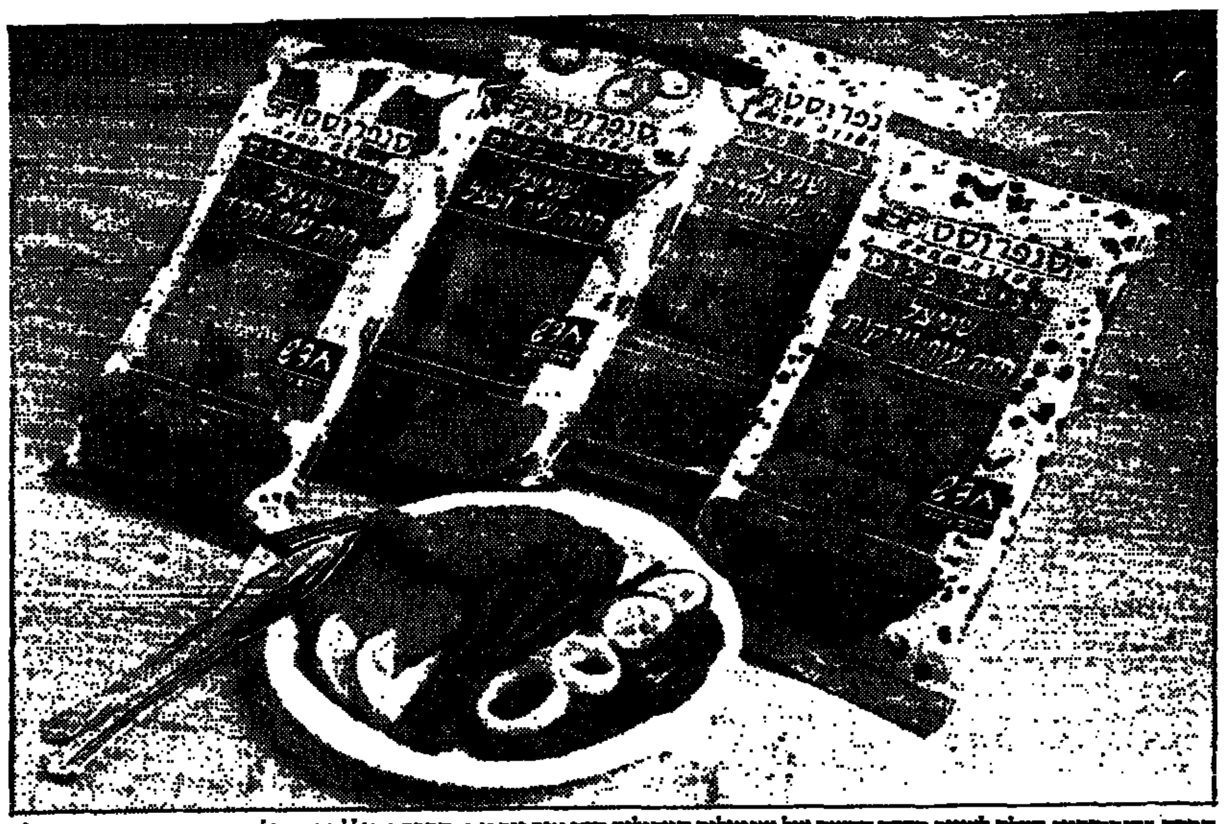

חברת "סנפרוסט" החלה לשווק מנה חדשה של שניצלים המבוססים מזה עוף וירקות. המנה כוללת שניצל מעורב עם תירס, עם בצל, עם ירקות ועם תרד. בכל אריזה שישה שניצלים והמחיר: 12.95 ש"ח.

סקר "בקרה וניהול": אם כבר אוברדרפט – עדיף בבנק הפועלים

מאת דן הלוי

מסקר שערכו כלכלני חברת בקרה וניהול המתמחה בייעוץ פיננסי, עולה כי בנק הפועלים הוא הבנק הזול ביותר ללווים (הכל יחסי) באשר לשיעורי הריבית לאחר ההעלאות האחרונות בעקבות מדיניות נגיד בנק ישראל.

לפי הסקר, עלתה ריבית החובה שגובים הבנקים מלקוחות עסקים ב־48% מתחילת השנה. במחצית השנה האחרונה בלבד עלה שיעור זה ב־38%. לפני ההעלאה האחרונה של שיעורי הריבית "יישרו קו" חמשת הבנקים הגדולים, וגבו שיעור זהה של 19.5% ריבית על אשראי שהלוו ללקוחות במסגרת האשראי המאושרת.

בעקבות השינוי האחרון, בנק הפועלים היה היחיד בהם שלא העלה את את מרווח הסיכון, והוא גובה כיום את הריבית הזולה ביותר על אשראי במסגרת, בשיעור 21% לשנה, לעומת 21.3% שגובה בנק דיסקונט, ו־21.5% שגובים בל"ל, הבינלאומי והמזרחי.

גם עבור אשראי החורג מן המסגרת המאושרת, פועלים הוא הזול ביותר – 23.6% לשנה "בלבד", לעומת 24.1% בדיסקונט, 24.25% בבינלאומי ו־24.5% בבל"ל המזרחי. דוד אברון, מנכ"ל בקרה וניהול, מציין כי לאחר ההתייקרויות האחרונות, לקוח החורג ממסגרת האשראי בבל"ל משלם 0.9% יותר מעמיתו שהוא לקוח בנה"פ.

שיעורי הריבית בבנקים הקטנים גבוהה עוד הרבה יותר. בנק איגוד, למשל, גובה 23.2% לשנה על אשראי במסגרת ו־26.7% על אשראי חורג מכנה. בבנק אוצר החייל מגיעה הריבית עד 23.4% על אשראי במסגרת ו־27.5% על אשראי בחריגה.

כל השיעורים הללו נקובים במונחים שנתיים, אך יש לשים לב שבמערכת הבנקאית נהוג לחייב את האשראי בריבית מדי רביע (שלושה חודשים). לפיכך הריבית האפקטיבית היא אף גבוהה יותר. לכך יש להוסיף עוד את העמלה על הקצאת אשראי, שהבנקים גובים מראש. שיעור עמלה זאת עומד כיום על 1.5%. בבנק איגוד הוא מגיע ל־1.8%.

יוצא, אפוא, שריבית החובה האפקטיבית, כולל עמלת הקצאת אשראי, מגיעה כיום ל־24.5% בבנק הפועלים, ל־25% בבל"ל ול־27.5% בבנק איגוד.

עובד יפוצה על אי הפרשת זכויותיו לקרן ביטוח

מאת אודי שדרון

בפסק דין תקדימי חייב שלשום בית הדין האזורי לעבודה בחיפה חברה לבניין ולמתכת לשלם 4,400 ש"ח לעולה חדש, כפיצוי על הנזק שנגרם לו מאי הפרשת זכויותיו לקרן הביטוח של עובדי הבניין לעניין דמי מחלה.

פנחס אבהר, מרכז הסתדרות פועלי הבנין בחיפה, טען בתביעה, שהעולה תושב קרית חיים, עבד באותה חברה במשך שלושה חודשים אשתקד, בשכר של 100 ש"ח ליום. על מעסיקו היה לבטח את עובדיו בקרן הביטוח, אך לטענת ההסתדרות היא לא עשתה זאת לגבי העולה.

איתרע מזלו והוא נאלץ לעבור ניתוח יום אחד לאחר שסיים את עבודתו כפועל בניין, ומאחר ולא הופרשו זכויותיו, הוא לא היה זכאי לקבל תשלום עבור 53 ימי המחלה שאושרו לו.

בא כוח הנתבעת טען בבית הדין, שהניתוח תוכנן עוד בטרם החל התובע לעבוד אצלה, וכי מדובר במחלה שהמעביד אינו חייב לשלם עבורה, מה עוד שהעובדים מבוטחים בחברת ביטוח, ואותם תנאים סוציאליים הפרשות נעשים במסגרת ביטוחי המנהלים.

בית הדין בראשות השופטת, אישה קציר, פסק שבין העולה לבין מעסיקו שררו יחסי עובד־מעביד, ולכן חויבה, כאמור, החברה לשלם לתובע בגין תביעתו.

"ערים" זכתה במכרז של מינהל מקרקעי ישראל

מאת אמיר רוזנבלים

חברת ערים זכתה בימים אלה במכרז רחב היקף של מינהל מקרקעי ישראל לאיתור קרקעות, תכנון, פיתוח וביצוע תשתיות של עשרות אלפי יחידות דיור מכל הסוגים בכל רחבי הארץ. בסך הכול זכו במכרז שמונה חברות בנייה יחד עם חברת 'ערים'.

מנכ"ל חברת 'ערים', אריה בר, אמר בשיחה עם כתב "ג'רוזלם פוסט", כי מבחינת היקפי הפעילות, לזכייה במכרז של המינהל יהיו השלכות מרחיקות לכת על החברה בשנת 1995. "לערים יתרון על פני יתר החברות שזכו במכרז, בכך שיש לה אפשרות לקבל מימון ביניים בהיקפים של עד 700־800 מיליון ש"ח, דבר שחברות בנייה פרטיות אינן מסוגלות לעמוד בו", הדגיש בר.

בר ציין, כי בשל אופי פעילותה של החברה, מעדיפה הנהלת 'ערים' להשקיע את כספי החברה בתכנון וביצוע תשתיות בענף הבנייה, ולא להנפיק את מניותיה בבורסה.

חברת 'ערים', הפרושה על פני ארבעה מחוזות (ירושלים, נצרת עילית, ראשון לציון ובאר שבע) הפעילה השנה פרויקטים ב־500 מיליון ש"ח, לעומת פעילות בהיקף של כ־430 מיליון ש"ח אשתקד. נתון זה מבטא עלייה בשיעור של כ־15 אחוז. זכיית החברה במכרז המינהל יגדיל את הקפי הפעילות בשנה הקרובה בשיעור ניכר.

בנק אמריקאי ישראלי הודיע אתמול על העלאת הריבית על פקדונות צמודי מדד בה יזכו לקוחות עסקים לתקופה של חודש – לשיעור 4% בחישוב שנתי. פקדונות לשלושה חודשים יזכו בשיעור ריבית שנתי של 3.5%, ופקדונות לתקופה עד 6 חודשים יזכו בריבית של 3.25%. הנהלת הבנק הודיעה על כוונתה לגייס בדרך זו כ־50 מיליון ש"ח. (דן הלוי)

ועדים ועובדים / אפרים דוידי

סכסוך עבודה בתעש

האגף לאיגוד מקצועי עומד להכריז סכסוך עבודה במפעלי תעש, בעקבות דיון שנערך ביום ראשון בהנהגת ההסתדרות בו החליט, להסמיך את יו"ר האגף, ח"כ עמיר פרץ, להכריז על סכסוך עבודה "במידה שיזוני העובדים עם ההנהלה בדבר צמצום היקף המפוטרים ואי־פגיעה בתנאי הפרישה הקיימים ייכשלו".

פרץ אמר: "אנו רואים בחומרה את דרך טיפול הממשלה במשבר התעשייה הצבאית". לדבריו, קיים צורך להבהיר לממשלה כי לא ניתן לכרסם בהישגי העבר.

עוד הדגיש, כי הדרך שבה מטפלת הממשלה בתעש, תגרום נזק כלכלי כבד לחברה ותדרדר את יחסי העבודה שם לרמה של שפל ללא תקנה.

יו"ר ארגון עובדי תעש, חיים צוריג, אמר שבעקבות מאבק ארגונו וההסתדרות עוד לא נמסרו מכתבי הפיטורים לכ־1,500 העובדים שההנהלה רוצה לפטר. צוריג דיבר בהפגנת עובדי עשות, חברה בת של תעש שנערכה אתמול באשקלון. על ההפגנה באשקלון, בידיעה נפרדת.

בחירות באיגוד המהנדסים

הבחירות בהסתדרות המהנדסים יתקיימו ב־10 בינואר. כך החליט אתמול בוועידת המהנדסים שנערכה ב'קנטרי קלאב' שבצפון תל־אביב. המועד המקורי לקיום הבחירות אמור היה להיות יום חמישי שעבר. דובר האיגוד מסר, כי זו "דחייה טכנית". המועד האחרון להגשת המועמדויות יהיה 20 יום לפני הבחירות.

זה ניצחון חלקי לאופוזיציה באיגוד, שקיימה מסיבת עיתונאים ביום ראשון ובמהלכה אמרו ראשיה: "נעשה הכול כדי לשנות את ההנהלה הקיימת בהסתדרות המהנדסים במהלך כינוסה של הוועידה הארצית. נדרוש הצבעת אי־אמון במזכיר הסתדרות המהנדסים, יצחק רז, ונתנגד להצגת התקנון כפי שנוסח על ידו".

כך אמרו ראשי "הגוש המרכזי של ועדי המהנדסים" בראשות שמואל ויים, יו"ר הגוש ויו"ר ועד המהנדסים בתעשייה האווירית. הכוונה לא התממשה. ברוב של 183 קולות נגד 11 אושרה חוקת הבחירות שהציע רז. "הגוש המרכזי" היא האופוזיציה באיגוד המהנדסים להנהגה הנוכחית בראשות רז. ויים ופעילי הגוש, בהם יעקב חי, סילביו גליבטר, מוריס גיטרמן, סימן טוב שגיא ולאה אאוסטקר, הטיחו האשמות כלפי חברי ההנהלה הנוכחית.

הדוברים טענו, כי הם אמורים להציג במהלך הוועידה המיוחדת שכינוסה נקבע בהתאם לפסק הדין של רשות השיפוט הארצית של ההסתדרות, את התקנון המתוקן המוצע על ידם. בכך הם מבקשים לחשוף, כדבריהם, את סעיפי התקנון שנוסח על ידי יצחק רז, כדי להבטיח את "המשך שלטונו בהסתדרות המהנדסים".

לדבריהם, גם כינוסה של האגודה העותמאנית, הפועלת ליד האיגוד, "נועדה למנוע מעורבות של גורמי חוץ להשיפת אי הסדרים הכספיים והמינהליים. בוועדה צירים לוועידה שאינם נמנים עם המהנדסים ומתן זכות הצבעה להם. כמו כן, קביעה ש־27 מראשי הסתדרות המהנדסים יכובדו לוועידה ללא בחירות, אי שיגוד כרטיסי הבוחר כנדרש, ועוד".

"הגוש המרכזי המונה קרוב ל־20 אלף מהנדסים, יציע אלטרנטיבה לאיגוד המקצועי האנכרוניסטי שאבד עליו הכלח", אמר ויים. הוא ציין, כי מה שיתרחש בוועידה שנכפתה, לדבריו, על יצחק רז, "יקבע לא רק את גורל התקנון האמלל שניסח, אלא את דמותה ומהותה של ההסתדרות הכללית כולה".

עוד נטען במסיבת העיתונאים, כי חברי הגוש המרכזי חשים עצמם נציגי הוועדים המייצגים את ציבור המהנדסים שבחר בהם. הם רואים לעצמם חובה להבטיח, כי הסתדרות המהנדסים תהיה איגוד מקצועי, להמ־אמיתי ודמוקרטי. לדברי חברי הגוש המרכזי, יו"ר ההסתדרות, חיים רמון, הגיע להסכמה ("דיל") עם רז, לפיה הכספים לאיגודים המקצועיים יגיעו דרך ההסתדרות הכללית, ומספר הצירים שישוריינו לוועידה הבאה ירד מ־27 ל־12.

בתמורה, הסיר רז את איומו לפרוש מההסתדרות. "לעומת זאת, ח"כ עמיר פרץ, יו"ר האגף לאיגוד מקצועי והיועצים המשפטיים של ההסתדרות, מסתייגים מההסכמה", טענו חברי הגוש. דובר איגוד המהנדסים דחה אתמול את האשמות הגוש המרכזי. לדבריו, "זהו עוד שלב במסע ההכפשה של קומץ מהנדסים המנסים לפגוע באיגוד ובהישגיו".

הוא הדגיש, כי לא קיים כל "דיל" בין יצחק רז לחיים רמון וכי שני הצדדים הגיעו להכרה שיש לעבוד תוך שיתוף פעולה. "זה חודשים", אמר רז, "יש מקום להסתדרות מהנדסים שלא במסגרת ההסתדרות הכללית – אך להסתדרות הכללית יהיה קשה להתקיים ללא הסתדרות מהנדסים".

הדובר הוסיף, כי "אנשי הגוש ניסו לגרור את רמון ואת פרץ למאבק פנימי. לפרץ זמן קצר אף האמינו לבדותות של ויס וחבריו. אך כאשר נוכחו לדעת, כי אלה לא דברי אמת – חזרו בהם". בהתייחסו לשינוי בתקנון הגדיר הדובר את עמדת אנשי הגוש המרכזי כ"עזות מצח".

"הם הפסידו בשתי ערכאות בסוגיית התקנון: ברשות השיפוט ובבית המשפט", הדגיש הדובר. בנוגע לניהול ענייני האגודה העותמנית, הוא הוסיף: "האגודה רשומה כחוק. היא מקיימת את כל הוראות החוק ואין בה כל חשד לאי־סדרים. היא אגודה עותמנית בדומה לאגודות עותמניות רבות, בהן ההסתדרות הכללית". אגב, הוועידה אתמול התנהלה באווירה מתוחה עם כמה נסיונות ל"הוסיפת מקרופונים", צעקות, זעקות וקריאות ביניים. זו היתה ועידתם של המהנדסים.

מגרשים רבבות פועלים

אלפי פועלים זרים בלתי חוקיים, רובם יוצאי אסיה, מגורשים עתה מסעודיה לאחר שהממלכה הורתה לכל "המהגרים הבלתי ליגליים" לעזוב את המדינה עד אמצע דצמבר או להיות צפויים למאסר ולקנסות. דיפלומטים מסרו, כי רובם פועלי בניין, בעלי חנויות קטנות או עובדים במקצועות הייצור. חלק מהם שוהים במדינה זה שנים רבות – ללא כל אפשרות לקבל מעמד חוקי וללא אפשרות לקבל אזרחות.

ממשלת סעודיה נתנה להם ארכה של חודש ימים עד ל־18 בדצמבר. בסעודיה 4 מיליון זרים מתוך אוכלוסייה של 17 מיליון. שוטרים בודקים את המסמכים של עובדים אסיאנים ברחובות, ואיימו לא רק לקנוס אותם אלא גם להעניש את אלא הנותנים להם מקלט או מעסיקים אותם, הוסיפו הדיפלומטים. שגרירויות זרות ציינו כי רבים עוזבים מרצונם, אך אחרים שנתפסו מטילים מעמסה כבדה על השגרירויות המטפלות בהליכי היציאה שלהם.

שגרירויות מסוימות מסרו כי במקרים רבים הן נאלצות לממן כרטיסי טיסה, משום שהפועלים חסרי פרוטה. שגרירות פקיסטאן מטפלת במסמכי היציאה של 300 מנתיניה ליום, רובם פועלי בניין, מאז פורסמה ההוראה הסעודית ב־18 בנובמבר. שגרירות הודו מטפלת ב־175 איש ליום, שגרירות בנגלאדש ב־100, ושגרירות הפיליפינים הודיעה כי קיבלה יותר מ־300 בקשות של אנשים המבקשים לעזוב.

דיפלומטים מבנגלאדש מסרו, כי הם צופים ש־25 אלף מבין חצי מיליון בנגלאדשים העובדים בסעודיה, יעזבו עד תום הארכה. אזרחים זרים יכולים לעבוד בממלכה רק אם באו על פי דרישה של אזרח או חברה סעודיים. עיתונים סעודיים מסרו מפי אנשי עסקים, כי ה"גירושים יצרו אפשרויות תעסוקה לסעודים, לאחר שהממשלה מנסה לעודד את אזרחיה לתפוס תפקיד נרחב יותר בכוח העבודה".

למגורשים או לצפויים לגירוש אין כל אפשרות לקבל הגנה משפטית. כמו כן אין להם אפשרות לפנות לאיגודים מקצועיים או ועדי עובדים, כי התארגנות העובדים בסעודיה אסורה וארגוני העובדים פועלים במחתרת.

דיסקונט מגייס כספים לקופות הגמל

מאת דן הלוי

לקראת סוף שנת המס יוצא בנק דיסקונט במבצע לגיוס כספים לקופות הגמל שלו. הבנק מציע במסגרת זו הלוואה ייחודית שתינתן במשך חודש דצמבר, עם פריסה אפשרית ל־12 חודשים של ההחזר. בחודש הראשון להלוואה לא יגבה הבנק ריבית והצמדה. מן החודש השני עד להחזר ההלוואה תיגבה ריבית בשיעור הפריים, ללא תוספת. אפשרית הלוואה למשך חודש אחד בלבד.

עוד מציע דיסקונט למפקידים שלא ניצלו את ההלוואה בתנאים המועדפים מענק בשיעור 0.75% מהפקדות בגובה 18 אלף ומעלה; וכן – כשי – ערכת כושר אישית לכל לקוח שיפקיד 3,800 ומעלה באחת מקופות הגמל של דיסקונט.

(עתים) 70 מנציגי הבדואים בנגב התכנסו אתמול לאסיפה של האגודה לסיוע ולהגנה על זכויות הבדואים בישראל. הם החליטו להתארגן להגשת התנגדויות לתוכנית המתאר המחוזית למחוז הדרום כיוון שלטענתם, פוגעת התוכנית בבדואי הנגב ומפלה אותם לרעה לעומת תושבי הנגב היהודים. הנציגים בכנס הודיעו, כי יגישו בקרוב התנגדויות לוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה של מחוז הדרום.

קרנות נאמנות

נכון ליום 5.12.94

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
אב	11553.29	11470.86	-205.23	-1.76%
אבוקה	1477.90	1449.61	-19.09	-1.30%
אביר	147.27	146.37	-1.33	-0.90%
אגוז	793.74	776.54	-0.35	-0.04%
אגם	319.62	313.68	-0.16	-0.05%
אודם	753.22	739.41	-9.80	-1.31%
אוורגרין	84.19	82.62	-0.17	-0.20%
אוורגרין שקולה	102.18	101.73	-0.03	-0.03%
אופיר	411.18	408.59	-0.17	-0.04%
אוצר אג מדינה	108.13	106.12	-0.19	-0.18%
אוצר גמישה	65.15	64.05	-0.38	-0.59%
אוצר מניות	71.02	69.78	-0.58	-0.83%
אור	749.64	744.88	-4.04	-0.54%
אורלי	947.22	940.54	-2.11	-0.22%
אוריון	158.85	155.82	-0.10	-0.06%
אורן	2839.70	2784.44	-6.31	-0.23%
אחריות אג"ח מד	300.93	296.99	-0.25	-0.08%
אחריות גמישה	385.67	378.19	-4.00	-1.05%
אחריות מניות	251.03	245.87	-3.78	-1.51%
אחריות נדל"ן	189.40	185.05	-3.33	-1.77%
אחריות [illegible]	161.92	158.48	-3.44	-2.12%
אחריות	132.54	129.98	-0.53	-0.40%
אחריות [illegible]	93.67	92.51	-0.30	-0.32%
אחריות [illegible]	55.73	[illegible]	-2.00	-1.45%
אטלס פק"ן	87.95	85.88	-0.59	-0.69%
אייל 5	153.16	149.22	-0.69	-0.46%
אילות 90	163.16	159.99	-1.19	-0.74%
אילנות בטוחה	105.56	104.99	0.13	0.12%
אילנות גלובס	78.13	76.43	-0.54	-0.70%
אילנות כרמל	127.78	126.89	-1.79	-1.35%
אילנות מעוף	117.22	116.65	-2.18	-1.83%
אילנות פיננסים	60.53	59.38	-0.55	-0.92%
אילנות שחקים	47.33	46.46	-0.83	-1.77%
אילנות תקשורת	53.02	51.98	-0.62	-1.17%
איפקס גמישה	93.63	92.00	-0.54	-0.58%
איתן	228.66	224.40	-0.96	-0.43%
אלון	1538.36	1508.92	-0.91	-0.06%
אלונות ביטוח	58.24	57.18	-0.46	-0.79%
אלמוג	318.47	312.56	-0.52	-0.17%
אמינא נדל"ן מניב	81.60	80.07	-0.46	-0.57%
אמירים קרן נאמנות	89.95	89.22	-0.11	-0.12%
אנליסט אג חברו	201.65	197.61	-0.66	-0.33%
אנליסט אג מדינ	294.94	290.72	-0.51	-0.18%
אנליסט אירופה	115.72	112.87	-0.47	-0.42%
אנליסט גמישה	480.63	468.40	-5.68	-1.20%
אנליסט מניות	733.43	714.11	-9.50	-1.31%
אנליסט תעשיות	227.41	221.44	-2.91	-1.30%
אסף	167.05	165.22	0.68	0.41%
אפיקים אג"ח	197.06	192.81	-0.95	-0.49%
אפיקים גמישה	128.38	125.56	-1.25	-0.98%
אפיקים חו"ל	117.55	114.76	-0.17	-0.15%
אפיקים מניות	194.29	190.14	-4.52	-2.32%
אפסילון אג חברות	99.12	98.74	-0.92	-0.92%
אפסילון אג מד	140.97	140.48	-0.85	-0.60%
אפסילון מניות	142.56	141.94	-2.92	-2.01%
ארז	219.12	216.50	-3.55	-1.61%
אש	558.60	547.21	-10.11	-1.82%
אשל	523.74	513.57	-0.74	-0.14%
אתגר	102.21	100.32	-1.56	-1.53%
אתרוג	732.96	727.70	-1.59	-0.22%
בדולח	580.72	577.26	-8.74	-1.49%
בונד	129.91	128.04	-0.73	-0.57%
בורסון גמישה	64.96	64.43	-0.44	-0.68%
בטוחה 30 פלוס	121.81	119.93	-1.69	-1.39%
בטוחה אג"ח מדינה	1679.51	1656.92	-2.15	-0.13%
בטוחה אג"ח	2197.00	2167.50	-13.60	-0.62%
בטוחה גמישה	1980.33	1953.06	-13.87	-0.71%
בטוחה חו"ל	116.20	113.65	-0.37	-0.32%
בטוחה מניות	3257.72	3209.58	-42.33	-1.30%
בלוך־רובינשטיין גמישה	110.34	108.40	-0.05	-0.05%
בסט	133.16	131.31	-1.97	-1.48%
ברון	143.71	140.92	-2.46	-1.72%
ברוש	2180.34	2137.96	-11.38	-0.53%
בריאות	52.84	52.04	-0.83	-1.57%
ברק	1799.54	1764.84	-11.09	-0.62%
גביש	4609.04	4523.51	-15.48	-0.34%
גבע	296.72	292.68	-1.45	-0.49%
גורן	482.72	480.67	-2.07	-0.43%
גיא	460.72	454.43	-4.55	-0.99%
גל	70.82	69.67	-0.97	-1.37%
דובדבן	1656.40	1645.20	-23.50	-1.41%
דוברת שרם אג"ח	109.59	107.79	-0.34	-0.31%
דוברת שרם גמיש	113.31	110.50	-0.72	-0.65%
דוברת שרם כרמל	64.96	63.21	-1.10	-1.31%
דוברת שרם מניות	68.47	66.78	-0.61	-0.91%
דוכס	169.06	165.95	-0.43	-0.26%
דולב	666.29	663.61	-0.25	-0.05%
דולר	183.86	181.47	-1.13	-0.62%
דותן	766.03	752.14	0.57	0.06%
דקל	1874.67	1839.42	-20.60	-1.11%
הדס	1496.18	1479.74	-23.05	-1.53%
הון פק"ן	64.16	62.97	-0.90	-1.41%
הוק	113.16	112.64	-0.15	-0.13%
הייטק 92	186.28	184.76	-0.93	-0.50%
היובל	147.96	146.18	-2.14	-1.45%
הילה	371.15	369.67	0.08	0.02%
המרה	831.56	822.35	-6.55	-0.79%
הראל־לביא	163.81	161.64	-0.73	-0.45%
זהר	349.12	344.39	-0.68	-0.20%
זיו	432.00	426.05	-0.79	-0.19%
זנגר ברנע פיננסל	80.54	79.07	-1.91	-2.36%
זיק	307.26	299.62	-4.57	-1.50%
זכר אבלגון מסד	95.89	95.11	-0.16	-0.17%
חו"ל	191.88	187.28	-1.38	-0.73%
חליפין	331.03	330.20	0.12	0.04%
חלמיש	239.40	236.69	-0.36	-0.15%
חץ	371.43	370.50	0.23	0.06%
טופז	310.87	304.34	-1.18	-0.39%
טל	12635.64	12479.66	-119.10	-0.95%
טנדו	95.10	94.16	-0.46	-0.48%
טרנד 5	132.69	130.56	-0.16	-0.12%
יובל	512.66	503.09	-0.63	-0.12%
יהלום	747.77	733.95	-10.91	-1.46%
יזמה	164.64	161.57	-0.43	-0.27%
יטר אג"ח מדינה	103.26	101.49	-0.07	-0.07%
יסודות	2150.76	2106.20	-35.44	-1.65%
יעד	186.95	185.37	-0.47	-0.25%
יעד גמישה	71.62	70.89	-0.62	-0.36%
יער	70.16	69.51	-0.80	-1.13%
יערה	406.31	398.83	-0.02	-0.01%
ישראל אמריקה	121.53	118.27	-0.69	-0.58%
כוכב	113.54	112.75	-1.96	-1.70%
כימיקל פק"ן	70.77	70.33	-1.06	-1.49%
כללי אג"ח מד	337.97	331.81	-0.60	-0.13%
כללי אייל 50	97.98	96.64	-1.22	-1.26%
כללי אייל 25	137.06	135.85	-1.66	-1.93%
כללי אייל אג	140.74	139.49	-0.49	-0.35%
כללי גמישה	885.23	867.95	-5.46	-1.02%
כללי זמינה	107.34	107.14	-0.03	-0.03%
להק אגמית	106.88	105.97	-2.49	-2.27%
להק אגפה	199.93	198.24	-2.38	-1.16%
להק אגקור 5	583.57	569.62	-6.77	-1.18%
להק דולרית	514.49	505.09	-4.69	-0.92%
להק אסיר	568.59	558.09	-7.31	-1.29%
להק הוחית	436.68	428.64	-0.79	-0.18%
להק יסוער	114.29	113.50	-0.04	-0.04%
להק כחל	298.81	296.71	-1.28	-0.43%
להק סלעית	103.20	101.31	-1.39	-1.35%
להק סטרית	456.26	452.28	-0.18	-0.04%
להק עפרוני	408.13	400.63	-1.51	-0.38%
להק צופית	500.21	490.92	-2.40	-0.49%
להק קוסטוס	101.43	100.06	-0.11	-0.11%
להק רום	71.19	69.63	-0.40	-0.57%
להק שנשות	65.47	64.27	-0.70	-1.06%
להק שיתוף	150.11	147.33	-0.24	-0.16%
להק שלדג	171.41	170.56	-0.41	-0.24%
להק שקנאי	127.93	125.57	-2.29	-1.79%
להק תור	270.56	268.23	-3.56	-1.31%
להק תיירות	56.67	54.32	-0.32	-0.58%
למשקיע	373.18	369.09	-1.50	-0.40%
לפיד	1234.50	1210.62	-20.05	-1.63%
לשם	1063.83	1051.84	-1.12	-0.11%
מבחר	396.48	392.73	-0.34	-0.09%
מבטח	1204.78	1193.06	-0.45	-0.04%
מבנה	271.63	269.09	-2.89	-1.06%
מבריק	197.72	193.50	-3.11	-1.56%
מגד	684.37	677.91	-0.65	-0.10%
מגדל זהב מניות	53.76	52.64	-0.86	-1.59%
מגן	1377.93	1364.67	-2.23	-0.16%
מגאר פיננסי	70.95	70.28	-0.38	-0.54%
מד דיקלה	100.87	99.89	-0.57	-0.57%
מד מעוף	120.49	119.63	-2.23	-1.93%
מונדיאל	113.82	112.39	-0.90	-0.80%
מור	1026.76	1017.02	-10.69	-1.04%
מוריה [illegible]	122.33	[illegible]	[illegible]	-0.77%
מזון	83.90	82.66	-0.85	-1.01%
מזרחי אייל	70.21	69.76	-0.87	-1.23%
מזרחי אייל אג"ח	76.30	75.88	-0.61	-0.80%
מטח	171.58	168.31	-0.62	-0.37%
מיטב אג"ח מד	3416.15	3385.94	-14.59	-0.43%
מיטב אופציות	40.79	40.38	-1.43	-3.40%
מיטב גמישה	1460.33	1447.09	-30.68	-2.08%
מיטב מט"ח	212.60	210.76	-1.41	-0.67%
מיטב מניות	142.75	141.21	-2.75	-1.91%
מימד	311.41	308.45	-0.29	-0.09%
מירב	107.38	106.83	-0.24	-0.22%
מכלול	479.47	470.60	-6.10	-1.28%
מלכרית	199.51	197.25	-1.36	-0.68%
ממון	184.43	182.62	-0.84	-0.46%
מנוף	111.30	109.24	-2.11	-1.90%
מעגל	60.72	0.00	-	-
מעוף	2279.58	2257.30	-6.52	-0.29%
מעופים גמישה 50	102.21	100.45	-0.83	-0.82%
מעיין	1018.99	1009.34	-1.21	-0.12%
מעלה מעוף סרץ	114.07	111.95	-2.09	-1.83%
מפתן	81.67	80.89	-0.76	-0.93%
מקשה	872.88	865.21	-1.01	-0.12%
מרווח	443.79	439.62	-0.32	-0.07%
מרום צק"ת אג"ח	104.82	103.24	-0.12	-0.12%
מרום	4299.16	4257.66	-1.82	-0.04%
מרכזית אג"ח מדינה	96.35	95.57	-0.08	-0.08%
מרכזית מניות	56.44	55.97	-0.74	-1.30%
מרכזית מעוף	113.26	113.00	-2.13	-1.85%
מרץ	318.03	315.12	-3.04	-0.96%
משאבי טבע	60.30	59.14	-1.08	-1.80%
משתנים	211.84	211.18	-2.81	-1.31%
נגה	556.07	548.43	-3.44	-0.63%
נוף	270.47	268.53	-3.81	-1.40%
נחשון	70.65	0.00	-	-
נטיף	1276.32	1261.72	-19.49	-1.52%
נילי	706.45	696.64	-11.57	-1.63%
נסיכה קונטיננטל	47.64	46.76	-1.39	-2.90%
נץ	192.52	191.91	-1.38	-0.72%
נשואה אג"ח חברות	120.86	120.00	-0.54	-0.45%
סגולה	256.00	251.23	-0.25	-0.10%
סיגמא גמישה	78.56	77.74	-0.62	-0.79%
סיון	138.97	137.01	-3.02	-2.16%
סימרון אג"ח	114.18	112.06	-1.07	-0.95%
סלע	984.14	973.45	-1.28	-0.13%
סער	131.18	128.67	-1.20	-0.92%
ספנות אג"ח ק.	105.79	105.44	-0.12	-0.11%
ספנות קרן מניות	60.80	60.58	-0.99	-1.60%
עדיף	93.04	92.48	-1.55	-1.65%
עומר	148.51	145.72	-1.08	-0.73%
עידית	2903.01	2869.33	-18.94	-0.66%
עמודה 10	115.85	114.53	-1.49	-1.29%
עמודה אמריקאית	63.16	62.18	-0.67	-1.06%
עמודה יוצא	58.50	57.79	-0.83	-1.41%
עמודה כוללת	157.94	156.13	-0.79	-0.50%
עמודה מעוף	124.43	123.33	-2.32	-1.84%
עמודה משולבת	162.34	161.13	-4.72	-2.84%
עמיטל אג"ח	93.97	93.16	-0.25	-0.27%
ענבל	131.83	131.50	-0.09	-0.07%
ענבר	132.03	129.55	-0.25	-0.19%
ערמון	151.88	148.96	-0.04	-0.03%
פיא	5346.62	5245.88	-31.21	-0.59%
פיא 2000	52.90	51.76	-0.83	-1.57%
פיא דינק	48.59	47.68	-0.54	-1.13%
פיא מעוף	115.35	114.63	-2.10	-1.79%
פיא עולמית	69.61	68.07	-0.80	-1.16%
פיא פריים	95.90	95.46	-0.08	-0.08%
פיוניר אג חו"ל	96.69	93.36	-0.06	-0.06%
פיל	210.30	207.74	-0.54	-0.26%
פנתר	394.61	391.20	-3.52	-0.89%
פסגות 50	193.64	191.24	-2.17	-1.12%
פסגות גמיש	385.02	377.73	-3.87	-1.01%
פסגות חו"ל	93.85	91.40	-0.43	-0.47%
פסגות יציב	394.12	391.61	-2.26	-0.57%
פסגות כל חודש	103.39	101.52	0.05	0.05%
פסגות כל רגע	141.17	140.82	0.14	0.10%
פסגות לימים	196.73	194.98	-2.76	-1.39%
פסגות מבט לשלום	79.34	78.81	-0.96	-1.20%
פסגות מדד	377.42	375.06	-0.28	-0.07%
פסגות מט"ח	376.01	368.38	-0.57	-0.15%
פסגות מלכ"ר	321.85	319.02	-0.28	-0.09%
פסגות מניות	522.26	510.09	-6.88	-1.33%
פסגות משולבת	413.76	406.20	-2.65	-0.65%
פסגות עולם	118.35	115.66	-0.37	-0.32%
פסגות על קרן	56.57	55.36	-1.12	-2.00%
פסגות פוקוס	61.79	60.65	-0.80	-1.31%
פסגות תאגידים	370.23	363.61	-0.55	-0.15%
פרימה	84.45	80.51	-0.42	-0.52%
צבר	224.77	220.49	-0.56	-0.25%
צוק	260.46	259.16	-1.26	-0.48%
ציון משאבים כרמ	83.87	83.26	-2.33	-2.71%
צמיד	3228.00	3207.57	-5.01	-0.16%
צמיחה אג"ח מד	1408.97	1400.40	-2.77	-0.20%
צמיחה גמישה	2090.54	2076.19	-27.44	-1.30%
צמיחה יציא	159.13	157.89	-2.28	-1.42%
צמיחה מניות	401.65	399.03	-5.73	-1.41%
קלע	572.68	569.83	-5.13	-0.89%
קפיטל חו"ל	95.46	94.00	-0.23	-0.24%
קפיטל מניות	67.98	67.07	-0.80	-1.18%
קשת	311.57	305.82	-0.50	-0.16%
ריון	136.47	135.57	-0.43	-0.32%
רימון	349.91	349.36	0.15	0.04%
רעים 90	206.63	202.42	-5.87	-2.82%
רשף	390.84	382.69	-0.77	-0.20%
שביט	487.09	481.60	-0.45	-0.09%
שחר	161.03	159.93	-	0.00%
שירה	1738.44	1727.08	-14.38	-0.93%
שמירה קים	96.14	0.00	-	-
שניר	1047.10	1027.71	-2.49	-0.24%
שסק	597.11	585.61	-7.62	-1.32%
שפע	185.79	184.15	-0.48	-0.26%
שקד	251.69	246.88	-0.01	-0.00%
תאומה	1016.38	996.70	-8.62	-0.86%
תבל	883.86	872.29	-4.64	-0.53%
תדהר	2114.49	2103.71	-10.72	-0.51%
תוכנה ותקשורת	75.96	73.99	-1.06	-1.41%
תמוז	105.87	105.05	-2.29	-2.15%
תמריץ	66.21	64.98	-0.76	-1.15%
תנופה	278.21	273.15	-0.25	-0.09%
תפוז	765.85	751.15	-0.51	-0.07%
תפוח	512.45	508.89	-0.43	-0.08%
תרשיש	149.06	146.29	-0.10	-0.07%
תשרי	1359.87	1349.34	-11.19	-0.82%

* השינוי מחושב לפי מחיר הפדיון

שערי מטבעות חוץ ביחס לשקל

05.12.94		בנק ישראל שער יציג	בנק ישראל שינוי באחוזים	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה
ארצות הברית	1 דולר	3.0230	-0.0002	2.9960	3.0383	3.09	2.9990	3.0413	3.08	3.0021	3.0439	3.08
בריטניה	1 ליש"ט	4.7148	-0.0240	4.6767	4.7427	4.83	4.6814	4.7475	4.80	4.6893	4.7545	4.88
גרמניה	1 מרק	1.9169	-0.0039	1.8986	1.9254	1.96	1.9015	1.9283	1.95	1.9014	1.9278	1.96
צרפת	1 פרנק	0.5585	-0.0016	0.5533	0.5612	0.57	0.5544	0.5623	0.57	0.5555	0.5633	0.57
הולנד	1 גילדן	1.7118	-0.0033	1.6960	1.7200	1.75	1.7000	1.7240	1.75	1.6980	1.7216	1.75
שוויץ	1 פרנק	2.2721	-0.0002	2.2550	2.2868	2.33	2.2569	2.2888	2.32	2.2606	2.2921	2.33
שבדיה	1 כתר	0.4030	-0.0025	0.3995	0.4052	0.41	0.4001	0.4057	0.41	0.4008	0.4054	0.41
נורבגיה	1 כתר	0.4405	-0.0008	0.4365	0.4427	0.45	0.4371	0.4433	0.45	0.4368	0.4429	0.45
דנמרק	1 כתר	0.4901	-0.0011	0.4858	0.4928	0.50	0.4865	0.4934	0.50	0.4860	0.4928	0.50
פינלנד	1 מרק	0.6189	-0.0008	0.6135	0.6222	0.63	0.6149	0.6236	0.63	0.6138	0.6224	0.63
קנדה	1 דולר	2.2045	+0.0086	2.1849	2.2157	2.25	2.1875	2.2183	2.25	2.1860	2.2165	2.25
אוסטרליה	1 דולר	2.3330	+0.0115	2.3131	2.3458	2.40	2.3152	2.3479	2.38	2.3143	2.3465	2.38
דרום־אפריקה	1 רנד	0.8476	-0.0012	0.8399	0.8518	0.86	0.8410	0.8529	0.86	0.8420	0.8546	0.87
בלגיה	10 פרנק	0.9322	-0.0018	0.9244	0.9375	0.96	0.9257	0.9388	0.95	0.9273	0.9402	0.95
אוסטריה	10 שילינג	2.7232	-0.0055	2.6997	2.7378	2.78	2.7014	2.7395	2.77	2.7014	2.7390	2.78
איטליה	1,000 לירטה	1.8670	-0.0032	1.8528	1.8790	1.93	1.8538	1.8810	1.91	1.8580	1.8839	1.93
יפן	100 ין	3.0075	-0.0237	2.9826	3.0247	3.07	2.9847	3.0268	3.07	2.9910	3.0326	3.08
ספרד	100 פזטה	2.2932	-0.0078	2.2739	2.3061	2.40	2.2760	2.3101	2.36	2.2807	2.3124	2.35
ירדן	1 דינר	4.3078	-0.0028	-	-	4.41	-	-	4.42	-	-	-
מצרים	1 לירה	0.9674	-0.0006	-	-	0.91	-	-	0.91	-	-	-
אקי"ו/ECU		3.6581	-0.0085	3.6259	3.6771	-	3.6303	3.6815	-	3.6385	3.6892	-

הסלמה בסיכסוך העבודה ברפא"ל

מאת אודי שורון

הסלמה בסיכסוך העבודה שהוכרז ברפא"ל: אלפי עובדים הפסיקו אתמול את עבודתם בשעה 14:00, על פי אישורו של יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות במרחב חיפה, יגאל כהן.

הפסקת העבודה שעתיים וארבעים דקות לפני סיומה הרגיל, אושרה בעקבות יעוץ משפטי שהעניק עו"ד אילן גורביץ, יועצה המשפטי של הסתדרות המרחב. על פי חוות הדעת, ניתן לאשר לעובדים לפעול בדרך של שביתה חלקית ושיבושי עבודה, במסגרת סיכסוך העבודה שהוכרז ברפא"ל בתחילת פברואר השנה ואשר אושר על ידי בית הנבחרים של ההסתדרות. אישור שיבוש העבודה היה רק לאתמול.

כהן הוסיף, שצעד זה הוא ראשון, ועוד צפויים צעדים חריפים יותר שיינקטו, לדבריו, נגד הנהלת רפא"ל. זאת בתגובה להחלטת המנכ"ל, יצחק גת, להשעות מהעבודה את יו"ר ועד ההנדסאים, שלמה בוק, למשך שבועיים.

לטענת ההנהלה, בוק הושעה בגלל שהוביל ב־24 בנובמבר שלא כדין את העובדים אל לשכת המנכ"ל, תוך ברוטליות וקריאות גנאי גרם נזק חמור לרכוש – כהגדרת ההנהלה – להסתת העובדים וללבוי יצרים.

מהנהלת רפא"ל נמסר בתגובה, שהיא רואה בחומרה רבה את המעשה, שהסב למפעל הפסדים במיליוני שקלים בגלל אי ביצוע עבודות. חברי ההנהלה דנו אתמול בפרשה, וחיפשו דרך להגיע לדו שיח עם העובדים ולנהל עימם מו"מ.

גם החלטת ההסתדרות בחיפה לנתק כל מגע עם ההנהלה בגלל השעייתו של יו"ר הוועד, נתקבלה בחומרה רבה. לדברי ההנהלה, היא לא פעלה נגד ההסתדרות, והמנכ"ל, יצחק גת, פעל ליישור ההדורים.

שער סל המטבעות נמוך ב־1.7 אחוזים מקו האמצע

מאת אמנון אמר

התיסופים האחרונים בשער השקל הורידו את שערו היציג של סל המטבעות לרמה של 1.7 אחוזים מתחת לקו האמצע של השיפוע האלכסוני. ב־11 החודשים הראשונים של השנה מסתכם הפיחות בשער השקל ביחס לסל המטבעות בשיעור שנתי של כשישה אחוזים בלבד, לעומת קצב אינפלציה שנתי של כ־14.5 אחוז.

לאחר הפוגה בת יום אחד, התחדש אתמול תיסוף השקל ושער סל המטבעות ירד בשתי עשיריות אחוז נוספות, ל־3.3515 ש"ח. שער המארק הגרמני ירד גם הוא בשיעור דומה, ל־1.9169 ש"ח ואילו שער הדולר ירד בשבע מאיות האחוז, ל־3.0250 ש"ח.

ההאטה בתיסוף השקל החלה בתחילת השבוע שעבר, לאחר שבנק ישראל הודיע על ההעלאה הנוספת בשיעור הריבית.

מנתונים שפירסם בנק ישראל לפני ימים מספר עולה, כי במהלך החודש שעבר נמשכו מיתרות מטבע החוץ למעלה ממיליארד דולר, בכל הנראה על רקע הציפיות לפיחות השקל.

יצוין, כי שילוב זה של שער חליפין נמוך, ריבית ריאלית גבוהה ומשיכת כספים גדולה מיתרות המט"ח, גורר בעבר ביקורת חריפה מצד האוצר. אולם כשבועות האחרונים קולם של ראשי האוצר, אברהם שוחט ואהרון פוגל, לא נשמע כלל בסוגיות אלה.

לראשונה: מיכרזים לשמונה תפקידים בכירים בהסתדרות

מאת אודי שורון

לראשונה בתולדות ההסתדרות במרחב חיפה, מתפרסמים בימים אלה מיכרזים לאיוש שמונה תפקידים בכירים במרחב, שבעה מהם מרכזי אגודות באיגוד המקצועי.

מהסתדרות המרחב נמסר, שבסוף החודש יפרשו שמונה בכירים לגימלאות, בעקבות הסכם הפרישה עליהם הוסכם באחרונה בבית הנבחרים של ההסתדרות. הפורשים עברו את גיל 57, ועבדו בהסתדרות בחיפה במשך יותר מ־30 שנים.

יו"ר האיגוד המקצועי במרחב, יגאל כהן, אמר שלראשונה בתולדות המוסד לא ימונו אנשים לתפקידים בכירים באיגוד המקצועי בגלל שיוכם הפוליטי, אלא אך ורק על פי התאמתם לתפקיד.

המיכרזים יהיו לאיוש התפקידים הבאים: מרכז אגודת פועלי הבניין והעץ, מרכז הסתדרות עובדי המדינה, מרכז אגודת המזון והדפוס, מרכז אגודת האירוח ובתי המלון, מרכז אגודת התעשייה הזעירה ועובדי השירותים, מרכז אגודת הנפט, הפטרוכימייה והכימייה ומרכז הרשת ההסתדרותית, בזק, רפא"ל ותע"ש, וכן מנהל משק ואדמיניסטרציה במרחב חיפה.

בשלב ראשון יהיו אלה מיכרזים פנימיים, אך אם לא יימצאו אנשים מתאימים – יפורסמו מיכרזים חיצוניים.

"הצמיחה המהירה תימשך גם בשנה הבאה"

מאת אמנון אמר

רמת ההשקעות הגבוהה שנרשמה השנה בענפי המשק, תאפשר את המשך הצמיחה המהירה יחסית גם בשנה הבאה. כך מעריכה הסמנכ"ל לכלכלה במשרד האוצר, ציפי גל־ים, בסקירתה החודשית שפורסמה אתמול. כזכור, בתשעת החודשים הראשונים של השנה עלה התוצר המקומי בשיעור שנתי של 7.5 אחוזים, ואילו התוצר העסקי גדל בתקופה זו בכתשעה אחוזים.

מנתוני האוצר עולה אומנם, כי ברבע השלישי של השנה נרשמה ירידה של כ־12 אחוז ברמת ההשקעות, אולם היא נובעת ברובה מירידה בולטת בסעיף ההשקעות במטוסים, לאחר הרכישה החד־פעמית הגדולה שביצעה חברת אל־על ברביע השני.

רמת ההשקעות במכונות ובציוד היתה גבוהה ברבע השלישי של השנה בכ־17 אחוז מזו ששררה בתקופה המקבילה אשתקד. ההשקעה בבנייה שלא למגורים גדלה בתקופה זו בכ־7.5 אחוזים בהשוואה לרביע הקודם, ואילו ההשקעות בבנייה למגורים גדלו בכ־15 אחוז.

כתוצאה מכך היתה ההשקעה בכלל ענפי המשק גבוהה ברבע השלישי של השנה בכ־13 אחוז מבתקופה המקבילה בשנה שעברה. להערכת גל־ים, יש בנתון זה כדי להעיד על ציפיות להמשך ההתרחבות בפעילות הכלכלית במשק.

העלייה הגדולה יחסית שנרשמה בתקופה הנסקרת בהשקעות בבנייה למגורים, הקיפה הן את הבנייה הפרטית והן את הבנייה הציבורית. עלייה זו בולטת במיוחד לאור הצטמצמות ההשקעות שנרשמה בענף זה בששת החודשים הראשונים של השנה, כתוצאה מהסגר על השטחים ומהמשך יציאת הממשלה מהבנייה הציבורית.

מנתוני הסמנכ"ל לכלכלה באוצר עולה עוד, כי ברבע השלישי של השנה עלה מדד המחירים בשיעור שנתי של 13.9 אחוז, בעוד ששיעור הריבית האפקטיבית השנתית על האוברדרפט הסתכם בתקופה זו ב־20 אחוז.

בורסה / איתן יעקבסון

יום נוסף של ירידות חדות

יום נוסף של ירידות חדות פקד אתמול את שוק המניות התל־אביבי. מדד המשתנים נקבע בסיום המסחר על 161.4 בירידה של 1.56%. מדד המעו"ף נקבע בסיום המסחר על 163.44 בירידה של 1.9%.

הסברים לירידות: פדיונות בקרנות הנאמנות, ריבית גבוהה, חששות מפני האטה במשק, אי־וודאות לגבי התקדמות בתהליך השלום, מיסוי ודו"חות כספים מאכזבים בחברות שונות.

עם זאת, בשוק המניות נסחרות כיום חברות רווחיות במחירים נוחים להשקעה. בין המניות הכבדות בלטו אתמול בירידות חדות אוסם 3%־; כור 2.5%־; כייל 3%־; ים המלח 4.25%־; אגיס 2.25%־. טבע נסגרה בירידה של 1% במחיר של 23.95 דולר בהשוואה למחיר סגירה של 24.5 דולר בניו־יורק בסוף השבוע.

מחזור המסחר הכולל במניות כ־105 מיליון ש"ח. בכו"ם נרשמה מגמה של ירידות שערים. ירידה מקסימלית בשיעור של 10% נרשמה בתעודות השתתפות של ישרמקס, הצ"ל ואבגע. לעומתן נסחרו תעודות הצ"ל בירידה מתונה של 1.5%.

בשוק אגרות החוב הצמודות למדד נרשמה מגמה מעורבת עם נטייה לירידות במדדות לטווח ארוך. יציבות נרשמה בצמודי המט"ח. במק"מים נרשמו עליות מתונות בציפייה לירידת הריבית בראשית 1995. התשואות הגבוהות במק"מים מגלמות תשואה ריאלית גבוהה בהנחת אינפלציה של 11%־13% בשנת 1995.

6,000 דונם ידושנו בנגב לטובת עדרים בדואים

מאת רן הלוי

משרד החקלאות ידשן במהלך החורף 6,000 דונם מרעה כסיוע לבדואים באזור הנגב. הדישון ייעשה באמצעות מיקטורים, בשטח גרחב, הסמוך לקיבוץ צאלים.

עוזר שר החקלאות במגזר הערבי, שבי אביב, מסר, שהדישון ייעשה מיד לאחר הגשם הבא, כאשר האדמה תהיה רטובה. פעולות הדישון יסייעו לשיפור שטחי המרעה ויגדילו את היקף המרעה פי 4. לפני שנתיים נוסתה לראשונה שיטת הדישון. הניסוי הסתיים בהצלחה. אולם, אשתקד לא בוצע הדישון בשל השנה השחונה. עלות הפרויקט 85 אלף ש"ח.

יו"ר תעשייני חיפה: יש לבטל בהדרגה את מוסד הקביעות בעבודה

מאת אודי שורון

"על יו"ר ההסתדרות, חיים רמון, לנצל את תהליך הירידה בשיעור האבטלה בארץ בכלל ובחיפה והצפון בפרט, כדי לבטל בהדרגה את מוסד הקביעות בעבודה, לא להתנגד לפיטורי יעול, להגמיש את עמדת ההסתדרות כלפי תנאים אישיים ולאפשר את עקרון הניידות של עובדים מתעשיות המצויות בקשיים לתעשיות בתהליכי צמיחה מהירה".

כך אמר יוסי אנטורג, יו"ר תעשייני חיפה והצפון, בהרצאה במועדון העסקי של חיפה והצפון. לדעתו, צעדים כאלה יכולים למנוע מצב של פיטורי עובדים, העלול להתרחש בעיתוי שבו המשק לא יהיה מסוגל לקלוט את המפוטרים. לדוגמה הזכיר אנטורג את התעשייה הבטחונית באזור חיפה, המעסיקה אלפי עובדים.

יו"ר תעשייני חיפה והצפון מסר, שמספר דורשי העבודה לכל הזמנת עבודה היה ונשאר גבוה בחיפה ובצפון לעומת ירושלים ותל אביב.

אנטורג ביקש מרמון שלא יתמוך במתן תוספות שכר חריגות ותנאי פרישה מופלגים לסקטור העסקי, כפי שהוענקו לעובדים בשירות הציבורי, גם אם הם מהווים בעיני ציבור העובדים תקדים מסוים. יו"ר התעשיינים נימק את בקשתו בצורך למנוע מהלך שיכניס את כל המשק לסחרור אינפלציוני, שיהיה מלווה בירידה ברווחיות ובפגיעה קשה בכושר התחרות של התעשייה, תוך עלייה באבטלה.

יו"ר תעשייני חיפה והצפון הביע משאלה לראות בהסתדרות שותף מקצועי של ארגוני המעסיקים.

נחתמה האמנה בין חברת החשמל לבין לקוחותיה

(עתיים) שר האנרגיה והתשתית, משה שחל, אישר אתמול בחתימת ידו את האמנה בין חברת החשמל לבין לקוחותיה, בטקס שהתקיים במוזיאון ארץ ישראל בתל אביב. בשם חברת החשמל חתמו על האמנה יו"ר דירקטוריון החברה, עדי אמוראי, והמנהל הכללי, משה כץ, ומצד הלקוחות חתם על האמנה פרופ' סיני דויטש, היועץ המשפטי של הרשות להגנת הצרכן, וד"ר שלמה ברזנבוך, שעמד בראש הוועדה אשר עסקה בגיבוש הצעת האמנה.

השר שחל ציין, כי האמנה מביאה לידי ביטוי מחויבות חד־צדדית של חברת החשמל, שלה מונופול כלפי לקוחותיה. לדבריו, האמנה מעמידה את חברת החשמל בשורה הראשונה עם חברות הנוהגות שירות בעולם. שר האנרגיה אמר עוד, שאמנה דומה תיחתם עם ראשי משק הגז.

יצוין, כי האמנה נחתמה פחות משנתיים לפני פקיעת הזיכיון המאפשר לחברת החשמל למכור חשמל באופן בלעדי. האמנה נועדה בעיקר לדאוג לכך, שלקוחות חברת החשמל יפוצו במקרה של אספקת חשמל איטית ולא תקינה. סעיפי האמנה העיקריים הם:

● במקרה של תקלה בנתיך הראשי של הדירה יבוצע התיקון תוך שעתיים ממועד קבלת ההודעה על התקלה, זאת בתנאי מזג אויר רגילים ביישוב עירוני; ● בתנאי מזג אויר חריג החברה התחייבה לתקן את הבעיה בפרק זמן שלא יעלה על שלוש שעות. אי־עמידה במועדים אלה תזכה את הלקוח ב־30 ש"ח עבור כל שעת איחור או חלקה; ● החברה התחייבה להודיע ללקוחותיה הביתיים על כל הפסקת חשמל מתוכננת שתיערך יותר משעה, וזאת לא יאוחר מהשעה 12 בצהרי היום שלפני יום ההפסקה. אי עמידה בהתחייבות זו תזכה את הלקוח ב־30 ש"ח;

● בנושא סיפול בתלונות הלקוח התחייבה החברה, כי כל לקוח שיתלונן יטופל וייענה תוך 21 יום. אי־עמידה במועד זה תזכה את הלקוח ב־30 ש"ח עבור 5 ימי איחור, 45 ש"ח עבור 45 ימי איחור ו־60 ש"ח עבור כל 5 ימי איחור נוספים או חלקם; ● האמנה קובעת גם סטנדרטים של שירות ורמת ביצוע נדרשת בכל סוג של שירות לגבי מתן אספקה למבנה חדש, חיבור לרשת קיימת, חיבור לרשת חדשה, הגדלת חיבורים, תיקון נתיך דירה ראשי, הפסקות מתוכננות, בדיקת מתקן החשמל וביקור או תשובה ללקוח המתלונן על מתח ירוד;

● האמנה קובעת, כי בכל מקרה של חוסר הסכמה בין החברה לבין הלקוחות, יהיה הקובע המוסמך גוף בורר המורכב מנציגי משרד האנרגיה, הרשות להגנת הצרכן וחברת החשמל.

זנבר: יצירת תעסוקה לפלסטינים – חיונית לשלום

מאת רן הלוי

כפאנל עסקים בינלאומי שהתקיים במסטריכט, הולנד, עמד משה זנבר, יו"ר הדירקטוריון של בל"ל, על החשיבות ביצירת פרויקטים כלכליים אזוריים, קטנים ובינוניים, בטווח המיידי ליצירת מקורות פרנסה חדשים לפלסטינים באוטונומיה.

זנבר אמר, שאת גורל האיזור תקבע הכלכלה, לכן חיוני לשפר את איכות החיים של הפלסטינים, כדי לייצב את האיזור.

לדברי זנבר, הבעייתיות בסיוע הבנקים המסתייגים להקמת מפעלים כאלה נוגעת לתנאים להעברת מימון בבנקאי ליזמים שיקימו אותם. הוא צייד בכך שיאפשר לבנקים לקבל הלוואות מחו"ל ובגוף בינלאומי או קרן ערבויות, שבאמצעותם יוכלו תורמים בינלאומיים לערוב לאותם פרויקטים. בתנאים כאלה, אמר זנבר, יקחו גם הבנקים על עצמם חלק מהסיכון, אך תידרש השתתפות בכך גם מצד היזמים.

הוא התייחס בהזיב גם לתפקידו של בנק אזורי לפיתוח – אם יהיה לו די הון לצורך זה. עוד עמד זנבר על החשיבות בבחירת הפרויקטים שיוכלו לתרום לקידום תהליך השלום, וכן שיוכלו לפרוע תוכנות...

סדנה ראשונה מסוגה בארץ ללימודי תנ"ך וטקסטים יהודיים, בעזרת מולטימדיה, נפתחה בבית "יגשורי" בירושלים. בצילום: ד"ר דני פרופר, יו"ר יגשורי, עם תלמידות בסדנה ללימודי תנ"ך.

שר תיירות, עוזי ברעם, פנה אתמול לרה"מ, יצחק רבין, בהמשך לישיבת ועדת השרים להפרטת אל על שהתקיימה אתמול. ברעם התריע בפניו, שכריכת מדיניות התעופה עם הפרטת אל על והכללת מדיניות התעופה בתשקיף הינה טעות שעלולה לפגוע בעתיד בהתפתחות התיירות לישראל. מדיניות התעופה, כמו כל קביעת מדיניות אחרת ע"י הממשלה, צריכה להיות גמישה וניתנת לשינוי ע"י ממשלה זו וע"י כל ממשלה אחרת בעתיד, שכן מדיניות היא החלטה של ממשלה הנגזרת ממצב נתון בעת קבלת ההחלטה, מסביר ברעם.

"מדיניות התעופה עשויה להשתנות בשל גורמים רבים המשפיעים על תנועת התיירות בעולם, שינוי גבולות, שינוי ביזמי מדינות, שינויים בהסכמים בילטרליים, אמנות בין לאומיות ועוד". עוד מתריע ברעם במכתבו, כי שיעבוד זכויות הטיס כמוה כוויתור על חופש הפעולה של הממשלה בעתיד.

"אני חרד במיוחד לסוגיה זו, מאחר שלצערי עד היום, כמעט שנה, לא יושמה החלטת הממשלה המחייבת שינוי תקנות הקלות נהלים בין מדיניות התעופה. אם זה המצב בגין החלטה מחייבת של הממשלה, מה יהיה המצב כאשר מציאות זו תעוגן במסמכי הפרטה משפטיים מחייבים?"

כן מדגיש ברעם, שעקב ההשפעה שיש להפרטת אל על על מדיניות התעופה שמטרתה הבסיסית היא עידוד התיירות לישראל, יש לטענת משרד התיירות האחראי על נושא זה חשיבות מרכזית.

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י

טור הזהב

ידיעות הסתדרות הגימלאים בישראל

משבוע לשבוע

נושא הסיעוד – הוכחה לטיב חוק הבריאות

חוק ביטוח בריאות ממלכתי עשוי להיכנס לתוקפו בתחילת ינואר 1995 בלתי מוכן לענות על בעיות חברתיות משמעותיות ביותר. אלה שהובילו עד כה לביצוע של החוק בכוונתם היה לנתק כליל את נושא הבריאות מכל זיקה פוליטית ממסדית.

קופות־חולים כלליות שמבחינות רבות היוותה חוט השדרה של כלליות ההסתדרות ומצד שני ההסתדרות היוותה לה משענת ציבורית יציבה כל שנות קיומה, זיקה זאת נותקה באמתלה כדי לשפר את בריאות הציבור, לעשותו שוויוני יותר, להיטיב עם השכבות הנזקקות, להעשיר את סל הבריאות במיוחד לאותם רבדים באוכלוסיה שהכנסתם מועטה ואילו צרכי בריאותם מרובים. סימנים ראשונים מדאיגים כתוצאה מניתוק הזיקה בין ההסתדרות לבין קופת־חולים כללית כמו: תשלום מיוחד לביקור אצל רופא מקצועי, העלאה בתשלומים לתרופות, הוצאות נסיעה וכו', כבר נחשפים כיום וזאת עוד לפני הולדתו של החוק, שע"פ המוצהר הוא בא להקל ולא להכביד, להפחית מן הנטל ולא להוסיף עליו.

על ההסתדרות גם כיום ואולי בעיקר היום לעמוד על כך שחוק ביטוח בריאות לא ירוקן מתוכנו הסוציאלי־האנושי, כפי שהובטח ע"י מחוקקיו עוד מראשיתו.

הבעיה האמיתית והחשובה ביותר היא בעיית הסיעוד. חוק הסיעוד מכוון בעיקרו לאוכלוסיה הנזקקת החלשה ביותר. מאז ומתמיד היה נושא הסיעוד מרכזי בהבנתה של המורשת הסוציאלית היהודית לא רק משום "אל תשליכני לעת זיקנה", אלא בעיקר משום שנושא זה הוא כל כך מקודש בתפישתנו היהודית והוא אוניברסלי במוסרו האנושי, שאפילו "ה' יסעדנו על ערש דווי" (תהילים מ"א) מכל שכן בני תמותה רגילים.

נראה לנו שבניסוחם של אותם סעיפים הנוגעים בנושא הסיעוד לא ניתנה תשומת לב מספקת ונכונה. עלינו לזכור, כי מדובר באנשים־נשים־נסף ומבוגרים בודדים שהם מוגבלים מאד בתפקודם היומיומי. אנו קוראים לממשלת העבודה, שהרתה על מגמה לקראת הבחירות לטפל בנושא החברתי בעדיפות עליונה, למלא הבטחה זאת ולראות בנושא הסיעוד משימה אנושית עליונה במיוחד לאותם אזרחים מוגבלים הנזקקים לטיפול סיעודי מחוץ למקומות מגוריהם.

קנה המידה אולי העיקרי להצלחת ביצועו של חוק ביטוח בריאות ממלכתי הוא התוכן שיינתן לנושא הסיעוד. אנו תובעים מממשלת ישראל למלא התחייבות אנושית זאת לרובד החלש בחברה הישראלית.

מבזקים מקומיים

פעילות ענפה בסניף גימלאי הדר־גאולה־חיפה

בחודש אוקטובר 1994 התקיימה אסיפה בנושא "משער" ובעיות מוניציפאליות המעסיקות חברים בהשתתפות אריה יבין, יו"ר "משער" במרחב חיפה. בין המשתתפים נכחו הח"ה: אודי אדמוני, חבר הנהלת עיריית חיפה, וכן אבי ויסמן, מזכיר סניף הסתדרות הגימלאים בהדר הכרמל. כן התקיים טיול לגליל העליון במתאר מסובסד. היה זה יום כיף עם ארוחת צהריים חגיגית. בתחילת נובמבר 1994 נערך טיול לדרום הארץ דרך ת"א, "הככר הלבנה", ראשית ההתיישבות בת"א. בהמשך לראשון לציון ובעיקר ביקב, לנמל אשדוד ולאשקלון. והודה דרך מרהצאות חמי יואב, קרית־מלאכי וגדרה. הסניף בהדר־גאולה ראוי לציון על פעילותו למען רווחות החברים והעסוקה בשעות הפנאי. יו"ר הסניף הח' שיכס זאו הזדמנות לברכו בבריאות טובה, המשך פעילות למען הגימלאים – בהגיעו לגבורות.

רשם: מרדכי זילברשטיין

גימלאי לשכת המס עדיין מטיילים

למרות הבעיות המעסיקות אותנו יום יום לרגל סגירת לשכת המס קיימנו ביום ג' 15.11.94 טיול מאד מהנה במעלה אדומים, בעין גדי ומקומות רבים ויפים נוספים. מצב הרוח היה מרומם במיוחד כאשר נערכו מיפגשים בין הגימלאים שמזמן לא התראו. אין ספק, טוב להיפגש יחדיו עם ותיקי העובדים.

רשם: משה הובר

בבית אבות "אפעל"

חברנו רפאל בש מקיים בקביעות אחת לשבועיים במת דיון בבית אבות אפעל. הח' שמעון אביזמר היה אורח הבמה ב־30 בנובמבר. נושא הדיון הפעם נסב על מצבה כיום של יהדות ארה"ב ויחסה למדינת ישראל בעיקר בתהליך השלום. אביזמר שחזר לפני מספר שבועות משליחות קצרה בארה"ב סיפר על סימנים החושפים הסתייגות אם לא שלילה ביחסה של המנהיגות היהודית כלפי ישראל וקרא למנהיגות בישראל להיות ערנית לתהליך חמור זה, שאסור להניח לו להתפתח.

רשם: א. ש.

אירועים לגימלאים ע"י מועצת פועלי הרצליה

פעילותו של סניף הסתדרות הגימלאים שע"י מועצת פועלי הרצליה נמצאת בשלב הרחבה. ביום ג' 29.11.94 התכנסו הגימלאים ליד שולחנות ערוכים לציון חג החנוכה, שהפך לאירוע מסורתי בהנחייתה של הח' מרים כרמי. את ברכת מועצת הפועלים הביאה החברה שושנה פיסק מזכירת נעמת ביישוב. הדלקת הנרות נעשתה ע"י החזן יוסי לובשיץ, שסיים את הערב בשירה מרתקת. הגימלאים בהתרגשות הודו לחזן לובשיץ על הערב המהנה.

רשמה: מרים כרמי

מסיבה לגימלאי "מבטחים" סניף תל־אביב

ביום ד' 30.11.94 ציינו שלוש מאות חברי ארגון גימלאי מבטחים את חג החנוכה ושבעים וארבע שנים לייסוד ההסתדרות באולמי וינצו בת"א בהשתתפות אנשי ציבור ואמנים ידועי שם. את הערב פתח וניהל יו"ר ארגון גימלאי מבטחים סניף ת"א־יפו הח' צבי חזנצוק שדיבר על משמעות חג החנוכה כיום וכן על ההישגים של ההסתדרות, בפרט על ההישג הגדול של קרנות הפנסיה שהצילו ומצילות מאות אלפים גימלאים מחרפת רעב. כן צוינו בערב זה הקמתו של "מבטחים" ת"א בחג החנוכה וכן יום הולדתו של מנכ"ל "מבטחים" בן עמי עמירן שחל בחנוכה. נכחו במסיבה הח"כ גדעון שגיא, סגן ראש העיר נתן וולך, הח' אבישי ליקרמן וכן מנהל מבטחים במחוז ת"א אמנון אבישר.

רשם: צבי חזנצוק

חיים פדלון במזכירות מחוזות הדרום והנגב

ביום ה' 1.12.94 התקיימה בסניף הסתדרות הגימלאים בבאר־שבע ישיבה מורחבת של נציגי מזכירות מחוז הנגב והדרום בהשתתפות רכז המחוז הח' חיים פדלון. נציגי סניפי באר־שבע, דימונה, ירוחם, אופקים, שדרות, ערד, אשקלון, קריית־גת ואשדוד. המשתתפים הביעו דעתם הנחרצת בצורך בהמשך קיומה של הסתדרות הגימלאים והיאבקה בכל מחיר ובכל צורה והבטיחו לעשות כל הנדרש לביצוע ההחלטה.

רשם: חיים פדלון

כנס של גימלאי מקורות גוש דן

ב־29 בנובמבר קיימו מסיבת חנוכה מרשימה באולמי "ענבר" בחולון בהשתתפותם של כ־300 גימלאים. השתתפו נציגי ההנהלה אשר תומכים בקביעות בגימלאים, מזכיר ארגון העובדים וכן מזכיר הגימלאים של המשרד הראשי הח' בלומנטל. ניהל את המסיבה המוצלחת החבר אלישע יוסף.

רשם: שמואל קלס

הוקמה ועדה למציאת מקום למועדון גימלאי קרית־מוצקין

השבוע התקיימה בבית ההסתדרות ישיבת מליאה של חברי מועצת גימלאי קרית־מוצקין בהשתתפות מרדכי זילברשטיין, נציג הנצות של הסתדרות הגימלאים במרחב חיפה. פתח את הישיבה חיים באזאינסקי יו"ר גימלאי קרית מוצקין בסקירת הנעשה בסניפים ועל תכניות לפעילויות בעתיד. כמו כן הוחלט על הקמת ועדה למציאת מקום למועדון לחברי הסתדרות הגימלאים בקרית מוצקין. מרדכי זילברשטיין מסר על הנעשה בהסתדרות הגימלאים במחוז ובארץ ובמיוחד על בעיית הגימלאים לקראת העתיד, לאור המצב החדש אשר נוצר בארגון מחדש של ההסתדרות הכללית. הישיבה היתה ערה וחברים רבים השתתפו בדיון.

רשם: מרדכי זילברשטיין

פעילות הסתדרות הגימלאים בפתח־תקוה

ביום חמישי 24.11.94 מסיבת חג חנוכה שנערכה לגימלאי ארגון עובדי צה"ל במועצת מועצת פועלי פ"ת. פתח את המסיבה הח' אפרים קורץ רכז הארגון. בירכו ד"ר אריק שיפר מזכיר מועצת פועלי פ"ת. הח' ליארמן בני מזכיר ארגון עובדי צה"ל רעת־גן. הח' מנחם הלר- יו"ר הסתדרות הגימלאים בפ"ת. בחלק האמנותי הופיעה הזמרת נאוה אר־בל ולהקת רקדניות של "הפועל" פ"ת בהדרכת שרית אביצור העטימו את הערב.

את מסיבת חג החנוכה לגימלאי עובדי קופ"ח, פתח הח' שלמה שטיינברג יו"ר הארגון. בירכו, ד"ר אריק שיפר מזכיר מועצת פועלי פ"ת, מנחם הלר יו"ר הסתדרות הגימלאים בפ"ת. בחלק האמנותי הופיעו להקת כפר סירקין ורקדניות "הפועל", כן הופיעו הזמר אבי והחזן יעקב שאף בירך על הדלקת נרות חנוכה.

רשם: נחמיה שיננקר

כדאי לדעת !!

פטור מתשלום דמי ביטוח לאומי

א. אשה שהגיעה לגיל 60 וגבר לגיל 65 והם ממשיכים לעבוד, שכרם אינו חייב בדמי ביטוח לאומי (המעסיק אכן חייב)

ב. פנסיונרים בפרישה מוקדמת ישלמו דמי ביטוח לאומי בשיעור של 6.05 מסכום השווה למחצית הפנסיה בגבולות המקסימום.

חשוב לציין כי תשלומי הפנסיונרים לביטוח לאומי בפרישה מוקדמת הינם "הוצאה מוכרת" וכדאי שידרשו מהמעסיקים להחזיר להם מס הכנסה בשיעור 64% מסכום הניכוי (לא כל המעסיקים מודעים לנושא זה).

רשם: משה גדלוביץ – יועץ לענייני שכר ומיסוי

עריכה: שמואל טולר

אז ככה

מבחן בא"גד

אהרן שמי

יתכן שאני טועה אם נדמה לי כי חברי הכנסת אינם עומדים בראש סולם ההערצה של תושבי המדינה.

יתכן שאני גם טועה כשאני חושד כי 120 נבחרינו הם קצת אטומים כשזה מגיע לטיפול שלהם בעצמם.

ויתכן גם שאני טועה מאד בהערכתי כי לא כל העם מאושר מזה שחברי הכנסת הוסיפו באחרונה 10,000 ש"ח בחודש לכיסו של כל אחד מהם למימון מה שהם קוראים הפעולה הציבורית החשובה של עצמם.

יתכן שאני טועה.

אבל יש לי הרגשה שאני לא טועה שבעניין המחלוקת שיש לחברי הכנסת עם שופט בית המשפט העליון אהרן ברק טיפסו הח"כים גבוה מדי על האגו שלהם ומישהו חייב לתת להם איזשהו סולם כדי לרדת משם בלי ריסוק איברים. ואני מציע להם את הסולם הזה ואני קורא לו מבחן באיגד בעקבות מבחן בתגלה.

והמבחן הוא פשוט למדי.

נאמר שאתה, אישית, נתקלת באיזושהי בעיה משפטית הנוגעת לך. למי אתה, אישית, היית פונה כדי שיפתור לך אותה: לשופט ברק או לחבר הכנסת גולדשמידט?

וכל חבר כנסת שיענה בכנות על השאלה הזאת ייחשב כאילו עבר את המבחן ויקבל פטור מלשמוע את באיגד שלוש פעמים, על־פי בחירתו.

ד ב ר   ה י ו ם

"שאלי" לפני "כריס"

שעה אחת בלבד אמורה להפריד בין המראתו של ג'ון שאליקשווילי מנמל־התעופה בג'ורג'יה לבין נחיתת וורן כריסטופר שם. המשותף לשניים, יו"ר מישלב ראשי המטות של הצבא האמריקאי ושר־החוץ בממשל קלינטון, הוא שכינוייהם נגזרים משמות־משפחותיהם. הממשלים האמריקאיים של העשורים האחרונים נוהגים למנות מהגרים ובני־מהגרים לכהונות רמות, אך אם אצל ניקסון היה פליט־גרמניה הנרי קיסינג'ר ליועץ לביטחון לאומי ואחר־כך לשר־החוץ ואצל קארטר היה יליד־פולין זביגנייב בז'ז'ינסקי ליועץ לביטחון לאומי "בלבד", בא קלינטון והעניק ליוצאי אירופה שתי מישרות נכבדות בתחום החוץ והביטחון, לבת־צ'כוסלובקיה מדלן אולברייט את כהונת השגרירה באו"ם ולבן הקצין הגרוזיני שאליקשווילי את הכהונה הרמה ביותר בקרב לובשי־המדים בפנטגון. כריסטופר, לעומתם, מייצג את הממסד המסורתי של מדיניות־החוץ, הנשען על אצולת ממון ומשפטנות.

שאליקשווילי הוא גנרל מהסוג העכשווי, ההולם תקופה סבוכה כמו שלאחר תום המלחמה הקרה. הוא מבין היטב את מגבלות הפעלתה של עוצמה צבאית, מהבחינה החיצונית של הצורך ברקימת בריתות בין מדינות הפועלות לפי שיקולים סותרים ומהבחינה הפנימית של רגישות ציבור הבוחרים להתערבות הכרוכה בנפגעים. באיזון שבין כוח ודיפלומטיה, מדגיש שאליקשווילי, המפתח נעוץ במידת חיוניותו של האינטרס הלאומי – ורק במקרים מובהקים (דוגמת תוקפנות נוספת מצד סדאם חוסיין) אין להירתע.

בביקורו בארץ נע שאליקשווילי בין קטבי העבר ("יד ושם" והשתייכות אביו ליחידה שסופחה לוואפן אס.אס), ההווה (תרגיל של צה"ל, המקיים שיתוף־פעולה עם הצבא האמריקאי בתחומי האימון, התיכנון והאיחסון־מראש של אפסניה) והעתיד (שילוב יחידה אמריקאית בכוח רב־לאומי שיוצב בגולן, במסגרת הסדרי הביטחון הנילווים להסכם שלום ישראלי־סורי). בנקודה אחרונה זו, של קיצור הדרך שבין דמשק וירושלים, אמור לעסוק עיקר מסעו של כריסטופר לאיזור. גם כריסטופר, כשאליקשווילי, מבין את חשיבות תמיכתו של הציבור הישראלי והאמריקאי במחיר השלום. כאשר יאמר הנשיא אסד ברורות כי הוא נכון לשלום, ייאלץ גם הממשל שבצמרתו מכהנים כריסטופר ושאליקשווילי (ושמולו עומד רוב עויין בקונגרס) להחליט אם לתבוע מישראל ומעצמו לשלם מחיר זה.

רה"מ יצחק רבין נפגש אתמול עם רבם של יהודי סוריה שעלה ארצה, הרב חמרה, ורעייתו. בפגישה השתתפו השגריר לשעבר במצרים משה ששון וראש מחלקת העליה בסוכנות אורי גורדון

ההאטה במו"מ

בינתיים אין תחליף לערפאת

ישראל היתה מוכנה לבוא לקראת הפלסטינים בנושא הבחירות, אם הפלסטינים היו מגמישים את עמדתם בנושא ההיערכות מחדש של צה"ל. אלא שערפאת מסרב לכל שינוי

במסיבת עיתונאים שערך מרכז יפה למחקרים אסטרטגיים היתה הנימה הכללית של כל הדוברים, כי הביצוע בשטח של ההסכמים עם הפלסטינים מאכזב, כי יאסר ערפאת אינו מספק את הסחורה שעליה התחייב, אבל מבין כל החלופות האפשריות ההסכמים האלה הם הטובים ביותר וישראל חייבת להמשיך ולממשם, אולי תוך שינויים מסויימים.

חלק מן הדוברים ציין כי ההסכמים הביאו לישראל דיווידנדים יקרי ערך, כמו השלום עם ירדן, היחסים עם מדינות־ערב המתונות, ביטול החרם הערבי השניוני ועוד. ביום ראשון בערב, בחדשות הלילה של הערוץ הראשון, הסכים ד"ר יאיר הירשפלד, מהאבות המיילדים של "הסכם אוסלו", עם הניתוח הזה. גם בישיבת הממשלה האחרונה, שלשום, דיברו אנשי מערכת הביטחון באותה רוח. תת־אלוף יעקב עמי־דרור, הנחשב לסמן ימני באמ"ן, אמר בסיכום דבריו, כי מבחינת ישראל לערפאת אין תחליף.

אחרי הסקירות המקיפות של יום ראשון תקיים הממשלה מחר, שלושה ימים לפני טקס פרס הנובל באוסלו, דיון מדיני יסודי ראשון על השלום המקרטע עם הפלסטינים. לא צפויות הפתעות, גם משום שאפשרויות המשחק של ישראל מוגבלות, וגם משום שראש הממשלה אינו מתכוון לאפשר לשרים להשתולל. בישיבת הממשלה ביום ראשון הורה רבין והזהיר את עמיתיו, כי הממשלה לא תיכנס מחר לפרטים, מכיוון שכל הדברים הנאמרים בחדר הישיבות דולפים לתקשורת. הוא ביקש מהשרים להתרכז בדבריהם בעקרונות בלבד.

שר הכלכלה, פרופסור שמעון שטרית, מייצג בממשלה את העמדה הימנית, עמדה הגורסת כי מכיוון שהפלסטינים אינם מספקים את הסחורה, ומכיוון שחלה התדרדרות מסוכנת בכל הקשר לביטחון האישי של אזרחי ישראל, הממשלה צריכה לדרוש מהפלסטינים – רוויזיה בהסכמים, ואם הפלסטינים מסרבים, ישראל צריכה לנקוט במהלכים חד־צדדיים. לפי שטרית, ישראל אינה צריכה לצאת ממרכזי האוכלוסיה בשטחים, והיא חייבת להקפיד, פיזית, על הבחירות בגדה.

את העמדה השמאלנית בממשלה מציגה בחודשים האחרונים, לעתים באומץ רב, שולמית אלוני. מחוץ לממשלה מציג עמדה דומה סגן השר יוסי ביילין. לדעת אלוני, ישראל צריכה לקיים את כל ההסכמים עם הפלסטינים, ואולי אף בקצב מהיר יותר, לטובתה שלה ולטובת הרשות הפלסטינית. הממשלה צריכה לשרטט לעצמה את תוואי הסכמי הקבע, גם כדי לקבל החלטות טובות יותר במו"מ עם הפלסטינים על הסדר הביניים. כך למשל אין טעם להיות מתגוננים מישובים כמו נצרים לישובים מסויימים אחרים, אם בהסדר הקבע ישראל מתכוונת להוריד מהקרקע גם את הישובים האלה. השר יאיר צבן וסגן שר החוץ יוסי ביילין מציעים לעבור כבר בזמן הקרוב לדיונים על הסדר הקבע. רבים סבורים כי ביילין משגר בלוני ניסוי בשיתוף־פעולה ובתיאום מוקדם עם שר החוץ, שמעון פרס – אם כי פרס מתיישר בישיבות הממשלה, כמעט תמיד, עם הקו שמציג רבין.

מול הימין והשמאל, המהווים מיעוט קטן מאוד בממשלה, קיימת עמדת הרוב שאותה מבטא ראש הממשלה. ישראל תמשיך בתהליך המדיני עם הפלסטינים לפי ההסכמים שהיא חתמה. בתנאי, כמובן, שהפלסטינים ימלאו את חלקם שלהם בהסכמים. ישראל לא תדרוש שינויים בהסכמים, מכיוון שמהלך כזה יביא לדרישה פלסטינית מקבילה. עד כה הפלסטינים לא מילאו מרכיבים חשובים מאוד בהסכמים גם בקטע הביטחוני וגם בקטע המדיני (ביטול הסעיפים האנטי־ישראליים ב"אמנה הפלסטינית"). ישראל לא מתכוונת, כמובן, לוותר לפלסטינים בנושאים אלה. קצב ההתקדמות בתהליך המדיני תלוי במידת רצונם ויכולתם של הפלסטינים למלא את חלקם שלהם בהתחייבויות שנטלו על עצמם באוסלו, וושינגטון וקהיר.

במרכז עומדות שתי הבעיות שעל הפרק, החל מהיום, בקהיר, יציאת צה"ל ממרכזי הערים בגדה ועריכת הבחירות בשטחים למועצת האוטונומיה. לפי "הסכם העקרונות" הפלסטינים וישראל היו צריכים לסיים את הפרוייקטים האלה עד ה־13 ביולי. הבעיה היא יציאת צה"ל ממרכזי הערים. בישראל יש מחשבה שניה בנושא זה. בוודאי לגבי ערים פרובלמטיות כמו חברון. ישראל היתה מוכנה לבוא לקראת הפלסטינים בנושאים אחרים, בעיקר בנושא הבחירות, אם הפלסטינים היו מגמישים את עמדתם בנושא ההיערכות מחדש של צה"ל. אלא שערפאת, ומבחינתו בצדק, מסרב לכל שינוי.

מה יהיה אחרי יום רביעי? המו"מ בקהיר יימשך, אבל בקצב איטי למדי, בהשראת ראש הממשלה. אם מצב הביטחון, בתוך הקו הירוק ומחוצה לו, ישתפר, אם הרשות הפלסטינית תנסה להטיל את מרותה על החמאס והג'יהאד, האווירה בקהיר תהיה חיובית יותר, בעיקר בוועדת הבחירות. נותרה בעינה בעיית ההיערכות החדשה בשטחים. בנושא זה רבין זקוק, כאמור, לעזרה מערפאת, או לאיזה שהוא רעיון יצירתי חדש.

מוטי בסוק

דליפות בצנרת

שמרן נאור

ההבטחה שנתנה גרמניה לישראל, עם כניסתה לתפקיד היו"ר התורן של הטרויקה, (שלוש המדינות המנהלות בתורנות את האיחוד האירופי) בתחילת יולי האחרון, תתבצע. כלומר עד לסיום כהונתה, בסוף דצמבר הקרוב, כיו"ר הטרויקה יחתום האיחוד האירופי על ההסכם החדש עם ישראל. הסכם שיחליף את ההסכם הישן מ־1975 – כך העריך אתמול שגריר ישראל בגרמניה, אבי פרימור.

הדברים נאמרו בתדרוך עיתונאים, לקראת ביקורו של הנשיא החדש של גרמניה, רומן הרצוג, בישראל, היום ומחר. יהיה זה הביקור הראשון של הרצוג מחוץ לגבולות אירופה. עם כניסתו לתפקיד בתחילת יולי השנה הבהיר נשיא גרמניה כי בדעתו לבקר בכל המדינות שגרמניה צריכה לחוש כלפיהן מחוייבות היסטורית מיוחדת. הוא ביקר עד כה בצרפת, פולין, צ'כיה, הולנד, ועתה גם בישראל.

הרצוג, בתפקידו הקודם נשיא בית המשפט העליון לחוקה, נבחר לנשיאה של גרמניה בבונדסטאג במאי השנה. הוא נחשב, לאורך קטעים ארוכים בקריירה שלו, לאיש של הלמוט קוהל, ב־12 השנים האחרונות קנצלר גרמניה. הרצוג מחליף נשיא פופולרי מאוד, ריכארד פון

(המשך בעמוד 10)

הצפיפות בכיתות

ילד יפאני או ישראלי: זה כל ההבדל

כדי להגיע למסקנות אמיתיות בדבר ההשפעה של גודל הכיתה על ההישגים הלימודיים יש צורך להשוות בין בתי־ספר שנתוניהם דומים

יעל פישביין

אחד הוויכוחים המהותיים ביותר בחינוך בארץ נסב על שאלת גודל הכיתה. מנהיגות החינוך בארץ פועלת מתוך הנחת היסוד שגודל הכיתה אינו משפיע על איכות ההישגים הלימודיים ואינה רואה בכיתות גדולות וצפופות בעיה שצריך להתעסק איתה יותר מדי. שיטת התקצוב החדשה שהנהיג משרד החינוך קובעת את תקציב בית הספר לפי מספר הגולגלות ומעודדת ציפוף כיתות. בשיטה זו, כיתה שיש בה מורה אחד על 40 תלמידים זולה פי־שניים מכיתה שיש בה מורה אחד על 20 תלמידים ומנהל חסכן ינסה לדחוס כמה שיותר תלמידים לכיתה כדי שיהיה לו כסף לפעולות שהוא יזום. אירגוני המורים לעומת זה, טוענים שגודל הכיתות משפיע על רמת ההוראה ושבכיתות גדולות מורים נמנעים מלהפעיל שיטות לימוד חדשניות העשויות להעלות את רמת ההישגים. בסקרים שערכו אירגוני המורים, נמצא שרוב המורים רואים את בעיית הצפיפות בכיתות כקושי מספר אחד בעבודתם.

הטענה שגודל הכיתה לא משפיע על איכות ההישגים נסמכת על מחקרים שנעשו בשנות ה־70 ומקבלת חיזוק אדיר ממבנה החינוך בארצות מזרח אסיה. ביפאן, סינגפור, טייוואן וקוריאה דוחסים 50 תלמידים לכיתה ולמרות הצפיפות, הישגי התלמידים במדעים ובמתמטיקה בארצות אלה הם הגבוהים בעולם ומומחי החינוך בארץ רואים בתופעה זו הוכחה ניצחת לכך שגודל הכיתה אינו חשוב לעניין ההישגים. תמיכה נוספת לטענה היא מבנה החינוך העל־יסודי בארץ. בתי הספר התיכוניים העיוניים צפופים בהרבה מבתי הספר המקצועיים ואף־על־פי־כן הישגיהם הלימודיים גבוהים בהרבה.

קל לסתור את מסקנת הגודל הנסמכת על ההשוואה לארצות מזרח אסיה, מפני שאי־אפשר להשוות את תרבות בית הספר הישראלי לתרבות בית הספר היפאני או הסינגפורי. מורה שסיירה לא מכבר בבתי־ספר במזרח־אסיה סיפרה על ההלם שאחז בה כשנכנסה לחדר־אוכל בבית־ספר יפאני. אכלו שם יותר מ־1,000 תלמידים והשקט היה כל־כך מוחלט עד שאפשר היה לשמוע את רחשי הלעיסה והבליעה של הילדים. 1,000 תלמידים ישראלים בסיטואציה דומה היו מקימים רעש שהיה גובר על צופר אזעקה. בתי הספר שלנו רועשים בהרבה מבתי־ספר אירופיים ואמריקאיים ובחלק מהכיתות המורים בקושי שומעים את עצמם. רמת המשמעת בבתי־ספר ישראליים נמוכה ורבים מהמורים מתקשים ללמד בכיתות גדולות.

ההשוואה שעורכים בחינוך התיכון בין בתי־ספר עיוניים לבתי־ספר טכנולוגיים היא לפחות מטעה. שכן התיכונים העיוניים מקבלים את התלמידים היותר טובים ורק טבעי שהישגיהם יהיו יותר גבוהים. בנוסף לכך, בבתי הספר העיוניים המירוץ לבגרות מרסן את התלמידים בעוד שבבתי הספר הטכנולוגיים שבהם חלק מהתלמידים כלל אינו ניגש לבגרות, הכוח המרסן של המירוץ לבגרות אינו קיים.

כדי להגיע למסקנות אמיתיות בדבר ההשפעה של גודל הכיתה על ההישגים הלימודיים יש צורך להשוות בין בתי־ספר שנתוניהם דומים. רמז על השפעת הגודל ניתן למצוא בחוברת תמימה שהפיק לא מכבר משרד החינוך הנקראת "פרופיל מוסדות" מאת אהובה פיינמסר ובנימין אמיר. בחוברת מוצגים שני מוסדות חינוך יסודיים, אחד בגבעתיים והשני בחולון. נתוני בית הספר החולוני טובים מהממוצע בכמה מובנים. שיעור טעוני הטיפוח נמוך רק כ־3 אחוזים. מספר שעות הלימוד המוקדשות למדעים, לעברית ולשפות זרות גבוה מהממוצע. שיעור המורים בעלי השכלה אקדמית אף הוא גבוה מהממוצע ותחלופת המורים נמוכה בהרבה מהממוצע.

נתוני הצפיפות של בית הספר החולוני הם קשים. מספר התלמידים הוא מהגבוהים בארץ, יותר מ־1,200 תלמידים וממוצע התלמידים בכיתה אף הוא מהגבוהים בארץ ועולה על 35 תלמיד לכיתה. הישגי בית הספר בחולון בהבנת הנקרא ובחשבון נמוכים בהרבה מהממוצע הארצי למרות איכות המורים הגבוהה, התחלופה הנמוכה שלהם ושעות הלימוד המרובות. בית הספר בגבעתיים סובל מתחלופת מורים גבוהה, 44 אחוז לעומת 11 אחוז בחולון. אבל הצפיפות בו קטנה בהרבה: מספר התלמידים בבית הספר קטן פי־שניים וממוצע התלמידים לכיתה נמוך בהרבה מזה שבחולון.

במקביל, הישגי התלמידים בהבנת הנקרא ובחשבון בגבעתיים טובים בהרבה מאלה שבחולון ונמצאים גבוה מהממוצע הארצי. ייתכן שיש סיבות נוספות מדוע בית הספר בגבעתיים מגיע להישגים לימודיים טובים יותר מבית הספר החולוני. ייתכן ששיטות הלימוד טובות יותר וייתכן שאוכלוסיית התלמידים מבוססת יותר.

החוברת "פרופיל מוסדות" מוכיחה שלמשרד החינוך יש כלים ומדדים לעריכת השוואה בין מוסדות חינוך כדי לקבל תשובה טובה על השאלה אם גודל הכיתה משפיע על רמת ההישגים ולגזור את מדיניותו לגבי צפיפות הכיתות על־פי התשובות שיתקבלו. מדוע משרד החינוך לא פעל בדרך זו? ככל הנראה מפני שהנחת היסוד האומרת שגודל הכיתה אינו משפיע, היתה נוחה למנהיגות החינוכית שהעדיפה להשקיע את הכסף בפרוייקטים אחרים.

פסגת האמריקות

זכרו את העניים

"אקונומיסט". מיוחד ל"דבר"

העיר מיאמי תארח בחודש הבא את "פסגת האמריקות" – מפגש של ביל קלינטון, כך הוא מקווה, עם כל אחד מעמיתיו בין קנדה לקייפ הורן, להוציא פידל קאסטרו. אף שהרעיון יצא מוושינגטון, דרוש היה מאמץ לטיני רב כדי להניע את אנשי קלינטון לטפל בו ברצינות. יש לו די והותר עיסוקים בבית, באירופה, באסיה ובאפריקה. מאז עבר הסכם הסחר החופשי הצפון־אמריקאי, דומה כי אמריקה, בראייתה את שכנותיה הדרומיות, לא הרחיקה מעבר להאיטי וקובה: בעיות מביכות, אבל מוגבלות בישורן, באיזור עצום ומשתנה. מן הראוי שקלינטון יקדיש עתה תשומת־לב לאחיו הלטינים.

זו אינה חבורה של לקוחות ארוזי־פרווי. הם יבואו בגיבוי של בוחרים ושוקים פיננסיים עולמיים. ללא יוצא מן הכלל – אם כי לא בקלות – מדינותיהן סילקו זה כבר את ההצנעות של שנות ה־70 וה־80 בחזרה אל הקטרוקטינים. חשוב מכל היום, כלכלותיהן במצב טוב יותר משהיו במשך עשורות שנים. יש קונסנזוס לכל רוחב היבשת על הצורך במחירים יציבים, בצבע פיסקאלי ובכלכלות פתוחות. רוב הממשלות הלטיניות מקיימות פיקוח מחירים – זה של ברזיל הוא ההצלחה האחרונה, אם גם הרופפת ביותר. רובן פיתחו את המטבע. אפילו ונצואלה, היום הביבשה השחורה, עם אינפלציה גבוהה ופיקוח מחירים, עשויה להצטרף לעדר. בהשפעת היציבות, הפוליטית והכלכלית, ומודרניזציה נמרצת של המגזר הפרטי, זרם פנימה הון זר. הבוחרים במקסיקו ובברזיל עמדו השנה בפני פיתויים פופוליסטיים והחזירו את מצדדי הרפורמה לשלטון; בוחרי ארגנטינה יעשו בוודאי גם הם כך בשנה הבאה.

שינוי־הכיוון מימי האינפלציה הפרועה, הגרעונות הפיסקאליים ומשבר החוב הוא עצום. אבל יש עוד עבודה רבה. מאקרו־כלכלה שקולה היא רק חלק אחד, אם כי מכריע, של סדר־היום. קשה יותר יהיה ליצור את התנאים לשגשוג מתמיד, כמו בחלק גדול של אסיה, ולהבטיח כי יתרונות הרפורמה יגיעו אל הרוב העני של היבשת. וקשה עוד יותר יהיה לוודא כי דמוקרטיה משמעה יותר מהצבעה וכי עליה לחזור אל כל מוסדות המדינה, מן הנשיאות עד בתי־המחוקקים, הבירוקרטיות, בתי־המשפט והמשטרות.

צמיחה ממושכת, גבוהה יותר, תלויה במידה רבה ביצוא רב יותר ובגישה אל שוקי חוץ עשירים יותר. קלינטון לא יוכל, ככל הנראה, להבטיח יותר מדיבורים בעניין זה. נפגשי פסגת מיאמי יכולים, עם זאת, להתקדם מעט וליצור הרמוניה בהסכמי־הסחר התת־אזוריים המטולאים הנפוצים ברחבי האמריקות. הסכמה להקפיא מחסומי סחר ותעריפים ברמות של היום תוכל לשמש התחלה.

אבל אמריקה הלטינית יכולה לעשות רבות כדי לעזור לעצמה. כמעט בכל מקום מתעכבת הצמיחה על־ידי מוסדות שאבד עליהם כלח. בכמה מקומות, הבעיה מתחילה בפוליטיקה. במקסיקו, שנה של תסיסה פוליטית הבריחה משקיעים: למרות החשש מהמשך האלימות, חייב הנשיא החדש, ארנסטו זדיו, לכבד את הבטחותיו לנתק את מפלגתו השלטת לנצח מן המדינה ולהשלים את המעבר לדמוקרטיה. בהבדל ממקסיקו הריכוזית ביותר, ארגנטינה וברזיל חייבות בדחיפות לארגן־מחדש את המערכות הפדראליות הרופפות שלהן, הנותנות לממשלות סמכות הוצאה ללא אחריות פיסקאלית.

רוב המדינות זקוקות לחיזוק של רפורמות אחרות כדי להגיע ליעילות המיקרו־כלכלית הרבה ולחברות הצודקות שקיימו את השגשוג. היעדים הראשונים הם שוקי העבודה וההון. במקומות רבים עדיין קשה, ויקר, לפטר עובדים. חברות מהססות, לפיכך, להתארגן־מחדש בשעה שהמסים על שכר מייקרים יצירת משרות חדשות. אבל צמיחה מהירה תלויה גם בהשקעה רבה יותר, בתשתית ובאנשים. חלק גדול מדי מן ההון הנכנס משמש לצריכה.

בטווח הארוך יותר, השקעה גדולה יותר דורשת יותר חסכונות פנים: הלטינים אינם יכולים לסמוך אך ורק על הון זר. ממשלות עשו כבר הרבה לעידוד חיסכון על־ידי קיצוץ בגרעונות שלהן עצמן. הן יכולות לעשות יותר (במיוחד על־ידי שיפור גביית־המסים), אבל עכשיו תורו של המגזר הפרטי. אף שהקמתן של קרנות פנסיה פרטיות סייעה לדרבן את החסכון הפנימי, העבודה עוד רבה. הון סיכון יש בצמצום. היזמות נחנקת על־ידי מערכות בנקאות לא־יעילות. שליטה משפחתית הדוקה בחברות גדולות פירושה שבורסות לטיניות רבות הן עדיין מסגרות ולא נזילות.

מבין התחומים האחרים הזועקים לרפורמה, אחד הוא חינוך. באמריקה הלטינית, כמו בכל מקום, הדרך ארוכת־הטווח הטובה ביותר לשפר את חלקם של העניים היא חינוך יסודי טוב יותר. העיסוק המובן בכמות חייב לפנות דרך לאיכות. אין הכוונה לאליטיזם, אלא לדאוג לכך שמורים בעלי הכשרה טובה יאיישו את בתי־הספר החדשים שנשיאים אוהבים כל־כך לחנוך. פירוש הדבר לטפל בבירוקרטיות מנופחות ובאיגודים מקצועיים של המגזר הציבורי, כדי להפיק יותר תמורה מקרנות מוגבלות.

כדי שחינוך יתן תוצאות דרוש זמן. בינתיים, תוכניות חברתיות – אם ינוהלו היטב למטרות נבונות – יכולות להועיל הרבה. רבות מן המדינות הלטיניות הקימו קרנות חירום חברתיות כאשר הן התחילו ברפורמה. את אלה יש לחזק על־ידי תוכניות קבועות. שירותים המיועדים לטיפול רפואי ולהזנה של העניים ביותר חייבים לעמוד במקום גבוה בסדר־היום התקציבי.

התחום האחרון הבשל לרפורמה הוא מערכת המשפט. בכמה מדינות, היא נתונה למרותה של הרשות המבצעת; ברבות, חסרים לה כספים: כמעט בכל מקום היא עטופה בלגאליזם קטנוני המתקיים בד־בבד עם אלימות נפוצה, עם שחיתות ועם בזיון החוק. העסקים, האזרחים מן השורה והדמוקרטיה עצמה זקוקים כולם למשפט יותר מהיר ופחות שרירותי.

בשום מקום לא יחול שיפור בן־לילה. יצירת התנאים לשגשוג ממושך אינה דבר קל. אבל בלי זה, גם מה שכבר הושג נתון בסכנה. בוחרים למדו כי פתרונות קלים־וזריזים אינם מועילים, כי פעולות פופוליסטיות של ריבוי הוצאות הממומנות בכספים מפוקפקים רק מסתיימות באינפלציה גבוהה יותר, הפוגעת יותר מכל בעניים. אבל הזכרונות של אותם ימים ידהו. וכדי שזה לא יחזור, על־פי דרישת הציבור, יהיה על הפוליטיקאים הלטינו־אמריקאים לתת לעניים יותר מאשר רק אינפלציה נמוכה.

הוועידה לביטחון אירופה

השלום הקר

פזית רבינא

יומן חוץ

את ההתלהבות, התקוות והחזון של חמש השנים האחרונות, שדיברו על הליכה לקראת אירופה מאוחדת, שלווה ומשגשגת, מחליפה עכשיו ההכרה שרוסיה, למרות הכל, היא ישות בפני עצמה

הפסיון, כידוע לכל חובב ציד, אינו אלא סוג של תרנגולת מהודרת, שזנבה ארוך ומעופה רופס במקצת. תכונות חביבות אלה הופכות את הפסיון לחיית צייד אידיאלית ועל כן אין תימה ששר החוץ, שמעון פרס, השוהה בהונגריה לרגל ועידת המדינות לביטחון אירופה, התפתה לעצת מארחיו מן המפלגה הסוציאליסטית־ההונגרית, להתאוורר קמעה מטרדות היום־יום באמצעות מרדף אחרי תרנגולת. למזלו של שר החוץ הישראלי, הידוע בדרך־כלל כיונה מדינית ונץ ביטחוני, זכויות החיות אינן מסוג הנושאים הפותחים מהדורות חדשות בישראל. באירופה, לעומת זאת, קשה להניח שיימצא היום פוליטיקאי חפץ חיים, האמון על כללי הפוליטיקלי־קורקט, שיעז לכלול מסע צייד בסדר היום שלו.

אבל אם להניח לפסיונים ולשאר בעלי הכנף, הרי שוועידת המדינות לביטחון ולשיתוף־פעולה באירופה, היא אחת הוועידות הבין־לאומיות היותר קשות ויותר חשובות של השנים האחרונות. זוהי ועידה קשה המתכנסת בצלן המצטבר של סדרת בעיות מורכבות, את הרשימה הארוכה פותחים המלחמה בבוסניה, המשבר בנאט"ו והפער המחריף בין רוסיה לבין המערב בשאלת ביטחון קרדינליות ומאבק על שליטה באזורי השפעה.

זוהי ועידה המתכנסת בצל ההכרה כי את מסך הברזל שחצה את אירופה בתקופת המלחמה הקרה מחליף מסך של עננים, עבה לא פחות. זוהי ועידה שהשותפים בה חרדים לאפשרות כי את המלחמה הקרה הולך ומחליף בעצם שלום קר. את ההתלהבות, התקוות והחזון של חמש השנים האחרונות, שדיברו על הליכה לקראת אירופה מאוחדת, שלווה ומשגשגת מחליפה עכשיו ההכרה ההיסטורית כי רוסיה, למרות הכל, היא ישות בפני עצמה. מדינת ענק ומעצמה גרעינית, שהקהילייה האירופית ונאט"ו מתגוררות בין הרצון לשתפה במבנים פוליטיים וצבאיים בין־לאומיים, כגון נאט"ו, לבין ההכרה שרוסיה גדולה מדי מכדי לבלוע אותה מבלי לשלם את מחיר ההכרה בגדולתה ובייחודה.

ההערכה היא כי אחת התוצאות העיקריות של כינוס הוועידה לביטחון אירופה תהיה קידום הרעיון של הקמת כוח שיטור שלום אירופי שיטפל בבעיות נוסח בוסניה. זאת לאור כשלונו המוכח של שיתוף הפעולה בין האו"ם לבין נאט"ו בפתרון השאלה הבוסנית.

יתרה מזאת, סימני שאלה גדולים מרחפים לא רק סביב שאלת שיתוף הפעולה בין שני הגופים הבין־לאומיים אלא סביב עצם שאלת קיומה של נאט"ו. בתקופת המלחמה הקרה נחשבה השותפות בנאט"ו בין ארה"ב לבין בנות־בריתה מן היבשת הישנה, כאבן הפינה של מבנה הביטחון האירופי. אבל על ועידה זו דווקא מעיב פער הולך ומתרחב בין ארה"ב לבין שותפותיה האירופיות, המעמיד בסימן שאלה את עצם קיומה של נאט"ו.

צרפת, לדוגמה, היתה מאז ומתמיד חברה בעייתית בנאט"ו, שאינה שותפה במערך ההגנה המשולבת. בשנים האחרונות אף פעלה צרפת לפיתוחו של "כוח יורוק" פרנקו־גרמני שאמור היה לעסוק בסדרה של עניינים, החל מנושאים אקולוגיים וכלה במשימות שיטור כלל־אירופיות ומטרתו הבלתי מוצהרת היתה ליצור את המיסוד להחלפת נאט"ו בגוף אירופי טהור.

בחודשים האחרונים, על רקע המצב בבוסניה, נראה היה כי צרפת דווקא הולכת ומתקרבת לכיוון של שיתוף־פעולה ברמה הצבאית האופרטיבית. אבל ערב כינוס הוועידה לביטחון אירופה בבודפשט התפרסמו בשבועון "טיים" קטעים מדו"ח מודיעיני של הפנטגון הטוען כי ממשלת צרפת גרמה להסלמה במתיחות בבוסניה, במטרה להפריד בין ארה"ב לבריטניה ולגרום לפיזור נאט"ו והחלפתו בברית אירופית לביטחון.

על רקע סכסוך פנימי זה בנאט"ו, נראית המטרה המוצהרת של הברית הצפון־אטלנטית להתרחב לכיוון מזרח ולכלול בתוכה מדינות נוספות מן הגוש הקומוניסטי בעייתית, וגם זו בלשון המעטה. מבחינת רוסיה, התרחבות נאט"ו לכיוון מזרח היא התפתחות בלתי נסבלת כמעט. טיפול בלתי זהיר בשאלה זו עלול ליצור קו גבול חדש באירופה, אשר ממערב לו יושבות מדינות הגוש הקומוניסטי לשעבר, כגון פולין, הונגריה, וצ'כיה שיצטרפו לנאט"ו, לבין אלה שעלולות לשוב מרצון או מכורח אל חיקה של רוסיה. התעקשות של נאט"ו על התרחבותה באירופה עלולה להתבטא בתשלום יקר למולך הרוסי בקווקז ובמרכז אסיה. המתיחות של הימים האחרונים בצ'צניה היא בבחינת אות מבשר רעות בכיוון זה. לכן, אחת ההחלטות היותר חשובות בוועידה זו היא ההחלטה על הקמת כוח רב־לאומי לשיטור הסכסוך בין ארמניה לאזרבייג'אן בנגורנו־קרבאך. רוסיה התנגדה להכנסת כוח כזה לאיזור ההשפעה שלה, על כן כל פעילות בין־לאומית באיזור אמורה להתבצע תחת הנהגתה הבכירה של רוסיה.

הטכניקה של חיים רמון

הגיע המועד לנתח מה מסתתר מאחורי החיוך המלבב והמעשי של רמון.
המאה שלנו תיזכר בהיסטוריה, בין היתר, בהתקדמות הטכניקה של שטיפת מוחות (גידולי פרא של הדמוקרטיה).
אם נבדוק את מהלכי חיים רמון נגלה שהוא למד את רזי השיטה ומיישם ציווייה בכשרון רב.
עיקרי השיטה הן:
א. התקף בלי הרף.
ב. שקר בגדול.
ג. שים דגש על פגמי היריב לחזור עליהם שוב ושוב ושוב.
ד. אל תציע תכניות מפורטות תחליפיות שמא תגלה חולשותיך.
ה. בצל כל עידוד תקשורתי התחבב על פעיליה של התקשורת.
ו. העמד וטפח פרצוף של אוהד הדואג להמונים.
ז. שמור מטרותיך האמיתיות לעצמך ואל תגלה אותן.
ח. אל תשים מעצורים לשינויים ומגבניים בהתקפותיך.
ט. כל שנתרץ זאת תוצפה, העזה נחושה וחבורת תומכים תמימים.
הצלחה ראשונית מובטחת.
אשר לתוצאות לטווח הארוך, אין להתחשב בהן. הנזק וההרס אשר ייגרם בתהליך, יישאר לאחרים, הבאים בתור.
רישום הפגמים של ההסתדרות על עובדיה, מוסדותיה, מחלקותיה ומעשיה היתה מלאכה קלה שבקלות. כל קורא רשימה זאת מסוגל לאחר ריכוז של שתי דקות למנות פגמים ומחדלים של כל קבוצה אנושית, החל בממשלתנו וכלה במשפחתנו הפרטית. מי שאינו זדין דין, שיקרא כל עיתון, כל יום, בכל דף. האין אנו יודעים את חטאי משרדי הממשלה, הסוכנות היהודית, פגמי צה"ל והמשטרה, מוסדות ציבוריים: חולשות המוסדות האקדמיים מהאוניברסיטאות עד לגני הילדים; העיוותים בעיריות, במרכזי המפלגות, בתנועות הפאר של ספורט והתרבות, בהתיישבות, בתנועה הקיבוצית כולל ביתי הקיבוצי בגליל העליון; ועוד ועוד. איזו חכמה היא לציין פגמים, מחלות, שגיאות, בזבוזים, מחדלים? או מה? באלה אכתוב. השאלה היא, מה המסקנה?
אין תרופה יותר מוחלטת וסופית לכאב ראש מאשר עריפתו.
מה עשה חיים רמון עד עתה? בריצה ובאמוק הוא דוהר לקראת חיסול, מפטר עובדים, מחליש מוסדות, בז להישגי העבר. את מוסדות העזרה ההדדית שניבנו הוא מייסר בהגלפה כבלתי־נחוצים. אם לא ייעצר, הוא יצליח. האימרה הנפוצה בציבור היא, שיעביר את ההסתדרות במתנה לירושלים.
המסר לדור הצעיר יהיה ברור כשמש: כאשר מזהים ומופיעים פגמים בגוף ובנפש גורההין הוא אחד ויחיד: חסל – וצעד קדימה!
לזה קוראים "חיים חדשים".

סעדיה גלב, כפר בלום

נ.ב. יש לשים לב באיזה להט מציינים חולשות ושגיאות וכמה מגמדים הישגים בעבר ותוכניות לתיקון ולשיפור...

חנינה לאזרחים – הרשעה לנבחרים

שר המשטרה מסר על הכוונה לתת חנינה ל־1000 אסירים פליליים. על רקע תמונת מצב זו, כאשר נבחרי העם גם הם מבקשים לעצמם "חנינה" על כשלונותיהם ו"הרשעה" נתיניהם, מבקש גם אני "האזרח הקטן" "חנינה".
• חנינה על כי לא הדלפתי סודות המדינה, בניגוד לכמה פוליטיקאים ויועצים בכירים.
• חנינה על כי שירתתי במילואים כל השנים, בניגוד לאלפי "מסתדרים", חוזרים ומשתמטים.
• חנינה על כי שילמתי מס אמיתי, בניגוד לרבים שהשמיטו, העלימו והבריחו, אך תמיד עניניהם "הוסדרו" והם לא נענשו.
• חנינה על כי מעולם לא נחקרתי על פרשיות, שוחד וגניבות בניגוד למאות בכירים, יוסנים ומקורבים שקודמו בתפקידים ובתארים, כדי להשתיק פרשות ושחיתויות הפוגעות בצמרות.
• חנינה על כי האמנתי ולחמתי לצדק ולדמוקרטיה, בניגוד לרבים בצמרות, המוציאים דיבת הארץ בחוצות, בשם אותם העקרונות.
• חנינה על כי אני, שיקר לרב, האמנתי, כי טובת המדינה קודמת לטובת כל מפלגה, בניגוד למיעוט יחסכי וקולני ההופך את חיינו לפרוטוקרטיה (פרוטו־דמוקרטיה) מפחרות ומשחתות, במקום דמוקרטיה מתוכנת ומאוחדת.
• חנינה על כי הייתי אוהד ומפריסט הגון שהאמין בדגל, בלאום ובביטחון כערך עליון, בניגוד לאלה הראויים חידלון מחשבתי ו"מפלט אחרון" שמרני.
כולנו זכאים לחנינה ומחילה, בניגוד לחלק מנבחרי העם, החייבים לכולנו הרשעה עצמית, על אשר הכבו את המדינה לארץ אוכלת יושביה והורסת תקוותיה.

מתי דוד, רמת אפעל

שני ספרים חדשים על תנועת־העבודה

החוגים הרבים המודאגים ממצבה הנוכחי של תנועת־העבודה בישראל – ראוי להם שיעיינו בשורשים הרעיוניים וההיסטוריים העמוקים, שהביאו, בהדרגה, במהלך מאה השנים האחרונות, לצמיחתה של התנועה. עץ כי ייפגע – יש בכוחו להתחדש, עם כל הקשיים הכרוכים בכך – כאשר שורשיו עמוקים ואיתנים. נראה לנו, שאף תנועה היסטורית, בדומה לעץ השתול על פלגי־מים, עשויה להתחדש ולהתרענן, ולשקם את הפגיעות שנפגעה צמרתה.
בראשית שנת תשנ"ה עומדים אנו – וכבר הופיעו שני ספרים חשובים, המשקפים שורשים רעיוניים־היסטוריים של תנועת־העבודה היהודית הציונית.
בטרם היות הציונות הסוציאליסטית, נוצרה תנועה יהודית־סוציאליסטית בלתי־ציונית (ובמהלך קיומה – גם אנטי־ציונית) בשם "הבונד". מחקרו של צבי ברזילי מקריית חיים, בוגר "האוניברסיטה הפתוחה" (במכללת ארן) ומוסמך (תואר שני) של החוג לתולדות ישראל (באוניברסיטת חיפה) עוסק בהרחבה בתולדותיו של "הבונד" (שם הספר: "תנועת הבונד בפולין בין שתי מלחמות העולם"). אמנם, בהקדמה לספר, מעיר יצחק בן־אהרן, כי "החיבור נוגע ביד רכה מדי באמונתו של הבונד על היצמדות המוני היהודים בארצות גלותם" – אולם המחבר מעדיף להדגיש את החיוב: "הבונד מילא תפקיד חלוצי בארגון ההגנה היהודית בערים ובעיירות פולין – – – לחם את מלחמתו של הפועל היהודי נגד הניצול המעמדי – – פעל – – לפיתוח התרבות והספרות היהודית" וכו' (עמ' 9). אחרי תיאור וניתוח היסטורי מדוקדק של פעילות הבונד, התלבטויותיו ומאבקיו למען קיומו כתנועה לאומית־יהודית מחוץ־ציונית, וכתנועה סוציאליסטית מאידך־גיסא, מסיים המחבר את ספרו בציטטה מדברי בורוכוב (בחיבורו "הפלטפורמה שלנו"): "לבונד זכויות עצומות בפעלו למען הפרולטריון היהודי – – – הדורות הבאים יקימו לו מצבת זיכרון נהדרת בארץ ישראל – – –". (עמ' 206).
מצבת־הזיכרון החשובה ביותר היא זו של תנועת־הפועלים הארץ־ישראלית, שהלכה בעקבות בורוכוב ולא בעקבות ה"בונד". ספרו החדש של ברוך שינברום "תמרורי חיים" הוא אוטוביוגרפיה פוליטית־חברתית של מנהיג בולט במפ"ם־חיפה ובמועצת־פועלי חיפה. את המאבק המקצועי הראשון שניהל – בשנת 1946 – בעוז ובאחריות מסכם שינברום בלקח היסטורי חשוב: "גם פועלי 'קולון' למדו לקח חשוב: ציבור הפועלים חזק, כשהוא מלוכד ומאוחד". (עמ' 27). החזון הסוציאלי והחזון הלאומי אינם עומדים בסתירה, לדעת המחבר: "השאיפות החברתיות של ההסתדרות אינן רק מגמות מוסריות והומאניות, הן מגבירות גם את כושר הלחימה של הנוער בהגנתו על שלום המדינה" (עמ' 103). שלוש שנים כיהן שינברום כמזכיר מפ"ם בחיפה – אולם "בינתיים אירע מהפך במפ"ם. ההנהגה החדשה במפלגה ובקיבוץ הארצי, ואתם גם חברי הכנסת, שינו דרכם. הם התייאשו ממפלגת העבודה – – – אחרי שלוש שנות שירות במפלגה, נאלצתי להודות בכשלוני, ולפנות את מקומי". (עמ' 219).
בעיר לדברים אלה ההודאה בכישלון היא מסימני גדלות־הנפש של הכותב; וכשם שה"בונד" – חרף כשלונותיו ושגיאותיו – ייזכר לטובה בזכות תרומתו החיובית לסוציאליזם היהודי – כך מפ"ם, שתרמה רבות לסוציאליזם הציוני, עשויה עוד לחזור אל המונו של ברוך שינברום, שהוא הוונה ההיסטורי של תנועת־העבודה.

ד"ר אברהם וולפנזון

שומרי ראש באוטו משוריין לכל היהודים בישראל

אינני יודע, אם אחרי הפיגועים צריכים להטיל הסגר קצר או ממושך, או לסגור את עזה לתמיד, או להיפך – אף פעם לא לסגור. מה שאני כן יודע הוא, שקיימים אמצעים אחרים, יעילים ביותר, להטיל את הסגר (ולא אפרט היות שכבר נאמרו ונכתבו בעניין הזה לא פעם אחת) לא כמו כשפרס והשמאל אומרים, שאין פתרון לטרור, אלא מדיני בלבד: נשאלת השאלה, אם אחרי הויתור על השטחים, הערבים ימשיכו בטרור (והם ממשיכים) כיוון שהם כבר יודעים, שלטרור אין פתרון אלא מדיני בלבד, ושהערבים לא מפחדים מהמוות – זאת עובדה!
מה נעשה אז? שוב פתרון מדיני? ואחר כך שוב ושוב פתרון מדיני? ובחזרה להסגר. היות שאחרי כל הפיגועים, אפילו קשים ביותר, רבין והממשלה כן מבטלים את ההסגר, ברצוני לדעת, אם רבין ופרס היו מעיזים ללכת ולהסתובב בחוצות הארץ בלי שומרי ראש, כשאר היהודים בישראל? על כן לבטחון היהודים בארץ יש פתרון אחד ויחיד: שומרי ראש לכל יהודי באוטו משוריין כדי לא לסכן את עצמו מפני פצצה ומתאבד מתאבדה ציבורית.

שמשון שיבק, בני ברק

אתי גורדון

הוקרה מישראל

ספר יובל במלאת שבעים שנה לד"ר נילס הנסן (בתמונה), מי שכיהן בשנים 1981־1985 כשגריר גרמניה בישראל וזכה לפופולריות רב בקרב הציבור בארץ, יצא זה עתה לאור בהוצאת בלייכר בגרלינגן, בשם "צדק ואמת מביאים את השלום". הספר, שאותו ההדיר שמואל בהנן ושאת ההקדמה שלו כתב ראש עיריית ירושלים לשעבר טדי קולק, מכיל מאמרים ודברי הערכה של כשישים אנשי ציבור, שגרירים, אמנים, חוקרים

ועתונאים, בכללם יצחק נבון שמעון פרס, ד"ר יוסף בורג, יוחנן מרוז, יהודית היבנר, חנן בר־און, דוד קמחי, זלמן שובל, יגאל תומרקין, דני קרוון, סלים ג'ובראן, ד"ר פאול אלסברג, פרופ' משה צימרמן, פרופ' חיים שצקר, ח"כ נעמי בלומנטל, ד"ר אביב בקיטוב, ורדה גשרי, אריה ראט, יוסף טל, אורי ממליץ, פרופ' צבי ורבלובסקי, גדעון רפאל, פרופ' מיכאל סלע, דוב בן־מאיר ואחרים. בין המשתתפים גם חנה זמר, עורכת "דבר" לשעבר וד"ר שלמה שפיר. מאז פרישתו מוסיף הנסן, שהוא דובר עברית רהוטה, להיות מעורב בקידום יחסי גרמניה ישראל, במכון וייצמן ובתחומים אחרים. ב־1990 זכה לדוקטורט כבוד מאוניברסיטת תל־אביב.

(ש.)

רעיית נשיא גרמניה – בבית הויס

השבוע יבקרו בישראל נשיא גרמניה ורעייתו. במהלך ביקורם תסייר רעיית הנשיא, כריסטיאנה הרצוג, ביום רביעי הקרוב, בבית הויס, בחסות ויצו גרמניה – מרכז ויצו להעשרת חיי המשפחה.
את רעיית הנשיא הגרמני ילוו ראומה ויצמן, רעיית נשיא המדינה, וד"ר הורים ברטלה, רעיית שגריר גרמניה בישראל.
את פני המבקרים תקבלנה רעיה יגלום – נשיאת ויצו העולמית, ויהודית מושביץ – האחראית על בית הויס ובית ההדרים.
בית הויס הינו מרכז יהודי במינו שהוקם על ידי ויצו בשנת 1967 לרווחתן של אמהות ברוכות ילדים, המתארחות במחזורים של שבוע בתנאי נופש. במהלך השנים התפתח המקום, שנקרא על שם פרופ' תאודור הויס, נשיאה הראשון של מערב גרמניה, והפך למרכז משגשג ופעיל להעשרת חיי המשפחה. צוות מומחים ואנשי מקצוע מסייע לקבוצות אוכלוסייה נזקקות להתמודד עם בעיות משפחתיות קשות.

(עשית)

כנר סולן

הכנר ירון פרנסקי, שהיה הסולן בקונצרט סיום העונה שעברה של התזמורת הסימפונית רשל"צ – בקונצרטו לכינור של בטהובן – ישוב לנגן כסולן הפעם עם התזמורת שהוא הכנר הראשי שלה הסינפונייטה הישראלית באר־שבע.

פרנסקי יבצע תחת שרביטו של אורי מאיר (בתמונה), המנהל האמנותי של הסינפונייטה את הקונצ'רטו לכינור במי־מינור של מנדלסון, בתכנית שכולה מנדלסון. שתי היצירות הנוספות שתבצע הסינפונייטה הם קטעים מתוך "חלום ליל קיץ" והסימפוניה השלישית "הסקוטית".
ירון פרנסקי מכהן מאז ספטמבר 1994 ככנר ראשי בסינפונייטה הישראלית. שימש ככנר ראשי בשלוש תזמורות בארה"ב ולימד בפקולטה לאמנויות של מספר אוניברסיטאות. בחורף 1992 פתח פרנסקי את עונת הקונצרטים של בית האופרה סאן־קרלו בנאפולי בהזמנת המנצח דניאל אורן.

בולים מדהימים

בולים עם בושם, בולים מבדיל, אלומיניום, זהב, עץ ופלסטיק, בולים תלת מימדיים, בולי הולוגרמה, בולים עגולים, בולי מגן דוד ממדינה באפריקה, בולים עם תבליטים ובולי תקליטים שניתן להשמיעם – כל אלה עם חלק מתצוגות הבולים שנפתחו לקהל הרחב בקניון הזהב בראשון לציון (שער לנוער) במסגרת אירועי שבוע הבול העברי.
עוד יוצגו תצוגות של בולי מדע בדיוני ובולי אגדות ילדים ידועות, ודוגמאות מאוספי בולים של חוגי בולאות לנוער מכל הארץ.
בקומה הראשונה של קניון הזהב נמצא דוכן השירות הבולאי המציע במחירי מבצע פריטים מיוחדים כמו אלבום "השלום בבולי ישראל" 1994, ועוד פריטים מעניינים.

(עשית)

בינתיים אין תחליף לערפאת

(סוף מעמוד 9)

ויציקר, מי שזכה בשיאו לאהדה של 87 אחוז מתושבי ארצו. הפופולריות של הרצוג עולה באופן קבוע בדעת הקהל בגרמניה והיא עומדת היום על יותר מ־60 אחוז. יש פרשנים בגרמניה הסבורים כי כמו קודמו גם הרצוג יצליח להטביע את רישומו על החברה בגרמניה, על־אף שפורמלית לנשיא הגרמני, כמו לנשיא בישראל, מעט מאוד סמכויות. אגב, ויציקר היה הנשיא הגרמני הראשון שביקר בארץ.
הרצוג, במשפטן, נחשב לשמרן נאור. הוא איש המפלגה הדמו־נוצרית השלטת. הוא ביקר בארץ כמה פעמים. בפעם הראשונה עשה זאת כסטודנט. באחרונה ביקר כפוליטיקאי, ב־1980. במסגרת לימודי התיאולוגיה שלו באוניברסיטה למד עברית, בעיקר תנ"כית, והוא אוהב לזרוק משפטים בעברית בחברת ישראלים. להרצוג יחס חם ליהודים ולישראל. הוא יושב, פורמלית, בבירה החדשה־ישנה של גרמניה, מעשית, הוא שוהה חלק ניכר מהשבוע בבירה הקודמת של מערב גרמניה, בון. באחרונה הצהיר כי ישמש בתפקיד הנשיא קדנציה אחת בלבד.
אבי פרימור סבור כי בתקופה הקרובה נתחיל לראות השקעות גרמניות בישראל. עד כה הסקטור הפרטי הגרמני, תעשיה, בנקאות ואחרים, נמנע לחלוטין מהשקעות בארץ. הסכם אוסלו שינה את האטמוספירה בברלין, פרנקפורט ובון. בתקופה האחרונה מרבים תעשיינים ואנשי עסקים גרמנים לפקוד את ישראל, לצורך התרשמות כללית ובדיקת אפשרויות.
לדברי פרימור, האיחוד האירופי, שבו לגרמניה תפקיד מרכזי, סבור כי היה צריך להיות לו תפקיד הרבה יותר חשוב בתהליכים המדיניים השונים במזרח התיכון. כרגע, לדעת האיחוד, תהליך השלום הוא משחק אמריקאי. אירופה רק מסייעת בשוליים.

ד. רוטשטיין - חברה לבניה ונכסים בע"מ (להלן - "החברה")

הודעה על כינוס אסיפה כללית שלא מן המנין.
ניתנת בזו הודעה לכל בעלי המניות של החברה כי ביום 13.12.1994 בשעה 09:00 תתקיים אסיפה כללית שלא מן המנין של בעלי המניות של החברה במשרדה הרשום של החברה ברחוב לנדרס 1, רמת־גן.
על סדר היום:
1. תשלום דיבידנד במזומן לבעלי המניות של החברה וקביעת מועד התשלום.
2. שונות.
כל בעל מניות הרשום בפנקס בעלי המניות של החברה רשאי להשתתף באסיפה בעצמו או באמצעות מיופה כח.

בפקודת הדירקטוריון
יעקב שיבר
מזכיר החברה

ראש הממשלה ושר הבטחון, מר יצחק רבין, ושר ההגנה של יוון, גרסימוס ד. ארסניס, חתמו על הסכם לשיתוף פעולה ביטחוני בין שתי המדינות (בתמונה) במהלך ביקור שר ההגנה היווני בארץ. היה זה ביקורו הראשון של שר הגנה יווני בישראל, והוא בא על רקע התקרבות בין שתי המדינות, שהחלה בכינון יחסים דיפלומטיים מלאים בין המדינות ולאחר מכן האמנה של נספחים צבאיים בין המדינות שנתמנה בשנת 1991, חיפושים אחרי הצוללת דקר בימי יוון על־ידי חיל הים וביקורים של קצינים בכירים של שתי המדינות. השר האורח שמע סקירות על בעיות הביטחון של ישראל, מבנה מערכת הבטחון ויכולת התעשיה ביטחונית. כן ביקר האורח ביד ושם והניח זר ליד אנדרטת קהילת יוון. בעיר העתיקה, בבית לחם, בכנסיית המולד, ובמקומות קדושים לנצרות בנצרת ובטבריה.

נגד פסילת מועמדות למועצה הדתית

במכתב ששלחה ביום ראשון לראש עיריית ירושלים אהוד אולמרט מאיימת יו"ר נעמת עו"ד עפרה פרידמן כי נעמת תעתור לבג"ץ בשמן של מלי שרביט ומיכל נאור כנגד פסילתן של השתיים לכהונה במועצה הדתית של ירושלים.
במכתבה אומרת פרידמן כי שתי המועמדות נציגות הסיעות "ירושלים אחת" ו"צומת" מתאימות לכהן במועצה הדתית לפי כל אמת מידה, ואולם למרות זאת נפסלה מועמדותן בהצבעה בישיבת מועצת העיר לפני כשבוע.
לדברי פרידמן על פניו נראה כי השתיים נפסלו לתפקיד אך ורק משום היותן נשים.
פרידמן מוסיפה ואומרת כי בפסילת נשים לתפקיד יש משום נסיגה חמורה בקידום המאבק לשיויון, זאת לאחר שכבר לפני מספר שנים קבע בג"ץ תקדים כאשר ביטל את פסילתה של לאה שקיאל לכהונה במועצה הדתית בירוחם. בנימוקיו קבע הבג"ץ כי פסילת אשה לתפקיד רק משום היותה אשה מנוגדת בתכלית לרוח מגילת העצמאות של ישראל.
פרידמן הודיעה במכתבה לאולמרט כי נעמת שוקלת עתירה לבג"ץ לשם ביטול הפסילה.

(עשית נעמת)

פריץ היינה – בן 90

לפריץ היינה מותיקי המפלגה הסוציאל־דמוקרטית הגרמנית, שאחרי עליית הנאצים לשלטון, גלה בבירות אירופיות השונות ושבמלחמת העולם השנייה נמנה עם הפעילים הגולים בלונדון, ימלאו בשבוע הבא תשעים שנה. היינה נמנה עם מקורביו ועוזריו של ד"ר קורט שומאכר בחידוש פעילות המפלגה עם תום מלחמת העולם השנייה והיה חבר ההנהגה עד 1958. לפני ואחרי המלחמה טיפח קשרים עם ועד הפועלים היהודי בניו־יורק וב־1940 נטל חלק בהצלת פליטים יהודיים ולא יהודיים בצרפת אחרי מפלתה.
לפני כעשור זכה לאות הוקרה מ"יד ושם" על חלקו בהצלת יהודים. קרן פרידריך אברט, שהיינה נמנה במשך עשרות שנים עם חבר הנאמנים שלו, עומד לציין את יובלו בטקס חגיגי בגרמניה.

(ש. שלמה)

"תסביך יצפאן"

"תסביך יצפאן" רודף אחרי יוסי אלול, ראש המועצה המקומית חצור הגלילית, מאז אותה מתיחה מפורסמת של הצמד יגאל שילון ואלי יצפאן, אנשי "פיספוסים", לפני כשנה במהלכה התחפש יצפאן לראש ממשלת לאפלנד שבא לבקר בחצור הגלילית והפיל בפח את אלול וכמעט כל העיירה. עד כדי כך רודף התסביך הזה אחרי אלול שכאשר עלה לברך לפני כמה ימים את אלוף פיקוד הצפון היוצא, יצחק מרדכי, במסיבת פרידה, אחת מיני כמה, שערכו לו בצפון, לא הסתיר אלול את חששו שאולי בעצם מדובר במתיחה ויצפאן שוב עובד עליו בדמותו של אלוף פיקוד הצפון היוצא. רק משהשתכנע בכל מאת האחוזים שיצחק מרדכי הוא יצחק מרדכי האמיתי נרגע אלול ובירך את האלוף הפורש מכל הלב.

(שמעון וייס)

נרות חנוכה במינסק

ממלא מקום ראש עיריית תל אביב ח"כ אביגדור קהלני יצא למינסק להדלקת נרות חנוכה עם ראש עיריית מינסק אלכסנדר גרישינקו וממלא מקומו לטקס הדלקת נר שמיני במלון במרכז מינסק.
לפני צאתו למינסק, במוצאי שבת, אמר קהלני: "אמרו לי שיהיה קר במינסק אבל אני מביא איתי לב שופע חום והתלהבות מהמעמד ההיסטורי הזה. אחרי 72 שנים של דיכוי ורדיפה, על ידי השלטונות הסובייטים, יחגגו חנוכה ברחובות מינסק".
לקהלני נלוו רבנים ואנשי קהילה ובראשם הרב יוסף גרליצקי. את מעמד הדלקת הנר הבטיחו לכבד בנוכחותם שגרירי ארה"ב ורוסיה לבלארוס. האירוע אורגן על ידי סניף חב"ד במינסק בראשות הרב יוסף גרוזמן.

(עתי"ם)

תירום

תורנות בתי מרקחת

תל־אביב
הקריה – אבן גבירול 19 – 204650
קופ"ח כללית – אבסטרדם 9־7 – 5232383
בן־יהודה – בן־יהודה 142 – 5225535 (עד 03.00)
סופרפארם – איינשטיין 40, רמת־אביב – 6413730 (עד 24.00)
ירושלים
עין כרם – עין כרם – 446350

חיפה
קרית אליעזר – כבר מאירהוף 6 – 511707
פתח־תקוה
מרכז השרון – אחוזת קציר 7 – 9311078

רמת־גן – בני־ברק
מכבי – ר' עקיבא 34 בני־ברק – 5771323
תחיכה – עוזיאל 89, רמת־גן – 6741949

בת־ים – חולון
גני בת־ים – הנביאים 3 בת־ים – 5515671
אחוזה – הפרץ 52 חולון – 669153

מרפאות שיניים

תל־אביב
● דיזנגוף סנטר שער 3 או 5 טל' 294869, 03־285822
● טיפולי חירום בבי"ח אסותא – טל' 5201515־03, 5201432/1. 24 שע'. גם בשבת וחג.
● טיפולי חירום, בי"ח איכילוב, תל־אביב. עד חצות (כולל שישי־שבת). 03־5436696.
● תורנות 24 שעות – ה' באייר 20 (כבר המדינה) טל' 254397, 03־452173; יהודה המכבי, איתורית 03־5449911, מנוי 4318.
יפו: יפת 99, 13.00־09.00, 02.00־16.00, טל' 864256.
גבעתיים: וייצמן 12, טל' 324547 איתורית 5193193 מנוי 3743.
ירושלים: צפת 23, טל' 251794, 02־253767.
בי"ח משגב לדך – טל' 02־633708, 16.00־08.00, ד' 19.00־08.00.
בת־ים: מרפאת שיניים לטיפולי חרום – קניון בת־ים רח' יוספטל טל' 5531505 – 24 שעות ביממה.

עזרה רפואית ונפשית

● ער"ן, עזרה ראשונה נפשית. ת"א 03־5461111, לילדים ולנוער 03־6961113, י־ם 02־610303. ק' ברוסית 04־672222/3. חיפה 02־661122. ק' ברוסית 04־672223. כרמיאל 04־9888778. ק' ברוסית 04־9887826. נתניה 09־625110. ק' ברוסית 09־828755. ב"ש 07־281128. ק' ברוסית 07־275871. סניף הגליל 04־9988410. כ"ס 09־974555. חדרה 06־346789. ק' ברוסית 06־343269.
● המרכז להתמכרות בישראל, 03־5614144. לנוקקים למתמכרים ולמבקשים להתמכר.
● מנס, יעוץ למשפחות נפגעות סמים. א'־ה' 14.00־09.00. 03־829970.
● אנוש – יעוץ למשפחות נפגעי נפש, 03־5400474, 03־5400672.
● יד ביד, אוזן קשבת לילדים לנוער ולהורים 24 ש'. 03־226827, 04־229488, 04־922222, 02־243358, אילת 09־76366. להו"ל 222732, ב־17 עד 24.
● "אוזן קשבת" לנוער ולהורים. מרכז עירוני ר"ג. 6728697, 6734752, ב' 13.00־8.00, ד' ה' 16.30־19.00.
● "אליטס" – רח' פקיעין 7, ימים א'־ה'. 16.00־20.00. טל' 5463587, 54620276, 02־663902, 02־663828.
● הוועד למלחמה באיידס. מידע וסיוע לחולים 03־614576, 03־566380. ת.ד. 33602 ת"א.
● אל"י, אלימות כלפי ילדים. 03־450879, 03־261070 מ־08.00 עד 22.00.
● "הקו הלבן", אוזן קשבת להומוסקסואלים ולסביות. 03־292797. ימי א', ג', ה' מ־19.30 עד 23.30.
● קשר־חולים – מוקד מידע רפואי. א'־ה' 08.00־20.00, ו' 08.00־15.00. טל' 03־433300.
● מד"א – שירות רופאים לביקורי־בית, בהתחנת מד"א, שעות: 19.00 עד 07.00. טלפון חירום 101.
● הדר מיון פרטי תורן, מד"א, קהילת סלוניקי 9 (ליד ביתן) ת"א, 499978.
● אלכוהוליסטים אנונימיים. הפניה לפגישות: 03־319845, 03־282951, 03־319281.
● אלכוהוליזם (24 שעות) 03־721161.
● אלכוהוליסטים אנונימיים ירושלים. 02־630524, 02־830092.
● "קשב לקשיש", א.ב.ל.י. 03־299089. א'־ה' 09.00־14.00.
● אוזן קשבת לגיל המבוגר רמת השרון ימים א'־ה' 16.00–20.00, טל' 5493244.
● נשים במצוקה: קו ארום 09־585720.
● ארגון הורים א'צ', אוזן קשבת לילדים ונוער. 24 שעות ביממה. 03־621515.
● "יד שרה" – שיקום הולכה. ים 02־244242, ת"א 03־812304, חיפה 04־381704.
● "תנו"ה" – תמיכה בהורים של לסביות והומוסקסואלים: טל' 09־587779.
● תמיכה נפשית לחולי סרטן. 02־435516.
● שירותי חירום פסיכיאטריים כולל ביקורי בית. טל' 09־344615, 03־6750750, מנוי 35888.

טיפול נמרץ לב

● לב 1 – ניידות 24 שעות – 03־5618791
● שח"ל – 03־5625555
● נטלי – 177־022־4224, 03־5757785

נפגעי אלימות

● סיוע לקורבנות אונס: ת"א (24 שעות) 03־234819. י־ם 02־514455. חיפה 04־382611. אילת 059־31977.
● ויצ"ו – לנשים מוכות – טל' 5461133; טל' 08־550506 – 24 שעות – 02־514111 – 07־376310.
● מסל"ן – קו פתוח לנשים – נפגעות אלימות מינית – מרכז סיוע לנשים בנגב. 12.00־08.30, 19.00־16.00, טל' 057־74907.
● אור ארום – למען נפגעי אלימות שוטרים והתעברות, בתוך האגודה לזכויות האזרח בישראל. טל' 03־663162/3.
● בעבת – ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה, א'־ה', 16־9, 03־231675, 03־235922.
● מכורים אנונימיים (אנ.איי.), מידע תמיכה וסיוע 24 ש'. 03־5131046.
● זכויות הגבר במשפחה. 24 ש'. 04־322003, 04־256417, 03־378572.
● האגודה להגנת הילד: 03־6961070, 03־6956763.
● האגודה לנפגעי תקיפה מינית. טל' – קו חירום 6850041
קו גברים 6850036

ניידת טיפול נמרץ

● אשדוד 08־531333
● בית־שאן 06־587223
● בת־ים 03־5511111
● הרצליה 09־541333
● חדרה 06־322333
● חיפה 04־512233/4
● טבריה 06־790111
● ירושלים 02־523133
● כפר־סבא 09־33222
● כרמיאל 04־988555
● מגדל העמק 06־540062
● מעלות 04־979333
● נהריה 04־823333
● נצרת 06־573335
● נתניה 09־623333
● עכו 04־912333
● עפולה 06־593334
● פתח־תקוה 03־9311111
● קראון 03־344442
● קרית־ביאליק 04־761062
● קרית־שמונה 06־944333
● ר"ג, ב"ב, גבעתיים 5793333
● רחובות 08־451333
● שדרות 051־897074
● תל־אביב 03־5460111

תחבורה

● קווי אוטובוס "דן" טל': 5614444.
● "אגד" – טל': 03־5375555.
● ובבי נחיתת מטוסים. תקליט: 03־9751111
● נמל־עין גבל התעופה 03־9712484
● רכבת ובבי נסיעה התעריפים באמצעות "כלבבר" כלפתים: 04־303133, 03־5652200

להיקלט מחדש בחברה הבריאה

מאת עדנה דרי

עמותת "אנוש" מסייעת לחולי נפש שאינם מאושפזים ולסובלים ממצוקות נפשיות, בהם עולים רבים ממדינות חבר העמים

חולי נפש שהשתחררו מאשפוז, בעיקר מאשפוזים חוזרים וקשים בבתי חולים פסיכיאטריים, נתקלים בקשיים גדולים, אם לא בלתי אפשריים, להיקלט שוב במסגרת הקודמת שלהם. קשיים אלה מתבטאים בכל המישורים – בקשרים המשפחתיים והחברתיים, בקשיים במציאת דיור ובנסיונותיהם לחזור למקום עבודתם.

בין המאושפזים יש כאלה הסובלים שנים רבות ממחלות נפש קשות, וחלק גדול מחייהם עובר עליהם בין כתלי בית החולים. ברוב המקרים האלה, בני זוגם אינם מוכנים להמשיך במסגרת חיי הנישואין עימם. כך מוצא עצמו החולה מנותק מבן או בת זוג, ובעקבות כך גם מילדיו. לעיתים רחוקות הוא מצליח למצוא עבודה, אפילו כאשר מדובר בעבודה פשוטה יותר, וכן גם אינו מצליח למצוא לעצמו דיור הולם.

לאור אילוצים אלה, רבים מן החולים ממשיכים לשהות בבתי חולים פסיכיאטריים, מפני שלא נמצא להם פתרון אחר. בין המאושפזים יש שהגיעו לבית החולים לא בגין מחלת נפש, אלא בעקבות התמוטטות נפשית קשה, המתבטאת לרוב בדכאונות. אנשים אלה, לאחר שנמצא להם הטיפול התרופתי המתאים, ממשיכים להיות במעקב תרופתי, ובשיחות עם פסיכולוג או פסיכיאטר. גם לאנשים אלה קשה לחזור אל הקהילה ולהשתקם מבחינה משפחתית, חברתית ותעסוקתית.

צילום אילוסטרציה מתוך הסרט "קן הקוקייה"

שירותים קהילתיים

עמותת "אנוש" הוקמה כדי לעזור לחולי נפש שאינם מאושפזים, ולאחרים הסובלים ממצוקות נפשיות המפריעות להם לתפקד כראוי. דינה טוקר, מנהלת מנהל בריאות הנפש במרכז "אנוש": "העמותה נוסדה בשנת 1978 על־ידי קבוצת משפחות, מתנדבים, אנשי מקצוע ופעילים. בראשם עומדת הגברת חניתה רודני, נשיאת "אנוש". מטרות העמותה הן: לקדם את נושא בריאות הנפש של הפרט והמשפחה בקהילה. עושים זאת על־ידי יזום, פיתוח והפעלה של שירותים קהילתיים לאוכלוסיית נפגעי הנפש ומשפחותיהם. יעד נוסף העומד בפנינו הוא הסברה לכלל האוכלוסיה. אנו נותנים הרצאות בבתי ספר, ופועלים דרך אמצעי התקשורת כדי להביא לידיעת כלל הציבור את הצרכים של אוכלוסיה זו, לספק מידע על מחלות הנפש. אי אפשר להגיע לשיקום חברתי בקהילה, בלי שהקהילה תדע במה מדובר.

"אנחנו בקשר הדוק עם גורמים ארציים כמו משרד הבריאות. הוא תומך בנו רבות, הוא המקור התקציבי הגדול ביותר שלנו. אנו נשענים גם על תרומות מקרב הציבור, או אנשים פרטיים, הרוצים להנציח מישהו על־ידי פעילויות מיוחדות.

"מטרת הפעולות שלנו היא לאפשר לנפגע הנפש להשתלב בקהילה. במועדונים החברתיים שלנו יש תוכנית, הדומה עד כמה שניתן לתוכניות במועדון רגיל בקהילה. קיימים חוגים שונים, בילוי בשעות הפנאי, יציאה מהשיגרה וחברה של אנשים בריאים.

"יש לנו מתנדבים רבים הפועלים בכל התוכניות שלנו, הם מכניסים למועדון את הדגם של החברה הרגילה. אנו מקיימים מסיבות, טיולים, ונופש של ארבעה ימים אחת לשנה. בימי נופש אלה אנו משתדלים שמחזור המשתתפים יהיה קטן, כדי שהם ישתלבו בקהל הרגיל השוהה בבתי המלונות ובאתרי הנופש.

"יש לנו מועדונים למבוגרים מגיל שמונה עשרה ומעלה. יש גם מועדונים לילדים מגיל שבע, לנוער ולעולים חדשים.

דיור מוגן

"מבחינת שיקום יש לנו פרוייקט חשוב של דיור מוגן. זו תוכנית מעניינת ומאתגרת. אנו משתדלים למצוא דירות בסביבה של אוכלוסיה רגילה. משרד הבריאות, משרד השיכון והביטוח הלאומי עוזרים לנו בכך. הסכמת הציבור לגור במשותף עם נפגעי נפש תלויה במידה רבה בפעולות ההסברה שלנו. משרד השיכון משתתף בכ־95 אחוז משכר הדירה. הביטוח הלאומי מספק ציוד חד־פעמי ואת תכולת הדירה. הביטוח הלאומי עושה עבודה נפלאה. הנפגעים עצמם מביאים מהבית גם חפצים אישיים שהם קשורים אליהם. העמותה עוזרת בסבסוד הדיור, וכאן היא תלויה מאד בתרומות. לאחרונה קיבלנו תרומה של ציוד וריהוט מבנק דיסקונט.

"יש דירות לאנשים שגרים ביחד או לאנשים בודדים. זו תוכנית שיקומית מקצועית, שעוברת עם כל הגורמים הטיפוליים והחברתיים בקהילה. מאד חשוב לנו שגורמים בקהילה יהיו שותפים, היות שאנו שואפים לשילוב של נפגע הנפש בקהילה.

"אנו מקיימים הוסטלים המיועדים למשוקמים שיכולים לגור מחוץ לבית, הם מלווים בצוות רב־מקצועי מורחב – עובדים סוציאליים, מדריכים, סייעות מקצועיות ופסיכולוגים. האנשים שמלווים את העובדים לאורך כל הדרך הם פסיכיאטרים, הנמצאים בצוות ההיגוי. העבודה היומית נעשית על ידי העובדים הסוציאליים.

עזרה למשפחה

"ככל שהמודע והשימוש בתרופות מתקדמים, השהות של נפגע הנפש בביתו ארוכה יותר. כל משפחה שנפגע הנפש גר בתוכה זקוקה להדרכה ולסיוע – החל מפתרון בעיות קטנות וכלה בהתייחסות נכונה אל האנשים הבריאים בתוך המשפחה. למשפחות אלה יש נטייה להסתגר בתוך עצמן והן מנתקות את קשריהן החברתיים. אנו עוזרים למשפחה לבנות שוב את הרשת החברתית. יש להם קו פתוח למרכז ייעוץ טלפוני, שאפשר גם להגיע אליו פיסית לייעוץ בין השעות אחת לשלוש בצהריים, שם הם פוגשים צוות שמקבל את כל המשפחה.

"אנו מקיימים ימי עיון רבים והרצאות לקהל הרחב ולאנשי מקצוע. לפעמים עבודת ההסברה לאנשי מקצוע היא לא פחות חשובה מהסברה לקהל הרחב. בימי עיון שאנו מקיימים בבתי חולים לחולי נפש ובמרפאות, אנו מציבים בפני אנשי המקצוע את המודל שפיתחנו לעבודה עם משפחות. יש לנו 52 סניפים בכל הארץ מנהריה עד אילת, כולל ביישובים ערביים, קרוב ל־4000 חברים במועדונים וקרוב ל־1000 נפגעי נפש הנמצאים בדיור מוגן. יש גם קרוב ל־500 משפחות הנעזרות בדיור זה. בכל הסניפים שלנו קיימות קבוצות תמיכה, יעוץ ומידע".

עולים סגורים בבתים

קרוב ל־200 אנשי מקצוע מועסקים על ידי עמותת "אנוש". בשנים האחרונות, עם בואה של העלייה הגדולה מבריה"מ לשעבר, הקימה העמותה ערוץ מיוחד המטפל בעולים מרוסיה. את הפרוייקט הזה מרכזת בדרום הארץ מילי נוזה.

נוזה: "כשהחלה העליה מרוסיה ראינו, שנוסף על העולים המאובחנים כנפגעי נפש, גורמים קשיי קליטה קשים בארץ לירידה בתפקוד באופן כללי ונפשי. קשיים אלה מתבטאים בדכאונות נפשיים, לא קליניים, שלא קדמה להם היסטוריה של מחלות נפש. דיכאון כזה נקרא דיכאון תגובתי. אנו מתייחסים למצבים כאלה באופן הוליסטי. נוסף לטיפול התרופתי, אנו מעניקים טיפול תמיכתי ויוצרים מסגרות השתייכות. אנשים שלא היו חולי נפש בארצם הקודמת, החלו לסבול בארץ ממשברי נפש קשים הקשורים בהגירה, ניתוק מהחברה, מעיסוק ומהשורשים שלהם.

"חלק גדול מהאנשים שהיו מוכרים בבריה"מ כחולי נפש והגיעו לארץ עם אבחנה פסיכיאטרית, הצליחו להסתיר את הבעיה. כעבור מספר חודשים הם חלו לפתע ואז הסתבר שהיתה להם בעבר כבר היסטוריה של אישפוזים.

"נושא התעסוקה אצל העולים מבריה"מ לשעבר הוא דומיננטי מאד: שם אין כמעט אנשים שמסתובבים ללא מסגרת וללא תעסוקה. אלינו הם מגיעים כבר קצת זקנים, עם בעיות פיזיות שונות, צריכים לחפש עבודה בכוחות עצמם ולא מוצאים כאן חברה תומכת. קיים קושי באיתור אנשים אלה. קל יותר לאתר את מי שמאושפז בבית חולים פסיכיאטרי. הבעיה העיקרית היא עם אותם עולים שאינם מגיעים לטיפול באופן סדיר, שיושבים בבתים סגורים, והמשפחה, לעיתים קרובות, מסתירה אותם. כאן מקומו של עובד משרד הקליטה. אם עובד כזה נתקל בקשיים יוצאי דופן, רצוי שיזעיק איש מקצוע לצורך איבחון.

מתחת לדימוי המפלצתי מסתתר אדם

יחס שונה לתעסוקה

"המערכת לטיפול בעולים אלה יצאה מתוך "אנוש" ולא מפנייה אלינו. היום אנו מנסים למסד את העניין. מערכת הבריאות הכללית ומשרד הקליטה אמורים להיות הראשונים באיתור העולים החולים.

"רכישת שפה זה דבר אלמנטרי, אך האולפן הוא רק חוליה בשרשרת. אנשים אלה באים עם יחס לתעסוקה שונה משלנו. לדוגמה, פתחנו מועדון חברתי לעולים חדשים באשקלון. למועדון באים כ־15 חברים. ברגע שפתחנו יום אחד בשבוע המוקדש לתעסוקה, המועדון היה מפוצץ ממשתתפים. הגיעו 35 איש. כל היחס לתעסוקה הוא קרדינלי. אנשים אלה באים מתרבות שבה אם אתה לא עובד – אתה פרזיט. לא אכפת להם אפילו כמה הם מרוויחים.

"מאחר וקיים מחסום של שפה, חשוב מאד לגבש אותם כקבוצה בפני עצמה. אנחנו מספקים פעולות ייחודיות לעולים אלה כמו אולפן, קבוצות שיחה ברוסית. לשם־כך יש לנו מסגרות של מועדון לעולים. אין לנו מערכת המסוגלת למצוא להם עבודה, אין לנו גם מגדש לכך. אין בינתיים, בארץ, מערכת הדואגת לתעסוקה של עולים הסובלים מבעיות נפשיות. יש מערכת הנקראת א.ש.ת, העוסקת במציאת תעסוקה לעולים במפעלים מוגנים לחולי נפש.

"יש עוד צורך אחד שעדיין איננו יכולים למלאו מחוסר תקציב ואמצעים, אך יש בידינו הידע לעזרה בתחום זה – טיפול במשפחות של נפגעי נפש שעלו מרוסיה. יש לנו קבוצות לעזרה עצמית של חולי נפש, קבוצות שמונחות על־ידי עובדת סוציאלית. אלה קבוצות דינמיות. אבל אצל עולים אלה תפקוד המשפחה שונה מאשר אצלנו. אצלנו, אם אמא הולכת עם בנה בן ה־25 לכל מקום, זה נראה מוזר; אצלם זו חלק מהנורמה. אחוז החולים במחלות נפש ברוסיה, כמו סכיזופרניה, מקביל לאחוז חולי הסכיזופרניה בארצות המערביות. אך שם הרבה אנשים החולים במחלות נפש מאושפזים אשפוז כרוני. אצלנו הנטייה היא לשחרר עד כמה שאפשר חולה מאשפוז פסיכיאטרי. בבריה"מ לשעבר, למשל, לא קיים מקצוע של עובד סוציאלי".

אביצרור זוכה להערכה נשיאותית

לנשיא המדינה עזר וייצמן יש יחס מיוחד כלפי ראש המועצה המקומית ירוחם מוטי אביצרור. בפברואר השנה טרח הנשיא לכבד בנוכחותו את טקס הבר־מצווה של שני בניו של מוטי באולם שמחות בבאר שבע. לימים נתן וייצמן ביטוי נוסף להערכה הרבה שהוא רוחש לאביצרור על ידי מינויו לחבר הוועדה המייעצת לנשיא בנושא הענקת אותות לאישים ומוסדות בארץ. מחר, יום לאחר הגעתו המתוכננת לישראל של נשיא גרמניה רומן הרצוג, יארח אותו נשיא המדינה בירוחם, כדי להציג בפניו עיירת פיתוח ישראלית המתקדמת בתנופה.

מוטי אביצרור – כמנוף בירוחם

מוטי אביצרור, אדם שקט וסימפאטי, ללא גינוני שררה, עושה היום חריש עמוק בירוחם. בראש ובראשונה הוא מתמקד בארגון מחדש של המועצה. במהלך השנתיים ומעלה, שבהן הוא מכהן כראש מועצה, אילץ אביצרור את כל המפעלים שבאיזור ירוחם לשלם כחוק מיסים וארנונה למועצה המקומית, בניגוד למציאות ששררה בתקופה שקדמה לבחירתו. במקביל הוא פועל נמרצות, בשיתוף עם המנהלה לפיתוח התיירות בנגב וראש המועצה האזורית רמת הנגב שמואל ריפמן, להפיכת האיזור למוקד תיירותי.

בפארק ירוחם, למשל, מתבצעת בימים אלה השקעה בהיקף של 2.8 מיליוני שקלים, שנועדה להפוך, את המקום לקראת השנה הקרובה למוקד משיכה אטרקטיבי למטיילים ונופשים. כל הבתים צמודי הקרקע, בעלי גגות הרעפים האדומים, שנבנו בשתי השכונות החדשות – נווה העמק ונאות הדר שבכניסה לירוחם – בעקבות גל העליה הגדול, נוספו עד האחרון שבהם, בניגוד לציפיות המוקדמות.

פרט מעניין הוא ש־40 אחוז מרוכשי הבתים הינם תושבי חוץ. הדבר התאפשר בעקבות הסכם שנסגר עם משרד השיכון, אשר איפשר את מכירת הדירות בתנאים קוסמים למדי. בהקשר זה, גאה אביצרור על העובדה שהוא הצליח לבלום את הגעת שכבות המצוקה לירוחם. היישוב, שקלט 1,500 עולים, מונה כיום 8,500 תושבים, ורבים מהנקלטים בגל האחרון הם מה שמוגדר "אוכלוסיה טובה".

חשוב לציין, כי באחרונה מורגש שינוי מהותי במגמת ההגירה לירוחם וממנה. בעוד שבעבר עזבו את ירוחם כל שנה בין 90 ל־100 משפחות בממוצע, הרי בשנת 1994 עזבו את המקום 22 משפחות לבד. לעומת זאת, בימים אלה נמצאות בשלבי קליטה כ־150 משפחות חדשות, בהן בולטים אקדמאים וזוגות צעירים.

בכנס שיקום שכונות ארצי, שנערך לא מכבר בירוחם, מסר מנכ"ל משרד השיכון אריה מזרחי, כי המשרד יגיש מייד לביצוע עבודות פיתוח לצורך בנייה צמודת קרקע ביישוב, במסגרת תוכניות "בנה ביתך" ויסייע בשיווקו. עוד נמסר, כי משרד השיכון יאשר ביצוע מיידי של פרוייקטים, ובהם הקמה מיידית של 120 יחידות דיור מוגן לקשיש בירוחם.

אביצרור מסביר, שההגירה החיובית היא תוצאה של השינוי האמיתי שנעשה ביישוב בשנים האחרונות בכל התחומים, החל באפשרויות המגורים, הכשרת פארק התעשיות ופארק ירוחם (בשלבי ביצוע מתקדמים) ורפורמות מרחיקות־לכת במערכת החינוך המקומית.

אין פלא איפוא שהנשיא וייצמן מבקש לארח את נשיא הגרמניה דווקא בירוחם, שנהפכה בשנים האחרונות לדוגמה ליישוב פיתוח המשנה את דימויו ותדמיתו.

סערה במעבדות "סורוקה"

רופאי המרכז הרפואי "סורוקה" מתריעים מפני הורדת רמת הרפואה בבית החולים המרכזי לנגב לזו שבחאן יונס. ביום חמישי הקרוב תסתיים תקופת הצינון בת 14 הימים שלאחר הכרזתם על סכסוך העבודה במעבדות בית החולים, המשתייך לקופת החולים הכללית. עד כה לא הושגה כל התקדמות בנושא ולמעשה לא התקיימו מגעים חיוביים בין הנהלות קופת חולים ובית החולים לבין העובדים. לפיכך מאיימת הסתדרות המיקרוביולוגים להשבית כליל את מעבדות בית החולים "סורוקה" ממחרתיים.

יו"ר הסתדרות המיקרוביולוגים אשר גולדשלגר הודיע, כי ההשבתה הצפויה של מעבדות בית החולים "סורוקה" ומעבדות מחוז הדרום של קופת חולים הכללית נובעת מכוונתן של הנהלות קופת חולים הכללית והנהלת בית החולים, בראשות ד"ר חיים ראובני, לפטר 57 עובדי מעבדה במסגרת צמצום התקנים.

עד כה פוטרו ב"סורוקה" 16 עובדי מעבדה, והנהלות קופת חולים ובית החולים מבקשות לפטר 41 עובדים נוספים.

הרוחות בבית החולים סוערות. פרופ' יעקב הורוביץ, מנהל מחלקה פנימית א', אמר בפגישה שהתקיימה עם ראשי מועצת הפועלים המקומית ועם יו"ר הסתדרות המיקרוביולוגים, כי אם אכן תתבצע כוונת ההנהלות לפטר 41 עובדים נוספים ולהפחית את תקני המעבדות בבית החולים ב־57 – תרד רמת הרפואה בבית החולים "סורוקה" ותשתווה לזו של חאן יונס ושל מחנות הפליטים באיזור.

הוא התריע, כי קיים סיכון שחלק מן הרופאים העובדים בבית החולים יעזבו אותו ויבקשו לעצמם מקום עבודה במרכז הארץ, כדי שלא ייאלצו לשאת באחריות להענקת שירותי בריאות ורפואה כושלים ולקויים.

בית החולים "סורוקה" שרוי במצב מיוחד. הוא משרת אוכלוסיה של כ־300,000 איש ומשמש גם בית חולים אוניברסיטאי, שרופאיו ואנשי צוותו זכו לשבחים רבים בקהיליה הרפואית בארץ ובעולם. מעבדות בית החולים משמשות הן כמעבדות שירות והן כמעבדות מחקר. בשל כך, לא אחת זוכים חולים המאושפזים בו לטיפול שהוא מעל לטיפול הרגיל הניתן למאושפזים ביתר בתי החולים בארץ. השילוב של ההיבט המחקרי בעבודת היומיום מאפשר פיתוח ושכלול בטיפול.

פרופ' פבלו ז'גופסקי, מנהל המעבדה המיקרוביולוגית ב"סורוקה" ורופא ילדים בכיר, סבור, כי הקיצוץ המוצע אינו ניתוח קוסמטי ודאי לא בבחינת הסרת שומנים. "הגזירה הזאת היא פגיעה חמורה ביותר במצבת כוח האדם במעבדות, ואם היא תתממש, פירושה המעשי – ויתור על כשליש ממספר העובדים במעבדות. קיצוץ כזה יגרום, ללא ספק, פגיעה ישירה באיכות הטיפול בחולים. לא מדובר במעבדות מחקר בלבד, אלא במעבדות המשרתות את החולים המאושפזים בבית החולים, את מבוטחי הקופה ואת כל אוכלוסיית דרום הארץ. זהו מאבק לא רק של עובדי בית החולים, אלא של כל אוכלוסיית הנגב", אומר פרופ' ז'גופסקי.

תפורק מועצת משוש

במועצה האזורית משוש, המאגדת את היישובים הבדואיים כסייפה, ערוער ושגב־שלום, לא ייערכו בחירות. זאת – משום שעד לתאריך הקובע, 27 באוקטובר, לא הגיש איש את מועמדותו לתפקיד ראש המועצה, או לחברות במועצה האזורית.

משרד הפנים מינה ועדה, בראשותו של הממונה על מחוז הדרום שלום דנינו, שאמורה בימים אלה להמליץ על פירוק המועצה האזורית והקמת מועצות מקומיות נפרדות לכל יישוב. למטרה זו ייערכו בחירות בכל אחד מן היישובים.

בוועדה חברים בני שילה יו"ר יונס אברג'ביץ ממשרד ראש הממשלה, פייסל אל־הוזייל, סגן ראש עיריית רהט, וקאסם אבו־סריחאן, סגן ראש המועצה המקומית תל שבע. הוועדה שמעה עדויות מעשרות תושבים והחליטה, כאמור, להמליץ על קיום בחירות מקומיות.

ראש המועצה האזורית אילן שגיא בירך על ההמלצה זו ואמר, כי היא תואמת ומשקפת את רצון התושבים. הוא ציין, עם זאת, כי בכל מקרה, בארבע השנים הראשונות יכהנו ביישובי המועצה המפורקת מועצות מקומיות ממונות, על פי החוק.

המועצה האזורית משוש הוקמה ביולי 1988 ובשלושת יישוביה מתגוררים בעיקר בדווים שפונו מאתר תל מלחתה, אשר בשטחו הוקם שדה התעופה הצבאי נבטים, בעקבות החזרת חצי האי סיני למצרים. רוב תושבי היישובים הללו, החיים במסגרת שבטים וחמולות שונות, ציינו בעבר כי אינם מוכנים להיות כפופים למועצה אזורית ותבעו בכתב, בעל פה ואף בפנייה לבג"צ, כי תוקם מועצה מקומית בכל אחד משלושת היישובים, בדומה למה שנעשה מכבר בישובים בדוויים אחרים באיזור, כמו רהט ותל שבע, או בדומה ליישובים יהודיים בסדר גודל זהה, כגון להבים ומיתר.

אמיר רוזנבליט

פריסקופ נגבי

ממתינים על הדשא בחצר בית החולים המרכזי לנגב. צמצום המעבדות מאיים על איכות הטיפול

אשוחים מיגור לאירופה

מאת אורי שרון

משתלות יגור, שהגדילו בשנתיים האחרונות את פעילותן בתחום הגינון הציבורי, סיימו באחרונה פרוייקט ענק של חברת החשמל בפארק חדרה, ופרוייקט נוסף בקניון "חוצות המפרץ" באיזור התעשייה של חיפה.

מרכז המשתלות נוקי נויפלד סיפר שמגדלים בהן כ־700 מיני צמחים, והן מן היחידות בארץ שמסוגלות לספק צמחים בכמויות ענק. כך, למשל, יספקו משתלות יגור את רוב הצמחים שישתלו לאורך מערכת הכבישים העוקפת, שתיסלל בחמש השנים הבאות באיזור חיפה והצפון. פרוייקטים נוספים שיכוסו בצמחי יגור הם כפר הנופש נוה אטי"ב ואתר "ספיר" של "מקורות" ליד הכינרת.

מדור מיוחד של המשתלות עוסק ביצוא צמחים לשבע מדינות באירופה. הפרוייקט שעל הפרק בימים אלה: יצוא עצים ננסיים ועצי אשוח לקראת חג המולד, כאשר הרשת העיקרית המשווקת אותם היא "מרקס אנד ספנסר".

זכות הציבור לדעת

מסיבת נשים

כל המעוניינות לתרום לאיגוד המרכזי לסיוע נפגעות תקיפה מינית, מוזמנות למסיבת נשים מיוחדת, ש"מוזה הפקות" מארגנת השבוע, ביום חמישי, 8 בדצמבר, במועדון כליף ביפו (רח' הצורפים 63 יפו העתיקה, מול התמאם). זוהי מסיבה בנוסח ערב התרמה, היא תתחיל בשעה 22:30, והיא מיועדת לנשים בלבד.

ולא זו בלבד אלא שבמועדון "סאפר", אחד העם 22 בתל אביב, תוצב קופה לאיסוף תרומות היום, יום ג', גם היא לאותה מטרה.

הכספים שייאספו מיועדים לעזרה ותמיכה בנשים הנזקקות המוכות עצמן, ולתקצוב פעילות המשרד המטפל בנושאים אלה ברמה הארצית.

משתלות כתעשייה

משתלות יגור, שהירבו בשנתיים האחרונות את פעילותן בתחום הגינון הציבורי, סיימו באחרונה פרוייקט ענק של חברת החשמל בפארק חדרה, ופרוייקט אחר בקניון "חוצות המיפרץ" באיזור התעשיה של חיפה.

נוקי ניפלד, מרכז המשתלות, מסר שצומחים בהן כ־700 מינים שונים של צמחים, והן בין היחידות בארץ המסוגלות לספק צמחים בכמויות ענק. כך, למשל, משתלות יגור יספקו את רוב הצמחים שישתלו לאורך מערכת הכבישים העוקפת, שתיסלל בחמש השנים הבאות באיזור חיפה והצפון. פרוייקטים נוספים הם בכפר הנופש נוה אטי"ב ובאתר "ספיר" של "מקורות" ליד הכינרת.

תחום מיוחד של המשתלות עוסק ביצוא צמחים לשבע מדינות באירופה. הפרוייקט שעל הפרק: יצוא עצים ננסיים ועצי אשוח לקראת חג המולד; הרשת העיקרית המשווקת אותם היא "מרקס אנד ספנסר".

אורי שרון

טלטבע – טבע בחיוג ישיר

בימים אלו יוצא לאור קטלוג המכירות השני של המרכז הארצי למטייל, רשת חנויות החברה להגנת הטבע. הקטלוג הינו תוצר של שיתוף פעולה בין החברה להגנת הטבע וחברת טלכלל והוא מאפשר להזמין באמצעות הטלפון מגוון רחב של מוצרים למטייל.

בקטלוג יש יותר מ־70 מוצרים, כמו: תרמילים, נעלי הליכה, שקי שינה, פנסים, תיקי צילום, אוהלים ועוד, עם דגש מיוחד על מוצרים המתאימים לטיול בחורף.

החברה להגנת הטבע מוסרת שהמחירים "אטרקטיביים במיוחד". לדוגמה: שק שינה מפוך טבעי, מעודפי היחידה האלפיניסטית, עמיד במינוס עשר מעלות צלזיוס, משקלו 1900 גרם – במחיר 395 ש"ח. אפשר להזמין את המוצרים בטלפון 03־638־88־88, 24 שעות ביממה, ולשלם באמצעות כרטיסי אשראי או המחאה.

כל ההכנסות מוקדשות לשמירה על הסביבה.

רהיטים מצויירים בגוש דן

כדי להקל על תושבי גוש דן ולא להטריחם עד קיבוץ רעים כדי לראות, להתרשם ואולי אפילו לקנות את הרהיטים המצויירים המיוחדים בסדנה שם, פתח הקיבוץ מרכז מכירות בגבעתיים, ב"סטימצקי שני", רח' כצנלסון 55. שעות הפתיחה: בימים א'־ה' 09:00–13:15, 16:00–19:00, למעט ימי ג' בבוקר. טל: 03־6739644.

הבאים למרכז המכירות יוכלו להזמין ציורים ספציפיים לפי קטלוגים שיהיו מוצגים במקום.

ייחודה של סדנת הרהיטים הוא בשימוש בטכניקות ייחודיות שפותחו על ידי כריסטיאן פייגלין, ציירת רהיטים מצרפת, אשר העבירה ידע זה בלעדית לתמר גת, חברת קיבוץ רעים ומנהלת הסדנה.

בטקס הילד המצטיין של המפעל להכשרת ילדי ישראל לוחץ אברהם בראשי את ידה של ילדה מצטיינת. לידם סגנו, מנחם נבו

חוויה מתקנת

המפעל להכשרת ילדי ישראל הוקם לפני 51 שנה במטרה לאפשר תנאי צמיחה והתפתחות הולמים לילדים חסרי בית, או לבאלה, שהוריהם אינם יכולים לתפקד מסיבות שונות

מאת בלהה דבורי

לפני חמישים ואחת שנה הקימה רחה פראייר את המפעל להכשרת ילדי ישראל – היום גוף מוכר בעולם ובעל מערכת קשרים מקצועיים ענפה עם ארגונים בינלאומיים.

אברהם בראשי, יו"ר הוועד המנהל של המפעל להכשרת ילדי ישראל בירושלים, אומר כי מפעל זה הוא עמותה ציבורית בפיקוח משרד החינוך והתרבות, ששמה לה למטרה לפעול ליצירת בית חם ואוהב למאות ילדים ברחבי הארץ.

בראשי: "את המפעל להכשרת ילדי ישראל יסדה רחה פראייר בתקופת מלחמת העולם השנייה, שבה היו בירושלים ילדים רבים שורדים במצוקה, ומהם, גם טעוני טיפוח שלא ביקרו במסגרת לימודים סדירה כלשהי.

פראייר שלחה את הילדים לקיבוצים ברחבי הארץ ופעלה במשך שלושים שנה למען מתן הכשרה חינוכית של הילדים, ילדים עולים, ילדי מצוקה ממשפחות עניות מרודות, ילדים שהגיעו דרך שרותי הרווחה ובאלה שהוריהם לא תיפקדו כהלכה מסיבות שונות".

הילדים יצאו לקיבוצים ושם גדלו במשפחות אומנות. תחילה היה הילד מצטרף למסגרת בית ילדים בקיבוץ עד שהגיע תוך זמן קצר להשתלבות מלאה בחיי המשפחה החדשה ובחברת הילדים בקיבוץ.

פעילות זו, המשולבת עם התנועה הקיבוצית, נמשכה, כאמור, במשך כשלושים שנה, ויש לציין את התרומה האדירה של התנועות הקיבוציות לנושא.

אך המשבר הכלכלי בתנועה הקיבוצית לא פסח על יכולתה לקלוט ילדים שאינם בני הקיבוץ.

בראשי: "לצערי פעילות זו נמצאת בשלבים שאינם מיטיבים עימה. הבעיות הכלכליות של הקיבוצים והמעבר ללינה משפחתית בקיבוצים גרמו לכך, שמעטו ההורים בקיבוצים המוכנים לקבל על עצמם טיפול בילדים שלנו, פחתה הנטייה לקבל ילד משלנו ולגדל אותו."

בראשי, שהוא איש חינוך, הצטרף לצוות העובדים ב"מפעל להכשרת ילדי ישראל" לפני שמונה שנים, אחרי תום כהונתו כסמנכ"ל במשרד החינוך.

בראשי: "המפעל מקנה לילדים מסגרת חיים חשובה, שכן בלעדיו היו עלולים להתדרדר לכיוונים שליליים. יש צורך מיידי להרחיב עוד את מסגרות המפעל כדי שיוכלו להיקלט במסגרותינו ילדים נוספים. במשך השנים פיתחו במפעל להכשרת ילדי ישראל מודל חינוכי משפחתי ייחודי המהווה מסגרת חיים הולמת למאות ילדים בארץ. עשרה ילדים מגיל 5 עד 14, חיים יחד בדירה אחת עם זוג נשוי, שהם ההורים לילד אחד או שניים, וכולם יחד מנהלים חיים הדומים לחיי משפחה ברוכת ילדים. המודל החינוכי משלב את רעיון הפנימיה עם התא המשפחתי. בבסיס המודל עומדת ההנחה, שילדים גדלים ומתפתחים בצורה הנכונה ביותר כאשר יש להם סביבה משפחתית תומכת, הכוללת הורים מתפקדים המעניקים תמיכה, חום ואהבה לילד. ואת זאת מנסה המפעל לספק. 'זוג ההורים' נבחר בקפידה, תוך שימת דגש על כך שהם מסוגלים להעניק לילדים נוספים על ילדיהם שלהם אהבה, הבנה ותמיכה. כל הפעולות הנעשות במשפחה ביולוגית רגילה מתרחשות גם במשפחתונים של המפעל שלנו".

בראשי אומר כי סדר היום במשפחה כזו זהה לזה של משפחה רגילה: בבוקר אם הבית, האמא, משכימה קום ומכינה את הילדים ליציאה ללימודים; בצהריים, כשהילדים מגיעים הביתה למשפחתון, אוכלים כל בני הבית ארוחת צהריים, נחים, ומתחילים בהכנת שעורי הבית. אחריהם מקבלים הזקוקים לכך שעורי עזר, וילדים המשתתפים בחוגים חברתיים הולכים אליהם.

נוסף על ההורים, מלווה את הילדים, בכל בית, צוות תומך ובו עובדים סוציאליים, פסיכולוגים ואנשי חינוך. הילדים לומדים בבתי הספר הרגילים בסביבה, ממלכתיים או ממלכתיים־דתיים, על פי בחירתם.

בראשי: "הצד הטיפולי מפותח ביותר בהתייחסות לגידולם התקין של ילדים שהוצאו ממסגרת החיים בבית הוריהם. קיימות בעיות טיפוליות רבות – פסיכולוגיות וסוציאליות – ורוב המקרים מתגברים עליהם הילדים בסיוע אותו צוות תומך. לעיתים מגיעים אלינו הילדים עם פיגור של שנים רבות בחומר הלימודים ובהשתלבות החברתית, וגם הם מצליחים להתגבר על הפערים בעזרת הצוות ובעיקר בסיועו של הזוג הממלא את תפקיד ההורים, המקדיש לייעודו זה את כל זמנו, 24 שעות ביממה".

הרעיון הכללי הוא לתת לילד, שלא ידע מהי משפחה 'רגילה' ואיך היא מתפקדת, חוויה מתקנת. אב הבית יוצא לעבודה בבוקר, ומסייע לילדיו בשיעורי הבית בשעות אחר הצהריים; אם הבית עסוקה בתפקידים הקלאסיים ובעיקר נמצאת כאשר צריכים אותה – שלא בדומה לנסיון החיים של רוב הילדים הגדלים במשפחתונים.

המפעל לילדי ישראל מממן את שיעורי העזר לילדים וכן את הספרים והמשחקים, ועוד. ניכר כי כל תרומה תמצא את ייעודה במקום זה, ותעשה לקידום הילדים – ביניהם ילדים עולים מרוסיה, מאתיופיה ומדרום אמריקה – ולקידום החברה הישראלית כולה.

המען לתרומות: בנק הדואר, חשבון מס' 4־01904־3 ; בנק הפועלים סניף 691 ירושלים, מס' חשבון 299080.

"כרטיס חכם" במקום מזומנים

אמצעי התשלום העתידי – "הכרטיס החכם", או כפי שהוא נקרא בארצות אירופה, "הארנק האלקטרוני" – מגיע לישראל. כרטיס זה, שהומצא על ידי הצרפתי רונלד מורנו, משחרר אותנו מהצורך לשאת מזומנים. על פניו הוא נראה ככרטיס אשראי רגיל, אבל למעשה הוא מכיל מעבד בעל כושר מחשוב וזיכרון. הכרטיס "מנהל דו שיח" עם כל מסוף של המערכת. הוא שואב ממנו מידע לצורך עדכון ומזין אותו במידע חדש. לצורך עריכת קניות ניתן לטעון את הכרטיס בסכום כסף רצוי ממסוף הבנק ולשלם באמצעותו קניות שונות עד שהיתרה מצביעה על 0. זהו עקרון דומה לזה שעליו פועל כרטיס הטלקרד, למעט העובדה שאת הטלקרד אי אפשר לטעון. יתרונו – אין חורגים מן התקציב ויש פיקוח על כל הוצאה.

בשלב הראשון יונהג השימוש בכרטיס החכם בישראל ברשתות שיווק, חברות תחבורה ציבורית ומוסדות גדולים. מאוחר יותר יצטרפו לרשת חנויות ומוסדות שונים והשימוש בו יורחב.

הכרטיס החכם מיובא על ידי על ידי חברת "סיגנר סמארט קארד", המייצגת את היצרנית חברת "אינוברטון דאטא סיסטמס" מצרפת.

איזי לונג ממליץ ולהיפך

...וחם בפנים

אני לא יודע אם שמתם לב, אבל החורף הגיע! וכמו כל בן תרבות, מכין האדם האינטליגנטי את עצמו לקראת התקופה הקרה והרטובה הזו. כמו שמצאנו כתוב: "אוגר בקיץ בן משכיל" (משלי, שם שם).

ונתחיל במרקים – כיון ש"אין חורף טוב בלי מרק טוב." (א. ל. שם, שם).

הראשונה – סידרת "מרק נמס ועוד" של תלמה בחמישה טעמים: ירקות, פטריות, עוף זך, עוף מוקרם ועגבניות, שפותחה מ"נמס בכוס" הוותיקה והמוכרת.

מחיר לצרכן: 5.45 וחם בבטן.

וארבעה מרקים חדשים של סנפרוסט: שעועית, ברוקולי, כרובית ועוף. 400 גרם בשני מיכלים נפרדים, כל אחד בן שלוש מנות מרק. המחיר: 6.98 לשש מנות מרק מהביל. לפחות שבפנים יהיה לנו חם.

ללמוד מהנסיון

החורף שלנו זה שום דבר בהשוואה לחורף של אחרים.

ואם חכם כבעל נסיון זה מי שלומד מנסיון של אחרים, אז אולי כדאי ללמוד מהרוסים ולקראת החורף להכניס קצת וודקה הביתה.

ולא חייבים לקנות דווקא סמירנוף ואבסולוט. יש לנו וודקה משלנו, "סטופקה" של כרמל מזרחי, שאם אתה שומר אותה בפריזר עם הכוסות, היא לא יותר גרועה מכל וודקה אחרת, אפילו להיפך.

המחיר: לא כתוב, אבל אחרי שתי לגימות זה גם לא כל כך חשוב.

...ולאנטי וודקה

מי שהוודקה קשורה אצלו בזכרונות רעים מהמשטר הסובייטי ומי שסתם מעניין לטעום גם דברים שכמותם הוא לא ידע עליהם, מוזמן לטעום מה"קרנבס אמדו לבך".

כבר יותר מחמישה דורות, כך מספרים לנו, מייצרים את השנפס הזה בעיירה וינצ'נזה שבאיטליה והוא מכיל 40% כוהל, פרי הערער ושורשים וצמחים אלפיניים.

וכמו עם הוודקה, אם באלפים שותים את זה, אז גם בחורף שלנו אפשר לנסות.

מייצרת אותו משפחת רוסי ביחד עם עוד משקאות בטעמי אוכמניות, פטל, תות שדה, שזיפים ואפרסק, והם ממליצים להחזיק אותו, כמו את הוודקה, בפריזר – חורף או לא חורף.

מחיר הקרנבס 115 ש"ח, ויתר הטעמים 75 לבקבוק.

וממליצים לא לצאת לכביש חלק ורטוב אחרי ששותים אותו.

ראו הוזהרתם...

ואם נחלה... חס וחלילה

אז מעבדות "רפא" מכירות לנו את ה"קלגרון", טבלית מציצה ללא מרשם במיגוון טעמים: תות, לימון, תפוז ועכשיו גם מנטה, להקלה בזמן דלקת וכאבי גרון ולטעם טוב בפה, במחיר: 9.10 ש"ח.

ו"פרומדיקו" מקדימה חיסון לשפעת ומשווקת לנו את ה"וקסיגריפ" במחיר 16.33 לחיסון, כולל מזרק המוכן להזרקה, והיא ממליצה לחסן בעיקר רופאים הנחשפים לחולים.

החיסון טוב נגד שפעת מסוג A ו־B ומי אני שיעמוד ביניכם ובין הבריאות שלכם.

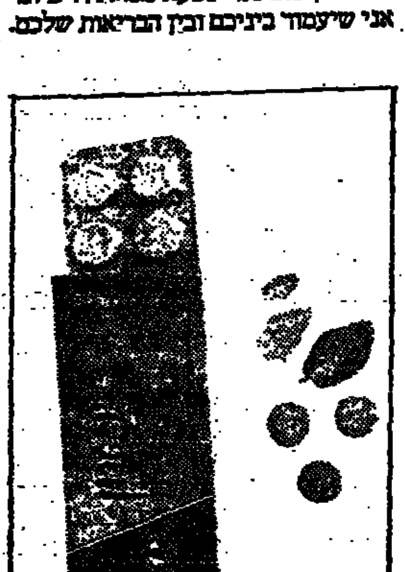

מפוך... מפוך...

מרק וודקה מחממים מבפנים, אבל מה יהיה בחוץ?

בחוץ צריך ללבוש מעילים ומעילים מחממים הם מעילים עטויים מפוך, כאלה שכבר בקושי רואים היום.

פוך זה לא כמו שעושים בבית חרושת; פוך זה נוצות של אווזים, שהטבע יצר כדי שלאווזים לא יהיה קר.

אז מה שטוב לאווז טוב כנראה גם לנו והאחים פריד, יצרני פוך ותיקים, מייצרים לנו גם שמיכות וגם מעילים ומציעים לנו דובונים ומעילי סקי בכל הגדלים ובכל הצבעים, החל מ־199 ש"ח למעיל.

להשיג ברשת חנויות פריד סנטר, ולהודות, כי גם החורף וגם המבצע לא יימשכו לעולם.

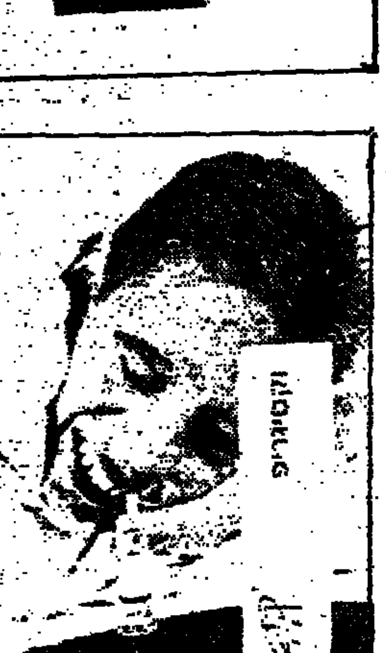

ואחרון, לא תאמינו...

חברת "פלדמן" מצפה ביחד איתנו לבוא החורף כדי למכור לנו...

את הקרמבו.

וניתן למשווק לדבר:

"על בסיס של ביסקוויט פריך ניצבת לה להתפארות עדימה קצפת עטופה בשוקולד חלב – מעין שאין כמוהו.

ה"מנבר" נימוח (כמו בחיים! א.ל.) בפה בין רגע ומיד נשלחת היד וקולפת את נייר הכסף מהקרמבו השני... והשלישי...

"מנבר" מגיע בטעמי וניל, שקולד, בננה ותות."

סוף ציטוט. ותראו לי מישהו שיכול לעמוד בפני זה!!!

מחיר לצרכן 7.68 ל־12 ערימות קצפת כאלה.

וחורף חם עם קרמבו שיהיה לכולנו.

נחנך מכון לאסטרונומיה באוניברסיטת תל אביב

מאת עובד שוהר

אוניברסיטת תל־אביב חנכה בשבוע שעבר את המכון לאסטרונומיה ע"ש ריימונד ובברלי סאקלר, שפועל במסגרת בית הספר לפיסיקה ולאסטרונומיה בפקולטה למדעים מדויקים.

במכון החדש יערכו מחקרים באסטרונומיה ובאסטרופיסיקה. בתחום התיאורטי נערכים מחקרים בקוסמולוגיה, במבנה והתפתחות כוכבים, היקום הקדום, ותהליכים גרעיניים בכוכבים ובגאלאקסיות. לווין מחקר של נאס"א גילה לפני כשנתיים תגלית מרעישה של תנודות בקרינת הרקע. תיאורטית ניבאו את התנודות הללו כבר לפני עשור ויותר, אבל זו הפעם הראשונה שנתגלתה התופעה הנסיונית. במכון חוקרים את הקשר בין התנודות האלה והיווצרות גאלאקסיות וקרינת הרקע בתחום קרינת ה־X.

כן נערך מחקר תיאורטי ביחסות כללית, ומבנה של כוכבי נויטרונים ובשאלה, מה קרה בחלקיק הראשון של השנייה לאחר היווצרות היקום, או בשפת האסטרונומים ב"עידן האינפלציה".

בתחום הניסיוני נערכים מחקרים העוסקים במדידת המחזור של כוכבי נובה (כוכבים מתפרצים), בחיפוש אחר ננסים חומים (כוכבים בעלי מסות נמוכות ביותר, פחות מעשירית ממסת השמש, אשר לא מתקיימות בהם ריאקציות גרעיניות ולכן יש קושי בגילוים); מערכות של פלאנטות ליד כוכבי לכת אחרים; תכונות של גאלאקסיות בתחום האינפרא־אדום; גאלאקסיות בתוך צבירים; עדשות כבידה (תופעה של עיקום קרני אור, כאשר הקרניים עוברות ליד גוף בעל מסה גדולה); וקוואזרים (תופעה במרכז גאלאקסיות) וגאלאקסיות פעילות.

במצפה הכוכבים של אוניברסיטת תל אביב ע"ש פלורנס וג'ורג' וייז, במצפה רמון, נתגלה באחרונה שגם בכוכבי נובה צעירים (מיד לאחר התפרצות הנובה) קיימת דיסקת ספיחה, דבר שלא היה ידוע עד כה.

חוקרי מצפה הכוכבים משתתפים בפרוייקט הבינלאומי של WET (WHOLE EARTH TELESCOPE), שבו טלסקופים בעשרות מצפים בשש יבשות צופים באותו כוכב משתנה לתקופה בת 10 ימים. השתתפות מאפשרת לצפות בכוכב 24 שעות ביממה ולמדוד תופעות שאין שום דרך למדוד אותן במצפה יחיד, משום שהלילה מאפשר לכל היותר 10 שעות צפייה.

חוקרי מצפה הכוכבים במצפה רמון משתתפים גם במחקרים הנעשים באמצעות טלסקופ החלל האבל. הם גילו בתחום האולטרה־סגול מיני קוואזרים ומרכזי גאלאקסיות, שאי אפשר היה לראותם מטלסקופ על פני הארץ. כן מנצלים אנשי המכון את טלסקופ החלל האבל למחקר רדיו־קוואזרים.

לאחרונה השתתף צוות גדול של חוקרי מכון סאקלר יחד עם כל קהילת האסטרונומים הבינלאומית בתצפיות התנגשות של השביט שומייקר־לוי בכוכב הלכת צדק.

הפרוייקט הנסיוני הגדול ביותר המתבצע במכון הוא בניית טלסקופ החלל של ישראל.

המכון לאסטרונומיה נחנך במעמד ד"ר ריימונד ה. סאקלר, יושב ראש כבוד של חבר הנאמנים של אוניברסיטת תל אביב. ד"ר סאקלר תומך גם במכונים לאסטרונומיה באוניברסיטת קיימברידג' באנגליה, באוניברסיטת ברקלי בקליפורניה ובמכונים בהולנד ובדנמרק.

מזון מהונדס ואלרגיות

חברת הזרעים הגדולה "פיונירּ" הפסיקה פיתוחם של פולי סויה מהונדסים מחשש שצריכתם עלולה לגרום אלרגיה.

כאחוז עד שני אחוזים מהאוכלוסיה סובלים מאלרגיית מזון כלשהי, כלומר 2.5־5 מיליון בני אדם בארה"ב בלבד. רוב אלרגיות המזון גורמות לפריחה או רגישות מעיים. לעתים רחוקות התגובה, עלולה להיות חריפה יותר ולהתבטא בהלם אנפילקטי, המלווה בקשיי נשימה, נפילה בלחץ הדם ואיבוד הכרה. כל חומרי המזון הגורמים לאלרגיה הם חלבונים. בסיוה למזון מסוים, למשל תפוחי אדמה, יועבר גן המקודד לחלבון אלרגני, למשל מרגים – האנשים הרגישים לחלבון הרגים יעשו רגישים גם לתפוח האדמה המהונדס.

"פיוניר" הכניסה לפולי סויה גן מקודד לחלבון בעל תכולה גבוהה של החומצה האמינית מתיונין, כדי להפכם למזינים יותר. גן זה נלקח מאגוז ברזילאי, שידוע כגורם אלרגיות מזון. החברה ביקשה מחוקר באוניברסיטת נברסקה לבדוק האם פולי הסויה המהונדסים עלולים להיות אלרגנים. החוקר, סטיב טיילור, בדק את דמם של אנשים אלרגיים לאגוז הברזילאי ומצא בשבעה נבדקים מתוך תשעה, נוגדנים שהגיבו עם תמצית מפולי הסויה המהונדסים. עדות זו חזקה דיה להקיש שאכילת פולי סויה אלה עלולה לגרום לאלרגיה באנשים רגישים. כתוצאה מכך החליטה החברה להפסיק את תוכניתה לשווק פולי סויה אלה ולחפש מקור אחר לגן עשיר במתיונין.

חברה זו הוכיחה גישה מדעית אחראית ביותר, בהציבה את טובת הציבור, ואפילו מיעוט קטן בו, לפני שיקולים כלכליים. יש לקוות שחברות ביוטכנולוגיות אחרות, המפתחות מזונות מהונדסים, ילכו בדרכה ויבדקו את מוצריהן לפני שיווקם.

מענקים למחקר אסטרונומי וחקר על־מוליכים באוניברסיטת תל אביב

מאת יאיר אחי־שהר

בית הספר לפיסיקה ולאסטרונומיה של אוניברסיטת תל־אביב זכה בשניים מתוך חמישה מענקים מיוחדים מטעם הקרן הלאומית למדע, בניהול האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים, להקמת מוקדי מצויינות מחקרית. מדובר בסכומים של 300,000 דולר לכל שנה במשך שלוש שנים, ובסך הכול 900,000 דולר לכל מרכז.

מטרת הקרן הלאומית לאפשר לקבוצות של מצויינות מחקרית להתחרות עם עמיתים בחוץ לארץ על ידי הקצבת סכומים ניכרים, שיאפשרו זאת. מדובר בתחומי מחקר בסיסי שבהם יש לקבוצות המחקר יתרונות של חדשנות, ובעיקר שיתוף פעולה בין מספר קבוצות או מספר תחומים. מדענים בתחומי מדעים מדוייקים והנדסה, ומדעי החיים ורפואה, נתבקשו להגיש הצעות מחקר. הוגשו 17 בקשות מחקר במדעים מדוייקים ו־11 בקשות במדעי החיים ורפואה, שנשלחו למדענים בחוץ לארץ, ביניהם בעלי פרס נובל, לחוות דעת הן ביחס לתוכנית המחקר והן ביחס להשתלבות המדענים בקבוצת מחקר בין־תחומית ובין אוניברסיטאית.

מתוך חמש הקבוצות שזכו במענק בישראל זכו באוניברסיטת תל־אביב המרכז לאסטרונומיה באורכי גל שונים והמרכז למחקר ולאפליקציות של על־מוליכים בטמפרטורות גבוהות.

בדרך כלל תמכה הקרן במחקרים בסכומים של 20,000 עד 30,000 דולרים לשנה. הפעם, לראשונה, המענק מאפשר פעילות מחקרית משמעותית. במרכז לאסטרונומיה שותפים חמישה חוקרים ראשיים, כולם מן הסגל לאסטרונומיה ואסטרופיסיקה באוניברסיטת תל־אביב: הפרופסורים חגי נצר, שהוא גם מרכז הפרוייקט, אליה ליבוביץ וצבי מאו"ה, ד"ר שרה בק וד"ר נוח ברוש. המענק בא לאפשר את שילוב הפעילות במצפה הכוכבים ע"ש פלורנס וג'ורג' וייז במצפה רמון עם טלסקופ־החלל של אוניברסיטת תל־אביב, שישוגר, על פי התוכנית, ב־1996 באמצעות לווין רוסי.

הציוד במצפה הכוכבים יוחש לקראת 1996, מועד שיגור הטלסקופ לחלל. תירכש מצלמה דיגיטאלית חדשה, שתכסה שטח גדול יותר של השמים מזה שמכסה המצלמה הקיימת, בהתאמה עם טלסקופ החלל, וכן יירכש מכשור אופטי מתכוונן לשיפור הראות האסטרונומית במצפה.

המענק ינוצל גם להכנות באוניברסיטה לקראת שיגור טלסקופ החלל, כולל השתתפות בניסויים שנערכים בחברת אל־אופ לבדיקת המכשיר לפני השילוח ולהתאמת מערך קליטת הנתונים – מחשוב ובניית תוכנה – הכול בעבודה עצמית.

חלקו השני של המענק ישמש למימון עיבוד הנתונים שיגיעו מטלסקופ החלל וממצפה הכוכבים לאחר השילוח לצורך מחקר משולב מהקרקע ומהחלל של שלושה שטחים עיקריים באסטרונומיה: אוכלוסיית הכוכבים בגאלאקסיה; תכונות של גאלאקסיות בתחום האולטרא־סגול; וקוואזרים וגאלאקסיות פעילות.

מענק המחקר לעל־מוליכות ניתן לצורך שיתוף פעולה מחקרי בין הפרופסור גיא דויטשר מאוניברסיטת תל־אביב, הפרופסור יוסף ישורון מאוניברסיטת בר־אילן והפרופסור גד קורן מהטכניון, והיא עולה בקנה אחד עם מטרת הקרן לעודד סינרגטיות בין קבוצות מחקר ובין תחומים.

קבוצתו של פרופ' דויטשר תשקיע בעיקר במחקר חדשני בשלושה תחומים: ראשית, תיחקר האפשרות להשתמש בחומרים העל־מוליכים החדשים לשימוש במעגלים משולבים לשידור ולקליטה של תדרי תקשורת. יתרונם של המעגלים המבוססים על חומרים על־מוליכים חדשים בכך שהם מאפשרים להעלות את הצפיפות של ערוצי השידור עד פי 10. קיימת בעולם מצוקת תדרים והגדלת מספרם חשובה לתקשורת לוויינים, מטוסים ותקשורת סלולארית.

מענק המחקר איפשר לחוקרים מאוניברסיטת תל אביב להזמין ציוד הנחוץ למחקר בסיסי על התנהגותם של החומרים החדשים בתדרים גבוהים. הקבוצה תבדוק מעגלים המיוצרים בתל אביב, וגם בטכניון, בשיטות שונות כדי להשוות ביניהם.

תחום נוסף של שיתוף פעולה בין פרופסור דויטשר ופרופסור גד קורן מהטכניון הוא פיתוח של צמתי ג'וזפסון, המאפשרים בנייה של התקנים רגישים ביותר לשדה מגנטי. להתקנים אלה פוטנציאל גדול ככלי אבחון רפואי, למשל באבחון הפרעות שונות בפעילות המוח.

המענק ישמש למחקר בסיסי של התכונות הספקטרוסקופיות והמנגנון של העל־מוליכות בחומרים החדשים. לא ידוע אם המנגנון של המוליכים בטמפרטורות גבוהות דומה, או שונה, מזה של המוליכים הישנים בטמפרטורות הנמוכות, למרות עבודות רבות שעוסקות בכך בעולם.

הקבוצה מאוניברסיטת תל־אביב מובילה בעולם בשיטה מקורית המבוססת על הזרקת אלקטרונים לחומר באמצעות מחט זהב צרה ומדידת התגובה. על פי נתוני המחקר שהתקבלו עד כה נראה שמנגנון הפעולה שונה.

הבנת התכונות של מוליכות־על עשויה להביא ליישומים נוספים של חומרים על־מוליכים.

כן יעסוק המחקר, בשיתוף פעולה בין פרופ' דויטשר ופרופ' ישורון, בשיפור תכונות העל־מוליכים על ידי הוספת אטומים זרים לחומרים ועל ידי שינויים קלים במבנה. תוספות אלו מאפשרות לשפר את תכונות העל־מוליכות בשדה מגנטי גבוה. השימושים של החומרים החדשים כוללים אחסון אנרגיה מגנטית בסלילים על־מוליכים, תחום שבו עוסק פרופ' ישורון.

אנתרופולוגיה

הגילוי החשוב ביותר מאז לוסי

גילוי של פרופ' יואל רק מאוניברסיטת תל־אביב באיזור מדברי של אתיופיה פתר את תעלומת צורתה המורפולוגית של גולגולת, המשתייכת לאבות אבותיו הקדומים ביותר של האדם

פרופסור יואל רק בתוך שברי גולגולת בְּעֵת הגילוי. בתמונות הקטנות – בני שבט האפאר

אחרי כעשרים שנות המתנה, מאז נקטע המחקר האנתרופולוגי באתיופיה בראשית שנות השבעים, כשנראה היה שאפסה התקווה למצוא גולגולת שלמה של אבות אבותיו הקדומים ביותר של האדם, AFARENSIS AUSTRALOPITHECUS, הגיע עליה את ידו פרופ' יואל רק מאוניברסיטת תל־אביב באחת הגבעות השוממות של צפון אתיופיה.

הממצא שם קץ לוויכוח המדעי הנמשך זה עשרות שנים, על מיקומו של מין זה בהירורכיית האבולוציה האנושית. "דהויין, בתלומותיו הוורודים ביותר לא יכול היה לחזות יצור דמיוני שכזה, שבמובנים רבים הוא שימפנזה ובמובנים אחרים – אדם", אמר פרופ' רק, מהחוג לאנטומיה ואנתרופולוגיה בפקולטה לרפואה על שם סאקלר.

בשנת 1974, מסביר פרופ' רק, התגלה באותו אזור מדברי באתיופיה שלד השייך למין A. AFARENSIS המכונה "לוסי", שתרם רבות להבנת האנתרופולוגים את המאפיינים של אבותנו הקדמוניים. השלד השתייך ללא כל ספק להולך על שתיים, אבל למרבה הצער היה נטול גולגולת: לו עצמו, מומחה למורפולגיה של הפנים, לא נותר אלא לנחש, כמו יתר עמיתיו, מהי חוותה של הגולגולת העלומה.

בסוף שנות השבעים נעשה ניסיון, שגם פרופ' רק נטל בו חלק, לשחזר גולגולת על ידי צירוף פיסות עצם, השייכות לפרטים אחרים. התוצאה הולידה גולגולת בעלת דמיון מפתיע למדי לזו של השימפנזה, וקבוצת החוקרים אף העריכה, שנפח מוחו של AFARENSIS A. דומה גם הוא לזה של השימפנזה. אולם עבודתם ספגה ביקורת חריפה: נטען בלפיה שאינה מהימנה דיה, וכמה אנתרופולוגים אף הרחיקו לכת וטענו, שהגולגולת המשוחזרת הורכבה משרידים של שני מינים שונים מ־A. AFARENSIS וממין קדום לו, שעדיין לא נתגלה ולא הוגדר.

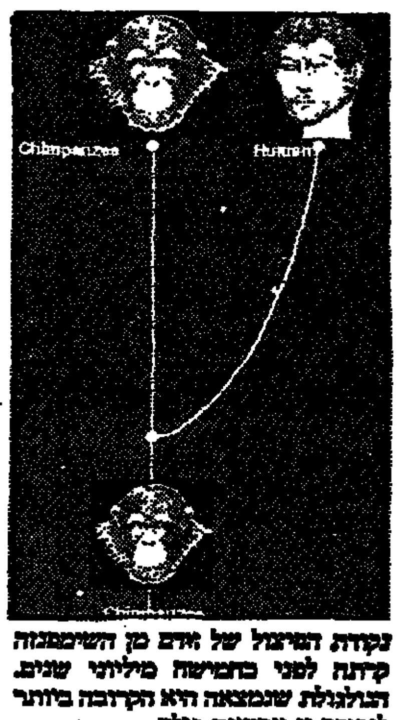

נקודת הפיצול של אדם מן השימפנזה קיימת לפני כחמישה מיליוני שנים. הגולגולת שנמצאה היא הקרובה ביותר לנקודה זו מבחינת גילה

מלמעלה למטה: גולגולת אדם בן ימינו; הגולגולת שנתגלתה ע"י פרופ' רק באתיופיה; גולגולת שימפנזה

נפח מוח זעיר

תגליתו של פרופ' רק פתרה את התעלומה. הגולגולת דומה לזו של קוף מכל היבט אנטומי שהוא: נפח מוח זעיר, לסת בולטת ורכסי גבות עיניים בולטים. המאפיין היחיד המבדיל בינה לבין זו של השימפנזה – מין שהופיע מיליון או שני מיליון שנים קודם לכן – הוא המיקום של החור בבסיס הגולגולת, המאפשר את הקשר בין חוט שדרה למוח. מיקומו מעיד על הליכה זקופה – עדות נאמנה לכך, שA. AFARENSIS הוא חוליית הביניים הקדומה ביותר בין השימפנזים יושבי העצים לבין קרובם היושב עלי ארץ – האדם.

זאת ועוד, העובדה שהגולגולת היא של A. AFARENSIS בן שלושה מיליוני שנים – צעיר במיליון שנה מעצמות A. AFARENSIS הקדומות יותר – בנות כארבעה מיליוני שנים – מאששת את ההנחה, כי אכן הוא השתייך למין שהתקיים באותה צורה מורפולוגית במשך שנים רבות. עובדת היותו בעל נפח מוח קטן לא הפריעה לו לשרוד כמין במשך למעלה מ־900,000 שנה.

פרופ' רק יכול היה רק לשער את דבר קיומו של הממצא, אבל עד שנת 1990 המלחמה והרעב מנעו את המשך החיפושים באזור זה של אתיופיה, בו נתגלו "לוסי" ומאובנים אחרים בשנות השבעים. העוינות שהפגינה אתיופיה כלפי ישראל היוותה מכשול נוסף.

משחודש פרוייקט המחקר באזור, ב־1990, הוזמן פרופ' רק על ידי עמיתיו מהמכון לחקר מוצא האדם בברקלי (וויליאם קימבל ודונאלד יוהנסון), שם השלים את לימודיו לתואר שלישי, להצטרף למשלחת כמומחה לאוסטאולוגיה (מדע העצמות) של האדם. התנאים היו קשים. הצוות הקים את מחנהו באזור האפאר – חבל ארץ הנשלט על ידי שבטים נוודיים הנתונים במצב מלחמה, ושחומו מגיע ל־50 מעלות צלסיוס. על בטחונם של האנתרופולוגים הופקדו בני שבט האפאר המושים.

200 חלקי גולגולת

"לאנשי השבט יש מילה מיוחדת למאובנים, המבדילה אותם משרידי עצמות רגילים, שכן מאובנים הם חלק משגרת חייהם", אומר פרופ' רק, "מאובנים בני מיליוני שנה, וכהם מאובני פילים, היפופוטמים, קרוקודילים וג'ירפות, נחשפים בהדרגה מתוך שכבות הסלע, כחלק מתהליך הבלייה הטבעי". היה זה בשעות אחר הצהריים של אחד מימי תחילת עונת החפירות ב־1993, כשפרופ' רק הבחין בשריד העצם של חלקה האחורי של הגולגולת. במרחק של כמטר אחד מאותו שבר עצם זעיר נמצא חלק מהלסת העליונה וחלק מבסיס הגולגולת.

בסופו של דבר נתגלו למעלה מ־200 חתיכות, ונדרש חודש של עבודה קפדנית לאחות אותן לגולגולת שלמה אחת.

"מה ההתרגשות הרבה", שואל פרופ' רק, בהתייחסו לכיסוי התקשורתי העולמי לו זכה גילויו המרעיש – מדענים ייחלו לו זה למעלה מ־20 שנה ולמעשה מאז יצא דרווין עם תיאורית ההתפתחות שלו לפני 130 שנה ויותר.

(מתוך "האוניברסיטה", בטאונה של אוניברסיטת תל אביב)

ספר חדש

"מבוא למטאורולוגיה"

מאת דויד פאיאנס

תעתועי מזג האוויר והכשלון המטעה-תמידי של חזאי "שבשבת" לנחש את העומד להתרחש, מעלים למישור ההתעניינות של רבים מן הציבור הישראלי את השאלה: כיצד מתבצעת תחזית מזג האוויר? על מה היא מתבססת? ומדוע היא כל כך שבירה ונתונה לתנודות?

אל השאלות הללו מצטרפות שאלות יותר כלליות ומסקרנות, כמו: האם יכולים הוריקנים להתרחש גם בישראל? האומנם משנה האדם, במעשיו ובמחדליו, את אקלים כדור הארץ? מהו החור בשכבת האוזון, שכל כך הרבה מדברים עליו, והאם אנו, או בנינו, צפויים באמת לסכנת הכחדה בגללו?

אצל רבים מאיתנו נותרו השאלות הללו, המתעוררות מחדש כל אימת שמתחולל אסון־טבע – סופה או שיטפון – בחלק כלשהו של עולמנו, ללא מענה. עתה נוכל לספק את סקרנותנו בנושאים אלה, ובנושאים רבים נוספים, על ידי עיון בספרם של יואב יאיר וברוך זיו "מבוא למטאורולוגיה", שהופיע לא מכבר בהוצאת האוניברסיטה הפתוחה.

הספר מיועד במקורו להקנות ידע והבנה בסיסיים על המתרחש באטמוספירה. מתוארות ומוסברות בו תופעות אקלימיות מגוונות, המוכרות לכולנו מחיי היומיום, תוך הבהרת המנגנונים הפועלים באטמוספירה והחוקים הפיסיקאליים שעליהם הם מבוססים בלשון פשוטה ומבלי להיכנס יותר מדי לפרטים טכניים־מתימטיים מסובכים.

למעשה, זהו קורס ללימוד עצמי, במתכונת המקובלת באוניברסיטה הפתוחה, אשר מכיל ארבע יחידות – 1. מבנה האטמוספירה, 2. האוויר בתנועה, 3. עננים ומשקעים 4. מערכות מזג־אוויר.

היחידה הראשונה, מבנה האטמוספירה, מקנה מושגים בסיסיים על מרכיבי האוויר השונים, על תהליכי היצירה וההרס של כל אחד מהם, על תופעות סביבתיות שונות ועל המחזור המעגלי המתבסס על כניסתם של מרכיבי האוויר לאטמוספירה ויציאתם ממנה. בשער זה מובאות התיאוריות השונות על מקורה והיווצרותה של האטמוספירה של כדור הארץ, תוך השוואה לנעשה על כוכבי הלכת מאדים ונוגה, ומצויינות הסיבות להבדלים בהתפתחות של כל אחת מהאטמוספירות. כן נלמד פה איך לחשב את הלחץ ואת הטמפרטורה בכל גובה נתון באטמוספירה ולתאר את ספקטרום הקרינה של השמש ושל כדור הארץ, את השוני שביניהם ואת מאזן הקרינה באטמוספירה של כדור־הארץ.

מושג נוסף שזוכה להבהרה ביחידה זו הוא "אפקט החממה" על השלכותיו האפשריות.

היחידה השנייה, האוויר בתנועה, עוסקת בתנועתו המתמדת של האוויר, שהיא לעיתים מתונה ולעיתים פראית, באנרגיה הנוצרת מתופעות מזג האוויר ובמושגים בסיסיים של לחץ האוויר ומיפויו. מן העיון ביחידה זו נלמד להכיר מפות סינופטיות, לזהות מרכזי שקעים ורמות על פי שדה הלחץ, או שדה הרוח, להסביר את הגורמים העיקריים להתהוות שקעים ולזהות אזורים המועדים להיווצרותם, להסביר את ההבדל בין משטרי הטמפרטורה בים וביבשה, ואת השפעת הרוח באזורים הקרובים לים.

היחידה השלישית, עננים ומשקעים, מתארת את דרכי היצירה של עננים באטמוספירה, את תכונותיהם הפיסיקליות ואת התהליכים המתרחשים בתוכם. אנו לומדים להכיר את הגשם והברד, סופות ברקים וענני סערה, עננים נושאי משקעים וסוגי עננים אחרים הנראים בשמי ארצנו. בתום העיון ביחידה זו נבחין בין תנאים ליציבות או לאי־יציבות באטמוספירה והשלכותיהם על התפתחות העננים; נבין את היווצרות הערפל לסוגיו; נכיר את הכוחות הפועלים על חבילת אוויר בתנועה אנכית ואת תהליכי גידול הטיפות בעננים עד היווצרות גשם; נכיר את המבנה החשמלי של ענני סערה ואת התהליך היוצר מכת ברק.

היחידה הרביעית, מערכות מזג האוויר, מדריכה אותנו כיצד לתרגם את הידע שרכשנו בשלוש היחידות הקודמות ללשון מעשית יותר. היא עוסקת במנגנון ה"צירקולציה הגלובאלית", המעביר אנרגיית חום מהאיזור המשווני לאזורי הקטב; המאפיינים האקלימיים של אזורי הארץ השונים על פי מערכות הלחץ המומצעות; במאפייני זרימת הרוח וחיקתם למזג־האוויר; בתרומתם של מימי האוקיינוסים לצירקולציה הגלובאלית; בסוגי סערות הפוקדות אזורים שונים בעולם ובמאפייניהן.

סך הכול – קשת רחבה של נושאים מאלפים.

העיון בספר זה מעשיר את עולמו של הקורא, מרחיב את השכלתו בתחום עלום זה, שהוא חלק מחיי היומיום שלנו, אך עדיין אינו נותן תשובה מלאה וממצה לתהפוכות מזג האוויר, שכן תשובה כזאת עדיין לא מצוייה בידי האדם, אשר עם כל חכמתו ויתרונו האיכותי הוא רק פרט אחד קטן בתוך היקום המופלא הסובב אותו.

בספר 295 עמודים, הוא מלווה תרשימים ותצלומים רבים ומחירו 46 ש"ח.

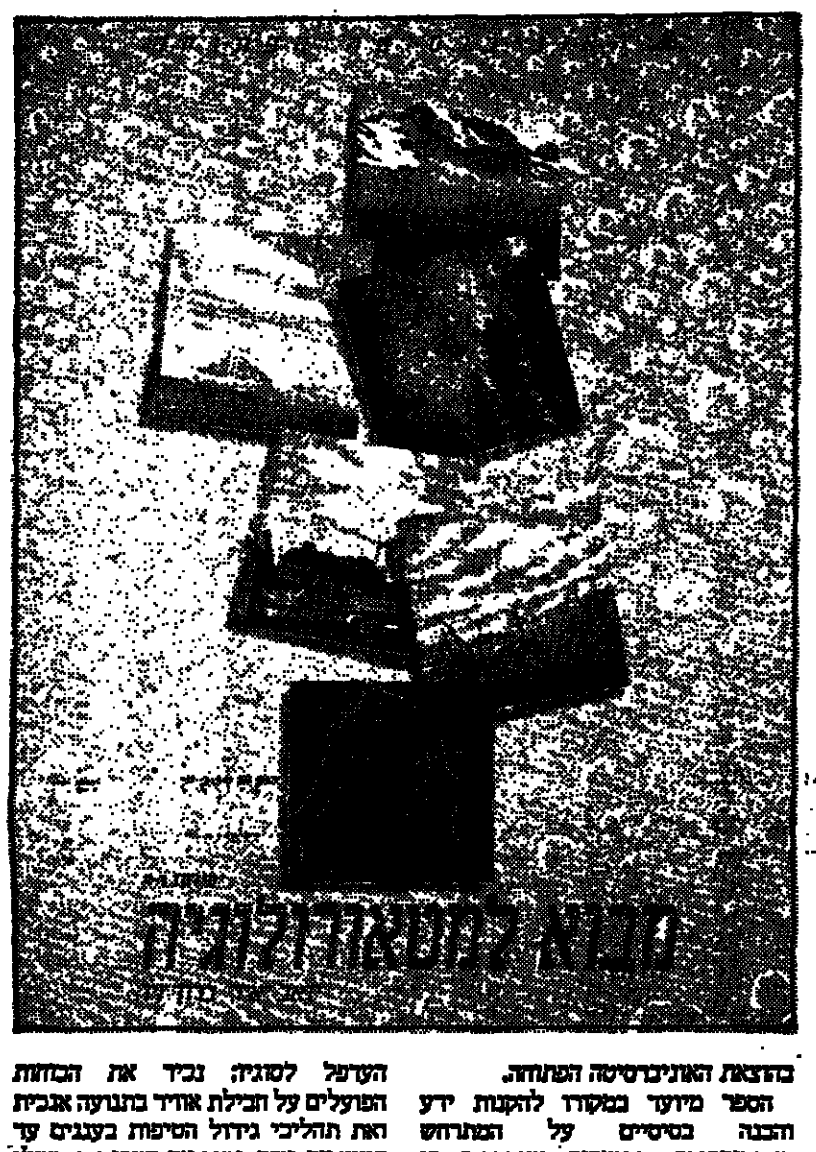

האוזון יתאושש

מאת איתן ישראלי

ועדה בינלאומית, הכוללת 226 מומחים, בודקת את הידלדלות שכבת האוזון. הוועדה, שכונסה על־ידי הארגון המטאורולוגי העולמי ותכנון הסביבה של או"ם, צופה שאם יופסק השימוש בחומרים הורסי־אוזון עד 1997, כפי שקבע "פרוטוקול מונטריאול", תתאושש שכבת האוזון ותחזור למצבה הקודם תוך פחות מ־50 שנה. תחזיות קודמות הצריכו, כי שיקום האוזון יארך בין 75 ל־100 שנה.

התחזית האופטימית החדשה מתבססת על ממצאים, המראים כי האטמוספירה מסוגלת לנקות את עצמה מהר יותר מכפי שסברו עד כה. ריכוז תרכובות הכלור והברום, המפרקות את האוזון, יגיע לשיא ב־1998 ועד אז תרד רמת האוזון בין שבעה ל־13 אחוזים בהשוואה לזו שבשנת 1960. ירידה זו ברמת האוזון תגרום לעלייה של שמונה עד 15 אחוזים במקרי סרטן כתוצאה מקרינה.

בפגישת חברות "פרוטוקול מונטריאול" בניירובי, המיועדת לדצמבר 1994, יידונו הצעות להגבלות נוספות על שימוש בחומרים הורסי־אוזון. לדעת הוועדה, הוצאה משימוש של מתיל־ברומיד, המשמש חומרי חיטוי בחקלאות, והגברת קצב הוצאת תרכובות פחמן־כלור־פלור עשויה להקטין את זמן התאוששות שכבת האוזון בכ־15 שנה.

בורסה

מניה	שער		מחזור	שינוי	שינוי ב%	היצע/ביקוש
דנדור	154		23000	-8	-49	-34761
דיסקיני	3224			-66	-2	-2467
אז	310		2080	-4		-2500
אז אפ1	62		3	-12	-08	-1854
סוריקדור	178		2808			-3596
סורייסאינב	1697		3495			-258
יזומה	1847		480			-665
ילר	530		1377	-5	-09	-1377
לבלב	1967			-30	-15	-2300
לידן	1302		680			-320
לידן אפ1	449	בה	677	-128	-222	-3073
לידר	616		10483			-6194
לידר אפ ב	321	בה	3000	-6	-13	-3089
לידר אפ ג	143		2400	-25	-149	-15513
מירג	110	בה	27000	-1	-09	-7486
מירג אפ1	64		14739	-1	-23	-14739
מירג אג א	80		43000	-2	-24	-28008
מנופים	118	תב	9185	-1	-08	-8793
מנתוי	218		8889	-7	-31	-21889
מרכזית גיע	549		7347			
מרכזיג אפ2	266	תב	1519	-47	-15	-3295
נבנסיוהשק	4364			-22	-05	-34
נבנסיוהשק אפ1	630		1475	-33	-5	-1903
נבנסהשקאא	58	בה	1054805	-1	-25	-1803917
נה	384		1			-2
נה אפ1	38		4545	-16	-30	-4545
נה ארבל	121		8945			
נשראה	450		32			-32
סהר גיע	525	בה	600	-16	-3	-2661
סהר גיעאפ1	99		1764	-11	-10	-4469
סילימון יע	918		1300			-1293
עמק	208	מב		-23	-10	-19348
צמיחה	284	שב				
צמיחה אג א	116					
קיאשרא אפ2	39		32609	-6	-133	-208341
קיאשרא אגא	90		54504	-2	-22	-284954
קיטורים	1463		760	-38	-25	-980
קיטורים אפ1	357		1470			+1470
קיטאל	404		14053			-23021
קיטאל אפ1	100		6083	-10	-91	-13153
קיטאל אג א	108		80000			-33857
קיטאל אג ב	78		75300	-1	-13	-86674
קלדור	271		4707			+1974
קפיטל	400	שב				
קפיטל אג א	79		3			-3
רוזבאר	85	בה	22000	-6	-71	-111330
רוזבאר אפ1	25		4131	-4	-146	-30682
רמטור 1	521	בה	4500	-17	-32	-7967
רמטור 4	347	מב		-38	-99	-26394
שלג	201		6846	-8	-38	-16862
שלג אפ1	50		4796		-1	-5526
תקור	304		1979	+9	+31	+5791

היפרטי נכס

מניה	שער		מחזור	שינוי	שינוי ב%	היצע/ביקוש
גבעות יהש	6	בה	454966			+2155
דלק נפט	1840	בה	1556	-424	-187	-2727
דלק קד יהש	6		1042566	-	-101	-972566
הגל אפ ה	4		218382	-	-21	-1168260
לפידות יהש	18		33707	-	-11	-260182
לפידות אפא	5		4850	-	-10	-78242
מודיעין יהש	6		119381	-		-272583
מודיעיןאפ2	3		137340	-	-95	-210672
נורדן יהש	29		150000	-	-03	-106485
נורדן נאפ1	3		64000	-	-93	+173118
נפטא חפיהש	33	בה	291052	-1	-4	-462669
נפטאחיפאפב	9		44236	-1	-118	-566350
רציו יהש	3	בה	490746	-	-31	-828207
שדות יהש	8		197728			-197728

משתנים נכון ליום 05.12.94

שם מניה	שער נק.	שינוי נק.	ש. אחוז	ע.ע	ת.ב.
קרדן השק 5	349	-17	-4.47	-1200.00	-4068.00
אגן	3803	-29	-0.07	-1287.00	-48974.31
מגן נפט 5	5110	-283	-5.52	-90.00	-4651.20
מבטח שמיר	1057	-11	-1.10	-2040.00	-21556.80
מלל	418	-45	-9.97	-1600.00	-6700.00
מליבו 5	788	-18	-2.22	-380.00	-2994.40
עזרא	2174	-241	-10.00	-60.00	-1304.40
משוב	221	-22	-9.90	-12600.00	-27924.00
גולדת	4950	-193	-3.37	-150.00	-7405.50
פריקלאס	1870	-33	-1.17	-560.00	-10420.00
כלכלית ים	949	-22	-2.22	-384.00	-36452.40
בולוס שיש	185.5	-18.5	-9.90	-80.00	-1468.00
פשיטון	71	-16.5	-19.90	-1280.00	-9104.00
קווי אשראי	152.5	-5.5	-3.35	-900.00	-13640.00
כלל ביטוח	1166	-18	-1.15	-5577.00	-648784.50
מבני תעשיה	361	-4	-1.10	-1440.00	-5224.00
בזק	515	-8	-1.15	-5280.00	-27435.00
ישרוקו יהש	67	-0.7	-10.00	-161000.00	-10787.00
אקרשטין תעש	300	-2	-0.07	-450.00	-1350.00
ממן	765	8	1.10	2720.00	20792.00
חגל יהש	95	-0.1	-1.15	-9300.00	-8556.00
אבנק יהש	25.1	-2.8	-10.00	-8000.00	-2008.00
רב בריח	1121	0	0.00	0.00	0.00
יעד	578	-4	-0.07	-280.00	-1618.40
פורמולה	901	2	0.02	480.00	4324.80
אורמת	628	-13	-2.20	-760.00	-47708.00
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	-0.00	-0.00
עדית	485	0	0.00	0.00	0.00
כיל	255	-8	-3.30	-48400.00	-124487.00
כיתן	982	0	0.00	1800.00	16974.00
אסס	1578	-49	-3.30	-4575.00	-72336.00
מכתשים	1368	-7	-0.05	-8800.00	-121864.00
אגיס	1898	-44	-2.22	-60.00	-1147.80
אורניתהשק	2004	-83	-4.40	-450.00	-9033.00
נסיגל	1090	-45	-4.40	2470.00	-26911.30
שקם	154	0	0.00	0.00	0.00
חברהלישר 1	19776	-352	-1.17	-318.00	-62962.68
חברהלישר 5	19244	-194	-1.10	-71.50	-13689.39
רוגוזין	2478	-245	-9.90	-840.00	-21051.60
מישור החוף	503	-1	-0.02	-0.00	-0.00
יואל	122	-3.5	-2.27	-6000.00	-7380.00
ארית	449	-6	-1.12	-0.00	-0.00
איטונג	770	-12	-1.15	-4160.00	-32006.40
ליפשיר 1	254	-28	-10.00	-600.00	-1524.00
בילאומי 1	32790	-82	-0.02	-50.00	-16374.50
בילאומי 5	30313	-152	-0.05	-103.50	-31336.34
לאומי	318	2	0.07	12500.00	39865.00
פת תעש מבב	27712	-1926	-6.65	-10.00	-2804.50
כלל תעשיות	1690	-26	-1.15	-5680.00	-96155.20
אפריקה 01	332718	-4212	-1.12	-12.00	-3994.80
אפריקה 1	309538	-8753	-2.27	-30.50	-95065.53
הכשרת ישוב	856	-36	-4.40	-1920.00	-16448.00
קרור 5	1749	-27	-1.15	-0.00	-0.00
טבע	72407	-731	-1.10	-328.00	-238269.68
ים המלח	730	-32	-4.42	-1400.00	-103596.00
נייר חדרה	11914	-90	-0.07	-156.00	-18589.84
דלק	8073	-165	-2.20	-640.00	-51745.40
דסקונט השק	18088	-322	-1.17	-847.00	-153421.10
נפסא	632	-2	-0.02	-1000.00	-6204.00
טרמן ויל	360	-40	-10.00	-0.00	-0.00
משכן	29762	-75	-0.02	-36.00	-10640.75
סור	21630	-555	-2.25	-798.00	-173038.86
פועלים	415	-5	-1.12	-25840.00	-108175.40
טפחות רג	184868	-463	-0.02	-0.00	-0.00
מהדרין	12715	-161	-1.12	-0.00	-0.00
פריגו	9659	-24	-0.02	-30.00	-2919.45
כבלים	1507	0	0.00	2900.00	43873.00
אלקו	8744	-88	-1.10	-606.00	-53165.52
פועלים השק	6794	-86	-1.12	-484.00	-32867.78
נכסים בנין	18589	-379	-2.30	-294.00	-54707.45
אוסיף	7248	-422	-5.55	-198.00	-14327.46
יגאא	1483	7	0.05	0.00	0.00
כלל סחר	770	2	0.02	5100.00	39438.00
אורים	3655	-37	-1.10	-400.00	-14694.40
כללישראל 1	6898	-141	-2.20	-2196.00	-152786.88
אידיבי אחז	916	-28	-3.30	-29550.00	-272041.50
עלית 5	1471	-4	-0.02	-5800.00	-8559.00
אלרון	8050	80	1.10	1140.00	91374.00
תאת	1020	-21	-2.20	-1120.00	-11424.00
פולגת ב	336	-8	-2.22	-0.00	-0.00
מספרוס	105.5	-1	-1.10	-39600.00	-42216.00
פטרוכימיים	1256	28	2.22	7080.00	89290.80
פיבי	41078	-232	-1.17	-175.00	-72073.61
אלביט	17727	-307	-1.17	-427.00	-75534.72
אורדן	348	1	0.02	5200.00	18188.00
שמנת מנק	1994	-46	-2.22	-0.00	-0.00
שופרסל	3446	-45	-1.10	-1504.00	-67272.00
אידיבי פתוח	47504	-1093	-2.22	-637.50	-304579.85
מקר	8848	88	1.10	240.00	21235.20
תאת 5	267	-11	-4.40	-1590.00	-4250.60
טמפו	1295	-13	-1.10	-850.00	-11012.60
כללאלקטרוני	25177	-383	-1.15	-135.00	-33925.28
כהן פיתוח	599	-42	-6.65	-2420.00	-14506.80
דנבאר 5	1819	-76	-4.40	-80.00	-1455.20
גרנית אגב	108	0	0.00	86400.00	-83312.00
שקם נרבג	121	0	0.00	0.00	0.00
יואל אג 2	91	0	0.02	0.00	0.00
כור אפ	4968	-1109	-18.82	-125.00	-6396.25
כור אג 1	106.5	-0.5	-0.02	-1680.00	-17913.00

אזהרה לקוראים

מערכת "דבר" עושה כמיטב יכולתה לרכז ולעבד תוך זמן קצר את נתוני הבורסה הבאים לידיעת הקורא.
כל שינוי בנתונים המתפרסמים כעת בדיקה ואימות, כל החלטה על ידי המשתמש בנתונים במידע נעשית על אחריותו. אין המערכת אחראית במקרה של טעות בנתונים.
אין בפרסום הנתונים משום המלצה או חוות דעת למשקיע, יש לאמתם עם יועצי ההשקעות.

נמסר ע"י מבט לכלכלה ולחברה

בודדים בצמרת

כדורסלני מכבי ת"א התבססו אמש ללא שום קושי בפסגת הליגה הלאומית, בעקבות נצחון חוץ קל ומוחץ על קבוצתה המאכזבת של מכבי ראשון לציון

ראשל"צ — מכבי ת"א 81:62

מאת יחזקאל שפס

המשחק הגדול שהליגה ציפתה לו שהפגיש את ההגנה הטובה ביותר בליגה מול ההתקפה הטובה ביותר בליגה, גרם לאכזבה קשה, שכן ההגנה חסרת הפשרות של מכבי ת"א ריסקה לגורמים את ההתקפה הטובה הטובה בליגה עד אמש. המכבים מת"א לא התקשו להביס את הקבוצה מעיר היין בהפרש של 19 נקודות – 62:81 (3:42).

אמש הוכח פעם נוספת שמכבי ת"א גדולה על הליגה הלאומית שלנו ורק תקר מקרי במשחקה בכפר בלום מנע ממנה להוליך את הליגה ללא הפסד.

מכבי התבססה פעם נוספת על "הגנת ברזל" שכלל שליטה מוחלטת בריבאונד ההגנה ויציאה מהירה להתקפות מתפרצות, אותן סיימו קולמן, גודס וג'מצ'י בסלים קלים. בנוסף על השליטה בריבאונד ההגנה שלטה מכבי ת"א גם בריבאונד ההתקפה, דבר שאיפשר לה לבצע פעם אחר פעם לקחת שתיים־שלוש זריקות לסל בהתקפה אחת. לא אחת נראו הקלעים מנסים את כוחם גם ממצבים קשים, בידיעה ברורה שהכדור החוזר יגיע בסופו של דבר לאחד מחבריהם הגבוהים.

חבל שמכבי ת"א לא שיחקה בשבוע שעבר בפואו כמו אמש, עובדה שהיתה משפרת את מצבה בבית רבע הגמר של גביע האלופות. אולם, גם אמש התברר, כי למכבים יש בעיה בקליעות העונשין, למרות שהיא לא היתה חמורה כמו בפואו.

במכבי ת"א בלט מעל כולם נוריס קולמן עם 23 נקודות ושמונה ריבאונדים. גם לנדב הנפלד, בעיקר במחצית השניה הציג כדורסל מצויין. הנפלד שיתק לחלוטין את כוכב ראשון לציון, ג'ראלד פאריו, השחקן המצטיין של הליגה עד אמש, כאשר במשך הדקות הראשונות של המחצית השניה הוא לא מצא את הסל. הוא הירבה להחטיא, אפילו ממצבי קליעה נוחים ולהנפלד היה חלק חשוב בהולשת הכוכב מעיר היין.

עם כל הכבוד למשחקה הטוב של מכבי ת"א, קשה להבין מה קרה למכבי ראשון לציון, שהציגה את אחד ממשחקיה החלשים ביותר בתקופה האחרונה. הקבוצה מעיר היין איבדה רק בחצי הראשון עשרה כדורים ואחוזי הקליעה שלה היו חלשים ביותר.

מכבי ת"א הוליכה לכל אורך המשחק, כאשר ראשון לציון לא מצליחה להוליך אפילו פעם אחת. מכבי ת"א פתחה עם שש נקודות של קולמן שהביא אותה בדקה ה־3 ליתרון של 3:8 ובדקה ה־4, לאחר שליטה בריבאונד, הן בהגנה והן בהתקפה ל־3:15.

בדקה ה־7 ביצע הנפלד את העבירה השלישית ונאלץ לרדת לספסל. פאריו ניצל את יציאתו כדי לצמצם את הפער עד ל־21:13, בדקה ה־9.

במצב זה, ביצע מולי קצורין חילוף כאשר הוא הכניס למגרש את דניאל ואלימלך. שניהם הסתערו על הסל של ראשון לציון, כאשר כל אחד מהם קלע שלשה, כדי להחזיר את הבטחון לספסל של מכבי ת"א.

את החצי השני פתחה מכבי עם הגנה של אחד אישית (הנפלד על פאריו) וארבעה אזורית. לראשון לציון לא היה מענה להגנה היעילה ומכבי ת"א רצה ליתרון של 20 נקודות, כבר בדקה ה־24 – 32:52.

ראשון לציון עברה להגנה אזורית ולמרות שינוי השמירה ירה ג'מצ'י שתי שלשות כדי לקבוע בדקה ה־29 – 38:59.

במצב זה, השלימו שחקני ומאמני שתי הקבוצות עם גורל המשחק ולמעשה, דקות הסיום היו למען הפרוטוקול בלבד. כדאי לציין שבסיום ניסה גם צ'ורצ'יץ' את מזלו בקליעה מטווח השלוש, אבל הוא החטיא.

שפטו קמינר וזילברברג לעיני 2700 צופים בראשון לציון.

נקודות למכבי ת"א: קולמן 23, ג'מצ'י 15, גודס 12, דניאל 9, צ'ורצ'יץ' 8, הנפלד 6, אלימלך 5, קנת 3.

נקודות לראשל"צ: פאריו 19, גואלי 11, קרני וגטס 10 כ"א, ברנר 7, בלול ובוגין 2 כ"א, ליפרמן 1.

אלון מזרחי נפגש אתמול לשיחה עם הבוס של מכבי חיפה, יעקב שחר ונראה שכבר בימים הקרובים תמסד חיפה את רכישתו המחודשת ממכבי ת"א.

שניים ממאכזבי השבת שחלפה. בתמונה העליונה נראה רונן הררי שהציג בנתניה את משחקו החלש ביותר העונה כאשר הררי חלש, בית"ר ירושלים בצרות. בתמונה התחתונה נראה איל ברקוביץ' שלא הצליח למתוח את חבריו לנצחון ביתי על עירוני ראשון לציון

המובילה החמישית

זו הפועל באר שבע, שבעקיפין ניצחה את בית"ר ירושלים ● ב"ש הנחילה הפסד ראשון לבית"ר בעידן יוסי מזרחי ובשבת, הדיחה אותה מהפיסגה ● בדקה ה־89 של המחזור ה־7 היתה ב"ש במקום הראשון, אך שער המשווה של אלון אופיר מהפועל ת"א (1:1) הוריד אותה משם ● מכבי ת"א ומכבי חיפה היו יכולות לכבוש את הפיסגה, אך הסתפקו בתיקו ביתי ● 2 נקודות בלבד מפרידות בין הראש למקום השביעי, ו־4 נקודות מפרידות בין המקום ה־8 ל־15

סיכום המחזור

מאת משה קסטן

מובילה חמישית לליגה הלאומית בכדורגל, בדמותה של הפועל באר שבע, שטרם נוצחה העונה במשחקי הבית. במהלך 12 מחזורי הליגה עד כה הובילו את הטבלה מכבי פ"ת, בני יהודה, מכבי ת"א ובית"ר ירושלים.

תעודת כבוד למגרשי הליגה הלאומית: כל המשחקים נערכו במועדם, ללא שום דחיה, למרות מזג האויר הסוער בסוף השבוע. הבוץ, השלוליות, הגשם והברד איימו לקלקל את החגיגה, אך המשטחים עמדו בכבוד במשימה.

מזג האויר תרם 6 משחקי תיקו מ־8 משחקים. במחזור ה־10 היו לנו 5 תיקו, ואשתקד במחזור ה־37 השיגו 6 משחקי תיקו מ־7 משחקים.

אלא שהשיא שייך למחזור ה־16 בעונת 86/87, עת הסתיימו בתיקו 7 משחקים מ־8.

שיא מיוחד במינו שייך לליגה השניה, שעה שב־1 בפברואר 1958 לא הובקעו כל המשחקים. עוד נספר, כי במחזור ה־14 של הליגה הארצית בעונת 88/89 נכבש שער אחד בלבד, זאת מרגלי אבי כוכבי ממכבי פ"ת, לרשת הפועל בת"ים. בשאר 6 המשחקים לא נבבשו שערים!!!

נחזור למחזור החולף בליגה הלאומית. מחזור שהניב 25 שערים, 15 מהם בהצגה הכפולה באיצטדיון בלומפילד.

15 שערים – שפע שערים אך לא שיא בבלומפילד. השיא שייך למחזור הסיום של העונה הכפולה 67/68, כשהפועל ת"א הביסה את היודה, ס.כ. נס ציונה, 3:8 ואילו מכבי נתניה הביסה את שמשון ת"א 2:7. בס"ה 20 שערים בשני משחקים. שתי המנצחות של אז, שייכות היום לליגה הארצית.

הפועל באר שבע חזרה לתפוס את ראשות הליגה לראשונה מאז המחזור הראשון של עונת 93/94.

אגב, במחזור ה־7 ולמעשה, בדקה האחרונה של המחזור, ניצבה הפועל באר שבע במקום הראשון, אך אז השווה אלון אופיר מהפועל ת"א (1:1) והוריד את הבאר שבעים מהפיסגה, עד לשבת החולפת.

בית"ר ירושלים ירדה למקום השני, לאחר שלא הצליחה לנצח את מכבי נתניה בחוץ, והפועל פ"ת ירדה למקום השלישי, אם כי היתה בדרך למקום נמוך יותר, אילמלא השווה בדקה ה־87 הבלם המצטיין ואליד באדיר – 1:1 נגד בני יהודה. אמנם, הזהובים עדיין ללא הפסד חוץ, אך ירדו למקום ה־5, משום שלא הצליחו לשמור על שער היתרון של סרגי גראסימץ, המוביל את טבלת מלך השערים עם 8 כיבושים, לפני אבי נמני 7.

מכבי ת"א ומכבי חיפה היו יכולות, תיאורטית, לחלוף על פני באר שבע, כיוון ששיחקו בשעות מאוחרות יותר, אך לא ניצלו את המומנטום ושתיהן נפרדו בתוצאות תיקו בבית.

מכבי ת"א נפרדו בתיקו מדהים 4:4 מסוגרת הטבלה, מכבי הרצליה, עם מאמנה החדש זאב זלצר. מעניין, שב־1980 נפרדה מכבי ת"א בתיקו זהה (4:4) מבני יהודה, גם אז בבלומפילד.

בכך ספגה מכבי ת"א רביעייה שניה העונה בביתה, אחרי ה־4:2 המפורסם ברדבי. מכבי הרצליה עדיין לא ניצחה את מכבי ת"א.

עתה מפרידות 2 נקודות מהמקום הראשון לשביעי. רק באר שבע זכתה בנצחון מבין שבע הגדולות.

4 נקודות מפרידות בין המקום ה־8 למקום ה־15 ורק מכבי הרצליה נותרה בודדה במרתף, למרות הישג המתמיא נגד מכבי ת"א.

הפועל ת"א תעלה כפייבוריטית

למשחקה בפולין מול וולוצלאבק. חניכיו של צביקה שרף טובים יותר והם חייבים לנצח כדי למחוק את הפסדם הביתי הצורב מהשבוע שעבר

כדורסלני הפועל ת"א ינסו הערב למחוק את הפסדם הצורב בשבוע שעבר מול טאוגרס, ע"י נצחון חוץ בפולין במשחקם מול וולוצלאבק.

לפחות על הנייר, חניכיו של צביקה שרף הם הפייבוריטים לזכות בנצחון, שכן לכל הדעות הם עולים ביכולתם על הפולנים, שאת שני משחקי הפתיחה שלהם בבית רבע הגמר של גביע אירופה למחזיקות גביע הם סיימו עם הפסדים.

במשחק הליגה האחרון מול הפועל גליל־עליון גילו חניכיו של צביקה שרף יכולת מעולה ורבים ציינו שהיה זה משחקם הטוב ביותר העונה. במשחק זה עלה לכותרות מרק קרבר, שהותיר את שחקני הגליל חסרי אונים.

מעניין יהיה לראות אם צביקה שרף יזמר גם הערב על קרבר. דבר אחד ברור, הפועל ת"א תעלה למגרש כפייבוריטית ורק תקר בלתי צפוי ימנע ממנה לשוב הביתה עם נצחון.

שלמה שרף זועם על נציגי מכבי חיפה

המאמן הלאומי, שלמה שרף, לא הסתיר אתמול את זעמו, כאשר התברר ששלושה מכדורגלני מכבי חיפה בסגל הלאומי, משה גלאם, חיים רביבו ואלון הררי, הודיעו שהם סובלים מפציעות.

בלית ברירה נאלץ שרף לשחרר אותם מהאימון וטען כי העובדה שהם לא הודיעו לו מראש על פציעותיהם, מנעה ממנו לזמן שחקנים חדשים, כדי למנוע את שיבוש ההכנות לקראת המשחק מול רומניה בשבוע הבא.

ההתאחדות לכדורגל מנסה לארגן משחק ידידותי מול סין. הכוונה היא להתמודד מול הסינים בחודש ינואר, כהכנה לקראת המשך משחקיה של הנבחרת במסגרת מוקדמות אליפות אירופה.

מבקש להקציב עוד מיליון ש"ח לקבוצות הפועל ומכבי תל־אביב

כדורסל

מאת משה כהן

חבר מועצת עיריית ת"א, דוד ארמון פנה במכתב לראש העיר, רוני מילוא, להעניק סיוע מיוחד של מיליון ש"ח לקבוצות הכדורסל של מכבי והפועל ת"א.

"אני פונה אליך בבקשה להקציב מידית מענק של חצי מיליון ש"ח לכל קבוצה, כדי לסייע להן להמשיך את משחקיהן במסגרת האירופית בצורה מכובדת ולהסיר מהן במעט את דאגותיהן לכיסוי הגרעונות", מציין ארמון במכתבו ומוסיף: "כידוע לך, משחקים אלו מסוקרים היטב באמצעי התקשורת הבין לאומיים ומביאים את שמה של תל־אביב לעשרות מיליוני בתים ברחבי אירופה, כך שהעיר תל־אביב נהנית במידה רבה מהתרומות הבין לאומית שקבוצות אלו מעניקות לה".

שגיב שמי ניצח במירוץ מטה אשר

שגיב שמי מחיפה ניצח במירוץ חצי מרתון מטה אשר, שנערך בשבת במזג אויר סוער. הוא עבר מרחק של 21 ק"מ בזמן של 1:12.09 שעה.

במקום השני הגיע גבריין שפיע מאום אל פאחם – 1:12.19 ש'.

במקום השלישי סיים אמיר לין מקיבוץ משמר העמק – 1:13.17 ש'.

בין הנשים, במקום הראשון סיימה רוזלי נגר ממושב משען בזמן של 1:31.19 שעה.

במקום השני סיימה ליאור פישביין מנהריה – 1:43.22 שעה ובמקום השלישי שוש בלייכמן מאיילות – 1:49.12 שעה.

בין הגברים בגילאי 40+ סיים במקום הראשון אבי אפל מקרית ביאליק בזמן של 1:23.04 שעה וגילאי 50+ מירון פרומר מרמת השרון 1:26.35 ש'.

המירוץ הוזנק מקיבוץ גשר הזיו לצומת ראש הנקרה, בצת, צומת שלומי, מצובה, כברי והסיום היה במועצה האזורית מטה אשר.

המירוץ אורגן ע"י מחלקת הספורט של המועצה האזורית מטה אשר בשיתוף מרכז הפועל.

איינטרכט פרנקפורט 'מעיפה' את ה'סרבנים'

שלושת שחקניה הבינלאומיים של קבוצת איינטראכט פרנקפורט, אנתוני יבואה (גאנה), ג'יי־ג'יי אוקוצ'ה (ניגריה) ומאוריציו גאודינו (גרמניה), שסירבו לשחק בשבת בבונדסליגה מוצאת מחלוקת עם מאמנם יופ הייינקס, נתבקשו לחפש לעצמם קבוצה אחרת, כך מסר אתמול מקור בכיר במועדון.

ראשי המועדון גורסים, כי סירובם לשחק שקול כנגד סירוב־עבודה והודיעו כי על השחקנים המורדים לחפש קבוצה אחרת. הם הוסיפו כי "שום דבר לא ימנע את פיטוריהם", בתנאי שיושג הסכם לגבי סכומי העברתם.

אפריקה: נבחרות הכדורגל של חוף השנהב וגאנה סיימו בתיקו 1:1 בטורניר מרובע שנערך ביוהנסבורג ובאותה תוצאה סיימו דרום אפריקה וקאמרון.

20,000 צופים חזו במשחקים, בו התחלקו חוף השנהב ודרום אפריקה בגביע.

בדיקות סמים לשחקני הליגה הלאומית

בהתאחדות לכדורגל

החל מהעונה הבאה יעברו גם כדורגלנים ישראלים בדיקות סמים. כך החליטה אמש מזכירות ההתאחדות לכדורגל.

בשנים האחרונות מגבירים מוסדות הספורט הבין לאומיים את הפיקוח על ספורטאים ולמעשה, בכל תחרות גדולה, או משחקים בין לאומיים מקפידים המארגנים לבצע בדיקות סמים. כך למשל, עבר בוני גינצבורג בדיקת שתן, לאחר משחקה של ישראל מול אזרבייג'אן.

אלכס גלעדי שנבחר לפני שלושה חודשים לחבר הוועד האולימפי הבין לאומי כבר הביע את רצונו שגם במשחקי ליגות הכדורגל יתקיימו בדיקות סמים, כדי לא להיות מופתעים באירועים רשמיים.

ואכן, אתמול הוחלט על ביצוע בדיקות סמים גם במשחקי הליגות בארץ, כנראה בדיקות מדגמיות.

בנושא אחר שמעו חברי מזכירות ההתאחדות לכדורגל דו"ח על מסע הנבחרת לתורכיה, שם היא התמודדה מול אזרבייג'אן. ראשי המשלחת ציינו את האירוח הלבבי לה זכתה הנבחרת הלאומית.

בעקבות נטילת סמי מרץ

הוועד האולימפי הסיני מבטיח להעניש את האחראים ל'ביזיון'

סין הכריזה אתמול, כי יוטלו עונשים מהירים וחמורים על האחראים לנטילת סמים מצד 11 מספורטאיה במשחקי אסיה האחרונים.

"התאחדויות הספורט הנוגעות בדבר יפעלו בקפדנות ובמהירות האפשרית כדי לנקוט צעדים נגד הספורטאים שנטלו סמים ונגד האנשים האחרים המעורבים בפרשה", מסר הוועד האולימפי הסיני.

הצהרה זו רומזת כי ייתכן שאחרים מהמאמנים יוענשו גם הם.

הוועד האולימפי של אסיה החליט בשבת לשלול מ־11 אלופים ואלופות את המדליות, שבהן זכו באוקטובר במשחקי הירושימה – 7 מדליות זהב, 3 מדליות כסף ואחת מארד, בענפי שחיה, אתלטיקה, קאנו ורכיבה על אופניים.

סוכנות הידיעות הרשמית גם פרסמה אתמול לראשונה את שמותיהם של הספורטאים, שנמסרו ע"י הוועד האולימפי של אסיה.

מסתערים על קופה של שישה מיליון דולר

לקראת גביע הגראנד־סלאם

פיט סאמפראס ינסה השבוע לסיים בהצלחה עונה שבה כבר ניצח בשתי תחרויות "גראנד סלאם" ובאליפות העולם של איי־טי־פי. ע"י זכיה בהמחאה השמנה ביותר בטניס.

ב"גביע הגראנד סלאם" יחולקו פרסים בסך כולל של שישה מיליוני דולרים, ואי לכך אפשר להבין, כי מארגני תחרות זו, הצעירה ביותר בסבב הטניס, אינם מתקשים למשוך את השחקנים הטובים ביותר לאולם האולימפי של מינכן, אפילו בתום עונה מתישה.

המנצח יקבל המחאה בסך שני מיליוני דולרים ואם יהיה זה סאמפראס, יתווסף סכום זה ל־3.6 מיליון הדולרים בהם הוא כבר זכה העונה.

סאמפראס, המדורג במקום הראשון בעולם, יתמודד ביום שלישי במשחקו הראשון נגד חיימה איזאגה מפרו, שהנחיל לו השנה את תבוסתו המרה ביותר.

איזאגה, 27, גבר עליו בחמש מערכות בסיבוב הרביעי של האליפות הפתוחה בארה"ב, בנצלו את העובדה שסאמפראס לא שיחק זמן רב מחמת פציעה ממושכת.

בחולון ממתינים לרלף קליין

תחילת עבודתו של רלף קליין כמנג"ד של הפועל חולון היא שאלה של ימים בלבד ובחולס יתכן שכבר הערב הוא ינהל את אימון הבכורה שלו בקבוצה החולונית.

הבוס של הפועל חולון, נחום מנבר, אמר אמש בראיון לערוץ הראשון של הטלוויזיה ממקום מושבו בצרפת: "אני מציע שעם תחילת עבודתו של רלף קליין בהפועל חולון יתחילו כל אותם עודפי ראשים שלבשו בגדים שחורים ללבוש בגדי חג, כי תקופה חדשה מגיעה לחולון".

מנבר הידוע כידיד אישי של רלף קליין לא הסתיר את אמונתו הכמעט עיוורת במאמן הוותיק, שלדעתו יוליך את העגלה החולונית מהבוץ.

גזבר הקבוצה החולונית, איתן רוב, ציין, שעקב מצב הביש אליו נקלעה הקבוצה, לא ניתן להחליף שחקנים, כך שהשינוי יכול להתבצע רק ע"י החלפת המאמן.

יו"ר מחלקת הכדורסל של מכבי ת"א, עו"ד שמעון מזרחי לא שלל את אפשרות העברתו של רלף קליין לחולון וציין, כי הנושא יועלה לדיון ברגע שתגיע פניה רשמית מהפועל חולון.

רלף קליין, שיש לו חוזה במכבי ת"א לשנה וחצי הקרובים, כבר דיבר על הבעיות של חולון. לדעתו, לקבוצה יש שחקנים טובים ומצפיה בקלטות של משחקי הקבוצה הוא סבור שהבעיה נובעת בעיקרה מתפקוד לקוי ומחוסר באמונה עצמית.

רלף הדגיש, שבכל מקרה הוא לא חוזר לאמן, אלא רק כמנהל מקצועי. נראה, כי את האימונים השוטפים ינהל גרשון דקל, שכיום משמש כעוזרו של המאמן המודח להרוזה, מאיר קמינסקי.

זווית אישית/ משה כהן

הטעות של רלף

לפני כשנה ערכו חברי תא כתבי הספורט באגודת העתונאים מפגש פרידה מרלף קליין, שלאחר עשרות שנות אימון החליט לפרוש ולפתוח קריירה חדשה כמנג"ד בקבוצת נעוריו, מכבי ת"א.

במשך 12 שנות עבודתי העתונאית אני לא זוכר מפגש פרידה כל כך מרגש. רלף שחרר (כרגיל) את לשונו וכאשר לשונו של רלף משוחררת, כותרת רודפת כותרת. הוא סיפר בגילוי לב על שנותיו הארוכות כמאמן ובעצם הוא לא עשה חשבון לאף אחד. הכותרות במדורי הספורט היו בהתאם וכמה קולגות שלא יכלו להגיע למפגש רק הצטערו על ההחמצה הגדולה.

לרלף היה תמיד מה לספר וקבלות היו לו בשפע ודי אם נזכיר את זכייתו ההיסטורית כמאמן מכבי ת"א בגביע אירופה לאלופות, את הצלחתו המדהימה באליפות אירופה לאומות ואת המוניטין שלו בכל רחבי אירופה, מוניטין אותו הוא יצר במשך עשרות שנות עבודה קשה ופוריה.

רלף הגיע בצדק למסקנה שהוא הגיע לפסגה כמאמן ולמעשה, אין לו עוד לאן לטפס ולכן, כולם קיבלו בהבנה את החלטתו האמיצה לפרוש לטובת קריירה חדשה.

כנראה שהחיידק האימון תקף מחדש את רלף וכעת הוא חוזר לאמן את הפועל חולון. אומנם אני משוכנע שהפועל חולון תתאושש ותחת ניהולו של רלף קליין היא עוד תגיע העונה רחוק, אבל הטעות הגדולה היא של רלף, כיוון שלמאמן במעמד רם כמו שלו יש רק מה להפסיד.

אני מאוד מקווה שהשיבה של רלף היא לתקופה קצרה ושלא יקרה לו מה שקרה למאמנים ותיקים ומנוסים בכדורגל ובכדורסל כאחד, כאשר הם נענו לתחנונים, שבו לאמן, נכשלו וירדו מהבמה מבוזים ובבושת פנים.

פשוט מאוד, לדמות כמו רלף קליין לא מגיעה פרישה משפילה.

שיהיה לך בהצלחה, רלף!

פעילות משותפת בין אילת ועקבה

בכל פעילות במפרץ הים האדום הינה טבעית ובעתיד ישולבו כל פעילות הספורט הימי בין הערים אילת ועקבה.

נשיא איגוד הספורט הימי של ירדן הגיע לביקור באילת

נשיא איגוד הספורט הימי של ירדן, סימון חורי, הגיע לאילת ונפגש עם אבי אפרתי, מנכ"ל איגוד הספורט האקדמי (א.ס.א) מישראל. השניים תכננו משט שלום שייערך בחודש מרץ 95.

כתב עתים מוסר, כי אליפות הגלשנים הבין לאומית נערכת מידי שנה באילת ומושכת אליה אלופי עולם, אלופי ישראל, סטודנטים וחובבי גלישה. אשתקד השתתפו בה 150 שייטים משש מדינות ומצפים, כי בתחרות הקרובה יוכפל מספר המשתתפים.

הנציג הירדני אמר, כי שיתוף פעולה

יוון: קבוצת הכדורגל פנתינאייקוס אתונה צועדת בראש טבלת הליגה היוונית בתום 11 מחזורים, לאחר שהביסה את לבאדיה 0:5 ולזכותה 31 נקודות. היא מקדימה בחמש נקודות את אופי מהאי כריתים שניצחה את ארסה 0:1.

האלופה א.א.ק. אתונה ניצחה בחוץ את פאניוניוס 2:3 והיא מדורגת שלישית עם 21 נקודות, כאשר היא מקדימה בשתי נקודות את הנציגות מסאלוניקי, הראקליס ופאוק, שהביסה את לאריסה 0:5.

שווייץ: לקבוצת גראסהופרס ציריך שש נקודות יתרון בראש טבלת הליגה בשווייץ, לאחר שניצחה את אראו 0:1 ולזכותה 31 נקודות, כאשר היא מקדימה בשש נקודות את לוגאנו, שהפסידה לסנט גאלן 1:0.

לוזאן מדורגת במקום הרביעי עם 24 נקודות, לאחר הובסה בבית על־ידי נויישאטל 4:1 ובאותה תוצאה הביסה יאנג בויס את סרבט ז'נווה.

הרץ, בודאי אקנאי מטנזניה ניצח במירוץ המרתון המסורתי של פוקו אוקה, כאשר קבע את הישג השנה – שעתיים 9 דקות ו־45 שניות. הוא הקדים בחמש שניות את מנואל מתיאס מפורטוגל. שלישי הגיע הבראזילאי ואלדונוד דוס סנטוס.

הרץ הקנייתי, וילסון אומבויה, ניצח במירוץ השדה שנערך בלה מוה, פרבר בפאריס, כשעבר את המרחק ב־26:19 דקות והקדים ב־10 שניות את בן ארצו, הוסי קוגו. אחריהם הגיעו עוד שני קנייתים.

בין הנשים ניצחה האתיופית דראטו טולו בזמן 14:08 דקות והקדימה בשש שניות את בת ארצה קטרה דולאצ'ה.

במשחק יחיד בליגת האנ.בי.איי. בכדורסל שנערך אתמול לפנות בוקר, ניצחה פורטלנד את מילווקי 103:106.

האתלטית הבריטית, דאיין מודאול מוחה נמרצות על הבדיקה החיובית שהביאה להרחקתה מכל פעילות.

היא גרמה לויכוח סוער במעבדות הרפואיות שהגיעו ממכון הבדיקות בפורטוגל שהודיעו כי נטלה סמים בעת משחקי חבר העמים בויקטוריה שבקנדה.

מודאול זכתה באליפות חבר העמים בריצת 800 מטר, לאחר שהגיעו התוצאות מליסבון לפני 9 שבועות הושעתה על־ידי התאחדות האתלטיקה הבריטית, אך בינתיים לא נקבע לכמה זמן.

כל דבר

טלוויזיה

חינוכית

08.00 עיצובים באירופה – סדרה תיעודית העוסקת בעיצוב המוצר באירופה של תקופתנו. "בתי הלוחמה".
08.30 ספרות – קריאת כיוון – ילדת חוץ (ב).
09.00 לראות חשבון – מושגים ומיומנויות – חזקות.
09.25 הגיל הרך – סיפור לי.
09.40 כאן יא אסמן.
09.55 טוב לדעת – מסך פתוח להורים – מבזק חדשות בנושא חינוך.
10.00 קשר משפחתי – חילוקי דעות בין הורים.
10.30 חברה – עניין של זמן – מוצץ לתחות.
11.00 מדע וטכנולוגיה – דימוי בעקבות התגליות הגדולות – האחים רייט – התעופה.
11.25 מדעים – נביט למעלה – להלל ובתורה.
11.35 אנגלית.
11.55 טוב לדעת – מסך פתוח להורים – מבזק חדשות בנושא חינוך (ש.ח)
12.00 גיאוגרפיה של א"י – פני הארץ – עיר קטנה גדולה (תרגום לערבית).
12.20 מדעים – אשנב אל הטבע – אוכלוסיית בעלי החיים (תרגום לערבית).
12.40 ספרות – מספרות העולם – הנריק איבסן (חלק א').
13.10 דיוקנו של פרנס האלס.
13.30 שעת בושר.
13.55 טוב לדעת – מסך פתוח להורים – מבזק חדשות בנושא חינוך.
14.00 פינגו – סדרה מדובבת בתפסה.
14.05 דר הדוד – סדרה חדשה מדובבת בתפסה.
14.20 פילנד חבריו – סדרה מדובבת בתפסה.
14.30 סיימון המכשפה – סדרה קומית בריטית.
14.45 סיפורי רוז אלון.
15.00 חדש בעיניים.
17.00 ערב חדש.

כללית

06.30 חדשות בעברית – מבזק.
06.31 מהדורת חדשות בערבית.
06.45 "האפטורפים מטמארים" – סדרה בתפסה (דיבוב עברי).
07.00 "בוקר טוב ישראל" – תכנית הבוקר של הטלוויזיה.
15.30 "תום וג'רי" – דור המשך (דיבוב עברי).
16.00 "זאפ לראשון" – "ילדים וחיות אחרות" בשידור חי.
16.55 "הגיע זמן לשוק" – פינת הלשון של ד"ר אבשלום קור על: "האסטרונאוט והקוסמונאוט".
17.00 ערב חדש (הטלוויזיה החינוכית).
17.35 "שיגעון של עיתוד" – סדרה דרמה לנוער
(תרגום עברי-ערבי).
18.00 "ילהדוד" – סדרה בתפסה (תרגום עברי-ערבי).
18.15 חדשות באנגלית.
18.30 "אפרופו" – תכנית דיון בענייני השעה (תרגום לעברית).
19.00 חדשות.
19.30 "הכל נשבר במשפחה" – סדרה קומית ישראלית.
20.00 "מבט" – מהדורת חדשות עם מוספים + "שבשבת".
20.55 ההגרלה השבועית של הלוטו בשידור חי.
21.00 "תשע ברינגע" – שעשועון.
21.30 "מבט שני".
22.30 "10 1/2 – עם יאיר לפיד" – תכנית אירוח ובידור שבועית בשידור חי.
23.30 "מהיום למחר" – יומן חדשות.
24.00 "אהבה ממבט ראשון" – סדרה של סיפורי אהבה (תרגום עברי-ערבי).

ערוץ 2

14.00 "חרוזי".
15.00 "פליק פלאק" – תכנית מקורית לילדים ולכל המשפחה.
16.00 "השכנים האמיצים" – אופרת סבון באוסטרלית.
17.00 "5 עם רפי רשף" – תכנית בענייני היום.
17.30 ספורטTV – סדרה בנושאי ספורט בהפקה מקורית.
18.00 "פאואר ריינג'ר" – סדרת הילדים המצליחה ביותר בארה"ב ובאנגליה.
18.30 "זוף פרדייס".
19.00 "אלף" – סדרה קומית.
19.30 "מי הבוס?" – סדרה קומית.
20.00 חדשות.
20.30 "גלגל המזל" – שעשועון.

המזרח התיכון

13.00 מועדון 700; 13.30 סרט: "טעויות זה לא" דרמה; שחקנים: קרול לומבארד, ג'ייטס סטיוארט; 15.30 מייטי מאוס – העכבר האדיר; 15.55 ג'ונג' קוסט (סדרה חדשה); 16.20 העכבר המסוכן (מצויירת); 16.45 הבית המטופף (מצויירת); 17.10 תשדה; 18.10 כח הצלה 911 – סדרה דרמטית; 19.20 חדשות ערבית; 19.30 "24 שעות – סי.אן.אן. סדרה"; 20.00 פספסים – וידאו אמריקאי ביתי משעשע; 20.30 מסע בחלל – הדור הבא (סדרה); 21.20 בבילון 5 – סדרת מדע בדיונית; 22.10 מועדון 700; 23.00 תכנית מיוחדת.

01:05 רצח במשיכת קולמוס. בילוש.

ערוץ הסרטים

10:30 מר וגברת ברידג' (1990, ארה"ב) (ש.ח)
12:40 לבודה (1946, ארה"ב). מלודרמה פילם נואר של מקס אופולס עם ג'יימס מייסון, על צעירה שנשואה ביסורים לבעל כוחני ומנסה להמלט מקיומה דל התוכן בגילה. עם ברברה בל גדס, רוברט ריאן ופרנק פרגוסון. תסריט: ארתור לורנטס, על-פי רומן של ליבי בלוק.
14:10 ילדי המים (1978, אנגליה). עיבוד שמשלב אנימציה ומשחק, לספרו של צ'רלס קינגסלי על מנקה ארובות שקופץ למעמקי בריכה ומשתלב בהרפתקה תת-מימית. עם ג'יימס מייסון. במאי: מייקל הבסון.
15:35 קטגון מוקדם (1985, ארה"ב). ג'ינה רולנדס, בן גזארה ואייתן קווין בדרמה מרגשת על משפחה שנאלצת להתמודד עם בשורה מרה: בנם ההומוסקסואל הוא נשא של נגיף האיידס. התסריט, שמבוסס על סיפור האמיתי של שרמן ילן, זכה בפרס ה"אמי". במאי: ג'ון ארמן.
17:15 ניסויים קטלניים (1987, אוסטרליה). מותחן המבוסס על פרשיה אמיתית. העיתונאי והצלם (קולין פריס), צלם טלוויזיה, מנסה, לסכל מזימה להעלים ראיות לתוצאותיהם ההרסניות של פצצות אטום, שהוטלו על-ידי הבריטים על אדמת אוסטרליה בשנות ה-50 וה-60. בבאורים: מייקל פאטינסון ובורט מיילם. עם: דונלד פלזנס, ג'ק תומפסון וגולי כייס.
19:00 קרטה קיד 2 (1986, ארה"ב) (ש.ח)
21:00 איגרוף בכלא (1988, ארה"ב). פעולה. חייל משוחרר מגנע מחוץ ממלחמת וייטנאם נמשך לזירות הרוגות של העולם התחתון ומוצא עצמו מעורב באחד מסוגי הספורט האלימים ביותר של הרחוב: אגרוף בכלוב. עם לו פריגנו.
22:40 משחקים מסוכנים (1988, אוסטרליה). מותחן. סטודנטים שמשתעשעים בפריצות למושבים מוליסים להרהיב את פעילותם ומנסים לפרוץ לתוך חנות כלבו גדולה. במאי: סטיבן הפקינג. עם: מייל בוסקן, מרקוס גרהאם, סטיבן גריינס.
24:20 לילות פרועים (1992, צרפת) (ש.ח)
02:25 רגעים של מבכה (1990, ארה"ב) (ש.ח)

ערוץ הילדים

06:30 להתלבש עם שש. מצויירים על הבוקר.
08:00 להתלבש עם שש (ש.ח)
09:00 המוזן של כואילו. ממלכת עכברי השן, תום התחול השובב (ש.ח)
09:30 גינת ההפתעות (ש.ח)
09:35 הבוקרים המופלאים (ש.ח)
10:00 אורסון האליביה (ש.ח)
10:30 חנוכה בערוץ הילדים. אולפן (ש.ח)
10:35 עולמו של פיטר הארנב (ש.ח)
11:00 קשרי משפחה (ש.ח)
11:30 בוורלי הילס 90210 (ש.ח)
12:30 מפרץ ההזית (ש.ח)
13:00 המוזן של כואילו. יאמיואר, ארוס והכאל.
13:30 גינת ההפתעות.
13:35 אבן החלומות.
14:00 3 המוסקטרים.
14:30 היה היה אדם (ש.ח)
15:00 חנוכה המופפת. אולפן.
15:05 היפון ושליטי היקום.
15:30 חנוכה המופפת. אולפן.
15:35 וצלצל הנואל.
16:00 חנוכה המופפת. אולפן.
16:10 בוורלי הילס 90210.
16:55 חנוכה המופפת. אולפן.
17:00 הסייח השחור.
17:25 חנוכה המופפת. אולפן.
17:30 מאמביה.
18:00 גינת ההפתעות (ש.ח)
18:05 הבוקרים המופלאים (ש.ח)
18:30 אורסון האליביה (ש.ח)
19:00 המוזן של כואילו. ממלכת עכברי השן, תום התחול השובב (ש.ח)

הצגה שניה

22:00 חוזה השרטט (1982, אנגליה). סרטו של פיטר גרינאווי הוא מעין חידה פילוסופית. בשנת 1694 מוזמן שרטט צעיר לבצע רישומים של אחוזה כפרית. להפתעתו הוא מוצא עצמו מואשם ברצח בעלה של הגברת, כשרמזים המפוזרים ברישומיו מהווים את ההוכחות כנגדו.
23:50 דבר אינו קדוש (1937, ארה"ב). קומדיה קלאסית והתקפה ארסית על העיתונות ועל החברה הצרכנית. קרול לומברד מגלמת צעירה שאבחנה רפואית צופה את מותה הקרוב. עיתונאי ציני (פרדריק מרץ') מנצל את מצבה כדי לעודד את מכירות עיתונו. היא הופכת לקדושה, גיבורה, ומתברר שהיא בריאה לחלוטין. במאי: ויליאם ולמן.

שש פלוס

19:38 שלושה בריח אחת. קומדיה.

ג'ואן וודוורד ופול ניומן ב"מר וגברת ברידג'", ערוץ הסרטים, 10:30

20:00 נשואים פלוס. קומדיה.
20:25 הבחור חוזר לקופר. קומדיה.
20:45 הכל נשאר במשפחה. קומדיה.
21:15 חוק וסדר. דרמה.

תרבות, מדע וטבע

06:00 אנציקלופדיה פתוחה. הסטוריה ומדעי המדינה (פידוס ב-18:00)
11:00 דיסקברי. מעברים (ש.ח)
12:00 דיסקברי. קולות נבחים (ש.ח)
13:00 דיסקברי. אקווינוקס (ש.ח)
14:00 אנציקלופדיה פתוחה (ש.ח)
16:00 דיסקברי. מעברים (ש.ח)
17:00 דיסקברי. קולות נבחים (ש.ח)
18:00 אנציקלופדיה פתוחה. מלחמות בעת שלום. מלחמת ששת הימים.
18:30 אנציקלופדיה פתוחה. תולדות האיסלם.
19:00 אנציקלופדיה פתוחה. צרעוביל.
20:00 דיסקברי. בטרבוי הפסיפיק.
20:30 דיסקברי. בחיפוש אחרי...
21:00 דיסקברי. מסע אל הקוטב הצפוני.
22:00 דיסקברי. שורפים את הבית.
23:00 דיסקברי. אקווינוקס (ש.ח)
24:00 אנציקלופדיה פתוחה (ש.ח)

כבלים

ערוץ 3

08:00 שידור מקומי.
09:00 לחיות את החיים. אופרת סבון (ש.ח)
09:45 צעירים חסרי מנוח. אופרת סבון (ש.ח)
10:30 אורחים בסלון. תכנית אירוח.
11:00 לוסי אהובתי. קומדיה.
11:30 סלטסה. טלנובלה (ש.ח)
12:15 מרפי בראון. קומדיה.
12:40 פלקון קרסט. דרמה (ש.ח)
13:30 עיטובים. קומדיה.
14:00 הקופסה. קליפים ישראלים (ש.ח)
14:15 לעוף רחוק. דרמה.
15:00 טופז. טלנובלה.
15:45 נוסס לבריגג. דרמה.
16:35 שכנים, שכנים. אופרת סבון.
17:00 ספינת האהבה. קומדיה.
17:50 הקופסה. קליפים ישראלים.
18:05 לחיות את החיים. אופרת סבון.
18:50 צעירים חסרי מנוח. אופרת סבון.
19:30 שידור מקומי.
20:00 סלטסה. טלנובלה.
20:50 פלקון קרסט. דרמה.
21:40 חופשי על הבר. קומדיה.
22:10 סיינפלד. קומדיה.
22:35 סיינפלד. קומדיה.
23:00 רחוב אניל. דרמה.
23:50 המאמן. קומדיה.
24:15 איש משטרה. דרמה.

רדיו

רשת ג'

06.06 הכל פתוח.
07.05 איקון ג'.
09.05 בוקר בקר.
10.05 תכנית עשר.
11.05 סיאט חזות.
12.05 אהבה עצמית.
13.05 להתים.
14.00 עגולה – חדשות הספק של רשת גימל.
17.05 המש אחרי החדשות.
18.05 היום הזה – חדשות + מוסיקה.
19.05 שעת חברה.
20.00 מבט לחדשות – העברה מהטלוויזיה הישראלית.
20.30 שירים עבריים.
20.57 רגע של עברית.
21.05 כתורות מבט היום הזה.
21.15 אחרי החסימה.
23.05 משדר חדשות + מוסיקה.
00.05 יומן חצות.
01.05 מועדון הלילה השלישי.
05.05 אור ראשון.

14.05 חדש חדש ומחודש.
15.05 חולה רדיו.
16.00 קופסת הלהיטים.
17.05 מצעד הזמרים הלועזי.
20.05 M.T.V גימל.
21.05 כחול המגרת, חוצה מרכזית – שעה עם אמן.
22.05 שיר לאחותי.
23.05 חולם בהקיץ.

גלי צה"ל

05.02 בוקר טוב צה"ל.
05.56 באופן מילולי.
06.00 חדשות + מבזק ידיעות.
06.05 אוניברסיטה משודרת – "אתיקה צבאית" – "דוגמה אישית". מרצה: פרופ' אסא כשר.
06.30 בוקר טוב ישראל.
07.07 שבע אפס שבע.
08.00 בוקר טוב ישראל.
09.05 קשה בבוקר.
10.05 נכון לעכשיו.
12.50 בילוי היום – מדריך יומי בנושאי תרבות ובידור.
13.00 בצהרי היום – יומן לסיכום חדשות הצהריים הבוקר.
13.15 מטול בספק – תכנית ראיונות.
15.05 יש עם מי לדבר – איתן ליפשיץ בשיחות טלפוניות עם מאזינים בענייני היום.
15.55 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור.
16.00 שעה לפני.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
18.30 סוף היום.
19.55 הדעות לחיילים.
20.00 חדשות ערוץ 2.
20.30 "מצעד המשוקים".
21.05 שבוע רחב.
22.05 "המופע של אלדמיולה" – המופעה של הכירורגים הנודע אלדמיולה ולהקתו, בשידור ישיר מהיאטרון ירושלים.
23.05 עשרים וארבע – היום שהיה.
00.00 יומן חצות – יומן לסיכום חדשות הערב.
00.10 ציפורי לילה – תכנית מוסיקלית.
02.00 לא רוצים לישון – מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה.

גלגל"צ

07.05 "מדינה בדרך".
09.05 "התרוממות" – שירים לרימוני מכל הרוח.
10.05 "שמש".
12.05 "מיזוג אוויר".
13.05 "ספסוף".
14.05 "משהו לדרך".
15.05 "זאב קסטנר ממשיך לנסוע".
16.05 "זאבו בכביש".
18.05 "גלגלאה".
20.05 "מחות לנצורה" – אמצעים לנהיגה מוגנת.
22.05 "לילה טוב".

קול המוסיקה

06.06 לקום עם מוסיקה.
07.55 פרסים על שידורי היום ב"קול המוסיקה".
08.05 לקום עם מוסיקה.
09.00 תכנית הבוקר של "קול המוסיקה" – מודלי, גיבונס, ברד, וילקס, וילבי, טומקינס, רמזי: מדריגלים על אהבה הנישואין, מועדי היום, אבל ופרידה, משוררים במנגנות למדריגים מאת פרסל.
10.00 באך: קונצ'רטו ברנדנבורגי מס. 5 ברה מג'ור, רי"ב 1050; ק.פ.ע. באך: סימפוניה בלה מג'ור, הידין: רביעיית כלי קשת, אופ. 3/74. מוצרט: "מיסת הומניקוס" ברו מג'ור, ק. 66.
11.45 שומאן: קונצ'רטו בלה מינור לפסנתר ולתזמורת, אופ. 54: ברהמס: ששיית כלי קשת מס. 2, בסול מג'ור, אופ. 36.
13.00 בריטן: מוסיקה למיתרים, כלי הקשה וצ'לסטה: בריטן: סרנדה לטנור, קרן ומיתרים, אופ. 31.
13.57 "בימת שיר" – שלונסקי בקולו, עם הגירה הרישאי.
14.05 "שבוע בתזמורת".
14.06 הרדן – צלילים וקולות בעקבות הזמן של פאריי מבוא על יצירות מאת ליסט, ביזה, קרסאנם, ריכרד שטראוס, תומא, פלורנט שמיט, ראוול ואיבר.
16.00 "כבקשתך" – באך: קנטטה מס. 61: מוצרט: סימפוניה קונצ'רטנית לכנור, ויולה, ק. 365: מוצרט: קונצ'רטו מס. 2 ברה מינור, אופ. 50: סיבס: מחולות פלוק מתוך "תתנתיקיר".
18.00 "מאולפן הקלטות" – סיון רוזום – סופראן / אילן של – קלרנית, יונתן זק – פסנתר – גורדון ג'ייקוב: 3 שירים לסופראן ולקלרנית: שוברט: "הרועה על הסלע": שוברט: ארבעה שירים: רודריגו: ארבעה שירים: רוסיני: חמש אריות. 19.05 "צלילים בין ערביים" – טלמן: סויטה מס. 5 בלה מינור לחליל, כנור וקונטינואו: שוברט: סונטה בלה מג'ור לכנור ולפסנתר, ד. 574: בריטן: פנטסיה בפה מינור לחמישיית כלי קשת.
20.00 "בימת שיר" – שירים עתיקים.
20.03 "פלסטרינה בראי תקופתו".
21.00 "בין קודש לחול" – אנדריסן: ראי והגון: סבנה: הצעיף המסוכך: קרו: מבחר שירים.
23.00 "צלילים לסיומו של יום" – "דור הזהב – אמנים גדולים בהקלטות היסטוריות". הפסנתרן ארתור שנאבל מנגן בטהובן, סדרה III – תכנית רביעית: סונטה מס. 10 בסול מג'ור, אופ. 14 מס. 2: סונטה מס. 20 בסול מג'ור, אופ. 2/42: סונטה מס. 32 בדו מינור, אופ. 111.

רשת א'

06.06 שירים עבריים.
08.05 שורשים – מלח הארץ.
08.55 קראתי ספר.
09.05 פתוח.
10.05 סלודיו – שירות מידע למאזינים.
11.05 "אצבע על הדופק" – מגזין לענייני בריאות הרפואה.
12.05 ארץ מולדת.
14.05 מספר הסיפורים.
15.05 בראש צעיר – מגזין יומי לילדים ולבני נוער.
16.05 שירים עבריים.
17.05 קול האמנויות – "ספרותרבות".
18.05 הכל מורשת.
19.05 יומן מורשת.
20.00 מבט לחדשות – העברה מהטלוויזיה הישראלית.
20.50 פרקי היום בתנ"ך.
21.00 ברכי נפשי – פרקי חזנות.
23.05 שירים עבריים.

רשת ב'

06.06 הבוקר הזה – חדשות + מוסיקה.
09.05 מה היה לנו שם.
10.05 הכל דיבורים.
12.05 בוקר היום – משדר צהריים + מוסיקה.
14.05 רגעי קסם.
15.05 יומן חוץ.
15.45 עיתונות חוץ.
16.05 צבע הכסף.
16.57 רגע של עברית.

קולנוע

תל-אביב

בן יהודה 1: פריסילה – מלכת המדבר א"ה 17.00, 19.30, 21.45
בת: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 16.50, 19.25, 21.50
דיזנגוף 1: מה עובר על גילברט א"ה 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.50
דיזנגוף 2: אל המערב הקסום א"ה 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.50
דיזנגוף 3: שמש בוגדנית א"ה 11.00, 16.20, 19.00
רומן על אמת א"ה 14.00, 21.50
דקה: זה יכול לקרות גם לך ב"ה 19.30, 21.45. א' 21.45
הוד 1: פורסט גאמפ ב' 11.00, 13.45, 16.30, 19.15, 22.00. ג'יה 13.30, 16.30, 19.15, 22.00
הוד 2: שקרים אמיתיים א', ב' 16.30, 19.15, 22.00. ג'יה 13.30, 16.30, 19.15, 22.00
הפלינסטונס א', ב' 11.00, 13.30
הוד 3: פריסילה – מלכת המדבר א', ב' 19.30, 22.00. ג'יה 13.30, 16.30, 19.30, 22.00
אצבעונית ב' 11.00, 13.30, 16.30
הוד 4: הצל א', ב' 11.00, 13.30, 16.30, 19.30, 22.00. ג'יה 13.30, 16.30, 19.30, 22.00
חן 1: ספרות זולה ג'יה 13.30, 16.20, 19.10, 21.55. א', ב' 13.30, 16.20, 19.10, 22.00
מלאכים בחופשה ב' 11.00
חן 2: צבע הלילה א', ב' 19.30, 21.50. ג'יה 11.30, 14.30, 17.00, 19.25, 21.50
גם ברחוב 34 ב' 11.00.
מלאכים בחופשה א', ב' 13.05, 15.15, 17.25
חן 3: שירת הסירנה א', ב' 19.30, 21.50. ג'יה 11.30, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
מלך האריות א', ב' 11.00, 13.00, 15.00, 17.15
חן 4: צרות בכתונת א', ב' 19.30, 21.50. ג'יה 17.00, 19.30, 21.50
המסיכה א', ב' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 5: מלאכים בחופשה ב' 19.30, 21.55. ג'יה 17.00, 19.30, 21.55
תופשה בחיתולים א', ב' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
מיילת 1: המומחה א"ה 17.00, 19.30, 22.00
מיילת 2: הלקוח א"ה 17.00, 19.30, 22.00
מיילת 3: סכנה ברורה ומיידית א', ב', ד', ה' 16.30, 19.15, 22.00. ג' 16.30, 19.00
לב 1: רוצחים מלידה א"ה 12.05, 14.15, 16.50, 19.30, 22.00
לב 2: סיפור חיים א"ה 12.15, 14.30, 17.00, 19.30, 22.00
לב 3: הגמל המעופף א"ה 14.10, 16.00, 20.00, 22.00
גשם של אבנים א"ה 12.00, 18.00
לב 4: לידיבידר א"ה 14.10, 16.10, 18.00, 20.00
עירום א"ה 12.00, 22.00
מוזיאון ת"א: חוות המלאכים א"ה 17.00, 19.30, 22.00
מקסים התרש: ספיד ד', ה' 19.15, 21.40. א', ב' 17.00, 19.15, 21.40. ג' 21.40
סינמטק 1: ניתוח המאפיה הודוקה א"ה 17.00, 19.30, 21.45
צפון: לדמינל א"ה 16.00, 19.00, 21.45
רב אור 1: אמא סודותית א"ה 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 2: מלך האריות ד' 19.30, 21.50. א', ב' 17.00, 19.30, 21.50. ג' 17.00, 19.30. ה' 17.00, 21.50
רב אור 3: שירת הסירנה א"ה 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 4: הסירנות א"ה 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 5: צרות בכתונת א"ה 17.00, 19.30, 21.55
שוקו 1: פורסט גאמפ א"ה 16.30, 19.15, 22.15
שוקו 2: הלקוח א"ד 17.00, 19.30, 22.00. ה' 17.00, 19.30
תל-אביב 1: שודדת על עקבים א', ב' 11.30, 17.00, 19.30, 22.00. ג'יה 17.00, 19.30, 22.00
תל-אביב 2: טיימקופ א', ב' 11.30, 17.00, 19.30, 22.00. ג'יה 17.00, 19.30, 22.00
תל-אביב 3: המומחה א', ב' 11.30, 17.00, 19.30, 22.00. ג'יה 17.00, 19.30, 22.00

חיפה

אורלי: מה עובר על גילברט א"ה 19.00, 21.15
סינמה קפה מוריה: פריסילה – מלכת המדבר א"ה 19.30, 21.30
סינמה קפה עממי
סינמה 1: ספיד א"ה 19.15, 21.15
סינמה 2: סכנה ברורה ומיידית א"ה 19.00, 21.15
עצמון 1: שודדת על עקבים א"ה 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 2: פורסט גאמפ א"ה 16.15, 18.45, 21.20
עצמון 3: הצל א"ה 16.30, 19.00, 21.30
עצמון 4: המומחה א"ה 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 5: טיימקופ א"ה 16.30, 19.00, 21.20
מתרפה 1: הלקוח א"ה 19.00, 21.30
שקרים אמיתיים א"ה 11.00, 16.15
מתרפה 2: רוצחים מלידה א"ה 19.00, 21.30
סגר חשבון עם אבא א"ה 11.00, 16.30
מתרפה 3: אל המערב הקסום א"ה 11.00, 16.30, 19.00
ורדמינאל א"ה 21.30
רב אור 1: שירת הסירנה א', ב' 19.15, 21.30. ג'יה 16.45, 19.10, 21.20
מלאכים בחופשה א', ב' 11.00, 13.30, 16.45
רב אור 2: צבע הלילה א', ב' 19.00, 21.30. ג'יה 16.45, 19.00, 21.20
תופשה בחיתולים א', ב' 11.00, 13.00, 16.45
רב אור 3: ארבע חתונות ולוויה אחת א', ב' 21.30. ג'יה 21.20
מלאכים בחופשה א', ב' 19.00. ג'יה 16.45, 19.00
המסיכה א', ב' 11.00, 13.30, 16.45
רב גת 1: ספרות זולה א', ב' 18.45, 21.30. ג'יה 18.30, 21.20
מלך האריות א', ב' 11.00, 17.00
רב גת 2: זה יכול לקרות גם לך א"ב 19.00, 21.20. ג'יה 17.00, 19.00, 21.20
גבוהה על הקוף א', ב' 11.00, 17.00
רב מור 1: ארבע חתונות ולוויה אחת א', ב' 19.00, 21.30. ג'יה 16.45, 19.00, 21.30
המסיכה א', ב' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רב מור 2: זה יכול לקרות גם לך א', ב' 11.00, 16.45, 19.00, 21.30. ג'יה 16.45, 19.00, 21.30
רב מור 3: אהבה של גבר לאשה א"ה 21.30
גבוהה על הקוף א', ב' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
מלאכים בחופשה א', ב' 19.00. ג'יה 16.45, 19.00
רב מור 4: צבע הלילה א', ב' 19.10, 21.30. ג'יה 16.45, 19.10, 21.30
מלאכים בחופשה א', ב' 11.00, 13.15, 16.45
רב מור 5: שירת הסירנה ב' 19.00, 21.30. ג'יה 16.45, 19.00, 21.30
תופשה בחיתולים א', ב' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רב מור 6: צרות בכתונת ב' 19.00, 21.30. ג'יה 16.45, 19.00, 21.30
אומנת עם שרירים א', ב' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רב מור 7: מה עובר על גילברט ב' 19.00, 21.30. ג'יה 16.45, 19.00, 21.30
מלך האריות א', ב' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00

קריות

קריון 1: טיימקופ א"ה 16.45, 19.00, 21.30
קריון 2: הלקוח א"ה 19.00, 21.30
סגר חשבון עם אבא א"ה 16.45
קריון 3: גבוהה על הקוף א"ה 16.45
קריון 4: ספיד א"ה 16.45, 19.00, 21.30
קריון 5: סכנה ברורה ומיידית א"ה 19.00, 21.30
קריון 6: הצל א"ה 16.45, 19.00, 21.30
קריון 7: רוצחים מלידה א"ה 19.00, 21.30
תופשה בחיתולים א"ה 16.45
קריון 8: המומחה א"ה 16.45, 19.00, 21.30
קריון 9: פורסט גאמפ א"ה 16.45, 19.00, 21.30

ירושלים

גיל 1: פורסט גאמפ א', ב' 11.00, 16.00, 19.00, 21.45. ג'יה 16.00, 19.00, 21.45
גיל 2: טיימקופ א', ב' 11.00, 13.30, 16.30, 19.00, 21.15, 23.30. ג'יה 16.30, 19.30, 22.00
גיל 3: רוצחים מלידה א', ב' 21.15, 23.30. ג'יה 19.30, 22.00
הצל א', ב' 11.00, 13.30, 16.30, 19.00. ג'יה 16.30
גיל 4: סכנה ברורה ומיידית ב', ד', ה' 19.15, 22.00. ג' 22.00
סגר חשבון עם אבא א', ב' 11.00, 13.30, 16.30. ד', ה' 16.30
גיל 5: המומחה א', ב' 16.30, 19.00, 21.15, 23.30. ג'יה 16.30, 19.30, 22.00
אצבעונית א', ב' 11.00, 13.30
גיל 6: הלקוח א"ה 21.30
אל המערב הקסום א', ב' 11.00, 13.30, 16.30, 19.00. ג'יה 16.30, 19.00
גיל 7: הפלינסטונס א', ב' 11.00, 13.30, 16.30. ג'-ה' 16.30
גיל 8: שודדת על עקבים א', ב' 11.00, 13.30, 16.30, 19.00, 21.15, 23.30. ג'יה 16.30, 19.15, 21.45
חן 1: צרות בכתונת א', ב' 19.30, 21.50. ג'יה 17.00, 19.30, 21.50
המסיכה א', ב' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 2: ספרות זולה א', ב' 19.00, 22.50. ג'יה 16.10, 19.00, 21.50
מלאכים בחופשה א', ב' 11.00, 13.15, 16.50
חן 3: מה עובר על גילברט ב' 19.30, 21.55. ג'יה 17.00, 19.30, 21.55
תופשה בחיתולים א', ב' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 4: שירת הסירנה א', ב' 19.30, 21.50. ג'יה 17.00, 19.30, 21.50
מלך האריות א', ב' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 5: צבע הלילה א', ב' 19.30, 21.55. ג'יה 17.00, 19.30, 21.55
גבוהה על הקוף א', ב' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 6: זה יכול לקרות גם לך א"ה 17.00, 19.30, 21.50
חן 7: ארבע חתונות ולוויה אחת א', ב' 19.30, 21.55. ג'יה 17.00, 19.30, 21.55
אייס ונטורה – בלש בגמוק א', ב' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רון 1: זה יכול לקרות גם לך א', ב' 10.45, 17.00, 19.30, 21.30. ג'יה 17.00, 19.30, 21.30
רון 2: שמש בוגדנית ג'יה 19.00, 21.30
גם ברחוב 34 א', ב' 10.45, 17.00. ג'יה 17.00

רמת גן — גבעתיים

אואזיס 1: צבע הלילה א"ה 21.50
טיימקופ א"ה 17.00, 19.25
אואזיס 2: טיימקופ א"ה 21.50
צבע הלילה א"ה 17.00, 19.25
אואזיס 3: המומחה א"ה 17.00, 19.30, 21.50
רב גן 1: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 19.20, 21.55
מלאכים בחופשה א', ב' 11.00, 13.20, 17.00. ג'יה 17.00
רב גן 2: שירת הסירנה א"ה 17.00, 19.30, 21.50
מלך האריות א', ב' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רב גן 3: צרות בכתונת א', ב' 21.50. ג'יה 17.00, 21.50
מלאכים בחופשה א"ה 19.30
המסיכה א', ב' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רב גן 4: פורסט גאמפ א"ה 19.10, 21.55
תופשה בחיתולים א', ב' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00. ג'יה 17.00

אור-יהודה

גיל 1: המומחה א', ב' 19.15, 21.45. ג'יה 17.00, 19.15, 21.45
הפלינסטונס א', ב' 11.00, 13.30, 17.00
גיל 2: שודדת על עקבים א', ב' 11.00, 13.30, 17.00, 19.15, 21.45. ג'יה 17.00, 19.15, 21.45
גיל 3: איה – אוטוביוגרפיה דמיונית א', ב' 19.15, 21.45. ג'יה 17.00, 19.15, 21.45
מלך האריות א', ב' 11.00, 13.30, 17.00
גיל 4: הגמל המעופף א', ב' 19.00, 21.30. ג'יה 17.00, 19.00, 21.30
אצבעונית א', ב' 11.00, 13.30, 16.45

אשדוד

גיל 1: טיימקופ א', ב' 11.00, 13.30, 17.00, 19.15, 21.45. ג'יה 17.00, 19.15, 21.45
גיל 2: שודדת על עקבים א', ב' 11.00, 13.30, 17.00, 19.15, 21.45. ג'יה 17.00, 19.15, 21.45
גיל 3: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 19.15, 21.45
תופשה בחיתולים א', ב' 11.00, 13.30, 17.00. ג'יה 17.00
גיל 4: המומחה א"ה 17.00, 19.15, 21.45
אצבעונית א', ב' 11.00, 13.30
גיל 5: פורסט גאמפ א"ה 19.00, 21.45
הצל א', ב' 11.00, 13.30, 16.30. ג'יה 16.30

קרית מלאכי

היכל התרבות: מלך האריות א', ב' 11.00, 17.00, 19.30. ג'יה 17.00, 19.30
הקירה: המנצח לוקח הכל א'-ה' 17.00, 21.30

באר-שבע

גיל 1: טיימקופ א', ב' 11.00, 13.30, 17.00, 19.15, 21.45. ג'יה 17.00, 19.15, 21.45
גיל 2: רוצחים מלידה א"ה 19.15, 21.45
הצל א', ב' 11.00, 13.30, 17.00. ג'יה 17.00
גיל 3: המומחה א"ה 17.00, 19.15, 21.45
הפלינסטונס א', ב' 11.00, 13.30
גיל 4: פורסט גאמפ א"ה 16.30, 19.00
אצבעונית א', ב' 11.00, 13.30
רב נגב 1: צבע הלילה א"ה 19.30, 21.55
מלאכים בחופשה א', ב' 11.00, 13.15, 17.00. ג'יה 17.00
רב נגב 2: שירת הסירנה א', ב' 19.30, 21.50. ג'יה 17.00, 19.30, 21.50
מלאכים בחופשה א', ב' 19.30
המסיכה א', ב' 11.00, 13.00, 17.00
רב נגב 3: ארבע חתונות ולוויה אחת א', ב' 19.30, 21.50. ג'יה 17.00, 19.30, 21.50
מלך האריות א', ב' 11.00, 13.00, 17.00
רב נגב 4: זה יכול לקרות גם לך ב' 19.30, 21.50. ג'יה 17.00, 19.30, 21.50
תופשה בחיתולים א', ב' 11.00, 13.00, 17.00

בת-ים

חן 1: מלאכים בחופשה א', ב' 19.25, 21.50. ג'יה 17.00, 19.25, 21.50
טיימקופ א', ב' 11.00, 13.15, 17.00
חן 2: טיימקופ א"ה 19.30, 21.55
מלאכים בחופשה א', ב' 11.00, 13.15, 17.00
חן 3: צבע הלילה א"ה 19.30, 21.55
מלך האריות א', ב' 11.00, 13.00, 17.00
חן 4: המומחה א', ב' 19.30, 21.55. ג'יה 19.30, 21.55
תופשה בחיתולים א', ב' 11.00, 13.15, 17.00
חן 5: פורסט גאמפ ב' 19.10, 21.55. ג'יה 16.30, 19.10, 21.55
המסיכה א', ב' 11.00, 13.15, 17.00
חן 6: צרות בכתונת א', ב' 19.25, 21.50. ג'יה 17.00, 19.25, 21.50
הצל א', ב' 11.00, 17.00
חן 7: שודדת על עקבים א"ה 17.00, 19.25, 21.50

הרצליה

אודיטוריום דניאל: הסירנות א"ה 19.30, 21.30
מגדיין 1: שירת הסירנה א"ה 19.30, 22.00
מגדיין 2: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 19.30, 22.00
סמאר 1: שודדת על עקבים א', ב' 17.00, 19.40, 21.50. ג'יה 19.40, 21.50
הצל א', ב' 11.00, 17.00
סמאר 2: שירת הסירנה א"ה 21.50
מלאכים בחופשה א"ה 19.30
המסיכה א', ב' 11.00, 13.15, 17.00
סמאר 3: פורסט גאמפ א', ב' 19.30, 21.50. ג'יה 19.20, 21.50
מלאכים בחופשה א', ב' 11.00, 13.30

חדרה

לב 1: פורסט גאמפ א"ה 19.10, 21.45
תופשה בחיתולים א' 11.00. א"ה 16.30
לב 2: הסירנות א' 11.00. א"ה 17.00, 19.35, 22.00
לב 3: ארבע חתונות ולוויה אחת א' 11.00. א"ה 17.00, 19.20, 21.40
לב 4: צבע הלילה א"ה 19.30, 22.00
גם ברחוב 34 א' 11.00. א"ה 16.30

חולון

גל 1: שודדת על עקבים א"ב 11.00, 13.30, 16.30, 19.00, 21.15, 23.30. ג'יה 17.00, 19.15, 21.45
גל 2: הצל א', ב' 11.00, 13.30, 16.30. ג'יה 17.00
שודדת על עקבים א"ה 19.15, 21.45
גל 3: המומחה א', ב' 19.00, 21.15, 23.30. ג'יה 17.00, 19.15, 21.45
מלך האריות א', ב' 11.00, 13.30, 16.30
גל 4: רוצחים מלידה א', ב' 19.00, 21.15, 23.30. ג'יה 17.00, 19.15, 21.45
הפלינסטונס א', ב' 11.00, 13.30, 17.00
גל 5: הלקוח ג'יה 21.45
אל המערב הקסום א', ב' 11.00, 13.30, 16.30. ג'יה 17.00, 19.15

כפר-סבא

גיל 1: שודדת על עקבים א', ב' 11.00, 13.30, 16.30, 19.00, 21.15, 23.30. ג'יה 17.00, 19.15, 21.45
גיל 2: טיימקופ א', ב' 11.00, 13.30, 16.30, 19.00, 21.15, 23.30. ג'יה 17.00, 19.15, 21.45
גיל 3: המומחה א', ב' 19.00, 21.15, 23.30. ג'יה 17.00, 19.15, 21.45
מלך האריות א', ב' 11.00, 13.30, 16.30
גיל 4: פורסט גאמפ א"ה 16.30, 19.15, 22.00
תופשה בחיתולים א', ב' 11.00, 13.30
גיל 5: רומן על אמת א' 23.45. ג'יה 21.45
מלאכים בחופשה א', ב' 11.00, 13.30, 16.30, 19.00. ג'יה 17.00, 19.15
גיל 6: ארבע חתונות ולוויה אחת א', ב' 19.00, 21.15, 23.30. ג'יה 16.30, 19.15, 21.45
אצבעונית א', ב' 11.00, 13.30, 16.30
גיל 7: שירת הסירנה א', ב' 19.00, 21.15, 23.30. ג'יה 19.15, 21.45
הצל א', ב' 11.00, 13.30, 16.30. ג'יה 17.00
עמל: צרות בכתונת א', ב' 19.00, 21.45
הנערה מבית התרופה לנפגעים ה' 21.15

נס-ציונה

גיל 1: שודדת על עקבים א', ב' 16.30, 19.00, 21.15, 23.30. ג'יה 17.00, 19.15, 21.45
הצל א', ב' 11.00, 13.30
גיל 2: המומחה א', ב' 19.00, 21.15, 23.30. ג'יה 19.15, 21.45
תופשה בחיתולים א', ב' 11.00, 13.30, 16.30. ג'-ה' 17.00
גיל 3: פורסט גאמפ א"ה 16.30, 19.00, 21.45
מלך האריות א', ב' 11.00, 13.30
גיל 4: טיימקופ א', ב' 11.00, 13.30, 16.30, 19.00, 21.15, 23.30. ג'יה 17.00, 19.15, 21.45

נצרת עילית

גיל 1: הצל א', ב' 16.45. ג'יה 11.00, 13.30, 16.45
הגמל המעופף א"ה 19.00, 21.30
גיל 2: רוצחים מלידה א"ה 19.00, 21.30
אצבעונית א', ב' 16.45. ג'יה 11.00, 13.30, 16.45
גיל 3: טיימקופ א', ב' 16.45, 19.00, 21.30. ג'יה 11.00, 13.30, 16.45, 19.00, 21.30
גיל 4: גם ברחוב 34 א', ב' 16.45, 19.00. ג'יה 11.00, 13.30, 16.45, 19.00
שירת הסירנה א"ה 21.30
גיל 5: פורסט גאמפ א"ה 19.00, 21.45
תופשה בחיתולים א', ב' 16.45. ג'יה 11.00, 13.30, 16.45
גיל 6: המומחה א', ב' 16.45, 19.00, 21.30. ג'יה 11.00, 13.30, 16.45, 19.00, 21.30
גיל 7: צבע הלילה א"ה 19.00, 21.30
הפלינסטונס א', ב' 16.45. ג'יה 11.00, 13.30, 16.45

נתניה

גיל 1: טיימקופ א', ב' 17.00, 19.15, 21.45. ג'יה 11.00, 13.30, 16.30, 19.00, 21.15, 23.30
גיל 2: המומחה א', ב' 17.00, 19.15, 21.45. ג'יה 16.30, 19.00, 21.15, 23.30
לשחרר את ווילי ג'יה 11.30, 14.00
גיל 3: פורסט גאמפ א', ב' 17.00, 19.15, 21.45. ג'יה 11.00, 13.30, 16.30, 19.00, 21.15, 23.30
גיל 4: פורסט גאמפ א"ה 19.00, 21.45
אצבעונית א', ב' 16.30. ג'יה 11.00, 13.30, 16.30
גיל 5: פריסילה – מלכת המדבר ג'יה 19.00, 21.15, 23.30. א', ג' 19.15, 21.45
הפלינסטונס א', ב' 17.00. ג'יה 11.00, 13.30, 16.30

ערד

סמאר 1: המומחה א"ה 17.00, 19.15, 21.45
המנצח לוקח הכל א', ב' 11.00
סמאר 2: מלאך התשוקה א"ה 21.45
אצבעונית א', ב' 11.00
צרות בכתונת א', ג', ד' 17.00, 19.30
כוכבים תועים ב', ה' 16.30, 19.00
סמאר 3: פריסילה – מלכת המדבר א"ה 17.00, 19.15, 21.30
גם ברחוב 34 א', ב' 11.00

פתח-תקוה

היכל 1: שודדת על עקבים א', ב' 19.15, 21.45. ג'-ה' 17.00, 19.15, 21.45
תופשה בחיתולים א', ב' 11.00, 13.30, 17.00
היכל 2: פורסט גאמפ א"ה 19.00, 21.45
מלאכים בחופשה א', ב' 11.00, 13.30, 17.00. ג'יה 17.00
היכל 3: טיימקופ א', ב' 11.00, 13.30, 17.00, 19.15, 21.45. ג'יה 17.00, 19.15, 21.45
רם 1: המומחה א"ה 17.00, 19.15, 21.45
רם 2: שירת הסירנה א"ה 17.00, 19.15, 21.45
רם 3: מלאכים בחופשה א"ה 17.00, 19.15, 21.45

ראשון-לציון

חן 1: ספרות זולה א', ב' 19.00, 21.50. ג'יה 16.10, 19.00, 21.50
מלך האריות א', ב' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 2: ארבע חתונות ולוויה אחת א', ב' 19.30, 21.55. ג'יה 17.00, 19.30, 21.55
המסיכה א', ב' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 3: צבע הלילה א', ב' 19.30, 21.55. ג'יה 17.00, 19.30, 21.55
תופשה בחיתולים א', ב' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 4: זה יכול לקרות גם לך א', ב' 19.30, 21.50. ג'יה 17.00, 19.30, 21.50
תחולים בגבורת א', ב' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
סמאר 1: צבע הלילה א"ה 21.45
ג'ינג'ה קיד מכים שנית א', ב' 11.30, 17.00
תופשה בחיתולים א"ה 19.15
סמאר 2: שירת הסירנה א"ה 19.30, 22.00
תופשה בחיתולים א"ב 11.30, 17.00
סמאר 3: זה יכול לקרות גם לך א', ב' 17.00, 19.30. ג'יה 19.30. א', ב' 11.30, 22.00. ג'יה 22.00
סמאר 4: העפיפון הכחול א"ה 19.20, 22.00
גם ברחוב 34 א', ב' 11.30, 17.00
קניון הזהב 1: טיימקופ א', ב' 11.00, 13.30, 16.30, 19.00, 21.15, 23.30. ג'יה 17.00, 19.15, 21.45
קניון הזהב 2: טיימקופ ב' 21.15, 23.30. ג'יה 21.45
מלאכים בחופשה א', ב' 11.00, 13.30, 16.30, 19.00. ג'יה 17.00, 19.15
קניון הזהב 3: פורסט גאמפ א"ה 16.00, 19.00, 21.45
אצבעונית א', ב' 11.00, 13.30

רחובות

חן 1: צבע הלילה א"ה 19.15, 21.50.
תחולים בגבורת ג'יה 11.00, 17.00
חן 2: מלאכים בחופשה א', ב' 19.15, 21.45. ג'יה 11.00, 17.00, 19.15, 21.45
חן 3: גם ברחוב 34 א', ב' 19.30. ג'יה 11.00, 17.00
חן 4: שירת הסירנה א"ה 19.30, 21.45
תופשה בחיתולים ג'יה 11.00, 17.15

רמת-השרון

כוכב: סכנה ברורה ומיידית א"ה 21.40
תופשה בחיתולים א', ב' 11.00, 17.00
המסיכה א"ה 19.10

רעננה

פארק 1: ארבע חתונות ולוויה אחת א', ב' 19.30, 22.00. ג'יה 17.00, 19.30, 22.00
מלך האריות א', ב' 11.00, 13.00, 17.00
פארק 2: צבע הלילה א"ה 19.30, 22.00
גם ברחוב 34 א"ה 17.00
ג'ינג'ה קיד מכים שנית א', ב' 11.00, 13.00
פארק 3: טיימקופ א', ב' 11.00, 13.00, 17.00, 19.30, 21.45. ג'יה 17.00, 19.30, 21.45
פארק 4: זה יכול לקרות גם לך א"ה 19.30, 22.00
ספיד א', ב' 11.00, 13.00, 17.00. ג'יה 17.00
פארק 5: פורסט גאמפ א"ה 19.15, 22.00
תופשה בחיתולים א', ב' 11.00, 13.00, 17.00. ג'-ה' 17.00

אשקלון

גיל 1: שודדת על עקבים א', ב' 11.00, 13.30, 17.00, 19.15, 21.45. ג'יה 17.00, 19.15, 21.45
גיל 2: טיימקופ א', ב' 11.00, 13.30, 17.00, 19.15, 21.45. ג'יה 17.00, 19.15, 21.45
גיל 3: המומחה א"ה 17.00, 19.15, 21.45
אצבעונית א', ב' 11.00, 13.30
גיל 4: רוצחים מלידה א', ב' 19.15, 21.45. ג'יה 17.00, 19.15, 21.45
סגר חשבון עם אבא א', ב' 11.00, 13.30, 17.00
גיל 5: פורסט גאמפ א"ה 16.00, 19.00, 21.45
הצל א', ב' 11.00, 13.30
חן 1: זה יכול לקרות גם לך א', ב' 11.00, 17.00, 19.30, 21.50. ג'יה 17.00, 19.30, 21.50
חן 2: שירת הסירנה א', ב' 19.30, 21.50. ג'יה 17.00, 19.30, 21.50
המסיכה א', ב' 11.00, 17.00
חן 3: ספרות זולה א', ב' 19.00, 21.50. ג'יה 16.10, 19.00, 21.50
מלך האריות א', ב' 11.00, 17.00
חן 4: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 21.50
מלאכים בחופשה א', ב' 11.00, 17.00, 19.25. ג'יה 17.00, 19.25
חן 5: צבע הלילה א', ב' 19.30, 21.50. ג'יה 17.00, 19.30, 21.50
תופשה בחיתולים א', ב' 11.00, 17.00

כרמיאל

סינמה 1: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 19.00, 21.30
סינמה 2: צבע הלילה א"ה 19.00, 21.30
סינמה 3: סכנה ברורה ומיידית א"ה 19.00, 21.30

לוד

סמאר 1: המומחה א"ה 19.30, 21.30
קוראים לי בטהובן 2 א', ב' 11.00, 17.00. ג'יה 17.00
סמאר 2: צבע הלילה א"ה 17.00, 19.30, 21.45
גם ברחוב 34 א', ב' 11.00
סמאר 3: צ'ק פתוח ב' 11.00, 17.00, 19.30, 21.45. ג'יה 17.00, 19.15, 21.30

קרית-אונו

כוכביה: צרות בכתונת ב', ד' 21.15. ג' 20.00
הפלינסטונס ב' 17.00. ד' 17.00, 19.00